

AU

VI

M A

S

HOM

per pia

ex San

Doctori

PRO OVO

in sing

A P.

Ordin

Sa

T O

Enm

Gen

V

Ex Ty

Super

D I V U S
AUGUSTINUS
VITÆ SPIRITUALIS
M A G I S T E R ,
S E U I N S T R U C T I O

HOMINIS CHRISTIANI,
per pia quædam, ac salutaria documenta
ex Sanctissimi Patris ac Maximi Ecclesiæ
Doctoris AUGUSTINI operibus collecta,

E T

PRO QVOTIDIANA SPIRITVS ALIMONIA
*in singulos dies, Ferias, ac Fests totius
Anni distributa,*

A P. FELICE MAYR
Ordinis Eremitarum S. AUGUSTINI,
Sacrae Theologiæ Lectore.

T O M U S T E R T I U S .

V E N E T I I S ,
EX TYPOGRAPHIA BALLEONIANA.

MDCCXXV.
Superiorum Permissu, ac Privilegiis.

AUGUSTINUS

VITA SPIRITUALIS

MAGISTER

SEU INSTRUCTIO

HOMINIS CHRISTIANI

per hunc opusculum de spirituali doctrina
ex sanctis patribus et veteribus doctores
Dignus AUGUSTINUS operibus conatus

ET

TRO QUOTIDIANIS SUIBUS ALIQUOTIS
in huiusmodi de, huiusmodi de, huiusmodi de
deum de huiusmodi

A. P. FELICE MAYR

OMNIFERUM S. AUGUSTINUS
S. THEOLOGUS LECTOR
TOMUS TERTIUS

Amantissimus
Vigilans
boni
boni

VENETIIS

THEOPHILUS BARTHOLOMAEUS

MDCCLXXV

Bien. A. IX. M

PR
II

PROF

In No

li. Qu
appellatu
Abraham
habet D
tem Sac
dicatur F
Christus
set rede
flar. 3. i
tore, cu
tiaretur,
Jesum :

PRO FESTIS IMMOBILIBUS.

PRO FESTO CIRCUMCISIONIS.

*In Nomine JESU Salvatorem suum
adorete homo Christianus.*

Liam significationem habet Jesus,
aliam habet Christus: cum sit unus
Christus Jesus Salvator noster.
Jesus tamen proprium nomen est
illi. Quomodo Moyses proprio nomine
appellatus est, quomodo Elias, quomodo
Abraham: sic tamquam proprium nomen
habet Dominus noster Jesus: Christus au-
tem Sacramenti nomen est. Quomodo si
dicatur Propheta, si dicatur Sacerdos: sic
Christus commendatur unctus, in quo es-
set redemptio totius populi Israel. (Tra-
ctat. 3. in Ep. Joan.) De Domino Salva-
tore, cum ejus nativitas proxima prænun-
tiaretur, dictum est: *Vocabunt nomen ejus
Jesum: ipse enim saluum faciet populum
suum*

suum à peccatis eorum, (*Mat. I.*) Jesum tenemus, interpretationem nominis huius habemus. Quare Jesus, quod Latine salvator dicitur, quare Jesus? *Ipsè enim salvum faciet populum suum.* Sed salvum fecit populum suum in manu potenti Moyses, & in adiutorio Excelsi à persecutione & dominatione Ægyptiorum: fecit salvum populum suum & Jesus Nave à persecutoribus bellisque gentium: per fecerunt salvum populum Iudices, eum ab Allophylis liberantes; fecerunt & Reges, à dominatu circumquaque oblatrantium gentium liberantes. Non sic salvat Jesus: sed à peccatis eorum. *Vocabunt nomen ejus Jesum.* Quare? *Ipsè enim salvum faciet populum suum.* Unde? à peccatis eorum. *Serm. 293.* Alia causa non fuit, quare veniret in mundum. Non eum de coelo ad terram merita nostra bona, sed peccata duxerunt. Hæc est causa cur veniret, peccatores salvos facere. *Et vocabis, inquit, nomen ejus Jesum.* (*1. Timoth. I. Serm. 174.*) *Fidelis sermo, & omni acceptione dignus, quia Christus Jesus venit in mundum peccatores salvos facere.* Nulla causa fuit veniendi Christo Domino, nisi peccatores salvos facere. Tolle morbos, tolle vulnera, & nulla causa est medicinæ. Si venit de coelo magnus medicus, magnus per orbem terræ jacebat ægrotus. Ipsè ægrotus genus humanum est. *Venit Filius hominis querere, & salvum facere quod perierat,* (*Luc. 19.*) *Totum enim*

enim per
ubi erat
unus sine
peccato. U
quando au
non venisse
peccatores
fortè dicat
ro; non m
fiero, ama
res descend
pondet eni
sti, febre
medicus ad
nit medicu
per ægrotus
an sanum?
quod inven
ad sanum r
ad illum ve
enim amat
ut noveritis
ægrotum, m
Serm. 175.

*Christum Or
fidem hodi
rianus gr*

Nuper
Iudei
celebramus
est. Quoni

IMMOBILIA. 5

enim perierat : ex quo peccavit unus ,
 ubi erat totum perit totum . Sed venit
 unus sine peccato , qui salvos faceret à
 peccato . Unusquisque ergo , Charissimi ,
 quando audit Dominum Jesum Christum
 non venisse propter justos , sed propter
 peccatores , non amet esse peccator : ne
 fortè dicat in corde suo : Si justus fue-
 ro , non me amat Christus ; si peccator
 fuero , amat me : quia propter peccato-
 res descendit , non propter justos . Res-
 pondet enim tibi : Si medicum agnovi-
 sti , febrem quare non timuisti ? Utique
 medicus ad ægrotum venit : sed ideo ve-
 nit medicus ad ægrotum , ne ille sit sem-
 per ægrotus . Ægrotum amat medicus ,
 an sanum ? Quod vult facere amat , non
 quod invenit . Ad ægrotum quidem venit ,
 ad sanum non venit : noli attendere quia
 ad illum venit , ad illum non venit : plus
 enim amat sanum , quàm ægrotum . Nam ,
 ut noveritis quia plus amat sanum , quàm
 ægrotum , numquid faceret quod odisset ?
Serm. 175.

Pro Festo Epiphaniæ.

*Christum Orbi manifestatum , gentesque ad
 fidem hodierna die vocatas , homo Chri-
 stianus grata mente recolat.*

Nuper celebravimus diem , quo ex
 Judæis Dominus natus est : hodie
 celebramus , quo à gentibus adoratus
 est . *Quoniam salus ex Judæis : (Joan. 4.*

sed hæc salus usque ad fines terra, (1/a. 49.) Nam & illo die pastores adoraverunt, hodie Magi. Illis Angeli, istis autem stella nuntiavit. Utrique de cœlo didicerunt, cum regem cœli in terra viderunt, ut esset gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis. (Luc. 2.) Ipse est enim pax nostra, qui fecit utraq; unum. (Eph. 2.) Jam hinc infans natus atque annuntiatus ostenditur lapis ille angularis, jam in ipso primordio nativitatis apparuit. Duos ex diverso parietes in se copulare jam cœpit, pastores à Judæa, Magos ab oriente perducens: ut duos conderet in se unum novum hominem, faciens pacem, pacem his qui longè, & pacem hi qui propè. Ideoque illi ipso die de proximo accedentes: de longinquo isti hodie venientes, duos dies celebrandos posteris signaverunt, unam tamen lucem mundi utrique viderunt. Sed hodie de istis loquendum est, quos de remotis terris fides duxit ad Christum. Venerunt enim, & quæsierunt eum dicentes: Ubi est qui natus est Rex Judæorum? Vidimus enim stellam ejus in Oriente, & venimus adorare eum: Nuntiant & interrogant, credunt & quærunt; tamquam significantes eos, qui ambulant per fidem, & desiderant speciem. Nonne alii reges Judæorum jam toties in Judæa nati erant? Quid est, quod iste ab alienigenis in cœlo agnoscitur, in terra quæritur; in alto

alto fulg
iste rex
dum in
dicta prop
Matre, d
stendit, q
ramque fo
ya est in
te lux ant
siente sup
quo morie
runt, quo
re exarser
vo obsequ
go devot
quo cogni
te adorav
diem, qu
Judæa vid
noster eleg
res, per q
iam ex ge
Celebrem
& Domin
he nostræ
torio, no
lo. Hoc
funerum,
Adoraver
uberibus
ad dexter
ergo Char
videte vo
stare Juda

alto fulget, in humili later? Quis est iste rex tam parvus, tam magnus; nondum in terris loquens, jam in cœlis edicta proponens? Ipse enim natus ex Matre, de cœlo terræ novum sidus ostendit, qui natus ex Patre cœlum terramque formavit. Eo nascente, lux nova est in stella revelata, quo moriente lux antiqua est in sole velata. Eo nascente superi novo honore claruerunt, quo moriente inferi novo timore tremuerunt, quo resurgente discipuli novo amore exarserunt, quo ascendente cœli novo obsequio patuerunt. Celebremus ergo devota solemnitate & hunc diem, quo cognitum Christum Magi ex Oriente adoraverunt; sicut celebravimus illum diem, quo natum Christum Pastores ex Judæa viderunt. Ipse enim Dominus Deus noster elegit Apostolos ex Judæa pastores, per quos congregaret salvandos etiam ex gentibus peccatores, *Serm. 199.* Celebremus devotissimè etiam istum diem; & Dominum Jesum, quem primitiæ illæ nostræ adoraverunt jacentem in diversorio, nos habitantem adoremus in Cœlo. Hoc quippe illi in eo venerati sunt futurum, quod nos veneramur impletum. Adoraverunt primitiæ gentium inhiantem uberibus matris, adorant gentes sedentem ad dexteram Dei Patris. *Serm. 203.* Nunc ergo Charissimi, gratiæ filii & hæredes, videte vocationem vestram, & manifestate Judæis & gentibus Christo tamquam

angulari lapidi perseverantissima dilectione coherere. Manifestatus est enim in ipsis cunabulis infantia suae his qui prope, & his qui longè erant; Judæis in Pastorum propinquitate, gentibus in Magorum longinquitate. Illi ipso die quo natus est, isti ad eum hodie advenisse creduntur. Manifestatus est ergo, nec illis doctis, nec istis justis. Prævalet namque impericia in rusticitate Pastorum, & impietas in sacrilegiis Magorum. Utroque sibi lapis ille angularis applicuit; quippe qui venit stulta mundi eligere, ut confunderet sapientes; & non vocare justos, sed peccatores; ut nullus magnus superbiret, nullus infimus desperaret. Unde Scribæ & Pharisei dum nimis docti & nimis justi sibi videntur, ejus nascentis civitatem ostenderunt. Prophetica eloquia recitantes, hunc reprobaverunt edificantes, *Serm.* 200. Nos ergo, Charissimi, quorum erant illi Magi primitiæ, nos hæreditas Christi usque ad terminos terræ, cognito Domino, & Salvatore nostro Jesu Christo, qui propter nos consolandos tunc jacuit in angusto diversorio, nunc propter sublimandos sedet in coelo; sic cum annuntiemus in hac terra, in hac regione carnis nostræ, ut non quæ venimus, redeamus, nec prioris nostræ conversationis vestigia repetamus. Hoc est enim quodd & illi Magi non quæ venerant, redierunt. Via mutata, vita mutata est. Nos Regem & Sacerdotem, & pro

pro nobis
atque la-
re & myr-
novam viam
redeamus,

Pro

Homo Christi
salutare
justi Simo-

A Nunci-
(*Psalm.*)
Christum e-
ejus, nisi
ri oramus
mine, misere-
da nobis.
lutare antio-
dicebat disci-
re, quæ vos
10.) Dixer-
re tuum da-
in hac carn-
mus in car-
veniat caro
& redimat
rare tuum
desiderio ei-
in hoc, in-
etus & de-
sine dubio
Domine mis-
tuum da ne-

IMMOBILIA.

9

pro nobis mortuum Christum agnoscentes
atque laudantes, tamquam in auro & thu-
re & myrrha honoravimus: superest, ut
novam viam carpiamus, non quâ venimus
redeamus, *Serm. 202.*

Pro Festo Purificationis.

*Homo Christianus quàm ardens Christum,
salutare suum, amplecti debeat, exemplo
justi Simeonis edocetur.*

A Nnuntiate diem ex die salutare ejus,
(*Psal. 95.*) annuntiate diem ex die
Christum ejus. Quid est enim salutare
ejus, nisi Christum ejus? Pro isto saluta-
ri oramus in Psalmo: *Ostende nobis, Do-
mine, misericordiam tuam, & salutare tuum
da nobis.* (*Pf. 84.* Desiderabant hoc sa-
lutare antiqui justi, de quibus Dominus
dicebat discipulis: *Multi voluerunt vide-
re quæ vos videris, & non potuerunt.* (*Luc.
10.*) Dixerunt hoc antiqui justi, *Saluta-
re tuum da nobis: Christum tuum cum
in hac carne vivimus, videamus. Videamus
in carne, qui nos liberet à carne:
veniat caro mundans carnem; patiatur caro,
& redimat animam & carnem: Et salu-
tare tuum, Domine, da nobis.* In hoc
desiderio erat ille sanctus senex Simeon:
in hoc, inquam, desiderio erat ille san-
ctus & de Deo bene meritis Simeon;
sine dubio & ipse dicebat: *Ostende nobis
Domine misericordiam tuam, & salutare
tuum da nobis.* In hoc desiderio, in ta-

A 5

libus,

libus precibus responsum accepit, quia non gustaret mortem, nisi vidisset Christum Domini. Natus est Christus, veniebat ille, ille ibat: sed donec veniret ille, ille ire nolebat. Jam senectus maturatione excluderebat, sed sincera pietas detinebat. At ubi venit, at ubi natus est, at ubi eum portari matris manibus vidit, & divinam Infantiam pia senectus agnovit; accepit eum in manus suas, & dixit: *Nunc dimittis Domine servum tuum in pace: quoniam viderunt oculi mei salutare tuum.* Ecce unde dicebat: *Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, & salutare tuum da nobis.* Impletum est desiderium senis, mundi ipsius senectute vergente. Ipse ad senem hominem venit, qui mundum veterem invenit. *Sermon. 163.* Gestabat eum Maria mater ejus infantem: vidit ille, & agnovit. Ubi noverat quem agnovit? An intus est revelatus, qui foris est natus? Vidit & agnovit. Agnovit Simeon infantem tacentem; & occiderunt Judaei juvenem mirabilia facientem. Majestas ibi latebat, ubi infirmitas apparebat. In manus suas Simeon infirmitatem accepit, sed majestatem intus agnovit. Cum ergo cognovisset, accepit in ulnas suas, hoc est, in brachia sua, amplexatus est eum. Portabat à quo portabatur. Ipse enim Christus est Sapiencia Dei, attingens à fine usque ad finem fortiter, & disponens omnia suaviter. (*Sap. 8.*) **Quantus ibi erat,**

erat, &
factus
rebat,
Non (supra)
mites co
est poni
torum.
brachia
Domine,
in pace,
go dimit
culi mei
minus J
illi & no
cordiam
Da nobis
dit nobis
illi dicam
quia dicit
dianum d
noster, r
vius, qu
camus illi
dit enim
quem nol
nobis dat
hominem
hominibus
bus; De
minum ca
nibus ho
An fortè
ganter, r
estis, &

erat, & quàm magnus, quàm parvus factus erat! Parvus factus, parvos quærebat. Quid est; parvos quærebat? Non superbos, non elatos; humiles & mites colligebat. In præsepi dignatus est poni, ut esset piorum cibaria jumentorum. Accepit ergo eum Simeon in brachia sua, & dixit: *Nunc dimittis, Domine, servum tuum in pace. Dimittis in pace, quia video pacem. Quare ergo dimittis in pace? Quoniam viderunt oculi mei salutare tuum. Salutare Dei, Dominus Jesus Christus, serm. 370.* Dicamus illi & nos: *Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, & salutare tuum da nobis. Da nobis Christum tuum.* Jam quidem dedit nobis Christum suum: adhuc tamen illi dicamus, *Da nobis Christum tuum*: quia dicimus illi, Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Et quis est panis noster, nisi ipse qui dixit: *Ego sum panis vivus, qui de caelo descendi?* (Joan. 6.) Dicamus illi, *Da nobis Christum tuum.* Dedit enim nobis Christum, sed hominem: quem nobis dedit hominem, eum ipsum nobis daturus est Deum. Hominibus enim hominem dedit, quia talem illum dedit hominibus, qualis posset capi ab hominibus; Deum enim Christum nullus hominum capere poterat. Factus est hominibus homo, servavit se Deum Diis. An fortè arroganter dixi? Revera arroganter, nisi ipse dixisset: *Ego dixi, Di estis, & filii Altissimi omnes,* (Ps. 81.)

Ad hanc ipsam adoptionem renovamur, ut efficiamur filii Dei. Jam quidem sumus, sed per fidem: sumus quidem in spe, nondum sumus in re. Modò enim credimus quod non videmus: permanendo in eo quod credentes non videmus, merebimur videre quod credimus. Propterea Joannes in Epistola sua quid ait? *Dilectissimi, filii Dei sumus, & nondum apparuit quid erimus. Enar. in Ps. 84. n. 9. (1. Joan. 3.)*

Pro Festo S. Mathiæ Apostoli.

Electio S. Mathiæ ad Apostolatam per sortem facta, docet hominem Christianum, vocationem ad fidem esse gratuitum Dei beneficium, grato semper animo recolendum.

IN re Domine speravi: Dixi, Tu es Deus meus: in manibus tuis sortes meæ, (Psal. 30.) Non in manibus hominum, sed in manibus tuis. Quæ sunt istæ sortes? Quare sortes? Audito nomine sortium, non debemus sortilegos querere. Sors enim non aliquid mali est, sed res est in dubitatione humana divinam indicans voluntatem. Nam & sortes miserunt Apostoli, quando Judas tradito Domino, periit, & sicut de illo scriptum est, *Abiit in locum suum: coepit quæri, quis in locum ejus ordinaretur, electi sunt duo* iudicio humano, & electus de duobus unus

unus jud
est Deus
& cecidit
Quid igitur
Sortes dix
tiam qua
nomine ap
sorte non
Nam ubi
cit, merita
considerant
do autem
nit, sorte
cit, quia
Hæc est so
illa Domin
charitatis æ
secutoribus
missa est:
cavit qui v
Sanctorum
(Eph. 2.)
salvi facti e
vobis, (vid
sed Dei donu
vos benefec
gni essetis,
extollatur
creati in Chri
3. in Psal. 3
Salvatore n
magna & pl
stolus Joanne
gloriam tamq

unus iudicio divino: de duobus consultus
est Deus, quemnam ipsorum esse veller,
& cecidit fors super Mathiam. (*Act. 1.*)
Quid igitur est, *In manibus tuis sortes mea?*
Sortes dixit, quantum ego existimo, gra-
tiam qua salvi facti sumus. Quare sortis
nomine appellat gratiam Dei? Quia in
forte non est electio, sed voluntas Dei.
Nam ubi dicitur, *Iste facit, iste non fa-*
cit, merita considerantur; & ubi merita
considerantur, electio est, non fors: quan-
do autem Deus nulla merita nostra inve-
nit, forte voluntatis suae nos salvos fe-
cit, quia voluit, non quia digni fuimus.
Hæc est fors. (*Jo. 1. 19.*) Meritò tunica
illa Domini desuper texta, quæ significat
charitatis æternitatem, cum dividi à per-
secutoribus non posset, fors super eam
missa est: ad quos pervenit, eos signifi-
cavit qui videntur ad sortem pervenire
Sanctorum. *Gratia salvi estis per fidem,*
(*Eph. 2.*) ait Apostolus Paulus, *Gratia*
salvi facti estis per fidem: & hoc non ex
vobis, (vide sortem) & hoc non ex vobis
sed Dei donum est: non ex operibus (quasi
vos benefeceritis, ut ad hoc accedere di-
gni essetis,) non ex operibus, ne forte quis
extollatur. Ipse enim sumus figmentum,
creati in Christo Jesu in operibus bonis. Enar.
3. in *Psal. 30. n. 13.* In hoc Domino &
Salvatore nostro Jesu Christo posita est
magna & plena gratia, de qua dicit Apo-
stolus Joannes, *Et vidimus gloriam ejus,*
gloriam tamquam Unigeniti à Patre, plenum
gra-

gratia & veritate. (*Joan. 1.*) Hanc gloriam cœli enarrant. (*Pf. 18.*) Sancti sunt, elevati à terra, portantes Dominum. Quamquam gloriam Christi cœlum etiam quodammodo narravit. Quando narravit? Quando nato eodem Domino stella nova quæ numquam videbatur apparuit. Sed tamen sunt veriores & sublimiores cœli, de quibus consequenter ibi dicitur, Non sunt loquela neque sermones, quorum non audiantur voces eorum. In omnem terram exiit sonus eorum, & in fines orbis terra verba eorum. Quorum, nisi cœlorum? Quorum ergo, nisi Apostolorum? Ipsi enarrant nobis gloriam Dei, positam in Christo Jesu, per gratiam in remissionem peccatorum. Omnes enim peccaverunt, & egent gloria Dei, iustificati gratis per sanguinem ipsius. (*Rom. 3.*) Quia gratis, ideo gratia. Non est enim gratia, si non gratuita. Quia nihil boni antè feceramus, unde talia dona mereremur: magis quia non gratis inferretur supplicium, ideo gratis præstitum est beneficium. Nihil præcesserat in meritis nostris, nisi unde damnari deberemus. Ille autem non propter nostram justitiam, sed propter suam misericordiam salvos nos fecit per lavacrum Regenerationis. (*Ti. 3.*) Hæc est, inquam, gloria Dei: hanc cœli enarrant. Hæc est, inquam, gloria Dei, non tua. Nihil enim boni fecisti, & tamen tantum bonum accepisti. Si ergo pertines ad gloriam quam cœli enarraverunt, dic
Do-

Dominus
ejus pro
enim te
te boni in
superbiens
peccata d
catore just
ex damnat
mino Deo
bis, sed na
Dicamus,
si nobis?
quia si it
pœnas inf
nomini su
dum iniqu
ergo nobis
titio, conf
ne, sed no
noverant c
Dei. Enar.

Pro Fe

Nihil dignu
rit homo
Christi I
rerur.

Cum e
nus J
nem, (*Lm*
ante tempo
ab eis in te
rioribus, &

Domino Deo tuo, *Deus meus misericordia
ejus præveniet me.* (*Psalm. 58.*) Prævenit
enim te : utique prævenit , quia nihil in
te boni invenit . Prævenisti supplicium ejus
superbiendo : ille prævenit supplicium tuum
peccata delendo . Tamquam enim ex pec-
catore justificatus , ex impio deus factus ,
ex damnato in regnum assumptus , dic Do-
mino Deo tuo, *Non nobis, Domine, non no-
bis, sed nomini tuo da gloriam.* (*Psalm. 113.*)
Dicamus, Non nobis . Quibus enim si qua-
si nobis ? Dicamus, inquam , non nobis :
quia si ita faceret sicut nobis , nonnisi
pœnas infligeret nobis . Non nobis , sed
nomini suo det gloriam : quia non secun-
dum iniquitates nostras fecit nobis . Non
ergo nobis , Domine , non nobis . Repe-
titio, confirmatio est . Non nobis, Domi-
ne, sed nomini tuo da gloriam . Hoc illi
noverant cœli , qui enarraverunt gloriam
Dei . *Enar. 2. in Psalm. 18. num. 2.*

Pro Festo SS. Patriarchæ Josephi.

*Nihil dignius de sancto Josepho cogitare pote-
rit homo Christianus , quàm si in illo
Christi Patrem , Virginis Maritum vene-
retur .*

Cum esset duodecim annorum Domi-
nus Jesus Christus secundum homi-
nem , (*Luc. 2.*) qui secundum Deum est
ante tempora & sine tempore , remansit
ab eis in templo , & disputabat cum se-
nioribus , & admirabantur super doctrina
ejus ,

ejus. Illi autem redeuntes de Jerosolymis
 quæsierunt illum in comitatu suo, inter
 eos scilicet qui secum ambulabant; & non
 eum inuenientes, turbati redierunt Jerosolymam, eumque disputantem in templo
 cum senioribus inuenerunt, cum esset, ut
 dixi, annorum duodecim. Sed quid mi-
 rum? Verbum Dei numquam tacet: sed
 non semper auditur. Inuenitur ergo in
 templo, & dicit ei Mater ejus, *Quid no-
 bis fecisti sic? Pater tuus & ego dolentes
 quarebamus te.* Et ille, *Non sciebatis quia
 oportet me in his esse qua Patris mei sunt?*
 Non enim sic se volebat esse filium illo-
 rum, ut non intelligeretur filius Dei. Fi-
 lius enim Dei, semper filius Dei, creans
 illos ipsos, Filius autem hominis ex tem-
 pore, natus de Virgine sine femine mari-
 tali, parentem tamen habebat utrumque.
 Unde hoc probamus? Jam dixit Maria,
Pater tuus & ego dolentes quarebamus te.
 Primò non est prætermittenda, Fratres,
 tam sancta modestia Virginis Mariæ. Chri-
 stum pepererat, Angelus ad eam venerat,
 & dixerat ei, *Ecce concipies in utero,
 & paries filium, & vocabis nomen ejus Je-
 sum: Hic erit magnus, & filius Altissimi
 vocabitur.* (Luc. 1.) Meruerat parere fi-
 lium Altissimi, & erat humillima: nec se
 marito, nec in ordine nominis præfere-
 bat, ut diceret, Ego & pater tuus: sed,
Pater tuus, inquit, & ego. Non attendit
 sui uteri dignitatem: sed attendit ordinem
 conjugalem. Non enim humilis Christus

Ma-

Matrem
 tuus &
 tuus, inqu
 put mulier
 Dominus,
 in his qua
 Patrem, u
 hoc proba
 quæ sic ait
 venit Naz
 dixit, Era
 ditus ei: se
 Quibus sub
 Ambo pare
 tus erat, e
 erat. Videt
 dixerit: O
 sunt esse, u
 Vos non es
 illi tempora
 Parentes illi
 bi & Sapien
 per quam c
 Rex omnium
 Virginalis à
 habere meri
 Sicut ergo
 ulla corrupti
 sse uxor pep
 acciperet? S
 sic ille castè
 mater, sic ill
 cit, Non de
 sic genuerat

Matrem suam superbire docuisset. *Pater tuus & ego dolentes quarebamus te. Pater tuus, inquit, & ego: (Eph. 5.) quia caput mulieris vir. Quod ergo respondet Dominus Jesus Christus, Oportebat me esse in his quæ Patris mei sunt: non sic indicat Patrem, ut neget patrem Joseph. Unde hoc probamus? Secundum Scripturam, quæ sic ait, Et cum descendisset cum illis, venit Nazareth, & erat subditus illis. Non dixit, Erat subditus matri, aut erat subditus ei: sed erat, inquit: subditus illis. Quibus subditus erat? nonne parentibus? Ambo parentes erant, quibus ille subditus erat, ea dignatione qua filius hominis erat. Videtis ergo, Fratres, quoddam non ita dixerit: Oportet me in his quæ Patris mei sunt esse, ut intelligeremus, quasi dictum, Vos non estis parentes mei. Sed parentes illi temporaliter, Pater ille sempiternè. Parentes illi filii hominis: Pater ille Verbi & Sapientiæ suæ, Pater virtutis suæ, per quam cuncta formavit. Ubi natus est Rex omnium gentium, coepit dignitas Virginalis à Matre Domini, quæ & filium habere meruit, & corrumpi non meruit. Sicut ergo erat illud conjugium, & sine ulla corruptione conjugium: sic quod castè uxor peperit, cur non castè maritus acciperet? Sicut enim castè conjux illa, sic ille castè maritus: & sicut illa castè mater, sic ille castè pater. Qui ergo dicit, Non debuit dici pater, quia non sic genuerat filium; libidinem quærit in pro-*

procreandis filiis, non charitatis affectum. Melius ille, quod alius carne implere desiderat, animo implebat. Nam & qui adoptant filios, castius eos corde gignunt, quos carne non possunt. Videte, Fratres, videte jura adoptionis, quomodo sit homo filius ejus femine natus non est; ut plus in eo juris habeat voluntas adoptantis, quam natura gignentis. Ita ergo non solum debuit esse pater Joseph, sed maximè debuit. Quod Spiritus Sanctus operatus est, utrique operatus est. Cum esset, inquit, homo justus. (*Matth. 1.*) Justus ergo vir, justa foemina. Spiritus Sanctus in amborum justitia requiescens, ambobus filium dedit. Sed in eo sexu, quem parere decebat, operatus est hoc, quod etiam marito nasceretur. Itaque ambobus dicit Angelus: ut puero nomen imponant: ubi parentum declaratur auctoritas. Nam & Zacharias cum adhuc murus esset, filio nato mater nomen imponebat. (*Luc. 1.*) Et cum illi qui aderant innuerent patri quid eum vellet vocari, acceptis pugillaribus hoc scripsit, quod illa jam dixerat. Dicitur & Mariae, Ecce concipies filium, & vocabis nomen ejus Jesum. (*Ibid. v. 31.*) Dicitur etiam ad Joseph, Joseph fili David, ne metueris accipere Mariam conjugem tuam: quod enim in ea natum est de Spiritu Sancto est. Pariet autem Filium, & vocabis nomen ejus Jesum. (*Mat. 1.*) Dicitur etiam, Et peperit ei Filium: (*Luc. 2.*) ubi omni-

no

no Pater
tur. Tan
pater, ser

Pro Fel

Consideret
nica Inca
in Virgi

S Emetip
cipiens
lus. (*Phi*
ria. Ange
dit, & co
lus in ven
lus, & fi
tus fidei in
cunditas in
ra res est
creatura C
ligendum,
fecit carner
mum Homi
nus ille no
na, per q
concepit ve
serpens pec
suadens. Si
foemina con
non mirandu
eum Foemina
nipotentis,
que fuerat r

no Pater non carne, sed charitate firmatur. Tantò firmius pater, quantò castius pater. *Serm. 51.*

Pro Festo Annuntiationis Beatissimæ
Virginis Mariæ.

*Consideret homo Christianus Mysterium Domi-
nica Incarnationis, susque salutis inirium
in Virgine gratia plena hodie peractum.*

Semetipsum exinanivit formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus. (*Phil. 2.*) Ubi? In Virgine Maria. Angelus nuntiat, Virgo audit, credit, & concipit. Fides in mente, Christus in ventre. *Serm. 196.* Creditur Christus, & fide concipitur. Fit prius adventus fidei in cor Virginis, & sequitur fecunditas in utero Matris. *Serm. 293.* Mira res est, quomodo concipere potuerit creatura Creatorem. Quid est ergo intelligendum, Fratres mei, nisi quia ipse sibi fecit carnem de sola Matre, qui fecit primum Hominem sine patre & matre? Primus ille noster casus fuit, quando foemina, per quam mortui sumus, in corde concepit venena serpentis. Persuasit enim serpens peccatum, & admissus est male suadens. Si primus noster casus fuit, cum foemina concepit corde venena serpentis; non mirandum quòd salus nostra facta est, eum Foemina concepit in utero carnem omnipotentis. Uterque ceciderat sexus, uterque fuerat reparandus. Per mulierem in
in-

interitum missi eramus; per mulierem nobis reddita est salus. *Serm. 289.* Mortem nobis persuaserat foemina, vitam nobis peperit foemina. *Serm. 184.* O verè gratia plena! Sic est enim ab Angelo salutata, *Ave gratia plena.* Quis hanc explicet gratiam? Quis huic gratiæ gratias agendo sufficiat? Fit homo, & per liberum arbitrium perit homo, & invenitur homo factus qui fecit, ne periret quem fecit. In principio Verbum Deus apud Deum, per quod omnia facta sunt; fit caro: *Verbum caro factum est, & habitavit in nobis.* (*Joan. 1.*) Caro fit Verbum, sed caro accedit ad Verbum, non perit in carne Verbum. O gratia! Ut hoc haberemus, quid digni eramus? Nuntiatur Christus Virgini Mariæ, & ipsa causam quærit & dicit Angelo, *Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?* (*Luc. 1.*) *Serm. 290.* Modum quæsit, non de Dei omnipotentia dubitavit. *Quomodo fiet istud?* Quis modus est, quo fiet istud? Annuntians mihi filium, habes meum paratum animum, dic mihi modum. Potuit enim Virgo sancta metuere, aut certè ignorare consilium Dei, quomodo eam vellet habere filium, quasi improbasset Virginis votum. Quid enim si diceret, Nube, conjugere viro? Non diceret Deus, accepit enim votum Virginis, quod vovit Deo. Et hoc ab illa accepit, quod ipse donavit. Dic mihi ergo, Nuntie Dei, *Quomodo fiet istud?* Vide Angelum scientem, illam

illam quæ
ergo vi
tem, non
quomodo
crede ver
cipe integ
fides tua,
Denique a
tus sanctus
Altissimi ob
nescit libid
ritus sanct
Altissimi ob
pis, quia
cumbendo
tur de te s
Quid es,
meruisti?
in te qui
hoc tantum
votum vov
sti, immò
Nam unde
cir te, fit
mo verò p
terra, per
te Verbum
non amitter
jungitur car
ni; & hujus
rus tuus; &
gii, id est,
rus tuus: u
lamo suo.

IMMOBILIA. 21

illam quærentem, non diffidentem. Quia ergo vidit eam quærentem, non diffidentem, non se negavit instruente. Audi quomodo: erit virginitas tua, tu tantum crede veritatem, serva virginitatem, accipe integritatem. Quoniam integra est fides tua, intacta erit & integritas tua. Denique audi, quomodo fiet istud: *Spiritus Sanctus superveniet in te, & virtus Altissimi obumbrabit tibi.* Tale umbraculum nescit libidinis æstum. Propterea, quia *Spiritus Sanctus superveniet in te, & virtus Altissimi obumbrabit tibi*; quia fide concipis, quia credendo, in utero, non concumbendo habebis: Propterea quod nascetur de te Sanctum, vocabitur Filius Dei. Quid es, quæ postea paritura es? Unde meruisti? unde hoc accepisti? unde fiet in te qui fecit te? Unde inquam, tibi hoc tantum bonum? Virgo es, sancta es, votum vovisti; sed multum quod meruisti, immò verò multum quod accepisti. Nam unde hoc meruisti? Fit in te qui fecit te, fit in te per quem facta es: immo verò per quem factum est coelum & terra, per quem facta sunt omnia, fit in te Verbum Dei caro, accipiendo carnem, non amittendo Divinitatem. Et verbum jungitur carni, & Verbum copulatur carni; & hujus tanti conjugii thalamus, uter tus; & hujus, inquam, tanti conjugii, id est, Verbi & carnis thalamus uter tus: unde ipse sponsus procedit de thalamo suo. (Ps. 18.) Invenit te Virginem

con-

conceptus, dimittit Virginem natus. Dat
foecunditatem, non tollit integritatem.
Unde tibi hoc? Protervè videor Virginem
interrogare, & quasi importunè aures ve-
recundas ista mea voce pulsare. Sed vi-
deo Virginem verecundantem, & tamen
respondentem, meque admonentem: Qua-
ris à me unde mihi hoc? Verecundor ti-
bi respondere bonum meum, Angeli audi
ipsius salutationem, & in me agnosce tuam
salutem. Crede cui credidi. Unde mihi
hoc quæris? Angelus respondeat. Dic mi-
hi Angele, unde Mariæ hoc? Jam dixi,
cùm salutavi: *Ave gratia plena. Ser. 291.*

Pro Festo Sanctorum Apostolorum
Philippi, & Jacobi.

*Homo Christianus hoc tempore Paschali consi-
deret in sanctis Apostolis columnas Eccle-
sia, in Passione Christi nutantes, in Re-
surrectione ipsius confirmatas.*

Dispersa sunt omnia ossa mea. (*Psalm.*
21.) Quid sunt ossa, nisi corporis
firmamenta? Corpus autem Christi, Ec-
clesia. Firmamenta autem Ecclesiæ qui,
nisi Apostoli, qui etiam columnæ alibi
nuncupantur? Hi utique dispersi sunt,
cùm ad passionem ipse duceretur, vel cùm
esset passus & mortuus. *Epist. 140. n. 36.*
Inter illos ambulaverat, ventis imperave-
rat, ante oculos ipsorum fluctus calcave-
rat, ante oculos ipsorum quatrduanum
mortuum suscitaverat, ante oculos ipso-
rum

rum tant
pidaveru
sent eum
Sed per di
(*Psalm. 1*
quidixerat
21.) Dixe
me relinqua
viam suam
138. n. 22
& tunc de
credidit La
sus est sequ
sionem duc
nit, & in
stabat, &
re frigido
cilla negavi
iterum, ne
gavit. Deo
gatio: si non
petereetur ne
tunc eos co
ritales. Sern
sunt, in cuj
hi autem
Deus. (*P*
diem errave
amici tui fa
rificati sunt.
eius eorum. E
clesia, facti
de confortati
merabo eos,

rum tanta miracula fecerat; & tamen trepidaverunt in passione ejus; quasi amisissent eum, de quo frustra presumpserant. Sed per diem errabant, & nemo in eis. (*Psal. 128.*) Nemo prorsus, nec ipse quid dixerat; *Tecum usque ad mortem.* (*Luc. 22.*) Dixerat enim illis, *Veniet hora, ut me relinquantis solum, & eat unusquisque in viam suam.* (*Jo. 16.*) Enar. in *Psal. 138. n. 22.* Illo pendente trepidaverunt, & tunc desperaverunt Apostoli, quando credidit Latro. (*Matth. 26.*) Petrus ausus est sequi, quando Dominus ad passionem ductus est, qui ad domum pervenit, & in atrio fatigatus est, ad ignem stabat, & friguit: ad ignem stetit, timore frigido congelavit. Interrogatus ab Ancilla negavit Christum semel: interrogatus iterum, negavit: interrogatus tertio, negavit. Deo gratias, quia cessavit interrogatio: si non cessaret interrogatio, diu repeteretur negatio. Posteaquam resurrexit, tunc eos confirmavit, tunc facti sunt spirituales. *Serm. 135.* Pro ejus nomine passi sunt, in cujus passione trepidaverunt. *Mihi autem valde honorificati sunt amici tui Deus.* (*Psal. 138.*) Idem ipsi, qui per diem erraverunt, & nemo fuit in eis, amici tui facti sunt, & valde mihi honorificati sunt. *Valde confortati sunt principatus eorum.* Facti Apostoli, facti duces Ecclesie, facti arietes ducentes greges: *Valde confortati sunt Principatus eorum.* Dinumerabo eos, & super arenam multiplicabuntur.

sur. Per illos qui per diem erraverunt, & nemo erat in eis, ecce nata est tanta ista multitudo, quæ jam sicut arena numerari non potest, nisi Deo. Dixit enim, *Super arenam multiplicabuntur*: & tamen dixerat, *Dinumerabo eos*: Illi ipsi numerati, *super arenam multiplicabuntur*. Ei quippe arena numerata est, cui numerati sunt capilli capitis nostri. (*Matth. 10.*) *Enar. in Psal. 138. n. 23. & 24. Ego confirmavi columnas ejus.* (*Ps. 74.*) Quas columnas confirmavit? Columnas Apostolos dicit. Sic Apostolus Paulus de Coapostolis suis: *Qui videbantur, inquit, columna esse.* (*Gal. 2.*) Et quid essent illæ columnæ, nisi ab illo firmarentur? Quia quodam terræ motu etiam ipsæ columnæ nutaverunt, in passione Domini omnes Apostoli desperaverunt. Ergo columnæ illæ, quæ passione Domini nutaverunt, resurrectione firmatæ sunt. *Ego, inquit, confirmavi columnas ejus: resurrexi, ostendi mortem non esse metuendam, ostendi timentibus nec ipsum corpus perire in morientibus. Terruerunt eos vulnera, firmaverunt cicatrices. Posset Dominus Jesus Christus sine ulla cicatrice resurgere: quid enim illi potestati magnum erat, ad tantam integritatem compagem corporis revocare, ut nullum omnino vestigium præteriti vulneris appareret? Habebat potestatem unde illud etiam sine cicatrice sanaret: sed habere voluit, unde nutantes columnas firmaret.* *Enar. in Psalm. 74. n. 6.*

Pro

Pro Fel

Quadruplex
no

Flecto ge
stri Jesu
in calis &
secundum di
ri per spiri
Christum ha
stris, in chi
possitis comp
qua sit lati
tas, & pro
gis corde
nem terræ,
tudinem co
do ista com
re, hoc est
oculis intue
dis? Ipsum
bi: Mihi as
Domini nost
nos in illa
incumbimus
boni Fratre
invenimus
nem, & al
enim Apost
nobis ante
enim latitud
habet longit
terram duci
Mayr, T

Pro Feste Inventionis sanctæ Crucis.

Quadruplex Crucis dimensio homini Christiano consideranda proponitur.

Flecto genua mea ad Patrem Domini nostri Jesu Christi, ex quo omnis paternitas in cælis & in terra nominatur, ut det vobis secundum divitias gloriæ suæ virtute corroborari per spiritum ejus in interiori homine: Christum habitare per fidem in cordibus vestris, in charitate radicati & fundati, ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis, quæ sit latitudo, & longitudo, & sublimitas, & profundum. (Eph. 3.) Quid pergis corde homo Christiane, per latitudinem terræ, longitudinem temporum, altitudinem cœli, profunditatem abyssi? Quando ista comprehendis vel mente vel corpore, hoc est, sive cogitando, sive carnis oculis intuendo, quando ista comprehendis? Ipsum audi Apostolum dicentem tibi: *Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi.* (Gal. 6.) Et nos in illa gloriemur, vel quia super illam incumbimus. In illa gloriemur omnes, o boni Fratres, in illa gloriemur. Ibi fortè inveniemus & latitudinem, & longitudinem, & altitudinem, & profundum. His enim Apostoli verbis crux quodammodo nobis ante oculos constituta est. Habet enim latitudinem, in qua manus figuntur: habet longitudinem, quod inde usque ad terram ducitur lignum: habet & altitudi-

Mayr, T. III.

B nem

Pro

nem, quod ab ipso transverso, in quo figuntur manus, excedit aliquantum, ubi caput crucifixi ponitur: habet & profundum, hoc est, quod in terra figitur, & non videtur. Ab illo profundo quod non vides, surgit totum quod vides.

Crucis Latitudo.

Ubi ergo est latitudo? Confer te ad vitam moresque Sanctorum, qui dicunt, Absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi. Invenimus in moribus eorum latitudinem charitatis: unde illos admonet ipse Apostolus, dicens, *Dilatamini, ne sitis jugum ducentes cum infidelibus.* (2. Cor. 6.) Et quia ipse latus erat, qui eos ad latitudinem exhortabatur, audi quid dicat: *Os nostrum patet ad vos o Corinthii; cor nostrum dilatatum est.* (2. Cor. 9.) Latitudo ergo Charitas est, quæ sola bene operatur Latitudo facit, ut hilarem datorem diligat Deus. Si enim angustiam passus fuerit, tristis dabit: si tristis dabit, perit quod dabit. Opus est ergo latitudine charitatis, ne pereat quidquid boni facis. *Serm. 165.* Hanc hilaritatem significat crucis latitudo in transverso ligno, ubi figuntur manus. Per manus enim opera intelligimus, per latitudinem hilaritatem operantis; quia tristitia facit angustias. *Epist. 55. c. 14.*

Crucis Longitudo.

Quoniam ait Dominus, *Ubi abundavit iniquitas, refrigescet charitas multorum:*

rum: (Mat
nem; qua
rit usque in
10.) Hæc e
corpus porri
tur, quo sta
ris, qui in
latitudinem;
tem. Si vis
habeto perfe
165. Itaque
extenditur,
unde longan
55. Quoniam
scet charitas
verit usque i
14.) Quis a
nem, quoad
fuerit in Chri
bris Christi,
tiam perseve
nec iniquitas
patiens. Et
bo, donec tri
est, tu prot
quitatis non
bebis mihi
cedem. Nan

rum: (*Matth. 24.*) da mihi & longitudinem; quæ est longitudo? *Qui perseveraverit usque in finem hic salvus erit.* (*Matth. 10.*) Hæc est longitudo crucis, ubi totum corpus porrigitur: ubi quodammodo statur, quo stando perseveratur. Si ergo quæris, qui in cruce gloriaris, habere crucis latitudinem; habeto bene operandi virtutem. Si vis habere crucis longitudinem; habeto perseverandi longanimitatem. *Ser. 165.* Itaque longitudo, qua totum corpus extenditur, ipsam tolerantiam significat, unde longanimes dicuntur qui tolerant. *Ep. 55.* Quoniam abundavit iniquitas, refrigescet charitas multorum; qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. (*Matth. 14.*) Quis autem perseverabit usque in finem, quoadusque transeat iniquitas? Qui fuerit in Christi corpore, qui fuerit in membris Christi, & à capite didicerit patientiam perseverandi. Usque in finem sæculi nec iniquitas deerit premens, nec justitia patiens. *Et in umbra alarum tuarum sperabo, donec transeat iniquitas.* (*Psal. 56.*) id est, tu proteges me, & ut ab æstu iniquitatis non arescam, tu umbraculum præbebis mihi. *Enar. in Psalm. 56. n. 6.*

Crucis Altitudo.

SI vis habere crucis altitudinem; nosce quid audias, & ubi audias, Sursum cor. Quid est, Sursum cor? Ibi spera, ibi ama: inde pete virtutem, ibi expecta mercedem. Nam si bene operaris, & hilariter

tribuis, videris habere latitudinem. Si in
iisdem bonis operibus usque in finem per-
severaveris, videris habere longitudinem.
Sed si omnia hæc non propter supernam
mercedem facis, altitudinem non habebis,
& illa jam nec latitudo erit, nec longitu-
do. Quid est enim habere altitudinem,
nisi cogitare Deum, amare Deum, & gra-
tis amare Deum ipsum adiutorem, ipsum
spectatorem, ipsum coronatorem, ipsum
præmii largitorem, postremò ipsum præ-
mium deputare, non aliud ab ipso quàm
ipsum expectare? Si amas, gratis ama: si
verè amas, ipse sit merces quem amas.
An tibi cara sunt omnia, & vilis est ille
qui condidit omnia? *Serm. 165.*

Crucis Profunditas.

Illud ex ligno, quod non apparet, quod
fixum occultatur: unde totum illud
exurgit, profunditatem significat gratuita
gratiæ: in quo multorum ingenia conte-
runtur id investigare conantia, ut ad ex-
tremum eis dicatur, *O homo tu quis es
qui respondens Deo? (Rom. 9.) Epist. 140.
c. 26.* Quare illi datum est, & illi non est
datum? Non me piget dicere, hoc est
profundum crucis. De profundo nescio
quo iudiciorum Dei, quæ perscrutari con-
templarique non possumus, procedit omne
quod possumus. De profunditate, inquam
nescio qua iudiciorum Dei, quæ inscruta-
bilia contemplari non possumus, perscru-
tari non valemus, procedit omne quod
pos-

possumus.
sim, non vi-
nus video,
autem illum
me, abyssus
miratione ex-
demonstrare
clamare de i-
gnificata sunt
profunda facta

Pro Festo

*Perpendat Ho-
lins sancti
nio, im-
major.*

Quia in
Joanne celebra-
diem celebra-
celebratur,
mibi, alium
Patriarcae,
los, cujus
Christi: Pa-
celebramus:
Joanni. Au-
gebatur, q-
scientium,
præconis &
gelus Gabrie-
Angelus Gal-
Christum. P

possumus. Quod possum, video: unde possum, non video; nisi quia & hoc hactenus video, quod novi esse à Deo. Quare autem illum & non illum? multum est ad me, abyssus est, profundum crucis est; admiratione exclamare possum, disputatione demonstrare non possum. Quid possum exclamare de ista profunditate? *Quam magnificata sunt opera tua, Domine! nimis profunda facta sunt cogitationes tuae.* Ser. 165.

Pro Festo Nativitatis Sancti Joannis
Baptistæ.

Perpendat Homo Christianus, quanta sit illius sanctitas, quo, ipsius Christi testimonio, inter natos mulierum non surrexit major.

Quia in magno Sacramento natus est Joannes, ipsius solius justè natalem diem celebrat Ecclesia. Et natalis Domini celebratur, sed tamquam Domini. Date mihi alium servum præter Joannem inter Patriarcas, inter Prophetas, inter Apostolos, ejus natalem diem celebret Ecclesia Christi: Passionum diem servis plurimis celebramus: nativitatis diem nemini, nisi Joanni. Audistis quando Evangelium legebatur, qui ordo fuerit amborum nascentium, Præcursoris & Dominatoris, præconis & judicis, vocis & Verbi. Angelus Gabriel nuntiat Joannem, idem ipse Angelus Gabriel nuntiat Dominum Jesum Christum. Precedit ille, sequitur ille: ille

præcedit obsequendo, sequitur ille regendo. Sequitur enim nascendo, antecedit regendo: quia & ipsum Joannem creavit Christus, post quem creatus est Christus, creator & creatus: creator ante matrem, creator matris, creatus in matre. Breviter ergo commendo charitati vestræ magnum Sacramentum. Quoniam multi futuri erant qui putarent Christum non esse nisi hominem, nihil esse amplius quam hominem: ideo magnus homo, quo major in hominibus non fuit, perhibuit ei testimonium Joannes, subditus, inclinatus, humiliatus. In quantum se humilem reddidisset, si solvere corrigiam calceamenti ejus, dignum se esse dixisset? Attendite in magno Sacramento corrigiam calceamenti. Quantum humilis extitisset, & si se Joannes dixisset dignum? Quid fecit, dicendo se indignum? Propterea notatus est dies Nativitatis ejus, & celebrationi Ecclesiæ commendatus. *Serm. 290.* Accipite humilitatis exemplum. Joannes putatus est Christus. Vox verbum putata est: sed agnovit se vox, ne offenderet verbum. *Non sum*, inquit, *Christus, nec Elias, nec Propheta.* (*Joa. 1.*) Putatur Christus, dicit se non esse quod putatur, nec ad suum fastum errorem assumit alienum. Si diceret, Ego sum Christus; quam facillimè crederetur, qui antequam diceret, credebatur? Non dixit: agnovit se, distinxit se, humiliavit se. Hæc enim dispositio placuit Deo, ut tantæ gratiæ homo testimonium perhiberet Chri-

Christo, p
tis mulierum
mo surrexit
11.) Si ho
mo, qui ma
mo. Magnu
so. *Serm.*
Joannem, &
digni Deo,
nuntiatores,
tamen de n
dictum est
nemo exsur
Merito dicit
ta. Hic Pro
Propheta,
tam. De i
clamantis in
rectas facite
res Joannen
sum, nisi V
Verbum pos
rebat Joann
non ipse so
mo annunt
Quod enim
bum, quod
nis anima
bum, de qu
Verbum, &
Deus erat V
Deum. (*Jo*
quantas voc
prum! Quai

Christo, qui posset putari Christus. *In natis mulierum*, sicut dixit ipse Christus, *nemo surrexit major Joanne Baptista*. (Matth. 11.) Si hoc nomine nullus erat major homo, qui major est illo, plus est quam homo. Magnum testimonium Christi de seipso. *Serm. 293*. Fuerunt Prophetæ ante Joannem, & multi, & magni, & sancti, digni Deo, Deo pleni, Salvatoris prænuntiatores, veritatis attestatores. Verumtamen de nullo eorum dici potuit, quod dictum est de Joanne, *In natis mulierum nemo exsurrexit major Joanne Baptista*. Merito dictus est amplius quam Prophetæ. Hic Prophetæ, immo amplius quam Prophetæ, prænuntiari meruit per Prophetam. De illo namque dixit Isaïas, *Vox clamantis in deserto, parate viam Domini, rectas facite semitas ejus*. (Isa. 40.) Habes Joannem vocem. Quid habes Christum, nisi Verbum? Vox premititur, ut Verbum postea intelligatur. Personam gerebat Joannes vocis in Sacramento: nam non ipse solus vox erat. Omnis enim homo annuntiator Verbi, vox Verbi est. Quod enim est sonus oris nostri ad verbum, quod in corde gestamus: hoc omnis anima pia prædicatrix ad illud Verbum, de quo dictum est, *In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum: hoc erat in principio apud Deum*. (Joan. 1.) Quanta verba, immo quantas voces facit verbum corde conceptum! Quantos prædicatores fecit Verbum

apud Patrem manens! Misit Patriarchas, misit Prophetas, misit tot & tantos prænuntiatores suos. Verbum manens voces misit, & post multas præmissas voces, unum ipsum Verbum venit tamquam in vehiculo suo, in voce sua, in carne sua. Collige ergo tamquam in unum omnes voces, quæ præcesserunt Verbum, & eas omnes constitue in persona Joannis. Harum omnium Sacramentum ille gestabat, harum omnium persona sacrata & mystica ille unus erat. Ideo propriè dictus est vox, tamquam omnium vocum signaculum atque mysterium. *Serm. 288.* Videtur ergo Joannes interjectus quidam limes Testamentorum duorum, veteris & novi. Nunc eum esse quodam modo limitem Dominus ipse testatur dicens, *Lex & Prophetæ usque ad Joannem Baptistam.* (*Luc. 16.*) Sustinet ergo personam vetustatis, & præconium novitatis. Propter personam vetustatis, de senibus nascitur: propter personam novitatis, in visceribus matris Propheta declaratur. Nondum enim natus ad sanctæ Mariæ adventum exultavit in utero matris. Jam ibi designatus erat, designatus antequam natus: cujus præcursor esset ostenditur, antequam ab eo videretur. Divina sunt hæc, & mensuram humanæ fragilitatis excedunt. *Serm. 293.*

Pro

Pro Festo

In Sanctis A
lmo Chris
tiam, qu
perbiam co
rem, ut s

Petri & I
triumph
bolo, meru
audiant à r
bis: Electus
iste post asc
pares, ætern
ex piscatore
infirmis munc
tur fortia: in
superabundan
Dei gratia,
eorum fecit
enim aliud d
ad regnum pr
postea vocat
glorietur in
Nam utique
tum non salut
biles, imperi
Sed nisi prius
non sanaretur
à Christo divi
dicerent non in
facundiam, el

Pro Feste Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli.

In Sanctis Apostolis Petro & Paulo admiretur homo Christianus singularem Dei providentiam, qui elegit piscatorem, ut mundi superbiam confunderet: & Ecclesia persecutorem, ut spem venia ostenderet.

Petri & Pauli Apostolorum dies, in quo triumphalem coronam, devicto Diabolo, meruerunt, hodiernus est. Laudes audiant à nobis, preces fundant pro nobis: Electus est ille ante Domini passionem, iste post ascensionem. Ordine temporis impares, æternitate felicitatis æquales: ille ex piscatore, iste ex persecutore. In illo infirma mundi electa sunt, ut confundantur fortia: in isto abundavit peccatum, ut superabundaret gratia. In utroque magna Dei gratia, atque ejus gloria claruit, qui eorum fecit merita, non invenit. Quid enim aliud demonstrare dignatus est, qui ad regnum primò vocare voluit piscatores, postea vocaturus imperatores, nisi ut *qui gloriatur in Domino gloriatur?* (1. Cor. 1.) Nam utique nobilium, doctorum, potentum non salutem contempsit, quibus ignobiles, imperitos, infirmosque præposuit. Sed nisi priùs eligeretur vilitas infirmorum, non sanaretur inflatio superbiorum. Si priùs à Christo divites vocarentur, putarent & dicerent non in se electam nisi opulentiam, facundiam, eloquentiæ doctrinam, scientiam

tiæ splendorem, nobilitatem, generositatem, regalem potestatem: atque ita temporalibus & sæcularibus felicitatibus tumidi, tamquam ipsi prius Christo conferrent quod essent, ut eis ille videretur reddere, non donare, quod futuri essent gratia Dei, nec intelligerent, nec tenerent. Quantò ergo nunc melius, quantò ordinatiùs, prius erexit de terra inopem, & de stercore exaltavit pauperem, ut collocaret eum cum potentibus populi sui, (*Psalm. 112.*) ut munus intelligentiæ atque doctrinæ non solum ex Deo esset, sed etiam ex Deo esse appareretur? Cum quanta itaque lætitiâ & quanta Dei gloria contuemur ab animo piscatoris contempti opes imperatoris? fundi præces imperatoris ad Memoriam piscatoris? ut nec ille ex eo quod non habuit, jaceret nec iste ex eo quod habuit, suberbiret. Jam verò illud quod Paulum ex persecutore suo prædicatorem suum Christus operatus est, quid valeat ad salutem hominum, ne quisquam magnarum sibi conscius iniquitatum de misericordia Dei debeat desperare, ipse potiùs Apostolus eloquatur: *Humanus, inquit, sermo, & omni acceptione dignus, quia Christus Jesus venit in hunc mundum peccatores salvos facere, quorum primus ego sum. Sed ideo misericordiam consecutus sum, ut in me primo ostenderet Christus Jesus omnem longanimitatem, ad informationem eorum, qui credituri sunt illi in vitam æternam. (1. Tim. 1.)* Quis enim sub manu Omnipotentis medici de salute desperet tanto informatus

tus exem
 fidem qua
 lum evasiss
 etiam coron
 sanguinem i
 do fundere,
 credendo fu
 gentium, d
 illuminat o
 hunc mundu
 ctam exalta
 quo damnar
 illo discamu
 sperare. Q
 pla præmissa
 per commen
 men verum
 de huius sæ
 piscator fuit.
 cogitando,
 Paulus perse
 est Dominus r
 dicit Docebo
 te convertentur

Pro Festo

A Maria in
 guiscente d
 ciem & ipse
 beat.

A Udiamus
 mentis

tus exemplo, considerans evangelizantem fidem quam aliquando vastabat, non solum evasisse poenam persecutoris, verum etiam coronam meruisse doctoris, & cujus sanguinem in ejus membris cupiebat sciendo fundere, pro ejus nomine sum sanguinem credendo fuisse? Habet ergo Roma caput gentium, duo lumina ab illo accensa, qui illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum: unum, in quo Deus abjectam exaltavit humilitatem; alterum, in quo damnandam sanavit iniquitatem. In illo discamus non superbire, in isto non desperare. Quam breviter magna nobis exempla præmissa sunt, quam salubria, quæ semper commemoremus, & in eorum laude lumen verum magnificemus. Nemo ergo se de hujus sæculi celsitudine extollat: Petrus piscator fuit. Nemo iniquitatem propriam cogitando, misericordiam Dei defugiat: Paulus persecutor fuit. Ille dicit, *Factus est Dominus refugium pauperum*: (Ps. 9.) iste dicit *Docebo iniquos vias tuas, & impii ad te convertentur*. (Ps. 50.) *Serm. 381.*

Pro Festo Visitationis Beatissimæ Virginis Mariæ.

A Maria in domo Zacharia Dominum magnificante discat Homo Christianus, quantum & ipse Deum suum magnificare debeat.

A Udiamus, Fratres, audiamus pio mentis affectu, audiamus, quemad-

modum tympanistria nostra doctrinis concrepet Virgo Maria. Audiamus, inquam, & harmoniæ moribus respondeamus. Cùm hæc mulier beatissima ab Angelo jam salutata, Spiritu Sancto repleta, plenitudine Divinitatis afflata, ad domum Elisabeth venisset cognatæ, post exultationem Joannis in utero matris, post admirationem Elisabeth de adventu ejusdem Domini Matris, hoc Domino decantavit canticum laudis, *Magnificat anima mea Dominum; & exultavit spiritus meus in Deo salutari meo.* (Luc. 1.) Primò igitur hoc in loco quærendum est, quid sit magnificare Dominum: neque enim magnus fit à creatura Creator. Sed sciendum nobis est, duobus modis dici magnificare, id est, aut magnum facere, aut magnum adorare, magnumque admirari. Magnificatur enim Deus à nobis, cùm magnificari dignatur à nobis. Sed nunquid sic in nobis, sicut in Maria unde carnem assumpsit pro nobis? Ave, inquit ad eam Angelus, gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu inter mulieres. Spiritus Sanctus superveniet in te, & virtus Altissimi obumbrabit tibi. Ideoque & quod nasceretur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei. (Luc. 1.) Quæcumque tamen anima sancta Verbum concipere potes credendo, pare prædicando, magnifica amando. Unde & David Propheta dicit, *Magnificate Dominum mecum, & exaltemus nomen ejus in invicem:* (Ps. 33.) ac si diceret, Magnitudinem Domini mecum decantate, prædicare, & nominis ejus præconia magna voce attolli-

te.

te. Hinc i
magnificat
Unde autem
Propheta d
caelu miseri
namque opt
stra anima
piat Dei Ve
cordetur sal
quomodo m
tis sit ab in
bonitate gra
pta, & dic
minum, (J
mundum, a
Unigenitum
postolus, q
percipit, sed
O miræ pi
ardor chari
divitias non
ineffabilem
Quis unqu
ante tempo
nibus in te
ctus? un
nitudo tem
factum ex
qui sub leg
filiorum rec
æstimare,
neis portat
retur, virt
omnium n

te. Hinc iterum dicit: *Domine Deus meus magnificatus es vehementer.* (*Psal. 101.*) Unde autem magnificetur in nobis, idem Propheta dicit: *Magnificata est usque ad caelos misericordia tua,* (*Psal. 107.*) Sic namque optandum est, ut in singulis nostra anima magnificet Dominum, concipiat Dei Verbum, pariat & nutriat, recordetur salvationis suæ pia commercia, quomodo nullis suis præcedentibus meritis sit ab iniquitate salvata, sed sola Dei bonitate gratuita Christi sanguine redempta, & dicat, *Magnificat anima mea Dominum,* (*Joan. 3.*) Sic enim Deus dilexit mundum, ait Evangelium, ut Filium suum Unigenitum daret, (*Rom. 8.*) Hinc & Apostolus, qui proprio, inquit, *Filio non percipit, sed pro nobis omnibus tradidit illum.* O miræ pietatis affectus! ò inæstimabilis ardor charitatis! Quis ante tantæ pietatis divitias non obstupeſcat? Quis ante tam ineffabilem charitatem non contremiscat? Quis unquam posset sperare, ut ex Deo ante tempora natus nasceretur pro hominibus in tempore ex foemina homo factus? unde scriptum est: *Cum venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum factum ex muliere, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant redimeret, ut adoptionem filiorum reciperemus.* Quis, inquam, posset æstimare, ut portaretur manibus foemineis portator orbis, panis Angelorum aleretur, virtus cœlorum infirmaretur, vita omnium moreretur? Magnificet ergo in
his

his anima Mariæ Dominum, magnificet
& nostra. Admiremur, gratulemur, ame-
mus, laudemus, adoremus, gratias illi
agamus, quoniam per eandem Redem-
ptoris nostri mortem de tenebris ad lu-
cem, de morte ad vitam, de corruptio-
ne ad incorruptionem, de exilio ad pa-
triam, de luctu ad gaudium, de terris ad
coeleste regnum vocati sumus. Quæcum-
que igitur anima sancta talibus fuerit in-
citamentis occupata, nihil concupiscit ter-
renum, nihil transitorium, nihil quod
ad tempus aridet, nihil quod ad præ-
sens delectat: quæ risum luctum com-
putat, & gaudium in mœrorem com-
mutat; cui mundus carcer, coelum verò
habitatio est: cui exultatio in præsen-
tibus nulla est, quia in illo tantum gau-
dere appetit, qui super omnes est. Un-
de in sancto cantico, cum diceret Vir-
go gloriosa: *Magnificat anima mea Do-
minum, & exultavit spiritus meus: signan-
ter addidit, in Deo salutari meo; ac si
diceret, Anima mea quæ magnificat Do-
minum, non in quolibet alio, sed in illo
tantum exultat, quem amando magnifi-
cat, Serm. 208. in Append.*

sancta Mar
felens de
re unum
optimam.

M Artha
& p
sterium oco
foror ejus
Deferuit qu
ea multum
dit ipsa ad
diebat ver
dierat: VA
sum Domin
tur, ista ex
bat, ista u
ficiam bon
lius, quid
interrogem
sit melius,
& me con
Interpellat
deponit
quod eam
tantem in
Non respo
te, judica
tamquam
re, nec in
Si enim p
remitteret

Pro Festo sanctæ Mariæ Magdalenzæ.

*sancta Maria Magdalena ad pedes Domini
sedens docet Hominem Christianum qua-
rere unum necessarium, & eligere partem
optimam.*

MArtha Dominum pascere disponens
& præparans, circa multum mini-
sterium occupabatur, (*Luc. 10.*) Maria
soror ejus pasci à Domino magis elegit.
Deferuit quodammodo sororem suam cir-
ca multum ministerium laborantem, & se-
dit ipsa ad pedes Domini, & vacans au-
diebat verbum ejus. Auris fidelissima au-
dierat: *Vacate, & videte, quoniam ego
sum Dominus, (Psalm. 45.)* Illa turbaba-
tur, ista epulabatur: illa multa dispone-
bat, ista unum aspiciebat. Utrumque of-
ficiū bonum: sed tamen quod sit me-
lius, quid nos dicamus? Habemus quem
interrogemus, patienter audiamus. Quod
sit melius, jam cū legeretur audivimus,
& me commemorante iterum audiamus.
Interpellat Martha hospitem, ad judicem
deponit postulationem piarum querelarum,
quod eam soror deseruerit, & sic labo-
rantem in ministerio adjuvare neglexerit.
Non respondente illa, sed tamen præsen-
te, judicat Dominus. Maria causam suam
tamquam otiosa judici maluit committe-
re, nec in respondendo voluit laborare.
Si enim pararet respondendi sermonem,
remitteret audiendi intentionem. Respon-
dit

dit ergo Dominus, qui in verbo non laborabat, quia Verbum erat. Quid ergo dixit? *Martha, Martha*. Repetitio nominis indicium est dilectionis, aut fortè movendæ intentionis: ut audiret attentius, bis vocata est, *Martha, Martha*, audi: *Tu circa multa es occupata; unum autem opus est*: idest, unum necessarium est. Non unum opus quasi singulare opus: sed opus est, expedit, necessarium est, quod unum hoc elegerat Maria. Unum est necessarium, unum illud supernum, unum ubi Pater & Filius & Spiritus Sanctus sunt unum. Videte nobis commendari unitatem. Certè Trinitas est Deus noster. Pater non est Filius, Filius non est Pater, Spiritus Sanctus nec Pater est nec Filius, sed amborum Spiritus: & tamen ista tria non tres Dii, non tres omnipotentes, sed unus Deus omnipotens, ipsa Trinitas unus Deus: quia unum necessarium est. Ad hoc unum non nos perducit, nisi multi habeamus cor unum. Bona sunt ministeria circa pauperes, & maximè circa Sanctos Dei servitia debita, obsequia religiosa. Redduntur enim, non dantur, dicente Apostolo: *Si nos vobis spiritualia seminavimus, magnum est, si carnalia vestra metamus?* (1. Cor. 9.) Bona sunt, exhortamur ad hæc, & in verbo Domini ædificamus vos, nolite pigri esse ad suscipiendos Sanctos. Aliquando nescientes, suscipiendo quos nesciebant, Angelos susceperunt. Bona sunt hæc:

me-

melius est
lud enim
nem: istud
tem. Vult
frat; & al
quod deest.
ditur animu
ficeret, adju
Multa sunt
sunt, quia
sunt, transi
ait Dominus
git. Non tu
Audi unde
ab ea. A te
cessitatis;
Non auferet
aufertur, se
tem vita au
numquam a
pace tua di
nedicta, pr
quaris, quie
ca multum
talia corpor
cum veneris
peregrinum,
venies esurie
sistentem, c
quem visites
des? mortui
ista ibi non
Quod Maria
pascemus. I

melius est tamen quod elegit Maria. Illud enim habet ex necessitate occupationem : istud autem ex charitate suavitatem. Vult homo occurrere quando ministrat ; & aliquando non potest : quæritur quod deest , paratur quod adest ; distenditur animus. Nam si Martha ad ista sufficeret , adjutorium sororis non posceret. Multa sunt , diversa sunt , quia carnalia sunt , quia temporalia sunt : etsi bona sunt , transitoria sunt. *Marthæ autem quid ait Dominus ? Maria meliorem partem elegit.* Non tu malam , sed illa meliorem. Audi unde meliorem : *Qua non auferetur ab ea.* A te auferetur aliquando onus necessitatis ; æterna est dulcedo veritatis. Non auferetur ab ea quod elegit. Non aufertur , sed tamen augetur. In hac autem vita augetur , in alia vita perficietur , numquam auferetur. Cæterum tu Martha , pace tua dixerim , in bono ministerio benedicta , pro isto labore tuo mercedem quæris , quietem . Modò occupata es circa multum ministerium , pascere vis mortalia corpora , licet sanctorum : numquid cum veneris ad illam patriam , invenies peregrinum , quem suscipias hospitio ? invenies esurientem , cui panem frangas ? sitientem , cui potum porrigas ? ægrum , quem visites ? litigantem , quem concordes ? mortuum , quem sepelias ? Omnia ista ibi non erunt : sed quid ibi erit ? Quod Maria elegit : ibi pascemur , non pascemus . Ideo hoc ibi erit plenum atque

que perfectum, quod hic elegit Maria :
de illa mensa opulenta, de verbo Do-
mini micas colligebat, *Serm. 103.*

Pro Festo S. Jacobi Apostoli.

*A Sancto Jacobo, qui fuit unus ex filiis
Zebedæi, discat Homo Christianus ad cœ-
lestem sublimitatem non posse aliter per-
veniri, quam per humilitatem.*

Filii Zebedæi sedes altissimas quære-
bant, unus volebat sedere ad dexte-
ram, alter ad sinistram, dicentes per ma-
trem quod ipsi cupiebant, (*Matth. 22.*)
Dominus non illis sedes invidit, sed con-
vallis prius prolationis ostendit, quasi di-
ceret. Illuc vultis venire, ubi sum ego ?
venite quâ ego. Quid est, venite quâ
ego ? Per humilitatem. Ego de sublimi
descendi, & humiliatus ascendo : vos in
terra inveni, & antè vultis volare quàm
pasci : prius nutrimini, educamini, ferte
nidum. Quid enim ait ? Quomodo illos
revocavit ad humilitatem, jam quærentes
altitudinem ? *Potestis bibere calicem, quem
ego bibiturus sum ? Et illi, etiam in hoc
superbi, Possumus. Quomodo Petrus, Te-
cum usque ad mortem, (Matth. 26.) For-
tis vir, donec foemina diceret, Et iste
cum illis erat. Sic & isti, Possumus. Et
ille, Calicem quidem meum bibetis, etsi
modò non potestis, bibetis : quomodo
Petro, Non potes me sequi modò, sequeris
me postea, (Jo. 13.) Calicem quidem meum
bibe-*

bibetis,
ad sinistra
(Matth. 22)
re vobis ?
Modò quib
dixi, Non e
dicerent, I
tis vos : eg
dabo humil
Qui autem
qui erat, &
Potestis bibe
sum ? Alti
venitur ad
tatis ? Pri
Serm. 329
tum, clar
Tract. 104
laboratis &
vos. Tollite
scite à me q
(Matth. 11)
Sapientia D
concionatur
dicit : Veni
discite à me
pientiam De
ei, & astra
quam fierent
in virtute r
iam capilli v
tabas & tali
prius illud :
corde. Ecce

bibetis, sedere autem ad dexteram meam vel ad sinistram, non est meum dare vobis, (Matth. 20.) Quid est, Non est meum dare vobis? Non est meum dare superbis. Modò quibus loquor, superbi estis: ideo dixi, Non est meum dare vobis. Sed fortè dicerent, Erimus humiles. Non ergo eritis vos: ego, Vobis dixi. Non dixi, Non dabo humilibus: sed, non dabo superbis. Qui autem ex superbo fit humilis, non erit qui erat, Enar. in Psal. 103. Serm. 3. nu. 9. Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum? Altitudinem quæritis? Per vallem venit ad montem. Sedem quæritis claritatis? Priùs bibite calicem humilitatis, Serm. 3. 29. Humilitas claritatis est meritum, claritas humilitatis est præmium: Tract. 104. in Joan. Venite ad me omnes qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos. Tollite iugum meum super vos, & discite à me quia mitis sum & humilis corde, (Matth. 11.) Quid magister Filius Dei, Sapiencia Dei, per quem facta sunt omnia, concionatur? Vocat humanum genus, & dicit: Venite ad me omnes qui laboratis, & discite à me. Putabas fortè dicturam Sapienciam Dei, Discite quomodo coelos feci, & astra: omnia etiam in me, antequam fierent, numerata erant; quomodo in virtute rationum incommutabilium etiam capilli vestri numerati sunt. Hæc putabas & talia esse dicturam? Non. Sed priùs illud: Quoniam mitis sum & humilis corde. Ecce quod capiat, videte, Fratres,

tres, certè parvum est. Ad magna nos tendimus; parva capiamus, & magni erimus. Vis capere celsitudinem Dei? Cape priùs humilitatem Dei. Dignare esse humilis propter te, quia Deus dignatus est humilis esse propter eundem te: non enim propter se. Cape ergo humilitatem Christi, discce humilis esse, noli superbire. Confitere infirmitatem tuam, jace patienter ante medicum. Cùm ceperis humilitatem ejus, surgis cum illo: non quasi & ipse surgat secundùm quod Verbum est; sed tu potiùs, ut magis magisque à te capiatur. Intelligebas primò titubanter atque hæsitanter, intelligis postea certius & clariùs: non ille crescit, sed tu proficis, & quasi tecum videtur surgere. Sic est, Fratres. Credite præceptis Dei, & facite illa, & donabit vobis robur intelligentiæ. Non præsumatis, & quasi anteponatis scientiam præcepto Dei; ne inferiores, non solidiores remaneatis. Arborem attendite: imā petit priùs, ut sursum excrescat: figit radicem in humili, ut verticem tendat ad cælum. Numquid nititur nisi ab humilitate? Tu autem sine charitate vis excelsa comprehendere; sine radice auras petis? Ruina est ista, non incrementum. Habitante Christo per fidem in cordibus vestris, in charitate radicamini atque fundamini, ut impleamini in omnem plenitudinem Dei, *Serm. 117.*

Homo Christi
rio Mari
elsi mari

BEati L
quo c
sprevit blan
Diabolum
bis Ecclesia
gloriosa eni
tudine, qu
Laurentii M
stis est Ro
conit gereb
sanguinem
mine suum
potentis pr
mensam, d
nis loquunt
cenare ad n
lige que app
num tuam,
preparare;
rium B. A
pressit, di
nimam suam
mas pro fra
tellexit hoc
intellexit, a
psit in illa m
vit Christum
in morte su

Pro Festo S. Laurentii Martyris.

Homo Christianus potest cum sancto Laurentio Martyre sequi & imitari Christum, etsi martyrii pœnam non pariat.

BEATI Laurentii triumphalem diem, quo calcavit mundum frementem, sprevit blandientem, & in utroque vicit Diabolum persequentem, hodiernum nobis Ecclesia Romana commendat. Quàm gloriosa enim, & quanta virtutum multitudine, quasi florum varietate, distincta Laurentii Martyris sit corona, universa testis est Roma. In ipsa enim Ecclesia Diaconi gerebat officium. Ibi sacrum Christi sanguinem ministravit: ibi pro Christi nomine suum sanguinem fudit. Ad mensam potentis prudenter accesserat. Ad illam mensam, de qua nobis proverbia Salomonis loquuntur, ubi scriptum est: *Si sederis cœnare ad mensam potentis, cognoscens intellege quæ apponuntur tibi; & sic extende manum tuam, sciens quoniam similia te oportet præparare, (Prov. 23.)* Hujus cœnæ mysterium B. Apostolus Joannes evidenter expressit, dicens: *Sicut Christus pro nobis animam suam posuit, sic & nos debemus animas pro fratribus ponere, (1. Joan. 3.)* Intellexit hoc, Fratres, sanctus Laurentius; intellexit, ac fecit: & prorsus qualia sumpsit in illa mensa, talia præparavit. Amavit Christum in vita sua, imitatus est eum in morte sua. Et nos ergo, Fratres, si veraci-

raciter amamus, imitemur. Non enim meliorem reddere poterimus dilectionis fructum, quam imitationis exemplum: *Christus enim pro nobis passus est, relinquens nobis exemplum, ut sequamur vestigia ejus, (1. Pet. 2.)* In hac sententia vidisse videtur Apostolus Petrus, quod pro his tantum passus est Christus, qui sequuntur vestigia ejus, neque profit quidquam Christi Passio, nisi illis qui sequuntur vestigia. Secuti sunt eum Martyres sancti, usque ad effusionem cruoris, usque ad similitudinem passionis: secuti sunt Martyres, sed non soli. Non enim postquam illi transierunt, pons incisus est; aut postquam ipsi biberunt, fons ipse siccatus est. Quæ est enim spes fidelium bonorum, qui vel sub fœdere conjugali jugum matrimonii castè & concorditer ducunt, vel sub continentia virginali domant carnis illecebras, vel etiam sanctitatis apicem celsius erigentes & in nova virginitate florentes sequuntur agnum quocumque jerit? Quæ istis, inquam, quæ nobis omnibus spes est, si non sequuntur Christum, nisi qui pro ipso sanguinem fundunt? Perditura est ergo filios suos, quos tantò fœcundiùs, quantò securiùs tempore pacis enixa est mater Ecclesia? Quos ne perdat, oranda est persecutio, oranda tentatio? Absit, Fratres. Quomodo enim potest orare persecutionem, qui quotidie clamat: *Ne nos inferas in tentationem? (Mat. 6.)* Habet, habet, Fratres, habet hortus ille dominicus, non solum rosas Marti-
tyrum,

tyrum, se-
torum hed-
sus, Dilecti-
de sua voca-
passus est C-
ptum est: A-
fieri, & i-
(1. Tim. 2.)
sionem cruor-
quomodo Ch-
nus, *Serm. 3.*
illa dicitur
affixione con-
tius vitæ cur-
virtutibus co-
Salvator dicit
tollat crucem
th. 16.) Nun-
qui secuti su-
cum Domini-
qui juxta Ap-
Dei, crucifixi
14.) Nunqu-
xus fuerat cu-
gloriari, ni-
Christi, per-
est, & ego n-
dicit, ut in-
patibulum,
tum. Tota i-
si secundum
atque martyri-
Videris certè
effusionem cr-

tyrum, sed & lilia Virginum, & conjugatorum hederas, violasque viduarum. Prorsus, Dilectissimi, nullum genus hominum de sua vocatione desperet: pro omnibus passus est Christus. Veraciter de illo scriptum est: *Qui vult omnes homines salvos fieri, & in agnitionem veritatis venire, (1. Tim. 2.)* Intelligamus ergo præter effusionem cruoris, præter periculum passionis, quomodo Christum debeat sequi Christianus, *Serm. 304.* Crux Domini non tantum illa dicitur, quæ passionis tempore ligni affixione construitur; sed & illa quæ totius vitæ curriculo cunctarum disciplinarum virtutibus coaptatur. De qua mihi videtur Salvator dicere: *Qui vult post me venire, tollat crucem suam, & sequatur me, (Matth. 16.)* Nunquid enim omnes Martyres, qui secuti sunt Dominum, crucifixi sunt cum Domino? Nunquid omnes Virgines, qui juxta Apocalypsim sequuntur Agnum Dei, crucifixi sunt, ut sequantur? (*Apoc. 14.*) Nunquid Paulus Apostolus crucifixus fuerat cum dicebat, *michi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo? (Gal. 6.)* Hoc autem dicit, ut intelligas crucem non ligni esse patibulum, sed vitæ virtutisque propositum. Tota igitur vita Christiani hominis, si secundum Evangelium vivat, crux etsi atque martyrium, *Serm. 207. in Append.* Videtis certè, Dilectissimi, quia præter effusionem cruoris, præter vincula & carceres,

ceres, præter flagella & ungulas, sunt multa in quibus sequi possumus Christum: Quidquid delectabile de temporalibus rebus mundus ingesserit, respuatur: quidquid infremuerit asperum atque terribile, contemnatur. Et qui sic agit, non dubitet Christi se cohærere vestigiis, ut merito dicere audeat cum Apostolo Paulo: *Conversatio nostra in cælis est, (Phil. 3.)* Sed tunc potest in istis esse virtus invicta, si non sit charitas ficta. Ille ergo dat nobis veram virtutem, qui diffundit in nostris cordibus charitatem. Quando autem Beatus Laurentius appositos extrinsecus ignes non timeret, nisi intus flammâ charitatis arderet? Ideò, Fratres mei, gloriosus Martyr atroces incendiolorum flammâs non pertimescebat in corpore, quia ardentissimo coelestium gaudiorum desiderio flagrabat in mente. In comparatione fervoris, quo pectus ejus ardebat, exterior persecutorum flamma frigebat. Quando enim ferret tantorum aculeos dolorum, nisi æternorum diligeret gaudia præmiorum? Postremò quando contemneret istam vitam, nisi amando meliorem vitam? *Et quis nocere vobis potest, ait Apostolus Petrus; quis, inquit, nocere vobis potest, si boni amatores fueritis? (1. Pet. 3.)* Faciat in te licet persecutor malum: tu ne deficias amando bonum. Si enim verè quod bonum est, toto corde dilexeris, omne malum patienter, & æquanimitèr sustinebis. Quid enim Beato Laurentio illa,

illa, quæ tormenta
riorem ipsi
hunc nobis
sa ejus mori

Pro Festo

Quantum boni
Virgini app
plorare deb

Adest ne
valde
storum sole
inquam, die
in quâ è m
Maria. Et i
laudes inton
nis illustrata
est, ut illius
apud nos sine
meruimus aud
præposterum
storum cele
illius solemt
quæ huic m
tyrum. In
ter Sponsa i
Virgo Maria
meam, & in
cum gloria aff
inquam, & i
congruè audi
MAYR,

illa, quæ à persecutoribus illata sunt, tormenta nocuerunt? nisi quòd eum clariorem ipsis suppliciis reddiderunt, & hunc nobis festivissimum diem de pretiosa ejus morte fecerunt, *Serm. 304.*

Pro Festo Assumptionis Beatissimæ
Virginis Mariæ.

*Quantum homo Christianus assumpta in celos
Virgini applaudere, ejusque patrocinia im-
plorare debeat.*

Adest nobis, Dilectissimi Fratres, dies valde venerabilis, dies omnium Sanctorum solemnitate præcellens. Adest, inquam, dies inclyta, dies præclara, dies in quâ è mundo migrasse creditur Virgo Maria. Et ideò cum summa exultatione laudes intonet universa terra tantæ Virginis illustrata excessu, quia indignum valde est, ut illius recordationis solemnitas sit apud nos sine maximo honore, per quam meruimus auctorem vitæ suscipere: satisque præposterum judicandum est, ut cum sanctorum celebremus victorias Martyrum, illius solemnitatem illis non præferamus, quæ huic mundo edidit Principem Martyrum. In hac siquidem die competenter Sponso illi cœlesti proclamat Beata Virgo Maria: *Tenuisti manum dexteram meam, & in voluntate tua deduxisti me, & cum gloria assumpsisti me, (Ps. 72.)* Hodie, inquam, & ipsa à Sponso filio & Domino congruè audit: *Jam hyems transiit, im-*

ber abiit & recessit, surge proxima mea, sponsa mea, columba mea, & veni. (Cantic. 2.) Loquamur aliquid in laudibus sacratissimæ Virginis. Sed quid nos tantilli, quid actione pusilli, quid in ejus laudibus referemus, cum etsi omnium nostrum membra verterentur in linguas, eam laudare sufficeret nullus? Altior enim cœlo est, de qua loquimur, abyssus profundior, cui laudes dicere conamur. Deum enim quem omnis creatura non capit, ipsa immaculato utero clausum gestavit. Hæc est enim quæ sola meruit Mater & Sponsa vocari; hæc primæ matris damna resolvit, hæc homini perditio redemptionem adduxit. Mater enim generis nostri poenam intulit mundo; Genitrix Domini nostri salutem edidit mundo. Austrix peccati Eva; austrix meriti Maria. Eva occidendo obfuit; Maria vivificando profuit. Illa percussit; ista sanavit. Hæc enim mirabili atque inestimabili modo omnium rerum & suum peperit Salvatorem. Quæ enim hæc Virgo tam sancta, ad quam venire dignaretur Spiritus Sanctus? Quæ tam speciosa, ut eam sibi Deus eligeret Sponsam? Quæ tam casta, ut esse posset virgo post partum? Hæc est Dei templum, fons ille signatus, & porta in domo Domini clausa. Ad hanc namque Spiritus Sanctus descendit, huic virtus Altissimi obumbravit. Hæc est immaculata coitu, fecunda partu, virgo lactans, Angelorum & hominum cibum nutriens. Merito itaque Beata singu-

singulari
singulare
nique tantu
vit, ut Ver
de superna
Maria, & or
trix gloriosa
visceribus at
tur! O felici
sa, cum inte
tiz, ut pote
luderet; cum
genitus imp
ipsa concip
rem, quem
rem. O fel
lis, optabil
congruum p
sumptæ car
ratus flagris
lo, ut te ver
se hominem
dicam paup
quid dixer
tas tua mer
rior es. Si
cedis. Si
existis. Si d
per omnia e
digne dicam
ficiat lingua
Has interim
quas semper
mus. Inter

singulari a nobis præconio extollitur, quæ
 singulare commercium mundo præbuit. De-
 nique tantum se ad cœli fastigia subleva-
 vit, ut Verbum in principio apud Deum
 de superna cœli arce susciperet. O felix
 Maria, & omni laude dignissima! O Geni-
 trix gloriosa! O sublimis puerpera, cujus
 visceribus auctor cœli terræque committi-
 tur! O felicia oscula lactentis labris impres-
 sa, cum inter crebra indicia reptantis infan-
 tiæ, utpotè verus ex te filius tibi matri al-
 luderet; cum verus ex Patre Deus Dei Uni-
 genitus imperaret! Nam auctorem tuum
 ipsa concipiens edidisti in tempore pube-
 rem, quem habebas ante tempora condito-
 rem. O felix puerperium, latabile Ange-
 lis, optabile Sanctis, necessarium perditis,
 congruum profigatis! Qui post multas as-
 sumptæ carnis injurias, ad ultimum verbe-
 ratus flagris, potatus felle, affixus patibu-
 lo, ut te veram matrem ostenderet, verum
 se hominem patiendo monstravit. Sed quid
 dicam pauper ingenio; cum de te quid
 quid dixerò, minor laus est, quam digni-
 tas tua meretur? Si cœlum te vocem, al-
 tius es. Si matrem gentium dicam, præ-
 cedis. Si formam Dei appellem, digna
 existis. Si dominam Angelorum vocitem,
 per omnia esse probaris. Quid ergo de te
 dignè dicam, quid referam; cum non suf-
 ficiat lingua carnis tuas enarrare virtutes?
 Has interim laudes sileat lingua carnis,
 quas semper ardentè intus profert ani-
 mus. Inter hæc igitur, Fratres charissimi,

cum toto mentis affectu Beatissimæ Virgini nos intercessionibus committamus, omnes ejus patrocinia omni nisu imploremus; ut dum nos supplici eam obsequio frequentamus in terris, ipsa nos sedula prece commendare dignetur in cœlis. Neque enim dubium, quæ meruit pro liberandis proferre pretium, posse plus Sanctis omnibus, liberatis impendere suffragium, *Serm. 208. in Append.*

Pro Festo S. Bartholomæi Apostoli.

Perpendat Homo Christianus quanta nobis bona per sanctos Apostolos, Patres ac Principes nostros, sint collata.

SI omnium sanctorum Martyrum grata nobis debet esse solemnitas, Fratres charissimi, quantò gratior eorum, qui præsentem secuti sunt Principem Martyrum? Si agnorum, quanto magis arietum? Illorum enim filii non generatione carnis, sed imitatione virtutis facti sunt omnes, qui posterius usque ad mortem confessi sunt Christum. Hos obtulerunt populi gentium, de quibus Psalmus antè cantavit, dicens: *Afferre Domino filios arietum, (Psal. 128.)* His primùm Dominus, cùm ad confessionem sui nominis hortaretur, non solum se promissit victoriæ coronatorem, sed & certaminis adiutorem: etiam in ipsis & posteros admonebat, quoniam quod dicebat, scriptum posteris relinquebat. Illis ergo ait exhortans eos: *Cùm au-*

tem

*tem adance
nolite cogit
loquamini:
ni, sed spi
in vobis, (1
confiteri pra
presumption
re divinam
mundo esset
Psalmo vox
te fragilitatis
inimicis meis
ribus in me
post de aux
Fortitudinem
ceteras eni
antiquorum
minentes A
ostendere,
vident, qua
diunt, qua
ra & iusti
deris, & no
ditis, & no
sunt lux m
dei & ver
huic mundo
peccatorum
eruit. Isti
terrigena co
næ perceper
lasciviam, &
vitiis ver
sunt lapides*

tem adducent vos ad principes & potestates, nolite cogitare quid respondeatis, vel quid loquamini: non enim vos estis qui loquimini, sed spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis, (Math. 10.) Meditari vetuit, & confiteri præcepit. Maluit enim auferre præsumptionem humanam, & gratiam dare divinam; ut in semetipsis timidi, & mundo essent audaces. Unde & in alio Psalmo vox Martyrum dicit, quasi ex parte fragilitatis humanæ verendo: *Eripe me de inimicis meis, Deus meus, & ab insurgentibus in me libera me*, (Ps. 58.) & paulo post de auxilio divino confidens dicit: *Fortitudinem meam ad te custodiam*. Supra cæteras enim turbas fidelium, nec non antiquorum iustorum & Prophetarum eminentes Apostolos suos volens Dominus ostendere, dixit ad eos: *Beati oculi qui vident, quæ vos videtis, & aures, quæ audiunt, quæ vos auditis: multi enim Prophetæ & iusti voluerunt videre, quæ vos videtis, & non viderunt; & audire, quæ auditis, & non audierunt*, (Matth. 13.) Isti sunt lux mundi quia per ipsos lumen fidei & veræ scientiæ primum Dominus huic mundo tradidit, & ab errorum ac peccatorum tenebris gentes & populos eruit. Isti sunt sal terræ; quia per eos terrigena condimentum saporis vitæ æternæ perceperunt, ut restringerent carnis lasciviam, & à putredine peccatorum & vitiorum vermibus servarentur illæsi. Isti sunt lapides pretiosi, quos in fundamen-

to cœlestis ædificii positos Joannes in Apocalypsi sua describit; quia prædicationum Ecclesiæ fundamenta locavit. Unde & Paulus ait: *Vos estis cives Sanctorum & domestici Dei, superadificati super fundamentum Apostolorum & Prophetarum, (Apoc. 21.)* Isti sunt duodecim portæ Jerusalem novæ, quæ de cœlo descendit; quia per ipsos januam fidei primum intravimus, & inter cives Sanctorum annumerati sumus. Hic ergo considerantes; Fratres charissimi, quæ tanti duces populi nos docuerunt, studeamus factis implere quæ illi jusserunt. Discamus eorum exemplo mundi divitias contemnere, præsentis sæculi voluptatem non amare, regnum cœleste desiderare, Christo nihil præponere; sed ejus mandatis in omnibus obedire, paupertatem præsentium rerum diligere, virtutum divitias habere, sapientiæ thesaurum appetere, spirituales delicias quarere, nulli invidere, sed omnes homines diligere: amicos in Deo, & inimicos propter Deum; quia hæc est vera & sola dilectio. Nam amor carnalis, & vitiosus in præcipitium trahit, & comparabitur odio: unde scriptum est: *Qui vult amicus esse hujus sæculi, inimicus Dei constituitur, (Jac. 4.)* Isti ergo Principes nostri in amore Dei perfectissimi, & in proximorum dilectione repleti, hinc potuerunt mundi impetum vincere, & crucientum sæculum domare; quia nihil amaverunt in omni re, nisi Dei voluntatem.

Ita

Ita & nos
bus rebu
torem nostr
turam verò
bebimus or
Dei charita
lectionem,
rimus, dilig
& sancti Ap
rant pro no
Christi cum
mur, Serm.

Pro Fe

Quanta sit
Maternit
jam ab a

Dominu
tatem
autem à no
utero Virgin
Verbum De
sponsus spe
tandem sp
fuo, Serm.
ra conforti
amplexu: s
venter exci
Videte mira
go concipit
partum per
præclara fo

Ita & nos, Fratres, diligamus in omnibus rebus Dei facere voluntatem, & Creatorem nostrum amemus in semetipso, creaturam verò in conditore suo: & sic habebimus ordinatissimam charitatem, quia *Deus charitas est*, & qui diligit hanc dilectionem, diligit Deum. Etsi ita dilexerimus, diligit nos ipse Deus, diligunt nos & sancti Apostoli iudices nostri, & exorant pro nobis, ut in universali iudicio Christi cum ipsis in perpetuum coronemur, *Serm. 222. in Append.*

Pro Festo Nativitatis Beatissimæ
Virginis Mariæ.

*Quanta sit dignitas & excellentia divina
Maternitatis, ad quam Virgo hodie nata
jam ab aeterno destinata erat.*

Dominus noster Jesus Christus divinitatem secum attulit, mortalitatem autem à nobis assumpsit. Hanc accepit in utero Virginis Mariæ, conjungens seipsum Verbum Dei humanæ naturæ, tanquam sponsus sponsæ in thalamo virginali, ut ipse tanquam sponsus procederet de thalamo suo, *Serm. 361.* Concipit Virgo virilis ignara consortii: impletur uterus nullo libatus amplexu: sed quod Spiritu Sancto castus venter excipit, pura membra servaverunt. Videte miraculum Matris Dominicæ. Virgo concipit, Virgo parturit, Virgo post partum permansit. Gloriosa virginitas, & præclara foecunditas. Virtus mundi nasci-

tur, & nullus gemitus parturientis sentitur. Vacuatur uterus, infans excipitur, nec tamen virginitas violatur. Dignum enim erat, ut Deo nascente meritum crederet castitatis; nec per ejus adventum violarentur integra, qui venerat sanare corrupta; vel per eum pudicitia corporalis læderetur, per quem donatur castitas spiritalis, *Serm. 194.* Peperit Maria Salvatorem, conjugata conjugii creatorem, Virgo virginum principem; & data marito, & Mater non de marito; Virgo ante conjugium, Virgo in conjugio; Virgo prægnans, Virgo lactans. Sanctæ quippe Matri omnipotens Filius nullo modo virginitatem natum abstulit, quam nasciturus elegit. Bona est enim fecunditas in conjugio, sed melior est integritas in sanctimonio. Homo igitur Christus qui utrumque præstare posset ut Deus (idem namque homo, idem Deus) numquam sic daret Matri bonum, quod conjuges diligunt, ut auferret melius, propter quod virgines matres esse conremnunt, *Serm. 188.* Absit ut in ea terra, hoc est, in ea carne, unde orta est veritas, periret integritas. Nempe post resurrectionem suam, cum spiritus putaretur esse, non corpus: *Palpate, inquit, & videte, quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habere.* Et tamen illius juvenilis corporis soliditas, non patentibus foribus se ad discipulos intromisit. Cur ergo qui potuit per clausa ostia magnus intrare, non potuit etiam per incorrupta membra par-

vus exire
volunt cre
des utrumq
trumque no
fidelitas, cu
divinitas. Po
dit in carne
possibile; ut
referato adit
sentaret, &
hoc est uter
ginitate pro
nitus Dei Fil
conjugere
culato imma
quam Paulu
non solas in
re virgines,
derans ment
quit, *mi v*
Christo, (2.
tans Domini
re non potu
& virgo. N
Matri suæ n
Ecclesiam su
redimendo v
corrupta virg
etæ, quæ ter
esse etiam ca
dentes (*reco*
quippe est na
à masculino
attulit quod

vus exire? Sed neque hoc, neque illud
 volunt credere increduli. Ideo potius fi-
 des utrumque credit; quia infidelitas u-
 trumque non credit. Ipsa est quippe in-
 fidelitas, cui nulla in Christo videtur esse
 divinitas. Porro si fides Deum natum cre-
 dit in carne, Deo non dubitat utrumque
 possibile; ut & corpus majoris ætatis non
 reſerato aditu domus, intus poſitis præ-
 ſentaret, & ſponſus infans de thalamo ſuo,
 hoc eſt utero Virginali, illæſa Matris vir-
 ginitate procederet. Illic namque Unige-
 nitus Dei Filius humanam ſibi dignatus eſt
 conjungere naturam, ut ſibi capiti imma-
 culato immaculatam conſociaret Eccleſiam,
 quam Paulus Apoſtolus virginem vocat,
 non ſolas in ea conſiderans etiam corpo-
 re virgines, ſed incorruptas omnium deſi-
 derans mentes: *Deſponſavi enim vos*, in-
 quit, *uni viro, virginem caſtam exhibere*
Chriſto, (2. Cor. 11.) Eccleſia ergo imi-
 tans Domini ſui Matrem, quoniam corpo-
 re non potuit, mente tamen & mater eſt
 & virgo. Nullo itaque modo virginitatem
 Matri ſuæ nſcendo Chriſtus ademit, qui
 Eccleſiam ſuam de fornicatione Dæmonum
 redimendo virginem fecit. Ex cujus in-
 corrupta virginitate procreatæ virgines ſan-
 ctæ, quæ terrenas nuptias contemnentes,
 eſſe etiam carne virgines elegiſtis, gau-
 dentes (*recolite*) Virginis partum. Ille
 quippe eſt natus ex foemina, qui non eſt
 à maſculo ſatus in foemina. Qui vobis
 attulit quod amaretis, matri non abſtu-

lit quod amatis. Qui sanat in vobis, quod traxistis ex Eva, absit ut vitaret quod dilexistis in Maria. Illa igitur cujus vestigia sectamini, & ut conciperet cum viro non mansit; cum pareret, Virgo permansit. Imitamini eam quantum potestis; non foecunditate, quia hoc non potestis salva virginitate. Sola utrumque potuit, quorum vos unum habere voluistis; quia hoc perditis, si utrumque habere velitis. Sola utrumque potuit, quæ omnipotentem peperit, per quem potuit. Solum enim unicum Dei Filium, isto unico modo fieri oportebat hominis Filium, *Serm. 191.* Nobilitas fuit nascentis in virginitate parientis, & nobilitas parientis in divinitate nascentis, *Serm. 200.*

Pro Festo Exaltationis S. Crucis.

Crux trophæum est triumphantis Christi, ac vexillum pugnantis Christiani.

Christus eo ipso quo videbatur victus, vicit orbem terrarum. Vicit enim orbem terrarum, sicut videmus, Fratres: subiecit omnes potestates, subjugavit reges, non superbo milite, sed irrita cruce; non sæviens ferro, sed pendens ligno patiendo corporaliter, faciendo spiritualiter. Illius corpus erigebatur in cruce: ille mentes cruci subdebat. Denique quæ gemma pretiosior in diademate, quàm Crux Christi regnantium in fronte? *Serm. 51.* Quia ipse honoraturus erat fideles suos in fine hujus sæculi,

culi, prius
seculo; ut
eum prohib
figi: & que
securiores Ju
gna fiducia
tenere porta
Crucis ipsius
fixa est, cui
probavit vi
ferro, sed li
Jam tenente
cis: jam fide
bunt eum or
vient illi,
regum pret
gemma dia
Quod nond
perium, ja
huc clausum
non est cla
minus enim
qui ligno p
vicit reges
in fronte fi
est salus e
tea Crux
nunc verò
damnatione
cassione salu
innumerabi
sa: hæc no
nos sedente
nos à Diab

culi, prius honoravit crucem suam in hoc sæculo; ut terrarum principes credentes in eum prohiberent aliquem nocentium crucifigi: & quod cum magna insultatione persecutores Judæi Domino procurarunt, magna fiducia servi ejus, etiam reges in fronte nunc portant, *Serm. 88.* Attende gloriam Crucis ipsius. Jam in fronte regum crux illa fixa est, cui inimici insultaverunt. Effectus probavit virtutem: domuit orbem, non ferro, sed ligno; *Enar. in Ps. 54. num. 12.* Jam tenentes sceptrum subduntur ligno crucis: jam fit quod prædictum est: *Adorabunt eum omnes reges terra, omnes gentes servient illi, (Psalm. 71.)* Jam in frontibus regum pretiosius est signum Crucis, quam gemma diadematis, *Enar. in Psal. 73. n. 6.* Quod nondum porrectum est Romanum imperium, jam Christus possidet: quod adhuc clausum est eis qui ferro pugnant, non est clausum illi qui ligno pugnat. Dominus enim regnavit à ligno. Quis est qui ligno pugnat? Christus. De cruce sua vicit reges, & subjugatis ipsam crucem in fronte fixit; & gloriantur de illa quia ibi est salus eorum, *Enar. in Ps. 95. n. 2.* Antea Crux nomen condemnationis erat, nunc verò facta est res honoris: prius in damnatione maledicti stabat, nunc in occasione salutis erecta est. Hæc enim crux innumerabilium nobis bonorum exitit causa: hæc nos de erroribus liberavit, hæc nos sedentes in tenebris illuminavit, hæc nos à Diabolo expugnatore reconciliavit

Deo, & ex alienatis restituit in domesticos, de longinquis proximos fecit, de peregrinis reddidit cives. Hæc est enim inimicitiarum interemptio, pacis firmamentum, & omnium nobis bonorum thesaurus. Propter hanc jam non erramus in solitudinibus; viam enim veritatis agnovimus; nec jam extra regnum sumus; januam enim regis intravimus: jam ignitas Diaboli sagittas non timemus; fontem enim vitæ, quo extinguerentur, invenimus. Propter hanc jam in viduitate non sumus; sponsum enim recepimus: non expavescimus lupum; quia bonum pastorem invenimus: dicit enim: *Ego sum Pastor bonus*, (Joan. 10.) Propter hanc non formidamus tyrannum; regi enim adhæremus, *Serm. 155. in Append.* Quid dulcius, quid suavius vel cogitari, vel dici potest, quam sanctæ Crucis mysterium, per quam non solum ab inferis revocari, sed etiam in cælos elevari meruimus? *Serm. 32. in Append.* Crux illa fidelibus non est opprobrium, sed triumphus. Crux illa vexillum nostrum est contra adversarium nostrum Diabolum: pugnavit enim Rex noster pro nobis contra adversarium nostrum, *L. 4. de symb. ad Catechum. cap. 5.* Crucifixus noster à morte surrexit, cælos ascendit, crucem nobis in memoriam suæ passionis reliquit, crucem reliquit ad sanitatem. Hoc signo Dæmones fugantur, hoc antidoto sanitates perficiuntur. Hoc signum præsidium est amicis, obstaculum inimicis.

Qui

Qui hoc
quo sum
rus, absque
crucem sec
non desera
porum per
dirigit, hæc
in luctamin
provehit, h
maleficia d
machinamen
faciebat in
tia, hoc fa
minis Chris
moria. *Serm.*

Pro Festo

Consideret
solos c

Non sin
rant g
li enim facti
cælum? Q
cator factus
rares, & in
sificati facti
Deum, & d
cula, tonaba
tiones. Enar
dictum esset
terra. (Psal)

Qui hoc mare magnum & spatiosum, in quo sunt reptilia quorum non est numerus, absque naufragio transire desiderat, crucem sequatur, crucem teneat, & eam non deferat, donec ad optatum salutis portum perveniat. Hæc cursum nostrum dirigit, hæc ad agonem nos instruit, hæc in luctamine adjuvat, hæc ad victoriam provehit, hæc ad coronam pervehit, hæc maleficia destruit, & omnia Dæmonum machinamenta ad nihilum redigit: & quod faciebat in terris corporalis Christi præsentia, hoc facit cum fideli invocatione nominis Christi victoriosæ crucis insignita memoria. *Serm. 247. in Append.*

Pro Festo sancti Matthæi Apostoli & Evangelistæ.

Consideret homo Christianus sanctos Apostolos cælos esse, qui nobis enarrant gloriam Dei.

NON sine causa dictum est, *Cæli enarrant gloriam Dei.* (*Pf. 18.*) Apostoli enim facti sunt cælum. Unde facti sunt cælum? Quia justificati. Quomodo peccator factus est terra, cui dictum est, *Terra es, & in terram ibis:* (*Gen. 3.*) sic justificati facti sunt cælum. Portaverunt Deum, & de ipsis Deus coruscabat miracula, tonabat terrores, pluebat consolationes. *Enar. in Psalm. 121. num. 9.* Cum dictum esset, *Misericordia Domini plena est terra.* (*Psalm. 32.*) quasi quæreres, Unde

de impleta est terra misericordia Domini? Prius missi sunt coeli, qui misericordiam Domini spargerent super terram, & hoc super totam terram. Nam vide quid de ipsis coelis alibi dicitur: *Caeli enarrant gloriam Dei, & opera manuum ejus annuntiat firmamentum.* Quod coeli, hoc firmamentum. *Dies diei erullat verbum, & nox nocti annuntiat scientiam.* Non cessatur, non tacetur. Sed ubi prædicaverunt, & quodunque pervenerunt? *Non sunt loquela, neque sermones, quorum non audiantur voces eorum.* (Act. 2.) Sed hoc pertinet ad id, quia omnium linguis locuti sunt in uno loco. Omnium linguis locuti impleverunt quod dictum est, *Non sunt loquela, neque sermones, quorum non audiantur voces eorum.* Sed quæro, ipsa vox in omnibus linguis quodunque pervenerit, quæ impleverit. Audi ergo quod sequitur, *In omnem terram exiit sonus eorum, & in fines orbis terræ verba eorum.* Quorum, nisi coelorum qui enarrant gloriam Dei? Ergo si in omnem terram exiit sonus eorum, & in fines orbis terræ verba eorum, quid prædicaverint nobis, indicet nobis qui illos misit. Indicat planè, fideliter indicat: quia & antequam fierent prædixit futura ille, cuius omnia opera in fide. Resurrexit enim à mortuis, & contractatis membris suis agnitus à discipulis suis, ait, *Oportebat pariter Christum, & resurgere à mortuis, tertio die, & prædicari in nomine ejus poenitentiam, & remissionem peccatorum.* (Luc. 24.) Unde & quod-

quodunque
tibus ab
verò omne
rem à Dom
mittantur?
cordia Dom
hanc remissi
minus præd
cordia Domi
est terra? I
Quia ubique
misit coelos
quomodo a
cia, ex ho
fi quia Ver
de enim ha
ter lupos,
virtus eoru
mitto vos
Domine mi
ut misericor
go ita es
misericordia
mittis? Qu
mittis? ov
lupus si m
lium ovium
conturbat,
Nam omnia
ter sævos?
ut terram
nes infirmi
tar eorum.
dent vos, &

quodusque? *Per omnes Gentes, ait, incipientibus ab Jerusalem.* Quam misericordiam verò omnes expectamus, Fratres, uberio-rem à Domino, nisi ut peccata nostra dimittantur? Cum ergo ea sit magna misericordia Domini remissio peccatorum, & hanc remissionem peccatorum prædixit Dominus prædicari per omnes gentes, *Misericordia Domini plena est terra.* Unde plena est terra? Misericordia Domini. Quare? Quia ubique dimittit peccata Deus, quia misit coelos, qui terram compluerent. Et quomodo ausi sunt ipsi cœli ire cum fiducia, ex hominibus infirmis cœli fieri, nisi quia *Verbo Domini cœli solidati sunt?* Unde enim haberent tantam virtutem oves inter lupos, nisi quia *Spiritu oris ejus omnis virtus eorum?* (*Matth. 10.*) Ecce, inquit, mitto vos sicut oves in medio luporum. O Domine misericordissime! Certè hoc facis, ut misericordia tua plena sit terra. Si ergo ita es misericors, ut impleas terram misericordia, vide quos mittis, vide quò mittis. Quò, inquā, mittis, & quos mittis? oves in medium luporum. Unus lupo si mittatur in medium innumerabilem ovium, quis ei resistit? Quid non conturbat, nisi fortè quia citò satiatur? Nam omnia devoraret. Mittis infirmos inter sævos? Mitto, inquit, quia cœli fiunt ut terram compluant. Unde cœli homines infirmi? Sed *Spiritu oris ejus omnis virtus eorum.* Ecce lupi tenebunt vos, & tradent vos, & offerent potestatibus propter

no-

nomen meum. Jam vos armate vos. Virtute vestra? absit. Nolite cogitare quid loquamini: non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri qui loquitur in vobis: quia Spiritus oris ejus omnis virtus eorum. Enar. 3. in Psalm. 32. n. 7. & 8. Et tu si vis, coelum eris. Vis esse coelum? Purga de corde tuo terram. Si terrenas concupiscentias non habueris, & non frustra responderis sursum te habere cor: coelum eris. Si resurrexistis cum Christo (fidelibus Apostolus loquitur) qua sursum sunt quarite, ubi Christus est in dextera Dei sedens: qua sursum sunt sapite, non qua super terram. (Col. 3.) Coepisti sapere quæ sursum sunt, & non quæ super terram sunt: nonne factus es coelum? Carnem portas, & corde jam coelum es: conversatio enim tua in coelis erit. Talis annuntias & tu Christum. Quis enim fidelium tacet Christum? Enar. in Psalm. 96. num. 10.

Pro Festo S. Michaelis Archangeli.

Consideret Homo Christianus sanctos Angelos
adjuvare nos in hac mortali vita,
ut ad illorum societatem feliciter perveniamus.

Sit tibi anima mea, quam multipliciter tibi & caro mea. (Psalm. 62.) Parum est, quia sitivit anima mea, sitivit & caro mea. Puta si anima sitit Deo, quomodo & caro sitit Deo? Quando enim caro sitit, aquam sitit: quando anima sitit,

fontem

fontem
briabunt
Psalmus,
tua, & for
eos. (Psal
pientia, sit
bimur, non
sic finita vit
quod promi
enim Deus
modo. Ange
non esurim
saginem ver
pientia. Id
titudine,
salem coele
namur, acc
serantur nos
nobis, ut
aliquando re
te dominice
quando satur
6. Merito il
stituti, imm
ris sui parti
aeternitate
jus munere
tales & mis
simus, miser
sibi sacrific
biscum sacrifi
ipsis enim si
dicitur in Pl
te, Civitas &

fontem sapientiæ sitit. De ipso fonte inebriabuntur animæ nostræ, sicut dicit alius Psalmus, *Inebriabuntur ab ubertate domus tuæ, & torrente deliciarum tuarum potabis eos.* (*Psalm. 35.*) Sitienda est ergo sapientia, sitienda est iustitia. Non ea satiamur, non ea implebimur, nisi cum fuerit finita vita ista, & venerimus ad illud quod promissit Deus. (*Luc. 20.*) Promissit enim Deus æqualitatem Angelorum : & modò Angeli non sitiunt quomodo nos, non esuriunt, quomodo nos ; sed habent saginam veritatis, lucis, immortalis sapientiæ. Ideo beati sunt, & de tanta beatitudine, quia in illa sunt civitate Ierusalem coelesti, unde nos modò peregrinamur, attendunt nos peregrinos, & miserantur nos, & jussu Domini auxiliantur nobis, ut ad illam patriam communem aliquando redeamus, & ibi cum illis fonte dominico veritatis & æternitatis aliquando saturemur. *Enar. in Psal. 62. nu. 6.* Meritò illi in coelestibus sedibus constituti, immortales & beati, qui Creatoris sui participatione congaudent, cujus æternitate firmi, cujus veritate certi, cujus munere sancti sunt ; quoniam nos mortales & miseros, ut immortales beatique simus, misericorditer diligunt, nolunt nos sibi sacrificare ; sed ei, cujus & ipsi nobiscum sacrificium se esse noverunt. Cum ipsis enim sumus una civitas Dei, cui dicitur in Psalmo, *Gloriosa dicta sunt de te, Civitas Dei :* (*Psalm. 86.*) cujus pars

in

in nobis peregrinatur, pars in illis opitulatur. *L. 10. de Civit. Dei, cap. 7.* Utraque una erit consortio æternitatis, & nunc una est vinculo charitatis. *In Enchyr. cap. 36.* Ecclesia deorsum, & Ecclesia fursum: Ecclesia deorsum in omnibus fidelibus, Ecclesia fursum in omnibus Angelis. Sed descendit ad Ecclesiam deorsum Dominus Angelorum, & ei Angeli in terra ministraverunt ministranti nobis. (*Matth. 4.*) *Non enim veni, inquit, ministrari, sed ministrare.* (*Matth. 20.*) Quid nobis ministravit, nisi quod hodieque manducamus & bibimus? Cùm ergo Dominus Angelorum nobis ministravit, non desperemus nos futuros æquales Angelis. Major enim Angelis descendit ad hominem, & Creator Angelorum suscepit hominem Dominus Angelorum mortuus est pro homine. *Enar. in Psal. 137. num. 4.*

Pro Festo Sanctorum Apostolorum
Simonis & Judæ.

*Sancti Apostoli docent Hominem Christianum,
quancumque terrenam felicitatem
propter Christum contemnendam esse.*

QUÌ morte mortem destruxit, ligno pendit, sanguinem fudit, mundum redemit. Primi beati Apostoli arietes gregis sancti, ipsum Dominum Jesum viderunt pendentem, doluerunt morientem, expaverunt resurgentem, amaverunt po-

ten-

tentem,
eo quod
le fuit mit
pradicare h
in cœlum a
tione perpe
inferret, da
ta, flamm
Hoc pro n
Fratres mei
batur, aut
riebatur, ut
debatur, ut
faceret, ni
scientia ver
nam quand
non viderat
bebant? No
mortuum,
pro qua vi
bant pro qu
infelicitatem
na contemn
mundo non
Quid prodes
eretur, am
tiatur? (A
lecebra sac
grantes, q
fulgens fel
vitam non t
à viventibus
go sæculum
lum, conten

rentem, & ipsi sanguinem fuderunt pro eo quod viderunt. Cogitate, Fratres, quale fuit mitti homines per orbem terrarum, prædicare hominem mortuum surrexisse, in cælum ascendisse, & pro ista prædicatione perpeti omnia quæ insaniens mundus inferret, damna, exilia, vincula, tormenta, flammæ, bestias, cruces, mortes. Hoc pro nescio quo? Numquid enim, Fratres mei, Petrus pro sua gloria moriebatur, aut seipsum prædicabat? Alius moriebatur, ut alius honoraretur, alius occidebatur, ut alius coleretur. Numquid hoc faceret, nisi flagrantia charitatis, de conscientia veritatis? Viderant quod dicebant: nam quando pro ea re morerentur, quam non viderant? Quod viderant, negare debebant? Non negaverunt: prædicaverunt mortuum, quem sciebant vivum. Sciebant pro qua vita contemnerent vitam: sciebant pro qua felicitate ferrent transitoriam infelicitatem, pro quibus præmiis ista damna contemnerent. Fides eorum cum toto mundo non appenderetur. Audierant, *Quid prodest homini, si totum mundum lucretur, anima autem sua detrimentum patiatur?* (Matth. 16.) Non retardavit illecebra sæculi festinantes, transitura migrantes, quantumlibet & quomodolibet fulgens felicitas hic dimittenda, ad aliam vitam non transferenda, aliquando hic & à viventibus relinquenda. Contemnite ergo sæculum Christiani, contemnite sæculum, contemnite. Contempsérunt Marty-

res,

res, contempserunt Apostoli. *Serm. 311.*
 Nemo se credat aliquam felicitatem aut
 aliquod verum solatium in hoc sæculo pos-
 sidere. Beatitudo hic parari potest, possi-
 deri non potest. Duo sibi tempora ordine
 suo succedunt, tempus flendi, & tempus
 ridendi. Nemo se circumveniat, Fratres,
 non est in hoc mundo tempus ridendi.
 Scio, Fratres, quod omnis homo gaudere
 desiderat: sed non toti ibi quærunt gau-
 dium, ubi oportet inquiri. Verum gau-
 dium in hoc mundo nec fuit, nec est, nec
 esse poterit: sic enim ipse Dominus in
 Euangelio suos discipulos admonuit, di-
 cens, *in mundo pressuram habebitis: (Joa.*
16.) & iterum, *Mundus gaudebit, vos au-*
tem tristes eritis; sed tristitia vestra conver-
tetur in gaudium. Ac sic in hac vita cum
 labore & dolore quod bonum est, auxi-
 liante Domino, faciamus: ut in futuro sæ-
 culo bonorum fructus colligere cum gau-
 dio & exultatione possimus: secundum il-
 lud, *Qui seminant in lacrymis, in gaudio*
metent. (Psalm. 125.) In hunc itaque,
 Fratres charissimi, mundum per peccatum
 primi hominis de beata paradisi sede pro-
 jecti, & quasi in exilium missi sumus, ac
 sic in hoc sæculo patriam non habemus.
 Sic & Apostolus dicit, *Dum sumus in cor-*
pore, peregrinamur à Domino. (2. Cor. 3.)
 Non ergo requiramus gaudium in hoc mun-
 do; quia, sicut supra dictum est, verum
 gaudium comparari hic potest, possideri
 non potest. Non quæras in via, quod ti-
 bi

bi servatur
 bolum, Ch
 gnare neces
 in pralio,
 Non quæras
 tur in futuro
 ria: magis i
 dicit, (2. T
 vivere in Ch
 & iterum, I
 nes intrare in
 ergo agere d
 patriam red
 nos parentes
 ta, & Apo
 siderant; ubi
 li, & civita
 Rex civitatis
 brachiis char
 prostrato Di
 feliciter rede

Pro Fest

Homo Christ
 sanct

Solemnitat
 celebrem
 congregatione
 predicatione
 est, meliorum
 magni, nos p
 pusillos cum

bi servatur in patria. Et quia contra Diabolum, Christo duce, quotidie tibi pugnare necesse est; præmium non requiras in prælio, quod tibi servatur in regno. Non quæras in pugna, quod tibi servatur in futuro, cum fuerit perfecta victoria: magis illud attende quod Apostolus dicit, (2. Tim. 3.) *Omnes qui volunt pie vivere in Christo, persecutionem patiuntur: & iterum, Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei. (Act. 14.)* Ita ergo agere debemus, ut ad principalem patriam redire feliciter mereamur: ubi nos parentes nostri, Patriarchæ, Prophetæ, & Apostoli suscipere, vel videre desiderant; ubi etiam concives nostri Angeli, & civitas illa cœlestis Jerusalem, & Rex civitatis illius Christus expansis nos brachiis charitatis expectant; ut ad ipsos, prostrato Diabolo, pleni bonis operibus feliciter redeamus. *Serm. 224. in Append.*

Pro Festo Omnium Sanctorum.

Homo Christianus tunc debito modo honorat Sanctos, si illos etiam imitari studeat.

Solemnitates (*Sanctorum*) devotissimè celebremus, sobria hilaritate, casta congregatione, fideli cogitatione, fidenti prædicatione. Non parva pars imitationis est, meliorum congaudere virtutibus. Illi magni, nos parvi: sed benedixit Dominus pusillos cum magnis. Præcesserunt, præ-

emi-

eminuerunt. (*Psalm. 113.*) Si eos sequi non valemus actu, sequamur affectu: si non gloria, certe læticia: si non meritis, votis: si non passione, compassione: si non excellentia, connexione. Non nobis parum videatur, quod ejus corporis membra sumus, cujus & illi, quibus æquiparari non possumus. *Quia si unum membrum patitur, compariuntur omnia membra; ita cum glorificatur unum membrum, congaudent omnia membra, (1. Cor. 12.)* Gloria capiti, unde consulitur & superioribus manibus, & infimis pedibus. Sicut ille unus animam suam pro nobis posuit: ita & imitati sunt Martyres, & animas suas pro fratribus posuerunt; atque ut ista populorum tamquam germinum copiosissima fertilitas surgeret, terram suo sanguine irrigaverunt. Fructus laboris ergo illorum etiam nos sumus. Miramur eos, miserantur nos. Gratulamur eis, precantur pro nobis: Illi corpora sua tamquam vestimenta straverunt, cum pullus Dominum portans in Jerusalem duceretur: (*Matth. 21.*) nos saltem velut ramos de arboribus cadentes, de Scripturis sanctis hymnos laudesque decerpimus, quas in commune gaudium proferamus. *Serm. 280.* Hoc autem per istas solemnitates commemorari debet Sanctitas vestra, primum ne arbitremur aliquid nos conferre Martyribus, quia eorum dies solemnissimos celebramus. Illi nostris festivitatis non egent, quia in coelis cum Angelis gaudent: congaudent autem nobis, non si ho-

honoremus.
Quamquam
prodest, non
imitari, nihil
adulari. Ad
Ecclesia con
congregatio
tur imitari M
nino hujus fest
Si enim nobis
respondet hu
ad se imitari
rari. Si de
Christi ad i
exemplum,
mortali car
mortalem c
præceptum,
de quo etiam
nobis passus e
ut sequamur
men & hic
gilitas, Quid
etiā caro, t
enim caro s
bis: carnem
didit; quod
erat amisit.
dum reconcili
ergo simile e
das igitur om
firmitatis, M
struxerunt.
struenda erat

honoremus eos, sed si imitemur eos. Quamquam & quod honoramus, nobis prodest, non illis. Sed honorare, & non imitari, nihil est aliud quam mendaciter adulari. Ad hoc ergo istæ festivitates in Ecclesia constitutæ sunt Christi, ut per eas congregatio membrorum Christi admoneatur imitari Martyres Christi. Hæc est omnino hujus festivitatis utilitas, alia non est. Si enim nobis proponatur imitandus Deus, respondet humana fragilitas, multum esse ad se imitari eum, cui non potest comparari. Si deinde ipsius Domini nostri Jesu Christi ad imitationem nobis proponatur exemplum, qui propterea cum Deus esset mortali carne vestitus est, ut hominibus mortalem carnem gerentibus insinueret præceptum, & demonstraret exemplum: de quo etiam scriptum est, *Christus pro nobis passus est, relinquens nobis exemplum, ut sequamur vestigia ejus: (1. Pet. 2.)* tamen & hic adhuc respondet humana fragilitas, Quid simile ego & Christus? Ille etsi caro, tamen Verbum caro. Verbum enim caro factum est, ut habitaret in nobis: carnem assumpsit, non Verbum perdidit; quod non erat accepit, non quod erat amisit. Deus enim erat in Christo mundum reconcilians sibi. (2. Cor. 5.) Quid ergo simile ego & Christus? Ad tollendas igitur omnes excusationes infidelis infirmitatis, Martyres nobis stratam construxerunt. Lapideis enim tabulis construenda erat, qua securi ambulemus.

Ipsi

Ipsi fecerunt sanguine suo, confessionibus suis. Quis est, quem pudeat dicere, Impar sum Deo? Planè impar. Impar sum Christo? Etiam mortali Christo impar. Petrus hoc erat quod tu, Paulus hoc erat quod tu, Apostoli & Prophetae hoc erant quod tu. Si piget imitari Dominum, imitare conservum. Præcessit agmen servorum, sublata est excusatio pigrorum. Postremò adhuc vicit, Impar sum Petro, impar sum Paulo. Impar es veritati? Coronatur iusticitas, non excusatur vanitas. Postremò impar es pueris? impar es puellis? *Serm. 325.* Transierunt pueri, transierunt & puellæ. Quomodo adhuc via aspera est, quam multi ambulando linierunt? Hæc est ergo sollemnis & assidua communitio nostra ad vos, Fratres, ut sollemnitates Martyrum, non vana sollemnitate celebremus, sed quos in suis sollemnitatibus amamus, etiam fide simili imitari non formidemus. *Serm. 306.* Nec putetis ideo vobis deesse posse occasiones coronæ, quia modò defunt tales persecutiones. Nec modò enim defunt quotidie persecutiones à diabolo, sive per suggestionem, sive per molestias aliquas corporis. Tu tantum scito te habere Imperatorem, què jam præcessit in cœlum; dedit tibi viam, qua sequaris, tene te ad illum. Noli, cum viceris, per superbiam tibi tribuere, quasi de viribus tuis luctatus fueris: sed præsume de eo qui dedit vires, ut vinces, quia ipse vicit sæculum: (*Joan. 16.*) & sem-

semper cor-
si omnes co-
Serm. 4.

Pro die
Fid

Homo Christianus
orationib;
defun

CUratio
pompa
vorum solati
Si aliquid p
sa, oberit p
exequias in
to illi diu
(*Luc. 16.*)
spectu Domi
sterium præb
extulerunt in
Abrahæ grem
pro mortuis ge
pæ funeris, a
sa diligentia
opulenta cor
cunque sola
rum. Oratio
& sacrificio sa
pro eorum sp
dubitandum n
misericordiis
eorum peccat
Patribus trad
Mayr, T. II

semper coronaris, & Martyr hinc exies,
si omnes tentationes Diaboli superaveris.

Serm. 4.

Pro die Commemorationis Omnium
Fidelium Defunctorum.

*Homo Christianus admonetur, ut sacrificiis,
orationibus, & aliis piis operibus
defunctos adjuvare studeat.*

Curatio funeris, conditio sepulturæ,
pompa exequiarum, magis sunt vi-
vorum solatia, quàm subsidia mortuorum.
Si aliquid prodest impio sepultura pretio-
sa, oberit pio vilis aut nulla. Præclaras
exequias in conspectu hominum purpura-
to illi diviti turba exhibuit famulorum:
(Luc. 16.) sed multò clariores in con-
spectu Domini ulceroso illi pauperi mini-
sterium præbuit Angelorum, qui eum non
extulerunt in marmoreum tumulum, sed in
Abrahæ gremium sustulerunt. *L. de cura
pro mortuis gerenda. cap. 2.* Proinde pom-
pæ funeris, agmina exequiarum, sumptuo-
sa diligentia sepulturæ, monumentorum
opulenta constructio vivorum sunt qualia-
cumque solatia, non adjutória mortuo-
rum. Orationibus verò sanctæ Ecclesiæ,
& sacrificio salutari, & eleemosynis, quæ
pro eorum spiritibus erogantur, non est
dubitandum mortuos adjuvari, ut cum eis
misericordiùs agatur à Domino, quàm
eorum peccata meruerunt. Hoc enim à
Patribus traditum universa observat Ec-

Mayr, T. III.

D cle-

clesia, ut pro eis, qui in Corporis & Sanguinis Christi communione defuncti sunt, cum ad ipsum sacrificium loco suo commemorantur, oretur, ac pro illis quoque id offerri commemoretur. Cum verò eorum commendandorum causa opera misericordiæ celebrantur, quis eis dubitet suffragari, pro quibus orationes Deo non inaniter allegantur? Non omnino ambigendum est, ista prodesse defunctis; sed talibus, qui ita vixerint ante mortem, ut possint eis hæc utilia esse post mortem. (*Gal. 5.*) Nam qui sine fide, quæ per dilectionem operatur, ejusque Sacramentis, de corporibus exierunt, frustra illis à suis hujusmodi pietatis impenduntur officia, cujus, dum hic essent, pignore caruerunt, vel non fuscipientes, vel in vacuum fuscipientes Dei gratiam, & sibi non misericordiam thesaurizantes, sed iram. Non ergo mortuis nova merita comparantur, cum pro eis boni aliquid operantur sui, sed eorum præcedentibus consequentia ista redduntur. Non enim actum est, nisi cum hic viverent, ut eos hæc aliquid adjuvarent, cum hic vivere destitissent. Et ideo istam finiens quisque vitam, nisi quod meruit in ipsa, non poterit habere post ipsam. Permittantur itaque quia corda charorum de suorum mortibus contristari dolore sanabili, & consolabiles lacrymas fundant conditione mortali, quas citò reprimat fidei gaudium, qua creduntur fideles, quando moriuntur, pau-

paululum à
transire.
obsequia,
sive quæ d
justa querel
contristaretur
& non inven
ribus cura
struendi: qui
inter bona o
lum in corpo
que Sanctor
quorumcumq
in ipsius De
collaudati s
pleant hæc
stremi mune
moeroris. V
tus defuncto
erogationes,
instantius, a
suos carne, i
lum carnaliter
Serm. 172. N
pro quibus
nisi quod pr
tionum, sive
lemniter supp
quibus sunt o
tum, quibus
profint. Sed
sint, oportet
facere, ut nu
ad quos hæc

paululum à nobis abire, & ad meliora transire. Consolentur eos etiam fraterna obsequia, sive quæ funeribus exhibentur, sive quæ dolentibus adhibentur, ne sit iusta querela dicentium, *Sustinui qui simul contristaretur, & non fuit, & consolantes, & non inveni.* (*Psalm. 68.*) Sit pro viribus cura sepeliendi & sepulchra construendi: quia & hæc in Scripturis sanctis inter bona opera deputata sunt: nec solum in corporibus Patriarcharum aliorumque Sanctorum, & humanis cadaveribus quorumcumque jacentium; verum etiam in ipsius Domini corpore predicati atque collaudati sunt, qui ista fecerunt. Impleant hæc homines erga suos officia postremi muneris & sui humani lenimenta mœroris. Verum illa quæ adjuvant spiritus defunctorum, oblationes, orationes, erogationes, multo pro eis observantius, instantius, abundantius impendant, qui suos carne, non spiritu mortuos, non solum carnaliter, sed etiam spiritualiter amant. *Serm. 172.* Non existimemus ad mortuos, pro quibus curam gerimus, pervenire, nisi quod pro eis sive altaris, sive orationum, sive eleemosynarum sacrificiis solemniter supplicamus: quamvis non pro quibus fiunt omnibus prosint, sed iis tantum, quibus dum vivunt comparatur ut prosint. Sed quia non discernimus qui sint, oportet ea pro regeneratis omnibus facere, ut nullus eorum prætermittatur, ad quos hæc beneficia possint & debeant

pervenire. Melius enim supererunt ista eis quibus nec obsunt nec profunt, quam eis deerunt quibus profunt. Diligentius tamen facit hæc quisque pro necessariis suis, quod pro illo fiant similiter à suis. *L. de cura pro mortuis gerenda. c. 18.*

Pro Feste Præsentationis Beatissimæ Virginis Mariæ.

Quantum Deo placuerit votum Virginitatis, quod Maria in templo præsentata omnium prima emisit.

Mariæ virginitas ideo gratior & acceptior, quia non eam conceptus Christus viro violaturo quam conservaret ipse præripuit, sed prius quam conciperetur jam Deo dicatam de qua nasceretur elegit. Hoc indicant verba, quæ sibi factum annuntianti Angelo Maria reddidit. *Quomodo, inquit, fiet istud, quoniam virum non cognosco? (Luc. 1.)* Quod profecto non diceret, nisi Deo virginem se ante vovisset. Sed quia hoc Israelitarum mores adhuc recusabant, desponsata est viro justo, non violenter ablaturo, sed potius contra violentos custodituro, quod illa jam voverat. Quamquam etiam si hoc solum dixisset, *Quomodo fiet istud?* nec addidisset, *quoniam virum non cognosco*: non quæsisset utique, promissum sibi filium quomodo foemina paritura esset, si concubitura nupsisset. Poterat & juberi virgo permanere, in qua Dei Filius formam

fer-

servi congru
exemplo san
taretur sola
lem etiam
ruisset, virg
adhuc quid
in terreno
vitæ imitatio
amore eligen
di. Ita Chri
quæ antequa
nasciturus,
virginitatem
quàm imper
mina, in qu
ginitatem ess
go cur Dei
etiam ipsa vi
nis esse non
virginitas dec
sua natiuitate
Verumtamen
partus omni
deus. Et ip
sunt: si Pat
Hinc enim &
rius Christi n
tentiam: *Qu
trix mei qui in
& soror & m
sibi omnes pro
redemit, spiri
tores habet si
minas, quoni*

servi congruenti miraculo acciperet: sed exemplo sanctis futura virginibus, ne putaretur sola virgo esse debuisse, quæ prolem etiam sine concubitu concipere meruisset, virginitatem Deo dicavit, cum adhuc quid esset conceptura nesciret, ut in terreno mortalique corpore cœlestis vitæ imitatio voto fieret, non præcepto; amore eligendi, non necessitate serviendi. Ita Christus nascendo de Virgine, quæ antequàm sciret quis de illa fuerat nasciturus, Virgo statuerat permanere, virginitatem sanctam approbare maluit quàm imperare. Ac sic etiam in ipsa foemina, in qua formam servi accepit, virginitatem esse liberam voluit. Non est ergo cur Dei virgines contristentur, quòd etiam ipsæ virginitate servata, matres carnis esse non possunt. Illum enim solum virginitas decenter parere posset, qui in sua nativitate parem habere non posset. Verumtamen ille unius sanctæ Virginis partus omnium sanctarum virginum est decus. Et ipsæ cum Maria matres Christi sunt: si Patris ejus faciunt voluntatem. Hinc enim & Maria laudabilius atque beatius Christi mater est, secundum ejus sententiam: *Quicumque facit voluntatem Patris mei qui in cœlis est, ipse mihi frater, & soror & mater est.* (Matth. 12.) Has sibi omnes propinquitates, in populo quem redemit, spiritaliter exhibet: fratres & sorores habet sanctos viros & sanctas foeminas, quoniam sunt illi in cœlesti hære-

ditate cohæredes. Mater ejus est tota Ecclesia, quia membra ejus, id est, fideles ejus per Dei gratiam ipsa utique parit. Item mater ejus est omnis anima pia, faciens voluntatem Patris ejus foecundissima charitate, in iis quos parturit, donec in eis ipse formetur. Maria ergo faciens voluntatem Dei, corporaliter Christum tantummodo mater est, spiritualiter autem & soror & mater. Ac per hoc illa una foemina, non solum spiritu, verum etiam corpore, & mater est, & virgo. Et mater quidem spiritu, non capitis nostri, quod est ipse Salvator, ex quo magis illa spiritualiter nata est; quia omnes qui in eum crediderint, in quibus & ipsa est, rectè filii Sponsi appellantur: (*Matt. 9.*) sed planè mater membrorum ejus, quod nos sumus; quia cooperata est charitate, ut fideles in Ecclesia nascerentur, quæ illius capitis membra sunt: corpore verò ipsius capitis mater. Oportebat enim caput nostrum propter insigne miraculum secundum carnem nasci de Virgine, quo significaret membra sua de virgine Ecclesia secundum spiritum nascitura. Sola ergo Maria & spiritu & corpore mater & virgo, & mater Christi, & virgo Christi. Ecclesia verò in Sanctis regnum Dei possessuris, spiritu quidem tota mater Christi est, tota virgo Christi; corpore autem non tota, sed in quibusdam virgo Christi, in quibusdam mater, sed non Christi. Et conjugata quippe fideles foemina-

minæ & vir-
ribus & ch-
scientia bon-
luntatem Pa-
matres sunt.
conjugali vir-
Christum, se-
runt, ut faci-
bra fiant par-
pererint nor-
cap. 4. & se-

Pro Fes-

Considerer H
do pro Ap-
etiam S.
luisse, q-
mus, qui
fortia.

Dominus
ut con-
Ecclesiam su-
non cœpit
natoribus,
que enim d-
sibi hoc aud-
tia. Hoc co-
consilium Sa-
stolus, ubi d-
vestram, Fra-
verba sunt,
diam carnem,
i nobiles: J-

minæ & virgines Deo dicatæ, sanctis moribus & charitate de corde puro & conscientia bona & fide non ficta, quia voluntatem Patris faciunt, Christi spiritualiter matres sunt. (1. Tim. 1.) Quæ autem conjugali vita corporaliter pariunt, non Christum, sed Adam pariunt, & ideo currunt, ut sacramentis imbuti Christi membra fiant partus earum, quoniam quid pepererint norunt. *L. de sancta virginitate. cap. 4. & seq.*

Pro Festo S. Andreæ Apostoli.

Consideret Homo Christianus Christum, quando pro Apostolis piscatores, & inter illos etiam S. Andream elegit, docere nos voluisse, quod in solo Deo gloriari debeamus; qui infirma eligit, ut confundat fortia.

Dominus Jesus infirma mundi eligens, ut confunderet fortia, & colligens Ecclesiam suam de toto orbe terrarum, non coepit ab Imperatoribus, aut à Senatoribus, sed à piscatoribus. Quæcumque enim dignitates fuissent priùs electæ, sibi hoc auderent tribuere, non Dei gratiæ. Hoc consilium secretum Dei, hoc consilium Salvatoris nostri exponit Apostolus, ubi dicit, *Videte enim vocationem vestram, Fratres, (1. Cor. 1.)* Apostoli verba sunt, quia non multi sapientes secundum carnem, non multi potentes, non multi nobiles: sed infirma mundi elegit Deus,

ut confunderet fortia; & ignobilia mundi & contemptibilia elegit Deus; & ea qua non sunt tamquam ea qua sunt, ut qua sunt evacuentur, ut non gloriatur omnis caro coram illo. (Isa. 40.) Hoc & Propheta dixit: Omnis vallis implebitur, omnis mons & collis humiliabitur, aequalitas campi constituetur. Denique hodie ad gratiam Domini pariter accedunt nobiles & ignobiles, doctus & imperitus, pauper & dives. Ad istam gratiam accipiendam non se præponit superbia humilitati, nihil scienti, nihil habenti. Sed quid eis dixit? Venite post me, faciam vos piscatores hominum. (Matth. 4.) Si illi piscatores non præcessissent, nos quis cepisset? Modò magnus est quilibet orator, si potuerit bene exponere, de quo scripsit piscator. Serm. 250. Elegit discipulos, quos & Apostolos nominavit, humiliter natos, inhonoratos, illiteratos, ut quidquid magnum essent & facerent, ipse in eis esset & faceret. L. 18. de Civit. Dei, c. 49. Ineruditos liberabilibus disciplinis, & omnino, quantum ad doctrinas attinet, impolitos, non peritos grammatica, non armatos dialectica, non rhetorica inflatos, piscatores Christus cum retribus fidei ad mare hujus sæculi paucissimos misit, atque ita & ex omni genere tam multos pisces, & tanto mirabiliores, quanto rariores, etiam ipsos Philosophos cepit. Propterea mundus numero exiguo ignobilium, infimorum, imperitorum hominum credidit, quia

quia. in tam
to mirabili
L. 22. de Ci
nus postea
rent, si no
elegit divites
tiam suarum
elegisset paup
stea; sed me
nerit Impera
ret ad Mem
piscator plor
Infirma enim
dat fortia,
ea qua non s
qua sunt ev
Conclufit A
ram Deo om
dum nobis a
riam: abstuli
abstulit inane
lit nutantem
ergo gloria r
in Deo est?
riari; prohib
stolus, hoc
tur, in Domi
65. n. 4.

quia in tam contemptibilibus testibus multo mirabilius divinitas se ipsa persuasit. *L. 22. de Civit. Dei, c. 5.* Elegit Dominus postea & Oratores; sed illi superbirent, si non prius eligeret piscatores: elegit divites; sed dicerent merito divitiarum suarum se electos esse, nisi primò elegisset pauperes: elegit Imperatores postea; sed melius est, ut Romam cum venerit Imperator, deposito diademate ploret ad Memoriam piscatoris, quam ut piscator ploret ad Memoriam Imperatoris, *Infirma enim mundi elegit Deus, ut confundat fortia, & ignobilia mundi elegit, & ea qua non sunt tamquam ea, qua sunt, ut qua sunt evacuentur.* Et quid sequitur? Conclussit Apostolus, *Ut non gloriatur coram Deo omnis caro.* Videte quemadmodum nobis abstulit gloriam, ut daret gloriam: abstulit nostram, ut daret suam; abstulit inanem, ut daret plenam; abstulit nutantem, ut daret solidam. Quantò ergo gloria nostra fortior & firmitior, quia in Deo est? Non ergo in te debes gloriari; prohibuit veritas: sed quod ait Apostolus, hoc præcepit veritas, *Qui gloriatur, in Domino gloriatur.* *Enar. in Psalm. 65. n. 4.*

Pro Feflo immaculatæ Conceptionis
Beatiffimæ Virginis Mariæ.

*Hoc unum perfuadeat Homini Chriftiano,
Mariam fine labe originali concepam effe,
quod fuerit gratia plena, & ab æterno in
Matrem Dei electa.*

DE sancta Virgine Maria nullam prorsus, cùm de peccatis agitur, haberi volo quæstionem: inde enim scimus, quòd ei plus gratiæ collatum fuerit ad vincendum omni ex parte peccatum, quæ concipere ac parere meruit, quem constat nullum habuisse peccatum. *L. de Nat. & Grar. c. 36. Mater Sion dicit homo, & homo factus est in ea, & ipse fundavit eam Altissimus. (Psalm. 86.)* Ipse qui fundavit eam Altissimus, ipse in ea factus est homo: Altissimus, quia talem Matrem creavit: Altissimus, quia sic se in ea formavit, ut procedens ex ejus utero, & filium ejus redderet, & integritatem non corrumpere. Quæ est gratia matris hujus & virginis? Quæ est gratia hujus foeminae, quæ virum nesciens filium portat? Quæ est gratia? Audite Gabrielem Angelum eam salutantem: *Ave, inquit, gratia plena, Dominus tecum. (Luc. 1.)* Quando Angelus istam Virginem sic salutavit, tunc eam Spiritus Sanctus foecundavit: tunc illa foemina virum sine viro concepit, tunc repleta est gratia, tunc Dominum suscepit, ut esset in ea, qui fecerat eam.

eam. *L. 2. de Symb. ad Catechum. c. 5. In-*
venisti gratiam apud Deum. Invenisse apud
 Deum gratiam dicitur, ut Domini sui,
 imo omnium Domini mater esset. *In En-*
chyron. c. 36. Facta est Maria scala coelestis,
 quia per ipsam Deus descendit ad terras,
 ut per ipsam homines ascendere mereren-
 tur ad coelos: ipsis enim licebit ascende-
 re illuc, qui Deum crediderint ad terras
 per Virginem Mariam descendisse. *Serm.*
123. in Append. Quia per foemineum se-
 xum cecidit homo, per sexum foemineum
 reparatus est homo: per foeminam mors,
 per foeminam vita. *Serm. 232.* Mortem
 nobis persuaferat foemina, vitam nobis
 peperit foemina. *Serm. 184.* Iisdem gra-
 dibus, Dilectissimi, quibus perierat huma-
 na natura, à Domino Jesu Christo repa-
 rata est. Adam superbus, humilis Chri-
 stus: per foeminam mors, per foeminam
 vita; per Evam interitus, per Mariam sa-
 lus. Illa corrupta secuta est seductorem,
 hæc integra peperit Salvatorem. Illa po-
 culum à serpente propinatum libenter ac-
 cepit, & viro tradidit, ex quo simul me-
 rerentur occidi: hæc gratia coelesti desu-
 per infusa vitam protulit, per quam caro
 mortua possit resuscitari. Quis est qui hæc
 operatus est, nisi Virginis Filius, & vir-
 ginum Sponsus? qui attulit Matri foecun-
 ditatem, sed non abstulit integritatem. *L.*
3. de Symb. ad Catechum. c. 4.

Pro Festo S. Thomæ Apostoli.

Ex dubitatione S. Thomæ discat Homo Christianus firmiter modò credenda esse quæ nondum videmus, ut aliquando mereamur videre quæ modò credimus.

Fratres exhortamur & obsecramus vos in nomine Domini nostri Jesu Christi, per quem nobis peccata dimissa sunt, qui voluit pretium nostrum esse sanguinem suum, qui nos indignos qui vel servi ejus diceremur, fratres facere dignatus est, ut omnis intentio vestra, quare Christiani estis, & nomen ejus in fronte & in corde portatis, non dirigatur nisi ad illam vitam, quæ nobis cum Angelis est futura: ubi perpetua quies sempiterna lætitia, indeficiens beatitudo, nulla perturbatio, nulla tristitia, nulla mors. Quam vitam nosse non possunt, nisi qui experiuntur: experiri autem non poterant, nisi qui credunt. Si enim exigatis, ut quod vobis promittit Deus, demonstremus vobis, non possumus. Sed audistis quomodo conclusit Euangelium Joannis: *Beati qui non vident, & credunt.* (Joan. 20.) Et videre vultis, & ego. Pariter credamus, & simul videbimus. Non simus duri adversus verbum Dei. Numquid enim, Fratres, dignum est, ut Christus descendat modò de cælo, & cicatrices suas nobis ostendat? Ideo illi incredulo ostendere dignatus est, ut objurgaret dubios, & instrueret credituros: *Serm. 259.* Dixerant

rant ei c
num. Me
manibus
dignum m
Sciebat en
Sciebat lan
quarebat,
rebat. Iatu
vulnere,
beate Apo
stus Lazar
poterat de
ca clavoru
ta signoru
cos illumi
profos mu
memorian
deres Chr
ta tua de
percutiente
nettravit p
Dominus,
Thomæ:
manus me
mitte in l
lus, sed p
non dedi
cis! Serm
posset sine
re, servav
tangerentur
tur: Ecce,
tus meum
sus sum p

rant ei condiscipuli ejus: *Vidimus Domi-
num*. Ille autem: *Nisi videro*, inquit, *in
manibus ejus fixuram clavorum, & mittam
digitum meum in latus ejus, non credam*.
Sciebat enim clavis in cruce confixum;
sciebat lancea latus percussum: hæc signa
quarebat, ideò non credebat. Manus qua-
rebat latus: & dum curiosus existit in
vulnere, mortem incurrerat in fide. O
beate Apostole, ante oculos tuos Chri-
stus Lazarum potuit suscitare, & ipse non
poterat de sepulchro surgere? Quaris lo-
ca clavorum, & oblitus es miracula tan-
ta signorum? Nonne ante oculos tuos cœ-
cos illuminavit, paralyticos sanavit, le-
prosos mundavit? Sic perdidisti in triduo
memoriam magistri, ut potentia non cre-
deres Christi? Mors Christi in carne, vi-
ta tua debet esse in fide. Vidisti quidem
percutientem lancea; sed divinam non pe-
netravit potentiam. Ecce iterum venit
Dominus, ne periret discipulus, & dicit
Thomæ: *Infer digitum tuum huc, & vide
manus meas: & asser manum tuam, &
mitte in latus meum, & noli esse incredu-
lus, sed fidelis*. O pietas Salvatoris, quæ
non dedignatur locum ostendere cicatri-
cis! *Serm. 169. in Append.* Dominus qui
posset sine ullo vestigio vulneris resurge-
re, servavit cicatrices, quæ à dubitante
tangerentur, & cordis vulnera sanaren-
tur: Ecce, inquit, *digitos tuos mitte per la-
tus meum, & noli esse incredulus*. Occi-
sus sum propter te: per locum quem vis
tan-

tangere, sanguinem fudi ut redimerem
 te, & adhuc dubitas de me, nisi tetige-
 ris me? Ecce & hoc præsto, ecce & hoc
 exhibeo: tange, & crede; inveni locum
 vulneris, sana vulnus dubitationis, *Serm.*
112. Et quid Dominus illi jam confiten-
 ti, ac dicenti: *Dominus meus, & Deus*
meus? Quia vidisti me, inquit, credidisti:
beati, qui non vident, & credunt. Quos di-
 xit, Fratres, nisi nos? Non quia solos
 nos, sed & post nos. Post parvum enim
 tempus, posteaquam ab oculis mortalibus
 recessit ut firmaretur fides in cordibus,
 quicumque crediderunt, non videntes cre-
 diderunt, & magnum meritum habuit fi-
 des eorum: cui fidei comparandæ cor tan-
 tum admoventur pium, non & palpantem
 manum, *Serm. 88.* *Beati qui non vident &*
credunt. Nos descripti sumus, nos designa-
 ti sumus. Fiat ergo in nobis beatitudo,
 quam Dominus prædixit futuram: firmè
 teneamus quod non videmus; quia illi
 nuntiant qui viderunt: *Ut & vos, inquit,*
societatem habeatis nobiscum. Et quid ma-
 gnum societatem habere cum hominibus?
 Noli contemnere: vide quid addat: *Et*
societas nostra sit cum Deo Patre, & Jesu
Christo Filio ejus, Tract. 1. in Epist. Joan.

PRO

P R O

Et

DOMI

Homo Chr
animam
studio pu

fimi, atte
 teat nos i
 parari, u
 lati atque
 bus mereat
 ejus inter
 lando exu
 pter foedi
 catores a
 ideo rogo
 cum Dei
 die cum p
 do corde
 mini possi
 guinem ej
 medium a
 re. In Cl
 consistit,

PRO ADVENTU

Et subsequentibus Festis
Natalitiis.

DOMINICA I. ADVENTUS.

*Homo Christianus, pro Christi adventu,
animam & conscientiam suam summo
studio purget & exornet.*

Proproinquantē jam sacratissima
solemnitate, qua Salvator no-
ster inter homines nasci miseri-
corditer voluit, Fratres Charis-
simi, attentius considerate, qualiter oportet
nos in adventu tantæ potentæ præ-
parari, ut Regem & Dominum nostrum
læti atque gaudentes cum gloria & laudi-
bus mereamur suscipere, & in conspectu
ejus inter cœtus felices Sanctorum gratu-
lando exultare, magis quàm ab eo pro-
pter foeditatem nostram repulsi inter pec-
catores æternam confusionem mereri. Et
ideo rogo & moneo, ut quantum possumus,
cum Dei adjutorio laboremus, ut in illo
die cum pura & sincera conscientia, mun-
do corde & casto corpore ad altare Do-
mini possimus accedere, & corpus & san-
guinem ejus non ad judicium, sed ad re-
medium animæ nostræ mereamur accipe-
re. In Christi enim corpore vita nostra
consistit, sicut & ipse dixit: *Nisi mandu-*

cave-

carveritis carnem Filii hominis, & biberitis
ejus sanguinem, non habebitis vitam in vo-
bis, (Joan. 6.) Mutet ergo vitam, qui
vult accipere vitam. Nam si non mutet
vitam, ad judicium accipiet vitam: & ma-
gis ex ipsa corrumpitur, quàm sanetur;
magis occiditur, quàm vivificetur. Sic
enim dixit Apostolus: Qui manducat cor-
pus Domini, & bibit sanguinem ejus indig-
nè, judicium sibi manducat & bibit. (1.
Cor. 11.) Et licet nos omni tempore bonis
operibus ornatos ac splendidos esse conve-
niat, præcipue tamen in die Natalis Domini,
sicut in Evangelio ipse dixit, lucere debent
hominibus opera vestra, (Mat. 5.) Conside-
rate, quæso, Fratres, quando aliquis homo
potens aut nobilis natalem, aut suum, aut
filii sui celebrare desiderat, quanto studio
ante plures dies quidquid in domo sua for-
didum viderit, ordinat emundari, quid-
quid ineptum & incongruum projici, quid-
quid utile & necessarium, præcipit exhi-
beri: domus etiam, si subobscura fuerit,
dealbatur, pavimento scopis mundantur,
& diversis respersa floribus adornantur;
quidquid etiam ad læticiam animi & cor-
poris delicias pertinet, omni sollicitudine
providetur. Ut quid ista omnia, Fratres
charissimi, nisi ut dies natalitius cum gau-
dio celebretur hominis morituri? Si ergo
tanta præparas in natalitio tuo, aut filii
tui, quanta & qualia præparare debes sus-
cepturus natalem Domini tui? Si talia præ-
paras morituro; qualia præparare debes

æter-

æterno?
in domo tu
non inveni
te Rex terr
millas ad su
libus vestim
dere, quàm
didis; quor
nec aliqua
deret? Tali
vales, Chri
diversis vir
composita,
brietatis flo
tem Regis
mini Salvat
cedat, casti
da, eleemo
Dominus si
suum celebra
nre, & ani
sed etiam r
illa dignabi
Et inhabitat
Cor. 6.) &
pulsio: si
inverbo ad
le mecum,
anima, quæ
te, studueri
pitum & ha
Serm. 117. i

æterno? Quidquid ergo non vis invenire in domo tua, quantum potes, labora ut non inveniatur Deus in anima tua. Certè si te Rex terrenus, aut quicumque paterfamilias ad suum natalitium invitaret, quolibet vestimentis studeres ordinatus incedere, quàm novis ac nitidis, quàm splendidis; quorum nec vetustas, nec vilitas, nec aliqua foeditas oculos invitantis offenderet? Tali ergo studio, in quantum prævales, Christo auxiliante contende, ut diversis virtutum ornamentis anima tua composita, simplicitatis gemmis, & sobrietatis floribus adornata, ad solemnitatem Regis æterni, idest, ad natalem Domini Salvatoris cum secunda conscientia procedat, castitate nitida, charitate splendida, eleemosynis, candida. Christus enim Dominus si te ita compositum natalitium suum celebrare cognoverit, ipse per se venire, & animam tuam non solum visitare, sed etiam requiescere & in perpetuum in illa dignabitur habitare; sicut scriptum est: *Et inhabitabo in illis, & inambulabo*, (2. Cor. 6.) & iterum: *Ecce sto ad ostium, & pulso: si quis surrexerit & aperuerit mihi, intrabo ad illum, & cœnabo cum illo, & ille mecum*, (Apocal. 3.) Quàm felix est illa anima, quæ vitam suam ita, Deo auxiliante, studuerit gubernare, ut Christum hospitem & habitorem mereatur excipere,

Serm. 115. in Append.

*Quantum homo Christianus ad sacratissimam
Dominica Nativitatis festivitatem per bona
opera se preparare debeat.*

SANCTAM & desiderabilem, gloriosam ac singularem solemnitatem, hoc est, Nativitatem Domini Salvatoris, Fratres dilectissimi, devotione fidelissima suscepturi, totis viribus nos debemus cum ipsius adjutorio preparare, & omnes latebras animæ nostræ diligenter aspicere; ne forte sit in nobis aliquod peccatum absconditum, quod, & conscientiam nostram confundat, ac mordeat, & oculos divinæ Majestatis offendat. Nam licet Christus Dominus noster post passionem suam surrexerit, & in coelum ascenderit; considerat tamen, ut credimus, & diligenter attendit, qualiter se unusquisque servorum ejus sine avaritia, sine ira, sine superbia atque luxuria ad celebrandam ejus Nativitatem studeat preparare atque componere: & secundum quod unumquemque bonis operibus ornatum viderit, ita illi gratiam suæ misericordiæ dispensabit. Si enim viderit charitatis luce vestitum, justitiæ vel misericordiæ margaritis ornatum, castum, humilem, misericordem, benignum & sobrium, si talem agnoverit, corpus & sanguinem suum ei non ad judicium, sed ad remedium per Sacerdotum suorum ministerium dispensabit. Si
verò

verò aliqui
sum, cup
hoc illi di
minus ipse
trasti non ha
th. 22.) Et
quod sequit
& projicite
erit fletus &
lem sentent
qui sine ren
tem Domini
accesserit.
tres dilecti
bus, spon
ctus est. T
tunc proce
hoc est, V
Processit e
idest, huma
ergo tara f
convivium
Et intratur
debeamus
quantum
corda simu
stis ille inv
nihil foetid
culis suis d
go, Fratres
sed cum in
dere. Invi
ubi nos ip
mus. Cogi

verò aliquem viderit adulterum, ebriosum, cupidum & superbum, timeo ne hoc illi dicatur, quod in Evangelio Dominus ipse dixit: *Amice, quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem?* (Matth. 22.) Et quod avertat Deus, fiat illud quod sequitur: *Ligate illi manus & pedes, & projicite eum in tenebras exteriores; ibi erit fletus & stridor dentium.* Ecce qualem sententiam in die judicii excipiet, qui sine remedio poenitentiae ad festivitatem Domini vitiorum sordibus inquinatus accesserit. In Natali enim Domini, Fratres dilectissimi, quasi in nuptiis spiritalibus, sponsae suae Ecclesiae Christus adjunctus est. Tunc veritas de terra orta est, tunc processit sponsus de thalamo suo, hoc est, Verbum Dei de utero virginali. Processit enim cum sponsa sua Ecclesia, idest, humanam carnem suscepit. Ad istas ergo tam sanctas nuptias invitati, & ad convivium Patris & Filii & Spiritus Sancti intraturi, videte qualibus indumentis debeamus ornari. Et ideo mundemus, quantum possumus cum Dei adjutorio, corda simul & corpora nostra: ut celestis ille invitator nihil in nobis sordidum, nihil foetidum, nihil obscurum, nihil oculis suis deprehendat indignum. Haec ergo, Fratres dilectissimi, non transitorie, sed cum ingenti tremore debemus attendere. Invitati enim sumus ad nuptias, ubi nos ipsi, si bene agimus, sponsae erimus. Cogitemus ad quales nuptias, confide-

fideremus ad qualem sponsum, vel ad quale
 convivium invitati sumus. Invitati enim
 sumus ad mensam, ubi non invenitur ci-
 bus hominum, sed panis ponitur Angelo-
 rum. Et ideo videamus, ne fortè intus
 in anima, ubi debemus bonorum operum
 margaritis ornari, ibi appareamus vitio-
 rum pannis veteribus involuti: & quando
 eos qui boni sunt in oculis Dei castitas
 reddet candidos, tunc eos qui mali sunt
 reddat luxuria sordidatos. Et ideo quo-
 tiescumque aut dies Natalis Domini, aut
 reliquæ festivitates adveniunt, ab omni
 iracundia vos alienos efficite: peccata præ-
 terita per eleemosynam & poenitentiam
 redimantur: contra nullum hominem o-
 dium in corde teneatur: quod solebat va-
 nitas per gulam perdere, incipiat iustitia
 per misericordiam pauperibus erogare:
 quod luxuria vel gula dissipavit in mun-
 do, pietas reponat in coelo. Et licet hoc
 expediat, ut semper eleemosynas facere
 debeamus; præcipue tamen in sanctis so-
 lemnitatibus secundum vires nostras abun-
 dantiùs erogemus, pauperes ante omnia
 frequentius ad convivium vocemus. Non
 enim est iustum, ut in sancta solemnita-
 te in populo Christiano ad unum Domi-
 num pertinente, alii inebrientur, alii fa-
 mis periculo crucientur. Et nos & omnis
 populus unius Domini servi sumus, uno
 pretio redempti sumus, pari conditione in
 hunc mundum intravimus, simili etiam exi-
 tu migraturi sumus; & si bene agimus, ad
 unam

unam beati-
 quare paup-
 tecum acce-
 per non ac-
 tecum rece-
 Quare paup-
 nem tuum,
 ptissimi sacra-
 cipere reliq-
 cum ad cor-
 rum? Audite
 sed Domini
 ait in Evan-
 cenam, nol-
 reinventent,
 pauperes &
 habent und-
 zem tibi in
 Serm. 116.
 Homo Christi-
 pore duos
 per quem
 redempti
 Hoc
 tun:
 quem ruina,
 ra: per illu-
 Cecidit qui
 cidit. Ruit
 nens ille de-
 Erigite fide-

ADVENTUS.

93

unam beatitudinem pariter veniemus. Et quare pauper tecum non capiat cibum, qui tecum accepturus est regnum? Quare pauper non accipiat vel veterem tunicam, qui tecum recepturus est immortalitatis stolam? Quare pauper non mereatur accipere panem tuum, qui tecum meruit accipere Baptismi sacramentum? Cur indignus est accipere reliquias ciborum tuorum, qui tecum ad convivium venturus est Angelorum? Audite, Fratres, audite non meum sed Domini commune præceptum. Sic enim ait in Evangelio: *Cum facis prandium aut cenam, noli invitare divites, qui te iterum reinvitent, & fiat tibi retributio: sed voca pauperes & claudos; & beatus eris, quia non habent unde retribuunt tibi: retribuetur autem tibi in retributione justorum, (Luc. 14.)* Serm. 116. in Append.

FERIA III.

Homo Christianus hoc sacro Adventus tempore duos sibi proponat homines: unum, per quem destructi, & alterum, per quem redempti sumus.

HOc est Christianæ fidei fundamentum: Unus & unus: unus homo per quem ruina, alius homo, per quem structura: per illum ruina, per hunc structura. Cecidit qui non mansit, erigit qui non cecidit. Ruit ille quia dimisit manentem, manens ille descendit ad jacentem, Serm. 30. Erigite fidem, evigilet cor vestrum: recorda-

cordamini hominem, in quo decepti sumus: recordamini hominem, à quo redempti sumus. Ille homo numquid filius hominis? Adam homo erat, filius hominis non erat. Idè Dominus Christus assidue se dicit filium hominis, ut faciat nos recordari hominem, qui non fuit filius hominis: ut recordemur in illo mortem, in isto vitam; in illo peccatum, in isto remissionem peccatorum; in illo vinculum, in isto libertatem; in illo damnationem, in isto absolutionem, *Serm. 233.* Duas natiuitates attendite, Fratres, Adam & Christum: duo sunt homines; sed unus ipsorum homo homo, alter ipsorum homo Deus. Per hominem hominem peccatores sumus: per hominem Deum iustificamur. Natiuitas illa deiecit ad mortem; ista natiuitas erexit ad vitam: natiuitas illa trahit secum peccatum, natiuitas ista liberat à peccato. Idè enim venit Christus homo, ut solveret peccata hominum: *in hoc manifestatus est Filius Dei, ut soluat opera diaboli, (1. Joan. 3.)* *Tract. 4. in Epist. Joan.* Ex prima transgressionem primi hominis, universum genus humanum natum cum obligatione peccati, victor diabolus possidebat. Si enim sub captivitate non teneremur, Redemptore non indigeremus. Venit ad captivos non captus: venit ad captivos redimendos nihil in se captivitatis, hoc est, iniquitatis habens, sed carne mortali pretium nostrum portans. Si enim carnem mortalem

lena non
guis, qui
autem qui
cum similiter
carne pecca
illa carnis p
carni peccat
cati caro.
erat? Bene
(Psalm. 95.)
diem erat,
lumine erat
est, ut hab
stas, appare
firmitas, &
Sicut enim
& in Chris
Cor. 15.) Se
nis natiuita
cordis fidem
non nasceret
te tua ut c
cumque erg
nere voluer
Et quid est
est, pertine
Quis me lib
(Rom. 7.)
non confunda
confusus sum
modo enim
Quem frustra
nunc erubesci
ne confunda

lem non haberet, unde in Verbo sanguis, quem pro captivis funderet? Ille autem qui ad captivitatem nostram venit cum similitudine carnis peccati, non cum carne peccati venit. Similitudo enim erat illa carnis peccati: vera caro, sed similis carni peccati: vera caro, sed non peccati caro. Ille ergo qui ita venit, quis erat? *Bene nuntiate de die in diem.* (*Psal. 95.*) Ecce quis erat. De die in diem erat, Deus de Deo erat, lumen de lumine erat: sed Verbum caro factum est, ut habitaret in nobis: latens majestas, apparens infirmitas, ut moriatur infirmitas, & teneatur majestas, *Sermon. 27.* Sicut enim in Adam omnes moriuntur, ita & in Christo omnes vivificabuntur, (*1. Cor. 15.*) Sed in Adam moriuntur per carnis nativitatem, in Christo liberantur per cordis fidem. Non erat in potestate tua ut non nascereris ex Adam: est in potestate tua ut credas in Christum. Quatumcumque ergo ad primum hominem pertinere volueris, ad captivitatem pertinebis. Et quid est, pertinere volueris; aut quid est, pertinebis? Jam pertines, exclama: *Quis me liberabit de corpore mortis hujus?* (*Rom. 7.*) Deus in te speravi, Domine, non confundar in æternum, (*Psal. 70.*) Jam confusus sum, vel non in æternum. Quomodo enim non est confusus, cui dicitur: *Quem fructum habuistis in his, in quibus nunc erubescitis,* (*Rom. 6.*) Qui ergo fiet, ne confundamur in æternum? *Accedite ad*

eum,

eam, & illuminamini, & vultus vestri non erubescant, (Psalm. 33.) Confusi estis in Adam: recedite ab Adam, accedite ad Christum, & jam non confundemini: In te speravi, Domine, non confundar in æternum. Si in me confundor, in te non confundar in æternum, Enar. in Ps. 70. Serm. 1. num. 2. & 3.

FERIA IV.

Agnoscat & admiretur Homo Christianus duas in Christo natiuitates: æternam ex Patre, temporalem ex Matre, utramque ineffabilem.

DEbemus fide Catholica retinere duas esse natiuitates Domini; unam diuinam, alteram humanam: illam sine tempore, hanc in tempore. Ambas autem mirabiles: illam sine matre, istam sine patre. Si istam non comprehendimus, illam quando enarramus? Quis comprehendat nouitatem novam, inusitatam, unicam in mundo, incredibilem credibilem factam, & toto mundo incredibiliter creditam; ut virgo conciperet, virgo pareret, virgo pariens permaneret? Quod humana ratio non inuenit, fides capit: & ubi humana ratio deficit, fides proficit. Quis enim dicat, non potuisse Dei Verbum per quod facta sunt omnia, facere sibi carnem etiam sine matre, sicut primum hominem sine patre fecit & matre? Sed quoniam utrumque sexum, id est, masculi & foemina, ipse utique creauit; ideo

A
ideo utrumque
luit honorari
plum certe pr
est ausus serp
dejiciendum
Per infirmiores
per alterum p
umphavit Id
tem nostram i
doloris horro
paratione dan
quærere: quod
honorando co
perierat. In
juriam facere
randam salut
Domini: Hon
ne Christi: l
Christi, Serm
mira est, &
Illa est de pa
matre sine pa
pore, ista in
terna, ista op
sinu Patris,
violata est vi
sexu; ista sin
mon. 214. Gen
(1/a. 53.) D
care difficile;
non natus co
ista ubi aliquid
jam fecerat
semper natus
Mayr, T

ideo utrumque sexum etiam nascendo voluit honorare, quem venerat liberare. Lapsus certe primi hominis nostris, quia non est ausus serpens loqui viro, sed ad eum deijciendum foemineo usus est ministerio. Per infirmiozem obtinuit fortiozem, & qui per alterum penetravit, de utroque triumphavit. Ideo ut non possemus mortem nostram in foemina velut motu iusti doloris horrere, eamque credere sine reparatione damnatam; Dominus veniens quærere quod perierat, utrumque voluit honorando commendare, quia utrumque perierat. In nullo igitur sexu debemus injuriam facere Creatori: utrumque ad sperandam salutem commendavit Nativitas Domini. Honor masculini sexus est in carne Christi: honor foeminini est in Matre Christi, *Serm. 190.* Utraque ejus nativitas mira est, & divinitatis & humanitatis. Illa est de patre sine matre, ista est de matre sine patre: illa est sine aliquo tempore, ista in acceptabili tempore: illa æterna, ista opportuna: illa sine corpore in sinu Patris, ista cum corpore, quo non violata est virginitas Matris: illa sine ullo sexu; ista sine ullo virili complexu, *Serm. mon. 214. Generationem ejus quis enarrabit? (Isa. 53.)* De qua potius dictum sit judicare difficile; utrum de illa, ubi numquam non natus coeternum habet Patrem, an de ista ubi aliquando natus, in qua fieret, jam fecerat Matrem: utrum de illa, ubi semper natus est, qui semper erat, quis

Mayr, T. III.

E

enim

enim enarrabit quomodo natum sit lumen de lumine, & unum lumen utrumque sit? quomodo natus sit Deus de Deo, nec Deorum numerus creverit? quomodo velut de re transacta dicatur quod natus est, cum tempus in illa nativitate nec transierit, quo præterita esset; nec præcesserit, quo futura esset; nec præsens fuerit, quasi adhuc fieret, & perfecta non esset? Hanc ergo generationem quis enarrabit, cum id quod enarrandum est supra tempora maneat, sermo autem enarrantis in tempore transeat? Istam quoque ex Virgine generationem quis enarrabit, cujus conceptus in carne non carnaliter factus, cujus ortus ex carne ubertatem nutrienti attulit, integritatem parienti non abstulit? Quamlibet itaque earum, sive utramque generationem *eius quis enarrabit, Serm. 195.* Sive illam sine tempore, sive istam sine semine; illam sine initio, istam sine exemplo; illam quæ numquam non fuit, istam quæ nec antea nec postea fuit; illam quæ non habet finem, istam quæ initium illic habet, ubi finem. Merito ergo Prophetæ nuntjaverunt nasciturum, coeli verò atque Angeli natum. Jacebat in præsepio continens mundum: & infans erat & Verbum. Quem coeli non capiunt, unius foeminae sinus ferebat. Illa regem nostrum regebat, in quo sumus, illa portabat: panem nostrum illa lactabat. O manifesta infirmitas, & mira humilitas, in qua sic latuit tota divinitas! Matrem cui subja-

cebat

A
cebat infantia
jus ubera sug
Perficiat in n
re non abhor
& ipse faciat
nos fieri voluit

F
Consideret Hom
nica Incarnat
gini ab Ang

P
Primus ill
foemina,
in corde con
mirandum qu
foemina conc
potentis. Ut
que fuerat r
interitum mis
bis reddita es
gitur Virgo,
tantum habet
in semetipsa
omni modo
in Append.
missus à Pat
exordium, a
Serm. 194. in
plena, Domini
ne incipit,
tavit. Sileat
tuos serpent

ADVENTUS. 99

cebat infantia, regebat potentia: & cu-
jus ubera fugebat, eam veritate pascebat.
Perficiat in nobis sua munera, qui sume-
re non abhorruit etiam nostra primordia:
& ipse faciat nos Dei filios, qui propter
nos fieri voluit hominis filius, *Serm. 184.*

FERIA V.

*Consideret Homo Christianus, quomodo Domi-
nica Incarnationis mysterium Beatissima Vir-
gini ab Angelo sit annuntiatum.*

Primus ille noster casus fuit, quando
foemina, per quam mortui sumus,
in corde concepit venena serpentis; non
mirandum quod salus nostra facta est, cum
foemina concepit in utero carnem omni-
potentis. Uterque ceciderat sexus, uter-
que fuerat reparandus. Per mulierem in
interitum missi eramus, per mulierem no-
bis reddita est salus, *Serm. 289.* Talis eli-
gitur Virgo, de toto scilicet mundo, quæ
tantum haberet meritum, ut Dei Filium
in semetipsa fusciperet, & post partum
omni modo virgo permaneret, *Serm. 193.*
in Append. Descendit Angelus de coelo
missus à Patre Deo in nostræ redemptionis
exordium, ad beatam salutandam Mariam,
Serm. 194. in Append. Ave, inquit, gratia
plena, Dominus tecum, (*Luc. 1.*) A salutatio-
ne incipit, qui salvationem in lingua por-
tauit. Sileat nunc à foeminis, fileat tor-
tuosi serpentis male suadibilis sibilus; ad-

Matrem Domini nostri Angelus est locutus : *Ave*, inquit, *gratia plena*, Dominus tecum. Gratia refertur pro culpa; plena dicitur, non vacua: impleta est ergo gratia, & evacuata est culpa, *Serm. 120. in Append.* Impleta est Maria gratia, & Evacuata est à culpa. Maledictio Evæ in benedictionem mutatur Mariæ, *Serm. 194. in Append.* *Ave*, inquit, *gratia plena*, Dominus tecum: tecum in corde, tecum in ventre, tecum in utero, tecum in auxilio. Gratulare, Virgo, Christus rex è coelo suo venit in uterum tuum. Ex sinu Patris in uterum dignatus est descendere Genitricis, sed nec regionem suam Majestas infinita deseruit, nec eum virginæ aula cùm accepisset, inclusit. Fides à terra in cœlum erecta est: huic Christus insedit, & per ipsam in templum pudoris intravit: *Benedicta*, inquit, *tu inter mulieres*, quæ vitam & viris & mulieribus peperisti. Ede, inculpabilis foemina, inviolabilem virum; & sic & foeminam salvabis & virum. Mater generis nostri poenam intulit mundo, Genitrix Domini nostri salutem & foeminæ gessit & viro. Austrix illa peccati maledicta; sic enim in eam sententia decreti principalis invehitur, *Maledicta tu inter mulieres*. Austrix ergo hac meriti benedicta; ita enim ad eam cœlestis nuntius infert: *Benedicta tu inter mulieres*, *Serm. 120. in Append.* Terretur Virgo novitate verborum. Ad quam Angelus: *Ne timeas*, inquit, *Maria; invenisti*

si enim gratia
quit, ad con
mini mei, terr
minister adve
est nasciturus
tiat gaudium,
humana natu
gium: *Invenisti*
Ecce concipies &
bet meriti hon
vatore: *Ne*
te omnem me
es gaudium m
pheticam lect
tia divinorum
quæ ipsa pl
phetarum. R
ta virginem
esse meruisti
tu ecce conc
sed de Spiritu
incorrupta m
ginitatis non
119, in Appe
lium, & v
enim salvum
tis eorum, V
habebis, &
tes. Tanta
ria, ut &
& virginem
dicta tu in
tu Sancto co
maritus, se

sti enim gratiam apud Dominum. Ne, inquit, ad conspectum meum, Mater Domini mei, terrearis: ego conceptionis tuæ minister adveni; ipse me misit ad te qui est nasciturus ex te; ipse tibi per me annuntiat gaudium, cui placuit in utero tuo cum humana natura mysticum sociare conjugium: *Invenisti gratiam apud Dominum.* Ecce concipies & paries filium, non cujuslibet meriti hominem, sed totius mundi Salvatorem: Ne, inquit, timeas. Abjice abs te omnem metum sæculi, quæ conceptura es gaudium mundi, Revolve, Maria, Propheticam lectionem: neque enim te scientia divinorum potest præterire librorum, quæ ipsa plenitudinem paritura es Prophetarum. Recole in libro Isaïæ Prophetæ virginem quam legisti; & gaude quia tu esse meruisti. Tu ibi præsignata es Virgo: tu ecce concipies in utero non de viro, sed de Spiritu Sancto: & gravida eris, & incorrupta manebis; paries filium, & virginitatis non patieris detrimentum, *Serm. 119, in Append. Ecce concipies & paries filium, & vocabis nomen ejus Jesum: ipse enim salvum faciet populum suum à peccatis eorum.* Virginitatis jura servabis, filium habebis, & nomen virginis non amittes. Tanta est enim illa divina potentia, ut & matrem reddat fecundam, & virginem servet illæsam. Ideo benedicta tu inter mulieres, quia ex Spiritu Sancto concipies, ubi non est carnalis maritus, sed divina cognoscitur virtus.

Lactabis infantem proprium, Creatori succum porriges lactis, & cibus ecclestibus satiaberis. Pannis involves puerum, qui tibi immortale condonabit indumentum. In præsepio pones infantilia membra, qui coelestem tibi præparabit mensam. Quid multa? Exulta Virgo de tanto promisso: Nuntius discessit angelicus, & ventris hospitium ingreditur Deus. *Sermon. 193. in Append.*

FERIA VI.

Consideret Homo Christianus, quomodo Dominica Incarnationis mysterium in Beatissima Virgine, post Angeli salutationem, & præstito illius consensu, sit peractum.

Responde jam Virgo sacra: vitam quid tricas mundo? Assensum tuum Angelus præstolatur; inde est, quod nuntius iste moratur. Jam audisti, quomodo fiet istud: quoniam Spiritus Sanctus super-veniet in te, & virrus Altissimi obumbrabit tibi, (Luc. 1.) ut prolem gignas, & virginitatem non perdas. Janua cœli quondam per Adam clausa jam sonuit, per ipsam internuntius iste processit. Deus in porta est, Angelum quem moraris expectat. O Beata Maria, sæculum omnem captivum tuum deprecatur assensum: te Domino mundus suæ fidei obfidem fecit, per te parentum suorum injurias abstergi deprecatur. Ipse prior qui offensus est misit, claustrum quod iniquitas

tas nostra
nobis adi
modatus. M
mò præpar
gaudiis rela
rat mundus
gis nuntie &
ex palatio
gentiam rei
sacramenta
nem non d
de muneris
ve partibus
cœli. Læ
juveris m
impietatis
de reddit
lentem ca
quere fest
raris, & V
tuere Deu
nentem: i
hum; da
de sinus
rui modè
Ecce, inq
in cubicu
verbum tu
tius, &
Christus.
lamum V
tis saccul
homo, p
in Appen

tas nostra cœlo infixerat, reſeravit. Eſt nobis aditus, ſi aſſenſus tuus fuerit commodatus. Nuptias Filio ſuo in tuo thalamo præparavit Deus: in ipſis ſponſalibus gaudiis relaxavit quidquid eum offenderat mundus. O & tu, Angele tanti Regis nuntie & ſecreti divini legatæ, qui ex palatio Imperatoriæ Majeſtatis indulgentiam reis, vitam mortuis, & pacis ſacramenta attuliſti captivis, urge Virginem non de Dei munere diffidentem, ſed de muneris magnitudine cogitantem: ſave partibus ſæculi, conſcius ſecretorum cœli. Lætabuntur ſocii tui, ſi negotium juveris mundi. Nos à veſtro conſortio impietatis noſtræ mucro diviſit: per vos de reditu noſtro tractatur. Inſpice ſqualentem carceris noſtri miſeriam, & loquere feſtinus ad Mariam: Uſquequò moraris, ò Virgo, nuntium feſtinantem? Intuere Deum in cœli me veſtibulo ſuſtinentem: reſponde verbum, & ſuſcipe ſilium; da fidem, & ſenti virtutem: pande ſinus roſeos, Virgo perpetua; fides tua modò aut aperit cœlum, aut claudit: Ecce, inquit, *ancilla Domini*: introeat Rex in cubiculum ſuum, *ſiat mihi ſecundum verbum tuum*. Nec mora, revertitur nuntius, & nuptialem thorum ingreditur Chriſtus. Accipit ſtolam carnis intra thalamum Virginis, intra theſaurum majeſtatis ſacculum carnis. Divinitati ſponſatur homo, præmium accipit caro, *Serm. 120. in Append.* Divina operante potentia cre-

dentis viscera foecundantur, & in ligno
 mortali vitæ arbor inseritur, & portans
 in se omnia virtus ab infirmitate porta-
 tur: & qui terra, mari, coeloque non
 capitur, intra unius corpusculi membra
 fuscipitur. De creatura sua Creator om-
 nium procreatur, & de rivulo suo fons
 magnus exoritur: radix omnium de vir-
 gulto suo nascitur, & vitis vera palmitis
 sui fructus efficitur. Intrat Artifex mun-
 di angustias ventris humani, efficitur gra-
 vida Mater intacta: & ecce tamquam
 sponsus de thalamo, Mariæ Christus præ-
 cedit ex utero. Occultatur in membris
 infantis potentia majestatis, Deus pendet
 ad ubera genitricis. Pannorum vilium
 squalore contegitur, durissimi suffert præ-
 seps angustias, & totum misericors hu-
 militer patitur, dummodo mundus qui
 perierat, liberaretur. O beata infantia,
 per quam nostri generis vita est repara-
 ta! O gratissimi, delectabilesque vagitus,
 per quos stridores dentium æternosque
 ploratus evasimus! O felices panni, qui-
 bus peccatorum sordes extersimus! O præ-
 sepe splendidum, in quo non solum ja-
 cuit foenum animalium, sed cibus inven-
 tus est Angelorum! *Serm. 119. in Append.*

Dominica in
 Elia Verbi
 tate per/

I Nvisibilis
 lem fact
 creata est,
 libus integr
 cipiens Vir
 vida, Virgo
 miraris hæc
 oportuit,
 Talem fecit
 Antequam
 nipotens e
 erat. Feci
 Patrem: &
 in Patre,
 cum homo
 stitit ne de
 Proinde q
 non Verbu
 caro ad Ve
 ut quemad
 sic esset C
 qui homo
 confusione
 nique qui
 semper ex
 coepit ex
 ti est addi
 personaru

SABBATO.

*Dominica Incarnatio est Sacratissima conjunctio
 Verbi divini & naturæ humanæ in unitate personæ.*

Invisibilem Creatorem pro nobis visibilem factum, à quo invisibili & ipsa creata est, visceribus foecundis & genitalibus integris Virgo mater effudit. Concipiens Virgo, pariens Virgo, Virgo gravis, Virgo foeta, Virgo perpetua. Quid miraris hæc, o homo? Deum sic nasci oportuit, quando esse dignatus est homo. Talem fecit illam, qui est factus ex illa. Antequam enim fieret, erat: & quia omnipotens erat, fieri potuit manens quod erat. Fecit sibi matrem, cum esset apud Patrem: & cum fieret ex matre, mansit in Patre. Quomodo Deus esse desisteret, cum homo esse coepit, qui Genitrici suæ præstitit ne desisteret virgo esse, cum peperit? Proinde quod Verbum caro factum est, non Verbum in carnem pereundo cessit; sed caro ad Verbum, ne ipsa periret, accessit: ut quemadmodum homo est anima & caro, sic esset Christus Deus & homo. Idem Deus qui homo, & qui Deus idem homo: non confusione naturæ, sed unitate personæ. Denique qui Filius Dei generanti est coæternus semper ex Patre, idem Filius hominis esse coepit ex Virgine. Ac sic & Filii divinitati est addita humanitas; & tamen non est personarum facta quaternitas, sed permanet

trinitas, *Serm.* 186. Ipse est filius hominis, qui & Filius Dei. Hærendo enim ad unitatem personæ filius hominis Filio Dei, facta est una persona, eademque Filius Dei, & filius hominis. Quid autem propter quid habeat, dignoscendum est. Filius hominis habet animam, habet corpus. Filius Dei, quod est Verbum Dei, habet hominem, tamquam anima corpus. Sicut anima habens corpus, non facit duas personas, sed unum hominem: sic Verbum habens hominem, non facit duas personas, sed unum Christum. Quid est homo? Anima rationalis habens corpus. Quid est Christus? Verbum Dei habens hominem, *Tractat.* 19. in *Joan.* Nam sicut in unitate personæ anima unitur corpori, ut homo sit: ita in unitate personæ Deus unitur homini, ut Christus sit. In illa ergo persona mixtura est animæ & corporis; in hac persona mixtura est Dei & hominis: si tamen recedat auditor à consuetudine corporum, qua solent duo liquores ita commisceri, ut neuter seruet integritatem suam; quamquam & in ipsis coporibus aeri lux incorrupta misceatur. Ergo persona hominis, mixtura est animæ & corporis: persona autem Christi, mixtura est Dei & hominis. Cum enim Verbum Dei permixtum est animæ habenti corpus, simul & animam suscepit & corpus. Illud quotidie fit ad procreandos homines: hoc semel factum est ad liberandos homines.

Ver-

Verbum igitur
Patri coeternum
scientia Dei
tionalis ubi
corporalis
omnia suavi
quam conc
quam tunc
longè alio m
creaturis ca
seque & ill
mediatore
Patri secu
autem Pat
secundum
mortalem
nitatem,
tabilem se
mitatem.
quæ nullas
uterum vir
digena pue
nimam rati
corpus hu
minem in
in deteriu
manitatis
vinitatis e
per inviol
bra infant
sa ostia m
si ratio q
exemplum
Demus D

ADVENTUS. 107

Verbum igitur Dei, idemque Dei Filius, Patri coæternus, eademque Virtus & Sapientia Dei, à superno fine creaturæ rationalis usque ad infimum finem creaturæ corporalis attingens fortiter, & disponens omnia suaviter, præsens & latens, nusquam conclusa, nusquam discissa, nusquam tumida, sed sine mole ubique tota, longè alio modo quodam, quàm eo quo creaturis cæteris adest, suscepit hominem, seque & illum fecit unum Jesum Christum, mediatorem Dei & hominum, æqualem Patri secundum divinitatem, minorem autem Patrè secundum carnem, hoc est, secundum hominem; incommutabiliter immortalem secundum æqualem Patri divinitatem, eundemque mortalem atque mutabilem secundum cognatam nobis infirmitatem. Ipsa magnitudo virtutis ejus, quæ nullas in angusto sentis angustias, uterum virginalem non adventitio, sed indigena puerperio fœcundavit; ipsa sibi animam rationalem, & per eandem etiam corpus humanum, totumque omnino hominem in melius mutandum, nullo modo in deterius mutata coaptavit: nomen humanitatis ab eo dignanter assumens, divinitatis ei largiter tribuens. Ipsa virtus per inviolatæ Matris virginea viscera membra infantis eduxit, quæ postea per claustra ostia juvenis introduxit. Hic si ratio quaritur, non erit mirabile: si exemplum poscitur, non erit singulare. Demus Deum aliquid posse, quod nos fa-

reamur investigare non posse. In talibus rebus tota ratio facti est potentia facientis, *Epist. 137. num. 8. 11. & 12.*

Dominica II. Adventus.

Non tantum aeterna, sed etiam temporalis Christi natiuitas, mysterium est adeo sublime, ut nec humano intellectu comprehendendi, nec lingua explicari possit.

Natus est de Patre semper, de matre semel: de Patre sine sexu, de matre sine usu. Apud Patrem quippe defuit concipientis uterus, apud matrem defuit feminantis amplexus. Prima natiuitas ex Patre naturam servavit: secunda natiuitas ex matre gratiam seminavit. Illa tenuit maiestatem divinæ substantiæ, ista suscepit societatem mortalitatis humanæ. In hac autem ideò venire dignatus est, ut fieret obediens usque ad mortem, & moriendo vinceret mortem. Utraque natiuitas ineffabilis, utraque mirabilis. Quod enim cor humanum comprehendere, quæve lingua valeat explicare, quomodo natus sit Christus semper ex Deo, aut quomodo nuper ex utero? Quis intelligat coæternum Filio Patrem, quis eloquatur Virginem matrem? Illum sine initio, sine fine gignentem; istam sine libidine concipientem, sine corruptione parientem? Utraque natiuitas mira est, quia divina est. Sive ergo illam, sive istam mens humana consideret, rectissimè dicit:

Gene-

Generati
Serm. 3
trem q
dita sun
bilia &
vitam &
liamur,
na cogita
modo en
stra, que
valet, ul
deri, si
firmitas,
ipsi Deu
quam,
unum V
est ut ef
mus. H
lata men
ipsa form
verba, q
bum: qu
cum Ver
Verbum
simul gi
Mundum
fit, &
facta su
sic à nul
nia potu
mo factu
cat Ver
Serm. 18
si vultis

Generationem ejus quis enarrabit? (Isa. 53.)

Serm. 372. Filium Dei, sicut est apud Patrem æqualis illi & coæternus, in quo condita sunt omnia in cœlo & in terra, visibilia & invisibilia, Verbum Dei & Deum, vitam & lucem hominum, si laudare moliamur, non mirum est quòd nulla humana cogitatio, nullus sermo sufficiat. Quomodo enim laudare cignè valeat lingua nostra, quem cor nostrum adhuc videre non valet, ubi oculum condidit quo possit videri, si purgetur iniquitas, si sanetur infirmitas, & fiant beati mundo corde, quia ipsi Deum videbunt? Non mirum est, inquam, nos non invenire, quibus verbis unum Verbum dicamus, in quo dictum est ut essemus, qui de illo aliquid dicemus. Hæc enim verba cogitata atque prolata mens nostra format, illo autem Verbo ipsa formatur. Nec eo modo facit homo verba, quo modo est factus ipse per Verbum: quia nec eo modo genuit Pater unicum Verbum, quo modo fecit cuncta per Verbum. Deum quippe genuit Deus; sed simul gignens & genitus unus est Deus. Mundum autem fecit Deus; mundus transiit, & permanet Deus. Et sicut ea quæ facta sunt, se ipsa utique non fecerunt: sic à nullo factus est, per quem fieri omnia potuerunt. Non igitur mirum, si homo factus inter omnia, verbis non explicat Verbum, per quod facta sunt omnia.

Serm. 188. Hoc firmum & fixum tenere, si vultis perseverare Catholici, quia Deus

Pa-

Pater Deum filium genuit sine tempore, & fecit ex Virgine in tempore. Nativitas illa excedit tempora: nativitas ista illuminat tempora. Ambæ tamen nativitates mirabiles: illa sine matre, ista sine patre. Quando genuit Deus Filium, de se genuit, non de matre: quando genuit mater filium, virgo genuit, non de viro. De Patre natus est sine initio: de matre natus est certo initio. De Patre natus fecit nos: de matre natus refecit nos. De Patre natus est, ut essemus: de matre natus est, ne periremus. *Serm. 146.*

FERIA II.

Incarnatio ac Nativitas Verbi divini quàm grande sit miraculum.

CAntate Domino, & benedicite nomini ejus: benedicite de die in diem salutare ejus. (*Psal. 95.*) Quis est dies de die, nisi Filius de Patre, lumen de lumine? Sed dies ille hunc genuit diem, qui de Virgine natus est. Dies ergo ille non habet ortum, non habet occasum. Diem dico Patrem Deum. Quid est dies, nisi lumen? Non oculorum carnalium, non lumen commune cum pecoribus; sed lumen quod Angelis lucet, lumen cui videndo corda purgantur. Transít ista nox in quamodò vivimus, in qua nobis accenduntur lucernæ Scripturarum: & veniet illud quod in Psalmo canitur, *Mane astabo tibi, & contemplanbor te.* (*Pf. 5.*) Dies ergo ille, Verbum Dei,

Dei, di
cet in ill
stivit se
gine. Mi
Virginis
parit, &
quam cre
non corr
Quid nob
humilitas
motum es
12.) qu
pietibus
parvulis
tem Dei
quam in
niant ad
tem illi
rant, &
termitten
pervenien
elati, &
in ventol
sapientes
non illu
si esset
& Deus
potuisse
tuisset mu
quod no
& in ho
non rece
est, &
corpori

ADVENTUS. III

Dei, dies qui lucet Angelis, dies qui lucet in illa unde peregrinamur patria, venit se carne, natusque est de Maria Virgine. Mirabiliter natus. Quid mirabilius Virginis partu? Concipit, & Virgo est; parit, & Virgo est. Creatus est de ea quam creavit: attulit ei foecunditatem, non corruptit ejus integritatem. *Serm. 189.* Quid nobis praestiterit tantae sublimitatis humilitas, fides habet Christianorum, remotum est à cordibus impiorum; (*Matth. 12.*) quoniam abscondit Deus hæc à sapientibus & prudentibus, & revelavit ea parvulis. Teneant ergo humiles humilitatem Dei: ut in hoc tanto adjumento, tamquam in infirmitatis suæ jumento, perveniant ad altitudinem Dei. Sapientes autem illi & prudentes, dum alta Dei quaerunt, & humilia non credunt, ista praetermittentes, & propter hoc nec ad illa pervenientes, inanes & leves, inflati & elati, & tamquam inter cælum & terram in ventoso medio pependerunt. Sunt enim sapientes & prudentes, sed hujus mundi, non illius à quo factus est mundus. Nam si esset in eis vera sapientia, quæ Dei est & Deus est, intelligerent à Deo carnem potuisse suscipi, nec eum in carnem potuisse mutari: intelligerent eum assumpsisse quod non erat, & permanisse quod erat; & in homine ad nos venisse, & à Patre non recessisse; & id eum perseverasse quod est, & nobis apparuisse quod sumus; & corpori infantili potentiam esse inditam, &

mun-

mundana moli non esse subtractam. Cujus opus est apud Patrem manentis mundus universus, hujus opus est ad nos venientis virginis partus. Dedit quippe indicium majestatis ejus virgo mater, quam virgo ante conceptum, tam virgo post partum; à viro prægna inventa, non facta: grävda masculo, sine masculo: felicior atque mirabilior foecunditate addita, integritate non perditä. Hoc tam grande miraculum malunt illi fictum putare, quam factum. Ita in Christo homine & Deo, credere quoniam non possunt humana, contemnunt; quoniam non possunt contemnere divina, non credunt. Nobis autem quantò illis abjectius, tantò sit gratius in humilitate Dei hominis corpus: & quantò illis est impossibilior, tantò sit divinior in hominis nativitate virginis partus. *Serm. 184.* Miramur Virginis partum, & novum ipsum nascendi modum incredulis persuadere conamur, quòd in utero non seminato germen prolis exortum est, & à complexu carnis viscera immunia filium hominis protulerunt, cujus patrem hominem non tulerunt: quòd virginis integritas & in conceptu clausa, & in partu incorrupta permansit. Mira est ista potentia, sed plus miranda est misericordia, quòd ille qui sic nasci potuit, sic nasci voluit. Erat enim jam unicus Patri, qui unicus natus est matri: & ipse est factus in matre, qui sibi fecerat matrem: post matrem de matre factus, ante

re omni
Pater nu
quam fu

Quanta

L Aud
ejus
omnia, &
est Patris
lius Dei
minis de
Angeloru
Verbum
bum car
solis, co
terræ, su
biliter sa
implens,
gens, ubi
ma Dei,
ista brevi
nec illa
retur. A
mana sus
attingere
& dispone
do infirm
utero reco
Angelis si
nos gustat
Quid hoc

ADVENTUS. 113

te omnia de Patre non factus : sine quo Paternumquam fuit, sine quo mater nuntiam fuisse. *Serm. 192.*

FERIA III.

*Quanta mirabilia in Dominica Incarnatione
& Nativitate contineantur.*

L Audem Domini loquetur os meum :
ejus Domini, per quem facta sunt omnia, & qui est factus inter omnia : qui est Patris revelator, matris Creator : Filius Dei de Patre sine matre, Filius hominis de matre sine patre : magnus dies Angelorum, parvus in die hominum : Verbum Deus ante omnia tempora, Verbum caro opportuno tempore : conditor solis, conditus sub sole : effector cœli & terræ, sub cœlo exortus in terra : ineffabiliter sapiens, sapienter infans : mundum implens, in præsepio jacens : sidera regens, ubera lambens : ita magnus in forma Dei, brevis in forma servi ; ut nec ista brevitate magnitudo illa minueretur, nec illa magnitudine ista brevitatis premeretur. Neque enim quando membra humana suscepit, opera divina deseruit : nec attingere à fine usque ad finem fortiter, & disponere omnia suaviter destitit, quando infirmitate carnis indutus, virginali utero receptus est, non inclusus ; ut nec Angelis subtraheretur sapientiæ cibus, & nos gustaremus quàm suavis sit Dominus. Quid hoc miramur de Verbo Dei, cum
ser-

sermo iste quem promimus, ita liber sensibus influat, ut eum & recipiat, & non includat auditor? Nam nisi reciperetur, neminem instrueret: si includeretur, ad alios non veniret. Et utique sermo iste verbis syllabisque dividitur: nec tamen ex eo tamquam ex cibo ventris singulas particulas tollitis; sed omnes totum auditis, totum singuli capitis. Nec timemus dum loquimur, ne totum audiendo unus sumat, nec alter possit habere quod sumat: sed ita vos attentos esse volumus, nullius aurem mentemque fraudantes, ut & totum singuli audiat, & totum ad audiendum ceteris relinquatis. Neque hoc fit alternis temporibus, ut cum sermo qui dicitur ad te primum intraverit, exeat à te, ut ad alium possit intrare: sed simul ad omnes venit, & totus ad singulos pervenit. Et si totus memoria teneri valuisset, sicut ad totum audiendum omnes venistis, ita cum toto singuli rediretis. Quamò magis Verbum Dei, per quod facta sunt omnia, & quod in se manens innovat omnia; quod nec locis concluditur, nec temporibus tenditur, nec morulis brevibus longisque variatur, nec vocibus textitur, nec silentio terminatur; quamò magis hoc tantum & tale Verbum potuit matris uterum assumpto corpore foecundare, & de sinu Patris non emigrare? hinc ad oculos humanos exire, inde mentes Angelicas illustrare? hinc ad terras procedere, inde coelos extendere?

hinc

hinc ho
Nemo e
& com
sed poti
vina &
tia, man
nis filium
Deus erat
(Jo. 1.)
desineret
Verbum c
est, nobi
quod mar
ut habita
latentem
Gabriel,
(Matth.
manens
vocetur,
alter hon
mundus,
factus est
tus ex Ma
vid: sem
ham: fa
tor coeli

Charita

ne

Sic in
tem

ADVENTUS. 115

hinc homo fieri, inde homines facere?
Nemo ergo credat Dei Filium conversum
& commutatum esse in hominis filium:
sed potius credamus & non consumpta di-
vina & perfectè assumpta humana substan-
tia, manentem Dei Filium, factum homi-
nis filium, Neque enim quia dictum est,
Deus erat Verbum, & Verbum caro factum est;
(Jo. 1.) sic Verbum caro factum est, ut esse
desineret Deus: quando in ipsa carne quod
Verbum caro factum est, Emmanuel natum
est, *nobiscum Deus*. Quia Dei Verbum,
quod manet in æternum, caro factum est,
ut habitaret in nobis, propter Dei formam
latentem, sed manentem, sicut nuntiavit
Gabriel, vocamus nomen ejus Emmanuel.
(Matth. 1.) Factus est enim homo, per-
manens Deus, ut & filius hominis rectè
vocetur, *Nobiscum Deus*: non alter Deus,
alter homo, Exultet itaque in credentibus
mundus, quibus salvandis venit per quem
factus est mundus. Conditor Mariæ, na-
tus ex Maria: filius David, Dominus Da-
vid: semen Abrahæ, qui est ante Abra-
ham: factor terræ, factus in terra: crea-
tor cœli, creatus sub cœlo. *Serm. 187.*

FERIA IV.

*Charitas & misericordia Dei erga homi-
nem quantum in Dominica In-
carnatione reluceat.*

Sic in sancto apparuit tibi, ut viderem virtu-
tem tuam, & gloriam tuam. (Ps. 62.)

In

In sancto appareamus Deo, ut appareat nobis: appareamus illi in sancto desiderio, ut appareat nobis in potentia & gloria Filii Dei. Multis enim non apparuit: sint in sancto, ut appareat & illis. Nam multi putant illum tantummodo hominem fuisse, quia prædicatur natus ex homine, crucifixus & mortuus, ambulasse in terra, manducasse & bibisse, & cætera egisse quæ sunt humana; & putant illum talem fuisse, quales sunt cæteri homines. Audistis autem, cum Euangelium legeretur, quomodo commendavit majestatem suam: Ego & Pater unum sumus. (Joan. 10.) Ecce quanta majestas, & quanta æqualitas Patris descendit ad carnem propter infirmitatem nostram. Ecce quantum dilecti sumus, antequam Deum diligeremus. Si antequam Deum diligeremus, tantum ab illo dilecti sumus, ut æqualem sibi Filium suum hominem faceret propter nos, quid nobis servat jam diligentibus se? Ergo multi nescio quid minimum putant apparuisse in terra Filium Dei; quia non sunt in sancto, non eis apparet potentia ipsius & gloria ipsius, id est, quia nondum sanctificatum habent cor, unde intelligant eminentiam virtutis illius, & gratias agant Deo, quia propter ipsos tantus quod venit, ad quam nativatem, ad quam passionem, non possunt videre gloriam ipsius & potentiam ipsius. *Enar. in Ps. 62. n. 11.* Quas itaque laudes charitati Dei dicamus, quas gratias agamus? Qui nos ita dilexit, ut propter nos fieret in tem-

tempore.
& mult
atate, i
homo fie
ex matre
bus quas
plevit, i
Verbum,
quentia.
ctus est D
agnosce e
re. Tu q
dus fuisti
imponere
infans jac
vocabat.
morum p
negligent
diversorio
quereret
Deus esse
set Deus,
rierat inve
na superbi
tas suble
bas, ven
mno, ex
ne perden
est, quia
justitia de
homines
desipueru
opprimeb
mus. O

tempore, per quem facta sunt tempora; & multis servis suis in mundo minor esset ætate, ipso mundo antiquior æternitate; homo fieret qui hominem fecit, crearetur ex matre quam creavit, portaretur manibus quas formavit, sugeret ubera quæ implevit, in præsepi muta vagiret infantia Verbum, sine quo muta est humana eloquentia. Vide, ò homo, quid pro te factus est Deus: doctrinam tantæ humilitatis agnosce etiam in nondum loquente Doctore. Tu quondam in paradiso tam facundus fuisti, ut omni animæ vivæ nomina imponeres: propter te autem Creator tuus infans jacebat, & nomine suo nec matrem vocabat. Tu in latissimo fructuosorum nemorum prædio te perdidisti, obedientiam negligendo: ille obediens in angustissimum diverforium mortalis venit, ut mortuum quæreret moriendo. Tu cum esses homo, Deus esse voluisti, ut perires: ille cum esset Deus, homo esse voluit, ut quod perierat inveniret. Tantum te pressit humana superbia, ut te non posset nisi humilitas sublevare divina. *Serm. 188.* Dormiebas, venit ad te: gravi opprimebaris somno, excitavit te: viam tibi fecit per se, ne perderet te. Ergo *veritas de terra orta est*, quia Christus de Virgine natus est: *justitia de cælo prospexit*, ut per justitiam homines resipiscerent, qui per injustitiam desipuerunt. Mortales eramus, peccatis opprimebamur, poenas nostras portabamus. Omnis homo quando nascitur, à

mi.

miseria inchoat. Noli querere prophetan-
tem: interroga nascentem, vidē flentem.
Cum hæc esset in terra Dei indignatio,
qualis subito facta est dignatio? *Veritas de
terra orta est.* Creavit omnia, creatus est
inter omnia. Fecit diem, venit in diem.
Serm. 189.

FERIA V.

*Dominica Incarnationis quanta fuerit
convenientia.*

Cum illa veritate perfruendum sit,
quæ incommutabiliter vivit, & in ea
Trinitas Deus, auctor & conditor univer-
sitatis, rebus quas condidit consulat, pur-
gandus est animus, ut & perspicere illam
lucem valeat, & inhærere perspectæ.
Quam purgationem quasi ambulationem
quamdam, & quasi navigationem ad pa-
triam esse arbitremur. Non enim ad eum
qui ubique præsens est, locis movemur,
sed bono studio, bonisque moribus. Quod
non possemus, nisi ipsa Sapientia tantæ et-
iam nostræ infirmitati congruere dignare-
tur, & vivendi nobis præberet exemplum,
non aliter quàm in homine, quoniam &
nos homines sumus. Sed quia nos cum ad
illam venimus, sapienter facimus; ipsa cum
ad nos venit, ab hominibus superbis quasi
stultè fecisse putata est. Et quoniam nos
cum ad illam venimus, convalescimus;
ipsa cum ad nos venit, quasi infirma exi-
stimata est. Sed quod stultum est Dei, sa-
pien-

pientius e
Dei, for
Cum ergo
nobis fec
puro inte
rum qui
dumque h
parere dig
Dei non po
scere Den
dicationis
Non igitur
sed in ear
do, veniss
nit ubi er
mundus p
cupiditate
tura, hor
mundi no
eam cogn
gelista, E
i.) Itaque
mundus p
Cur ergo
placuit D
salvos fac
nisi quod
bitavit in
id quod a
mum per
verbum qu
vocatur;
gitatio no
nens inter

pietius est hominibus; & quod infirmum est Dei, fortius est hominibus. (1. Cor. 1.)
 Cum ergo ipsa sit patria, viam se quoque nobis fecit ad patriam. Et cum sano & puro interiori oculo ubique sit præsens, eorum qui oculum illum infirmum immundumque habent, oculis etiam carneis apparere dignata est. *Quia enim in sapientia Dei non poterat mundus per sapientiam cognoscere Deum, placuit Deo per stultitiam prædicationis salvos facere credentes. (Ibid.)*
 Non igitur per locorum spatia veniendo, sed in carne mortali mortalibus apparendo, venisse ad nos dicitur. Illuc ergo venit ubi erat, quia in hoc mundo erat, & mundus per eam factus est. Sed quoniam cupiditate fruendi pro ipso Creatore creatura, homines configurati huic mundo, & mundi nomine congruentissimè vocati, non eam cognoverunt, propterea dixit Evangelista, *Et mundus eum non cognovit. (Joa. 1.)* Itaque in sapientia Dei non poterat mundus per sapientiam cognoscere Deum. Cur ergo venit cum hic esset, nisi quia placuit Deo per stultitiam prædicationis salvos facere credentes? Quomodo venit, nisi quòd Verbum caro factum est, & habitavit in nobis? Sicuti cum loquimur, ut id quod animo gerimus, in audientis animum per aures carneas illabatur, fit sonus verbum quod corde gestamus, & locutio vocatur; nec tamen in eundem sonum cogitatio nostra convertitur, sed apud se manens integra, formam vocis, qua se infinet

nuet auribus, sine aliqua labe suæ mutationis assumit: ita Verbum Dei non commutatum, caro tamen factum est, ut habitaret in nobis. Sicut autem curatio via est ad sanitatem, sic ista curatio peccatores sanandos reficiendosque suscepit. Et quemadmodum medici cum alligant vulnera, non incompotè, sed aptè id faciunt, ut vinculi utilitatem quædam pulchritudo etiam consequatur: sic medicina Sapientiæ per hominis susceptionem nostris est accommodata vulneribus, de quibusdam contrariis curans, & de quibusdam similibus. Sicut etiam ille qui medetur vulneri corporis, adhibet quædam contraria, sicut frigidum calido, vel humidum sicco, vel si quid aliud hujusmodi; adhibet etiam quædam similia, sicut linteolum vel rotundo vulneri rotundum, vel oblongum oblongo, ligaturamque ipsam non eandem membris omnibus, sed similem similibus coaptat: Sic Sapientia Dei hominem curans, seipsam exhibuit ad sanandum, ipsa medicus, ipsa medicina. Quia ergo per superbiam homo lapsus est, humilitatem adhibuit ad sanandum. Serpentis sapientia decepti sumus, Dei stultitia liberamur. Quemadmodum autem illa sapientia vocabatur, erat autem stultitia contemnentes Deum; sic ista quæ vocatur stultitia, sapientia est vincens Diabolum. Nos immortalitate malè usi, ut moreremur; Christus mortalitate bene usus est, ut viveremus. Corrupto animo

fœ-

foemine i
pore foem
contraria
virtutum
verò simi
vulneribus
per foemin
tus, homi
morte mo
Christ. c. 1

Quanta

V Erit a
celo
quæ est in
ut esset et
mundus c
ut foemine
qua beatit
alitur, de
uberibus
non suffici
sepio pone
militate ve
que suo, s
Expergisce
homo. Sm
tuir, & il
Pro te, i
In æternu
Mayr, 2

ADVENTUS. 121

foeminæ ingressus est morbus; integro corpore foeminæ processit salus. Ad eadem contraria pertinet, quod etiam exemplo virtutum ejus vitia nostra curantur. Jam verò similia quasi ligamenta membris & vulneribus nostris adhibita, illa sunt, quod per foeminam deceptos per foeminam natus, homo homines, mortalis mortales, morte mortuos liberavit. L. I. de Doct. Christ. c. 10. & seq.

FERIA VI.

Quanta nobis bona & beneficia per incarnationem Verbi divini sint collata.

Veritas de terra orta est, & justitia de caelo prospexit. (Psalm. 84.) Veritas quæ est in sinu Patris, de terra orta est, ut esset etiam in sinu matris. Veritas quæ mundus continuetur, de terra orta est, ut foemineis manibus portaretur. Veritas qua beatitudo Angelorum incorruptibiliter alitur, de terra orta est, ut carnalibus uberibus lactaretur. Veritas, cui coelum non sufficit, de terra orta est, ut in præsepio poneretur. Cujus bono in tanta humilitate venit tanta sublimitas? Nullo utique suo, sed magno, si credimus, nostro. Expergiscere homo: pro te Deus factus est homo. Surge qui dormis, & exurge à mortuis, & illuminabit te Christus. (Eph. 5.) Pro te, inquam, Deus factus est homo. In æternum mortuus esses, nisi in tempore

Mayr, T. III.

F na-

natus esset. Numquam liberareris à carnis peccati, nisi suscepisset similitudinem carnis peccati. Perpetua te possideret miseris nisi fieret hæc misericordia. Non revixisses, nisi tuæ morti convenisset. Defecisses, nisi subvenisset. Perisses, nisi venisset. *Serm. 185.* Cùm factus est Adam, homo scilicet rectus, Mediatore non opus erat. Cùm verò genus humanum peccata longè separaverunt à Deo, per Mediatorem, qui solus sine peccato natus est, vixit, occisus est, reconciliari nos oportebat Deo usque ad carnis resurrectionem in vitam æternam; ut humana superbia per humilitatem Dei argueretur ac sanaretur, & demonstraretur homini quàm longè à Deo recesserat, cùm per incarnatum Deum revocaretur, & exemplum obedientiæ per hominem Deum contumaci homini præberetur; & Unigenito suscipiente formam servi, quæ nihil ante meruerat, fons gratiæ panderetur; & carnis etiam resurrectio redemptis promissa in ipso Redemptore præmonstraretur; & per eandem naturam, quam se decepisse lætabatur, diabolus vinceretur; nec tamen homo gloriaretur, ne iterum superbia nasceretur: & si quid aliud de tanto Mediatoris sacramento à proficientibus videri & dici potest, aut tantum videri, etiam si dici non potest: *In Enchyr. cap. 108.* Hæc omnia, Charissimi, si queramus cur facta sunt, inveniemus facta pro nobis. Descendit enim, ut ascenderemus; mortuus est, ut viveremus; resurrexit;

xit, ut re
ut terren
gere disc
se spem
suam: &
nobis, ill
bis, *Serm.*
licet magn
fecerim, t
res mihi i
sit Domini
utique est
Dominici
Christi, v
bis nasci,
lit; cruce
ut vos fib
pellamini
Christi h
unusquisq
ram quo
existimet,
verit, eru
estis; glori
vestro, (1
est, hic p
si dignè,
ergo, me
nocte, ut
mereamur
descendere
Deum hon

xit, ut resurgeremus; ascendit in cœlum, ut terrena contemnere, & cor sursum erigere disceremus. Denique ut levaret post se spem nostram, levavit primò carnem suam: & ut speraremus hoc secuturum in nobis, illud præcessit quod accepit ex nobis. *Serm. 372.* Et ego quidem, Fratres, licèt magnos vos semper in conscientia mea fecerim, tamen majores quodammodo vos res mihi ista efficit, cùm intendo quanta sit Domini mei pro homine dignatio. Vos utique estis Dominicæ Incarnationis, vos Dominici sanguinis pretium, vos membra Christi, vobis caput Christus est: pro vobis nasci, pro vobis pati cuncta non distulit; crucem quoque ipsam ad hoc pertulit, ut vos sibi in familiam coaptaret. Vos appellamini Christi Fratres; vos appellamini Christi hæredes. Proinde, Dilectissimi, unusquisque dignum seipsum habeat, coram quo peccare non debeat: dignum se existimet, coram quo si delictum cogitaverit, erubescat. Pretio enim magno empti estis: glorificate & portate Deum in corpore vestro. (1. Cor. 16.) Hic pro vobis natus est, hic pro vobis oblatus est; hic etiam, si dignè agatis, habitat in vobis: Agamus ergo, meditantes in lege Domini die ac nocte, ut comprehendere eum, ut videre mereamur. Agamus, ut quia dignatus est descendere propter homines Deus, ad Deum homo possit ascendere. *Serm. 371.*

*Verbi Divini Incarnatio quanta
sit gratia.*

Humanus sermo, & omni acceptione dignus, quia Christus Jesus venit in mundum peccatores salvos facere, quorum primus ego sum. (1. Tim. 1.) Humanus ergo sermo, & omni acceptione dignus. Quare humanus, & non divinus? Procul dubio nisi iste humanus sermo etiam divinus esset, dignus omni acceptione non esset. Sed sic est sermo iste humanus & divinus, quomodo est ipse Christus & homo & Deus. Si ergo recte intelligimus sermonem istum non solum humanum esse, verum etiam divinum; quare Apostolus humanum maluit dicere quam divinum? Procul dubio enim qui non mentiretur, si diceret divinum, non sine causa maluit dicere humanum. Hoc ergo elegit, per quod Christus in mundum venit. Venit enim per quod homo erat. Nam per quod Deus erat, semper hic erat. Ubi enim non est Deus, qui dixit, Cælum & terram ego impleo? (Jerem. 23.) Christus est certe virtus & sapientia Dei, de qua dicitur, Attingit à fine usque ad finem fortiter, & disponit omnia suaviter. (Cap. 8.) Ergo in hoc mundo erat, & mundus per eum factus est, & mundus eum non cognovit. (Joan. 1.) Et hic erat, & venit: hic erat per divinam majestatem, venit per humanam infirmi-

firmitatem
tem hum
ejus, dix
retur hum
gnaretur
dicitur hu
& maxim
Si ergo hu
suscipit ho
in seipso s
sermo & o
sus Jesus
facere. (
Venit enim
quod perie
hominis
mo, ven
homo. P
tatem: v
ratricem.
liberum a
cantem. (
Deus & h
berantem
quantum
per super
Dei malu
exprimi,
perit prin
nisset secu
ideo & ist
Prorsus n
tia & lib
in homin

firmitatem. Quia ergo venit per infirmitatem humanam, ideo prædicans adventum ejus, dixit, *Humanus sermo*. Non liberaretur humanum genus, nisi sermo Dei dignaretur esse humanus. Nam & homo ille dicitur humanus, qui se exhibet hominem & maxime qui hospitio suscipit hominem. Si ergo humanus dicitur qui in domo sua suscipit hominem, quàm humanus est qui in seipso suscepit hominem? Ergo *Humanus sermo* & omni acceptione dignus; quia *Christus Jesus venit in mundum peccatores salvos facere.* (Luc. 19.) Attende Evāgelium: *Venit enim Filius hominis querere & salvare quod perierat.* Si homo non perisset, Filius hominis non venisset. Ergo perierat homo, venit Deus homo, & inventus est homo. Perierat homo per liberam voluntatem: venit Deus homo per gratiam liberatricem. Quæris quid valeat ad malum liberum arbitrium? Recole hominem peccantem. Quæris quid valeat ad auxilium Deus & homo? Attende in eo gratiam liberantem. Nusquam potuit sic ostendi, quantum valeat voluntas hominis usurpata per superbiam, ad vitandum sine adjutorio Dei malum; non potuit plus & manifestius exprimi, quàm in homine primo. Et ecce periit primus homo, & ubi esset, nisi venisset secundus homo? Quia & ille homo, ideo & iste homo, & ideo *humanus sermo*. Prorsus nusquam sic apparet benignitas gratiæ & liberalitas omnipotentiae Dei, quàm in homine Mediatore Dei & hominum,

homine Christo Jesu. *Serm.* 174. Nam quæ major gratia Dei nobis potuit illucescere, quam ut habens Unigenitum Filium, faceret eum hominis filium; atque ita vicissim hominis filium, faceret Dei Filium? Quære meritum, quære causam, quære justificationem; & vide utrùm invenias nisi gratiam. *Serm.* 185.

DOMINICA III. ADVENTUS.

*Verbum Divinum est incarnatum, ut
nos à captivitate Demonis
liberaret.*

EX prima transgressione primi hominis, universum genus humanum natum cum obligatione peccati, victor Diabolus possidebat. Si enim sub captivitate non teneremur, Redemptore non indigeremus. Venit ad captivos non captus: venit ad captivos redimendos nihil in se captivatis, hoc est, iniquitatis habens, sed carne mortali pretium nostrum portans. Si enim carnem mortalem non haberet, unde in Verbo sanguis, quem pro captivis funderet? Ille autem qui ad captivitatem nostram venit cum similitudine carnis peccati, non cum carne peccati venit. Similitudo enim erat illa carnis peccati: vera caro, sed similis carni peccati: vera caro, sed non peccati caro. Ille ergo qui ita venit, quis erat? *Bene nuntiate de die in diem.* (*Psalm.* 95.) Ecce quis erat. De die in diem erat, Deus de Deo erat, lu-

lumen
factum
majestas
infirmi
Servi tui
nos, red
servum su
autem se
creavit,
captivi e
pem huj
servum f
naculos
& victus
demptor
pretium
cem sua
nem istu
Et in e
bitoris,
dit sang
dere à n
suum ad
leret. U
tum est
tenebar
strorum
(*Matth.*
tem vin
mum ej
ipse hab
sumus v
dine sua
stro Re

lumen de lumine erat: sed Verbum caro factum est, ut habitaret in nobis: latens majestas, apparens infirmitas, ut moriatur infirmitas, & teneatur majestas. *Serm. 27.* Servi tui sumus: creatura tua sumus: fecisti nos, redemisti nos. Emere potest quisque servum suum, creare non potest: Dominus autem servos suos & creavit & redemit: creavit, ut essent; redemit, ne semper captivi essent. Incidimus enim in Principem hujus sæculi, qui seduxit Adam & servum fecit, & coepit nos tamquam vernaculos possidere. Sed venit Redemptor, & victus est deceptor. Et quid fecit Redemptor noster captivatori nostro? Ad pretium nostrum tetendit muscipulam crucem suam: posuit ibi quasi escam sanguinem istum fundere, non meruit bibere. Et in eo quod fudit sanguinem non debitoris, jussus est reddere debitores; fudit sanguinem innocentis, jussus est recedere à nocentibus. Ille quippe sanguinem suum ad hoc fudit, ut peccata nostra deleteret. Unde ergo ille nos tenebat, deletum est sanguine Redemptoris. Non enim tenebat nos nisi vinculis peccatorum nostrorum. Istæ erant catenæ captivorum. (*Matth. 12.*) Venit ille, alligavit fortem vinculis passionis suæ: intravit in domum ejus, id est, in corda eorum ubi ipse habitabat, & vasa ejus arripuit. Nos sumus vasa. Ista impleverat ille amaritudine sua. Hanc amaritudinem etiam nostro Redemptori in felle propinavit. Im-

pleverat ergo nos ille tamquam vasa sua: Dominus autem noster arripiens vasa ejus, & sua faciens, fudit amaritudinem, implevit dulcedine. Amemus ergo eum, quia dulcis est. Gustate, & videte quia suavis est Dominus. (*Psal. 33.*) Timendus est, sed plus amandus est. Homo & Deus est; unus Christus homo & Deus est; quomodo unus homo, anima & corpus: non autem Deus & homo duæ personæ. In Christo duæ sunt quidem substantiæ, Deus & homo: sed una persona, ut Trinitas maneat, non accedente homine quaternitas fiat. Quomodo ergo fieri potest, ut nostri non misereatur Deus, propter quos homo factus est Deus? Multum est quod fecit: mirabilis est quod fecit, quam quod promisit; & ex eo quod fecit, debemus credere quod promisit. *Serm. 130.*

FERIA II.

Venit Christus ut haberemus Mediatorem, qui nos Deo reconciliaret.

Pro Christo legatione fungimur, tamquam Deo exhortante per nos, obsecramus pro Christo: (*2. Cor. 5.*) id est, tamquam vos Christus obsecret. Quid? reconciliari Deo. Si exhortatur & obsecrat Apostolus ut reconciliemur Deo, inimici eramus Deo. Nemo enim reconciliatur nisi ex inimicitiiis. Inimicos autem nos non natura,

tura, sec
ci illius
Deus lib
sint: &
berentur
luerunt.
sto, recon
conciliam
& ipsum
tam, Non
peccata v
(*1/a. 59.*)
nisi ablat
quod in
parans,
lians: n
Mediator
Christus
diator D
sus. (*1.*)
teria sepa
ille Medi
cerdos ip
qui non
diatore
concilien
dente sp
sunt, per
Restat er
Diabolo
est, Me
rem pers
Dei in n
vellet, n

tura, sed peccata fecerunt. Unde inimici illius, inde servi peccati. Non habet Deus liberos inimicos, necesse est servi sint: & servi remanebunt, nisi ab illo liberentur, cui peccando inimici esse voluerunt. *Obsecramus ergo, inquit, pro Christo, reconciliari Deo.* Quomodo autem reconciliamur, nisi solvatur, quod inter nos & ipsum separat? Ait enim per Prophetam, *Non gravavit aurem ne audiat, sed peccata vestra separant inter vos & Deum.* (*Isa. 59.*) Quia ergo non reconciliamur, nisi ablato quod in medio est, & posito quod in medio sit. Est enim medium separans, sed contrà est Mediator reconcilians: medium separans est peccatum, Mediator reconcilians est Dominus Jesus Christus: *Unus enim Deus, & unus Mediator Dei & hominum, homo Christus Jesus.* (*1. Tim. 2.*) Ut ergo tollatur materia separans quod est peccatum, venit ille Mediator, & factus est sacrificium Sacerdos ipse. *Tract. 41. in Joan.* Angeli, qui non lapsi sunt à conspectu Dei, Mediatore non opus habent, per quem reconcilientur. Item Angeli qui nullo suadente spontanea prævaricatione sic lapsi sunt, per Mediatorem non reconciliantur. Restat ergo, ut qui Mediatore superbo Diabolo superbiam persuadente dejectus est, Mediatore humili Christo humilitatem persuadente erigatur. Nam si Filius Dei in naturali æqualitate Patris manere vellet, nec se exinaniret, formam servi

accipiens; non esset Mediator Dei & hominum: quia ipsa Trinitas unus Deus est, eadem in tribus, Patre & Filio & Spiritu Sancto, Deitatis æternitate & æqualitate constante. Sic itaque unicus Filius Dei, Mediator Dei & hominum factus est, cum Verbum Dei Deus apud Deum, & maiestatem suam usque ad humana deposuit, & humilitatem humanam usque ad divina subvexit, ut Mediator esset inter Deum & homines homo per Deum ultra homines. *In Exposit. Epist. ad Galatas. num. 24.* Nonne inimici eramus Dei, & malam causam habebamus adversus Deum? Quis finiret causam istam malam, nisi ille medius arbiter, qui nisi veniret, misericordiarum perierat iter? De quo Apostolus dicit, *Unus enim Deus, & Mediator Dei & hominum homo Christus Jesus.* Si non homo, non Mediator; quia æqualis Patri Deus. Dicit alio loco, *Mediator autem unius non est, Deus autem unus est.* (*Gal. 3.*) Inter duos Mediator: ergo Christus Mediator inter hominem & Deum. Non quia Deus, sed quia homo: nam quia Deus, æqualis Patri; sed æqualis Patri, non Mediator. Ut autem sit Mediator, descendat à superiore ad inferiorem, ab æqualitate Patris; faciat quod ait Apostolus, *Semeripsum exinanivit formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo.* (*Phil. 2.*) Fundat sanguinem suum, deleat chirographum nostrum, componat inter nos & Deum,

Deum
justitiam
sericord
num. 8.

Filius

Q Uis
Ver
Deus
apud De
fine
Grande
pive?
Quis er
stea? p
dictum
Ne forte
apud De
omnia.
factum e
lio propri
bus trad
omnia
quid, q
ro propt
propter
propter
Factus ill
nos effice
70. Serm
Filius, p

ADVENTUS. 131

Deum; nostram voluntatem corrigens ad
iustitiam, illius sententiam flectens ad mi-
sericordiam. *Enar. in Psal. 103. Serm. 4.*
num. 8.

FERIA III.

*Filius Dei factus est homo, ut homo
feret filius Dei.*

Quid est Christus? In principio erat
Verbum, & Verbum erat apud Deum,
& Deus erat Verbum: hoc erat in principio
apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt,
& sine ipso factum est nihil. (*Joan. 1.*)
Grande hoc, magnum hoc. Tu quid ca-
ptive? Ubi jaces? In carne, sub morte.
Quis ergo ille? quis tu? Et quid ille po-
stea? propter quem? Quis ille, nisi quod
dictum est, Verbum? Quod Verbum?
Ne fortè sonat & transit? Verbum Deus
apud Deum, Verbum per quod facta sunt
omnia. Quid propter te? Et verbum caro
factum est, & habitavit in nobis. Qui Fi-
lio proprio non pepercit, sed pro nobis omni-
bus tradidit illum: quomodo non & cum illo
omnia nobis donavit? (*Rom. 8.*) Ecce
quid, quis, propter quem. Filius Dei ca-
ro propter peccatorem, propter iniquum,
propter desertorem, propter superbum,
propter perversum Dei sui imitorem.
Factus ille quod tu, filius hominis, ut
nos efficeremur filii Dei. *Enar. in Psalm.*
70. Serm. 2. num. 10. Unicus natura Dei
Filius, propter nos misericordia factus est

hominis filius, ut nos natura filii hominis, filii Dei per illum gratia fieremus. Manens quippe ille immutabilis, naturam nostram in qua nos susceperet, suscepit à nobis; & tenax divinitatis suæ, nostræ infirmitatis particeps factus est; ut nos in melius commutati, quoddam peccatores mortalesque sumus, ejus immortalitatis & justitiæ participatione amittamus, & quod in natura nostra bonum fecit, impleti summo bono in ejus naturæ bonitate fervemus. Sicut enim per unum hominem peccantem in hoc tam grave malum devenimus: ita per unum hominem eundemque Deum justificantem ad illud bonum tam sublime veniemus. *L. 21. de Civit. Dei. cap. 15. Non ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. (Joan. 1.)* Ut homines nascerentur ex Deo, primò ex ipsis natus est Deus. Christus enim Deus, & Christus natus ex hominibus. Non quæsit quidem nisi matrem in terra, quia jam Patrem habebat in cœlo: natus ex Deo, per quem efficeremur; & natus ex foemina, per quem reficeremur. Noli ergo mirari, ò homo, quia efficeris filius per gratiam, quia nasceris ex Deo secundum Verbum ejus. Priùs ipsum Verbum voluit nasci ex homine, ut tu securus nascereris ex Deo, & diceres tibi, Non sine causa Deus nasci ex homine voluit, nisi quia alicujus momenti me existimavit, ut immortalem me faceret, & pro me immortaliter

liter
Deo na
exhorre
bis inci
Deo na
ait: Et
avit in
homines
sum Deu
in Joan.

Ut pan
Dom

I pfe q
I thala
nali, ul
bum &
rale: se
tri coate
erat Ver
um, &
unde sa
non vid
sto, n
sed med
re ad vi
Angeli g
vunt:
minuitur
thronis.
quæ sup
ab Ange

ADVENTUS. 133

liter nasceretur. Ideo cum dixisset: *Ex Deo nati sunt*, quasi ne miraremur, & exhorreremus tantam gratiam, ut nobis incredibile videretur quia homines ex Deo nati sunt, quasi securum te faciens, ait: *Et Verbum caro factum est, & habitavit in nobis*. Quid ergo miraris, quia homines ex Deo nascuntur? Attende ipsum Deum natum ex hominibus, *Tract. 2. in Joan.*

F E R I A IV.

*Ut panem Angelorum manducaret homo,
Dominus Angelorum factus est homo.*

Ipse qui tamquam sponsus processit de thalamo suo, de utero scilicet virginali, ubi sanctæ nuptiæ factæ sunt, Verbum & caro; attulit miraculum temporale: sed ipse est æternus, ipse est Patri cœternus; ipse est qui in principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Fecit tibi unde sanareris, ut videre posses quod non videbas. Quod contemnis in Christo, nondum est contemplatio sanati, sed medicamentum ægroti. Noli festinare ad visionem sanorum. Angeli vident, Angeli gaudent, Angeli pascuntur & vivunt: nec deficit unde pascuntur, nec minuitur esca ipsorum. In sublimibus thronis, in partibus cœlorum, in his quæ supra cœlos sunt, videtur Verbum ab Angelis, & gaudetur: & manducatur & per-

& permanet. Sed ut panem Angelorum manducaret homo, Dominus Angelorum factus est homo, *Serm. 126.* Sic enim scriptum est: *Panem cæli dedit eis, panem Angelorum manducavit homo, (Psal. 77.)* Quis est panis Angelorum: *In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum, (Joan. 1.)* Quomodo panem Angelorum manducavit homo? *Et Verbum caro factum est, & habitavit in nobis, Tractat. 13. in Joan.* Ecce panis paratus est tibi: sed cresce de lacte, ut ad panem pervenias. Et quomodo, inquis, cresco de lacte? Quod tibi factus est Christus ad infirmitatem tuam, hoc primò crede, & fortiter tene. Quomodo ergo mater cum viderit filium minus idoneum ad capiendum cibum, ipsos cibos ei dat, sed trajectos per carnem suam: nam ipse est panis quo infans pascitur, quo & mater ejus pascitur: sed ad mensam infans minus idoneus est, ad mamillam idoneus est. Panis ergo de mensa trajectitur per matris mamillam, ut sic perveniat idem alimentum ad parvum infantem. Sic Dominus noster Jesus Christus cum esset Verbum apud Patrem, per quod facta sunt omnia, qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse æqualis Deo; qualem caperent pro modo suo Angeli, & unde in cælo potestates & virtutes, spiritus intellectuales pascerentur; homo autem infirmus, & carne involutus jaceret in terra, nec posset

set ad
panem
manna
Israel,
bitavit
Jesus C
incarnat
finiretur
bo, cre
est Ver
nutriam
piendum
lactis no
nutrire
nem ma
nem m
jam tib
cibus,
11. &

Christus
pauper
pauper

A
rus: se
Dicit ti
meum d
Cor. 8.)
est Chr
quaris
fecit. P

ADVENTUS. 135

set ad eum pervenire panis coelestis: ut panem Angelorum manducaret homo, & manna descenderet ad veriores populum Israel, Verbum caro factum est, & habitavit in nobis. Dominus ergo noster Jesus Christus panis, se fecit nobis lac, incarnatus & apparens mortalis: ut in eo finiretur mors, & non aberraremus à Verbo, credentes in carnem quod factum est Verbum. Hinc crescimus, ipso lacte nutriamur: antequam validi simus ad capiendum Verbum, non recedamus à fide lactis nostri. Lactare, ut nutriaris; sic nutrire, ut crescas; sic cresce, ut panem manduces. Cum enim coeperis panem manducare, ablactaberis, id est, jam tibi non opus erit lac, sed solidus cibus, *Enarrat. in Psalm. 130. numer. 9. 11. & 12.*

FERIA V.

Christus, cum dives esset, per Incarnationem pauper pro nobis fieri voluit, ut nos illius paupertate ditaremur.

AVarus es? Dicit tibi Deus, Esto avarus, esto quantum potes avarus: sed me conveni pro avaritia tua. Dicit tibi Deus, Me conveni, ego filium meum divitem pauperem pro te feci, (2. Cor. 8.) Propter nos enim pauper factus est Christus, cum dives esset. Aurum quæris? ille fecit. Argentum quæris? ille fecit. Possessiones quæris? ille fecit. Quid quæris

quæris tantum quæ fecit? Ipsum accipe qui fecit. Cogita quemadmodum te dilexit: *Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil, (Joan. 1.)* Omnia per ipsum, & ipse inter omnia. Qui fecit omnia, factus est inter omnia. Qui fecit hominem, factus est homo: factus est quod fecit, ne periret quem fecit. Qui fecit omnia, factus est inter omnia. Attende divitias: quid ditius eo, per quem facta sunt omnia? Et tamen ille cum dives esset, mortalem carnem accepit in utero Virginis. Infans natus est, pannis infantilibus involutus est, in præsepi positus est, patienter expectavit ætates, patienter tempora pertulit, per quem facta sunt tempora. Suxit, vagivit, infans apparuit. Sed jacebat, & regnabat: in præsepi erat, & mundum continebat: à matre nutriebatur, & ab Angelis nuntiabatur: à matre nutriebatur, & stella fulgente declarabatur. Tales divitiæ, talis paupertas: divitiæ, ut creareris; paupertas, ut restituereris, *Sermon. 239.* Vide divitem nostrum, qui propter nos pauper factus est, cum dives esset; vide illum divitem: *Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil.* Plus est aurum facere, quam habere. Dives es auro, argento, pecore, familia, fundis, fructibus, tibi ista creare non potuisti. Vide illum divitem: *Omnia per ipsum facta sunt.* Vide illum pauperem: *Verbum caro factum est, & habitavit in nobis.* Quis dignè cogitet divitias ejus? Quomodo faciat qui non fit, quomodo creet non

non crea-
bilia man-
digne co-
cogitem
capiamur
ginali, in-
pertas! I
volutus i
pio ponit
bus; deus
tor Ange-
visibilibus
nutritur,
majestate
flagellatur
zatur, sp
lancea p
Si ille p
non care
ille factus
paupertat
nos factus
vites faci

Christus
per illum
ipse die

N Atque
hon
mortalita-
tre sine m
tre sine t

non creatus, formet non formatus; mutabilia manens, temporalia sempiternus? Quis dignè cogitet divitias ejus? Paupertatem cogitemus, ne fortè pauperes, vel ipsam capiamus. Concipitur utero foeminae virginali, includitur visceribus Matris. O paupertas! In angusto diversorio nascitur, involutus infantilibus tegumentis in praeseptio ponitur, fit cibaria jumentis pauperibus; deinde coeli & terrae Dominus, creator Angelorum, omnium visibilium & invisibilium effector & conditor fugit, vagit, nutritur, crescit, tolerat aetatem, occultat majestatem: postea tenetur, contemnitur, flagellatur, illuditur, conspuitur, colaphizatur, spinis coronatur, ligno suspenditur, lancea perforatur. O paupertas! *Serm. 14.* Si ille paupertatem vitaret, nos paupertate non careremus, (2. Cor. 8.) Pauper enim ille factus est, cum dives esset, ut illius paupertate ditaremur. Divitiae illius quid nos facturæ sunt, cujus paupertas nos divites facit? *Serm. 169.*

FERIA VI.

Christus parvus pro nobis nasci voluit, ut nos per illum cresceremus: quod significat etiam ipse dies, quo nasci dignatus est.

Natus est Christus, Deus de Patre, homo de matre. De Patris immortalitate, de matris virginitate. De Patre sine matre, de matre sine patre. De Patre sine tempore, de matre sine semine.

De

De Patre principium vitæ, de matre finis mortis. De Patre ordinans omnem diem, de matre consecrans istum diem. Præmisit enim hominem Joannem, qui tunc nasceretur, cum dies inciperent minui; & natus est ipse, cum dies inciperent crescere: ut ex hoc præfigeretur quod ait idem Joannes, *illum oportet crescere, me autem minui*, (Joan. 3.) Debet enim humana vita in se deficere, in Christo proficere, ut qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei qui pro omnibus mortuus est, & resurrexit, (2. Cor. 5.) & dicat unusquisque nostrum quod dicit Apostolus: *Vivo autem jam non ego, vivit verò in me Christus*, (Gal. 2.) *illum enim oportet crescere, me autem minui*, Serm. 194. Inde est, quòd natus est eo die, quo minor nullus est in terris, à quo tamen incrementa dies sumunt. Qui ergo inclinatus est, & nos erexit, minimum elegit diem, sed unde lux crescit: ipso suo tali adventu nos etiam tacitus tamquam sonitu magni clamoris exhortans, ut qui pauper propter nos factus est, in illo divites esse discamus; qui propter nos formam servi accepit, in illo libertatem accipiamus; qui propter nos de terra ortus est, in illo coelum possideamus, Serm. 192. Dominus noster Jesus, qui erat apud Patrem antequam natus esset ex matre, non solum Virginem de qua nasceretur, sed & diem quo nasceretur, elegit. Errantes homines plerumque eligunt dies, alius novellandi, alius ædificandi, alius proficiscendi,

scendi
ducendi
inde ali
Nemo t
ipse nasc
eligere,
Nec ita
ra homin
tione su
felic fact
cem fecit
tus. Nam
mysteriu
stolus,
quærit:
& induit
honestè a
mus die
mus, cu
niam in
ce notis
crescente
stri Jesu
detrime
Serm. 19
in te di
Baptizat
tuo. Sed
mansit?
sed in se
ergo &
tem nesci

ADVENTUS: 139

scendi, & aliquando etiam alius uxorem
ducendi. Quod cum facit, ideo facit, ut
inde aliquid natum feliciter nutriatur.
Nemo tamen potest eligere diem, quo
ipse nascatur. Sed ille potuit utrumque
eligere, qui utrumque potuit & creare.
Nec ita elegit diem, sicut eligunt qui fa-
ta hominum inaniter de siderum disposi-
tione suspendunt. Non enim per diem
felix factus est qui est natus, sed feli-
cem fecit diem, quo nasci est ipse digna-
tus. Nam & dies nativitatis ejus, habet
mysterium lucis ejus. Sic enim dicit Apo-
stolus, *Nox precessit, dies autem appropin-*
quavit: abjiciamus ergo opera tenebrarum,
& induamus nos arma lucis, sicut in die
honestè ambulemus, (Rom. 13.) Agnosca-
mus diem, & simus dies. Nox enim era-
mus, cum infideliter vivebamus. Et quo-
niam infidelitas, quæ totum mundum vi-
ce noctis obtexerat, minuenda fuerat fide
crescente; ideo die Natalis Domini no-
stri Jesu Christi, & nox incipit perpeti
detrimenta, & dies sumere augmenta,
Serm. 190. Crede in Christum, & crescit
in te dies. Credidisti? Inchoatus est dies.
Baptizatus es? Natus est Christus in corde
tuo. Sed numquid Christus natus sic re-
mansit? Crevit, ad juventutem pervenit:
sed in senectutem non declinavit. Crescat
ergo & fides tua, robur inveniat, vetusta-
tem nesciat, *Serm. 370.*

SABBATO.

Deus factus est homo, ut haberet hominem quem sequeretur.

DEus homo factus est, ut homo Deus fieret: & ut servus in Dominum vereretur, formam servi Dominus accepit. Habitavit in terris habitator coelorum, ut homo habitator terræ habitaret in coelis: natus autem de Patre semper, de matre semel. Etenim Domini nostri Jesu Christi duas accepimus nativitates: primò divinam, deinde humanam; sed planè utramque mirabilem, in illa ut matris, in hac ut patris officia cessarent: unam æternam, ut crearet temporales; alteram temporalem, ut præstaret æternos. Ille ergo in forma Dei Patri æqualis, ille in forma servi Patri subditus. Ille creator temporum, natus in tempore est: factusque est tam parvus, ut ederetur à foemina; sed tam magnus utique permansit, ut non separaretur à Patre. Has ergo Domini nativitates etiam duo Evangelistarum testantur principia. Unus enim de nativitate divina ita ait: *In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum: hoc erat in principio apud Deum: Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil, (Joa. I.)* De hac verò nativitate humana ita Evangelista alius refert: *Liber Generationis Jesu Christi filii David, (Matth. I.)* Hic itaque

que Deus
versatu
mo, int
entibus
vans. E
mitatis e
vinitatis
tuemini q
veritatis.
derat, P
languorib
sum sed a
bus Deus
ipsum in
runt: sp
solo hom
fieret? F
mo sequ
Deus fec
rat. Ut
ab homin
queretur
Non pote
est homin
minem,
minem
diator D
sus. Sed
do quod
solum est
non es,
ctus est
quod po
poteras

que Deus noster, homo inter homines conversatus est. Apparuit enim videntibus homo, intelligentibus Deus: hominem intuitibus offerens, credentibus Deum servans. Ergo infirmos salvavit aspectus infirmitatis ejus: firmos quærit contemplatio divinitatis ejus. Obsecro vos, Charissimi, intuemini quàm magnum sit hoc mysterium veritatis. Ad salvandos homines legem dederat, Prophetas miserat: & quia sanandis languoribus hæc remedia præcesserunt, ipsum sed ad salutem eorum offerre hominibus Deus voluit. Porro homines Deum ipsum in substantia sua videre non potuerunt: spem verò homines suam ponere in solo homine non debebant. Quid ergo hæc fieret? Hominem sequi non debebant, homo sequendus non erat qui videri poterat: Deus sequendus erat qui videri non poterat. Ut ergo exhiberetur homini, & qui ab homine videretur, & quem homo sequeretur, Deus factus est homo, *Ser. 371.* Non poteras ad Deum homo, Deus factus est homo; ut quoniam homo potes ad hominem, qui non posses ad Deum, per hominem venires ad Deum: & factus est mediator Dei & hominum, homo Christus Jesus. Sed si homo solum esset, hoc sequendo quod es, numquam pervenires: si Deus solum esset, non comprehendendo quod non es, numquam pervenires: Deus factus est homo, ut hominem sequendo, quod potes, ad Deum pervenias, quod non poteras. Ipse est mediator, *Enarrat. in*

Psal.

Psal. 134. num. 5. Factus est homo qui erat Deus, accipiendo quod non erat, non amittendo quod erat: ita factus est homo Deus. Ibi habes aliquid propter infirmitatem tuam, ibi habes aliud propter perfectionem tuam. Erigat te Christus per id quod homo est, ducat te per id quod Deus homo est, perducatur te ad id quod Deus est. *Tract. 23. in Joan.*

Dominica IV. Adventus.

*Verbum Incarnatum factum est nobis via,
qua redeundum est ad Deum.*

Non à meipso veni, ille me misit, à Deo processit & veni, (*Joan. 8.*) Mementote quid soleamus dicere, Ab illo venit; & à quo venit, cum illo venit. Christi ergo missio est Incarnatio. Quod verò de Deo processit Verbum, æterna processio est: non habet tempus, per quem factum est tempus. Nemo dicat in corde suo, Antequam esset Verbum, quomodo erat Deus? Numquam dicas, Antequam esset Verbum Dei. Numquam Deus sine Verbo fuit; quia Verbum est manens, non transiens; Deus, non sonus; per quem factum est cœlum & terra, non quod præterit cum iis quæ facta sunt super terram. Ergo ab illo processit ut Deus, ut æqualis, ut Filius unicus, ut Verbum Patris: & venit ad nos, quia Verbum caro factum est, ut habitaret in nobis. Adventus ejus, humanitas ejus: mansio ejus, divini-

vinitas ejus
manitas
quæ irem
pervenit
minem C
stum. M
factus est
per homin
neas, De
ipse Christ
mon. 261.
bitatio, a
natione lib
sus Christi
perisset h
periret qu
rus: Deus
Catholic
Photinian
stum, M
um equal
verum,
verum: n
falsum præ
qui confit
triam, h
principio
triam: C
arbitratus
Habet vi
habitu
sum exina
se est pa
Per ipsum

vinitas ejus : divinitas ejus quò imus , hu-
 manitas ejus quà imus . Nisi nobis fieret
 quà iremus , numquam ad illum manentem
 perveniremus , *Tract. 42. in Joan.* Per ho-
 minem Christum , tendis ad Deum Chri-
 stum . Multum est ad te Deus : sed homo
 factus est Deus . Quod longè erat à te ,
 per hominem factum est juxta te . Ubi ma-
 neas , Deus est : quà eas , homo est . Idem
 ipse Christus , & quà eas , & quò eas , *Ser-
 mon. 261.* Unum horum nobis erit æterna ha-
 bitatio , alterum horum nobis est à peregrina-
 tione liberatio . Dominus enim noster Je-
 sus Christus nisi dignatus esset fieri homo ,
 perisset homo . Factus est quem fecit , ne
 periret quem fecit . Homo verus , Deus ve-
 rus : Deus & homo totus Christus . Hæc est
 Catholica fides . Qui negat Deum Christum ,
 Photinianus est : qui negat hominem Chri-
 stum , Manichæus est . Qui confitetur De-
 um æqualem Patri Christum & hominem
 verum , passum verè , sanguinem fudisse
 verum : non enim veritas nos liberaret , si
 falsum pretium pro nobis daret , utrumque
 qui confitetur , Catholicus est . Habet pa-
 triam , habet viam . Habet patriam : *In
 principio erat Verbum , (Joan. 1.)* Habet pa-
 triam : *Cùm in forma Dei esset , non rapinam
 arbitratus est , esse æqualis Deo , (Phil. 2.)*
 Habet viam : *Verbum caro factum est , &
 habitavit in nobis : Habet viam : Semetip-
 sum exinanivit formam servi accipiens . Ip-
 se est patria quò imus , ipse via quà imus .*
 Per ipsum ad ipsum eamus , & non erra-
 bimus ,

bimus, *Serm. 92.* Vide quemadmodum cum ipsa Veritas, & Verbum per quod facta sunt omnia, caro factum esset, ut habitaret in nobis, tamen ait Apostolus: *Et si noveramus Christum secundum carnem, sed jam non novimus, (2. Cor. 5.)* Ille quippe qui non solum pervenientibus possessionem, sed etiam viam præbere se voluit venientibus ad principium viarum, voluit carnem assumere. Unde est etiam illud: *Dominus creavit me in principio viarum suarum, (Prov. 8.)* ut inde inciperent, qui vellent venire. Apostolus igitur quamvis adhuc ambularet in via, & ad palmam supernæ vocationis sequeretur vocantem Deum; tamen ea quæ retro sunt obliviscens, (*Phil. 3.*) & in ea quæ antè sunt extensus, jam principium viarum transierat, hoc est eo non indigebat, à quo tamen aggrediendum & exordiendum iter est omnibus, qui ad veritatem pervenire, & in vita æterna permanere desiderant. Sic enim ait: *Ego sum via, veritas, & vita; (Joan. 14.)* hoc est, per me venit, ad me pervenitur, in me permanetur. Cum enim ad ipsum pervenitur, etiam ad Patrem pervenitur; quia per æqualem ille, cui est æqualis agnoscitur, vinciente & tamquam adglutinate nos Spiritu Sancto, quo in summo atque incommutabili bono permanere possumus. Ex quo intelligitur, quàm nulla res in via tenere nos debeat, quando nec ipse Dominus, in quantum via nostra

stra esse d
sed tran
vis ab illo
stis, hanc
tius curra
qui nostra
ravir, &
provehit at
Doll. Christ

Christus na
stra susce
nicaret

Dominus
Dicitur
Quid tam
tum, qua
lis à mor
Non loco
solemus et
minibus d
res: Iste
steterint,
iam si una
pius ab i
longè est
bus homin
hominibus
set immor
talibus &
nos, ut i
giquus.

Mayn

stra esse dignatus est, tenere nos voluerit, sed transire; ne rebus temporalibus, quamvis ab illo pro salute nostra susceptis & gestis, hæreamus infirmiter, sed per eas potius curramus alacriter, ut ad eum ipsum, qui nostram naturam à temporalibus liberavit, & collocavit ad dexteram Patris, provehi atque perveni mereamur, *L. I. de Doct. Christ. c. 34.*

F E R I A II.

Christus nasci voluit in mortali carne, ut nostra susciperet mala, & sua nobis communicaret bona.

Dominus in proximo est, (*Phil. 4.*) quia Dominus nobis factus est in proximo. Quid tam longinquum, quid tam remotum, quam Deus ab hominibus, immortalis à mortalibus, justus à peccatoribus? Non loco longè, sed dissimilitudine. Nam solemus etiam ita loqui, cum de duobus hominibus dicimus, quando diversi sunt mores: Iste longè est ab illo. Etiam si juxta steterint, etiam si viciniùs inhabitent, etiam si unà catena colligentur; longè est pius ab impio, longè est innocens à reo, longè est justus ab injusto. Si hoc de duobus hominibus dicitur, quid de Deo & hominibus? Cum ergo longè à nobis esset immortalis & justus, tamquam à mortalibus & peccatoribus, descendit ad nos, ut fieret nobis proximus ille longinquus. Et quid fecit? Cum haberet ipse

Mayr, T. III.

G duo

duo bona, & nos duo mala; ille duo bona, iustitiam & immortalitatem; nos duo mala, iniquitatem & mortalitatem: si utrumque malum nostrum suscepisset, par noster factus esset, & liberatore nobiscum opus haberet. Quid ergo fecit, ut esset proximus nobis? Proximus non hoc quod nos, sed prope nos. Duo attende: iustus est, immortalis est. In duobus tuis malis, una est culpa, altera est poena, culpa est quod iniustus es, poena est quia mortalis es. Ille, ut esset proximus, suscepit poenam tuam, non suscepit culpam tuam: & si suscepit, delendam suscepit, non faciendam. Iustus & immortalis, longè ab iniustis & mortalibus. Peccator mortalis, longè eras à iusto immortalis. Non est factus ille peccator, quod tu: sed factus est mortalis, quod tu. Manens iustus, factus est mortalis. Suscipiendo poenam, & non suscipiendo culpam, & culpam deleuit & poenam: *Dominus ergo in proximo est, Serm. 171.* Nolo erubescamus de Christi nomine. Insultetur nobis quod credimus in Crucifixum, in occisum. Planè in occisum; sed de quo nisi sanguis manaret, chirographum peccatorum nostrorum adhuc maneret. Prorsus in occisum credidi: sed hoc in illo occisum est quod sumpsit de me, non unde fecit me. Prorsus in occisum credo, sed in quem occisum? Qui venit aliquis, & accepit aliquid. Quis venit? *Qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse aequalis Deo, (Phil. 2.)* Ecce quis venit: quid accepit?

cepit? Sed
servi accipie
tus. Ille
tus. Sed in
ma servi,
amittendo
servi, in e
& natus est
ascendit in
tus est, mor
dit in coelum
duo prima,
novissima,
In duobus
ostendit: i
exemplum
plena est hi
hic abunda
mori? Hoc
ergo vitam
cimur. Na
nondum no
ascendere.
ras: suscep
non novera
quod osten

Venit Christus
pro n

V Erigas
caelo p

cepit? Sed semetipsum exinanivit, formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus. Ille factor factus, ille creator creatus. Sed in quo factus & creatus? In forma servi, accipiendo formam servi, non amittendo formam Dei. In hac ergo forma servi, in eo quod à nobis pro nobis accepit, & natus est, & passus est, & resurrexit, & ascendit in cœlum. Quatuor res dixi. Natus est, mortuus est, resurrexit, & ascendit in cœlum. Duo prima, duo novissima: duo prima, natus est, mortuus est; duo novissima, resurrexit, ascendit in cœlum. In duobus primis conditionem tuam tibi ostendit: in duobus novissimis mercedis exemplum præbuit. Nasci & mori noveras: plena est his duobus regio mortalium. Quid hic abundat in omni carne, nisi nasci & mori? Hoc homo cum pecore habet: hanc ergo vitam cum pecoribus communem ducimus. Nati sumus, morituri sumus. Istud nondum noveras, resurgere, & in cœlum ascendere. Duo noveras, duo non noveras: suscepit quod noveras, ostendit quod non noveras: patere quod suscepit, spera quod ostendit, *Serm. 279.*

FERIA III.

Venit Christus in carne mortali, ut in illa pro nobis pati posset & mori.

Veritas de terra orta est, & iustitia de cœlo prospexit, (Psal. 84.) Veritas de

G 2 terra

terra orta est, Christus de foemina natus est: Veritas de terra orta est, Filius Dei de carne processit. Quid est veritas? Filius Dei. Quid est terra? Caro. Interroga unde natus est Christus, & vides quia veritas de terra orta est. Sed hæc veritas quæ orta est de terra, erat ante terram, & per ipsam factum est cœlum & terra. Sed ut iustitia de cœlo prospiceret, idest, ut iustificarentur homines divina gratia, veritas nata est de Maria Virgine: ut posset pro illis iustificandis offerre sacrificium, sacrificium passionis, sacrificium crucis. Et unde offerret sacrificium pro peccatis nostris, nisi moreretur? Unde autem moreretur, nisi à nobis acciperet, ubi moreretur? idest, nisi à nobis sumeret carnem mortalem, Christus mori non posset: quia Verbum non moritur, divinitas non moritur, Virtus & Sapientia Dei non moritur. Quomodo offerret sacrificium victimam salutarem, si non moreretur? Quomodo autem moreretur, nisi carnem indueret? Quomodo carnem indueret, nisi veritas de terra oriretur? Veritas de terra orta est, & iustitia de cœlo prospexit, Enar. in Ps. 84. n. 13. Homo factus, hominis factor: ut fugeret ubera, regens sidera; ut esuriret panis, ut sitiret fons, dormiret lux, ab itinere via fatigaretur, falsis testibus veritas accusaretur, iudex vivorum & mortuorum à iudice mortali iudicaretur, ab iniustis iustitia damnaretur, flagellis disciplina caderetur, spinis botrus coronaretur, in ligno fundamen-

mentum susce-
tur, salus vi-
Ad hoc atq;
nobis indigni-
do nec ille
tanta pertuli-
merebamur,
bona: propter
omnia sacula-
lius, esse in
hominis filii
non à Patre
tre quam fe-
aliquando e-
quam & nu-
Opprobrium e-
(Ps. 68.) Q
prævidit, f
venit ad al
sci vellet:
fecit. Duo
re humano
cognitum. I
ri sciebamur
vere, nesci
quod non
noveramus
brium expect
Enar. in Ps.

mentum suspenderetur, virtus infirmaretur, salus vulneretur, vita moreretur. Ad hoc atque huiusmodi sustinenda pro nobis indigna, ut liberaret indignos; quando nec ille aliquid mali, nec nos boni aliquid tanta pertulit mala, nec nos boni aliquid merebamur, qui per eum tanta accepimus bona: propter hæc ergo, qui erat ante omnia sæcula sine initio dierum Dei Filius, esse in novissimis diebus dignatus est hominis filius; & qui de Patre natus, non à Patre factus erat, factus est in matre quam fecerat; ut ex illa ortus hic aliquando esset, quæ nisi per illum nunquam & nusquam esse potuisset, *Serm. 191. Opprobrium expectavit cor meum, & miseriam, (Ps. 68.)* Quid est, *expectavit*? Futura ista prævidit, futura ista prædixit. Non enim venit ad aliud. Si mori nollet, nec nasci vellet: causa resurrectionis utrumque fecit. Duo enim quædam nobis in genere humano nota erant, unum autem incognitum. Nasci quippe homines & mori sciebamur: resurgere & in æternum vivere, nesciebamur. Ut ostenderet nobis quod non noveramus, suscepit duo, quæ noveramus. Ad hoc ergo venit: *Opprobrium expectavit cor meum, & miseriam, Enar. in Psal. 68. Serm. 2. num. 5.*

*Admiretur Homo Christianus Christi
nascentis humilitatem.*

Venturus erat Christus in carne, non quicumque, non Angelus, non legatus, sed *ipse veniens salvos faciet eos*, (Isa. 35.) Non erat quicumque venturus: & tamen quomodo erat venturus? In carne mortali nasciturus, infans parvulus futurus, in præsepi ponendus, cunis involvendus, lacte nutriendus, per ætates augendus, postremò etiam morte perimendus. Hæc ergo omnia humilitatis indicia & nimia humilitatis est forma. Cujus hæc humilitas? Excelsi. Quàm excelsi? Noli quærere in terra, transcede & sidera. Cum ad cœlestes exercitus Angelorum veneris, audies ab eis, Transi & nos. Cum veneris ad Sedes, Dominationes, Principatus, Potestates, audies, Transi & nos, & nos facti sumus: *Omnia per ipsum facta sunt*, (Joan. 1.) Universam transcede creaturam, quidquid conditum est, quidquid institutum, quidquid mirabile, sive corporeum, sive incorporeum, cuncta transcede. Videndo nondum potes, credendo transcede: perveni ad Creatorem. Ibi vide: *In principio erat Verbum*. Non enim aliquando factum est, sed *in principio erat*. Hoc ergo quod *in principio erat*, & Verbum erat apud Deum, & ipsum Verbum Deus erat: & omnia per ipsum

sum facta.
Ad digno
enim Chri
dignis, se
rum miser
fereretur,
cordiam tu
Non propt
sed propter
ra nos; &
per nomen
strum, Na
torum, se
ritum pec
sed suppli
Ecce ad
Serm. 293
lus: Qui
pinam an
(Phil. 2.
erat natu
Non ergo
lis Deo. E
coæternus
semetipsum
ens, hoc
Qui cum
Dei accep
set, semet
accipiens.
non per
hominem
pit, & fa
factus est

sum facta sunt, venit ad nos. Ad quos? Ad dignos? Absit: sed ad indignos. Et enim Christus pro impiis mortuus est, & indignis, sed dignus. Nos enim indigni quorum misereretur, sed dignus ille qui misereretur, cui diceretur: Propter misericordiam tuam Domine libera nos, (Ps. 78.) Non propter præcedentia nostra merita, sed propter misericordiam tuam Domine libera nos; & propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum, non propter meritum nostrum. Nam non propter meritum peccatorum, sed propter nomen tuum. Nam meritum peccatorum, non utique præmium, sed supplicium. Ergo propter nomen tuum. Ecce ad quos venit, ecce quantus venit, Serm. 293. Vide quantus factus sit tantillus: Qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse aequalis Deo, (Phil. 2.) Non enim erat rapina, sed erat naturæ æqualitas Filii cum Patre. Non ergo rapinam arbitratus est esse aequalis Deo. Erat enim, & sine rapina erat, coæternus ab æterno natus erat. Tamen semetipsum exinanivit formam servi accipiens, hoc est formam hominis accipiens: Qui cum in forma Dei esset, non formam Dei accepisset: Ergo cum in forma Dei esset, semetipsum exinanivit, formam servi accipiens. Sic accepit quod non erat, ut non perderet quod erat. Manens Deus, hominem assumpsit. Formam servi accipit, & factus est Deus homo, à quo Deo factus est homo. Vide ergo quæ majestas,

flas, quæ potestas, quæ sublimitas, quæ cum Patre æqualitas venit propter nos ad indumentum formæ servilis: & intellige illam à magistro tanto humilitatis viam. Ibi quippe invenies humilitatis viam, quam pede superbo non carpis: quam nisi humili pede calcaveris, ad celsitudinem, quò perducit, pervenire non poteris, *Serm. 292.* Quòd si Deus creator cœli ac terræ, cùm Deus esset, homo factus est, & humiliavit semetipsum usque ad mortem, mortem autem crucis; quantò superbire non debet terra & cinis? Videte, Fratres, quantum se humiliavit propter homines Deus. Quantum se dejicere debet servus, quando ad tantam humilitatem descendit & Dominus? Quæ humilitas, Charissimi, si plenissimè ab hominibus possidetur, etiam ad charitatem usque proficiet. Nam dum alter alterum existimat superiorem, dilectio facit æqualitatem. Unde non se ipse homo despiciat, propter quem utique ista subire dignatus est Deus, *Serm. 371.*

F E R I A V.

Quanta devotione Salvatorem suum in præsepio positum adorare debeat Homo Christianus.

Generatio Christi à Patre sine matre, & à matre sine patre: ambæ mirabiles. Prima, æterna; secunda, temporalis. Natus est æternus de æterno. Quid miraris? Deus

Deus est.
perit cau-
tio, asce-
de quod
miliatus
est. Angu-
tus pannis
non admini-
in diversor-
sepio posu-
cedant ad
puli: *Cogni-*
mus præse-
erubescer-
portabis
viam, se-
Dominus
mentum
mus. I-
sed eleva-
mus; per
nato Pue-
mon. 189.
Quis est
quod no-
& infan-
cer, p-
floribus
in præse-
rum. Præ-
tam. Ag-
mus præse-
dit, quæ
titudinis

ADVENTUS. 153

Deus est. Sit consideratio divinitatis, & perit causa admirationis. Transeat admiratio, ascendat laudatio: fides adsit, crede quod factum est. Parumne pro te humiliatus est Deus? Qui Deus erat, factus est. Angustum erat diversorium, involutus pannis, in præsepe positus est, quis non admiretur? Ille qui mundum implet, in diversorio locum non invenit. In præsepio positus cibus noster est factus. Accedant ad præsepe duo animalia, duo populi: *Cognovit bos possessorem suum, & asinus præsepe Domini sui*, (Isai. 1.) Noli erubescere Dei esse jumentum: Christum portabis, non errabis; ambulas per viam, sedet super te. Sedeat super nos Dominus, & quod vult nos dirigat: jumentum ipsius simus, ad Jerusalem eamus. Ipso insidente non opprimimur, sed elevamur: Ipso ducente non errabimus; per ipsum ad ipsum eamus, ut cum nato Puer in perpetuum gaudeamus, *Serm. mon. 189.* Concipitur, nascitur, infans est. Quis est iste infans? Infans enim dicitur, quod non possit fari, idest, loqui. Ergo & infans, & Verbum est. Per carnem tacet, per Angelos docet. Nuntiatur Pastoribus princeps pastorque Pastorum: & in præsepi jacet fidelium cibaria jumentorum. Prædictum enim fuerat per Prophetam: *Agnovit bos possessorem suum, & asinus præsepe Domini sui*. Ideo in asello sedit, quando Jerusalem cum laudibus multitudinis præcedentis & consequentis intravit.

vit. Et nos agnoscamus, ad præsepe accedamus, cibaria manducemus, Dominum rectoremque portemus, ut ad coelestem Jerusalem illo ducente, veniamus. Infirma est Christi ex matre nativitas, sed ex Patre ampla majestas. Annuntiemus *in gentibus gloriam ejus, in omnibus populis mirabilia ejus, (Ps. 95.)* In præsepi jacet, sed mundum continet: ubera fugit, sed Angelos pascit: pannis involvitur, sed immortalitate nos vestit: lactatur, sed adoratur: locum in diversorio non invenit, sed templum sibi in credentium cordibus facit: Ut enim fieret fortis infirmitas, infirma facta est fortitudo. Magis ergo miremur, quam contempnamus ejus etiam carnalem nativitatem; & ibi agnoscamus tantæ propter nos celsitudinis humilitatem, *Sermone. 190.* Non vilescat misericordia: jacet in terra Sapientia: *In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum, (Joan. 1.)* O cibus & panis Angelorum! de te implentur Angeli, de te satiantur, & non fastidiunt; de te vivunt, de te sapiunt, de te beati sunt. Ubi es propter me? In diversorio angusto, in pannis, in præsepio. Propter quem? Qui regit sidera, fugit ubera: implet Angelos, satur in sinu Patris, tacet in sinu matris. Sed locuturus est competente ætate impleturus Evangelium nobis. Propter nos passurus, propter nos moriturus, ad exemplum præmii nostri resurrecturus, ante oculos Discipulorum

rum in co
celo ven
bat, dim
accepit
erat. Ec
crescamus

Homo Chri
pro Dom
ma exu
tare stu

G Lori
homo
Vox festa
na, cuju
generi h
vatore
sus decel
coeli terr
tam sobo
liercula
geli divi
celebrat
ta possu
non ped
tiamus,
bus cele
nos fidel
excelsis
na volum
Dei lau
quanta

ADVENTUS. 155

rum in cœlum ascensurus, ad iudicium de
cœlo venturus. Ecce qui in præsepi jace-
bat, diminutus est, sed non perdidit se:
accepit quod non erat, sed mansit quod
erat. Ecce habemus infantem Christum,
crescamus cum illo, *Serm. 196.*

F E R I A VI.

*Homo Christianus gloriam in excelsis Deo,
pro Dominica Incarnationis beneficio, sum-
ma exultatione cum sanctis Angelis decan-
tare studeat.*

Gloria in excelsis Deo, & in terra pax
hominibus bonæ voluntatis, (*Luc. 2.*)
Vox festa & gratulatoria: non uni fœmi-
næ, cujus uterus prolem ediderat; sed
generi humano, cui Virgo pepererat Sal-
vatore. Dignum enim erat, & hoc pror-
sus decebat, ut ei gignenti, quæ Dominum
cœli terræque procreaverat, & post edi-
tam sobolem integra manserat, non mu-
lierculæ humanis solemnitatibus, sed An-
geli divinis laudibus, partum castissimum
celebrarent. Discamus ergo & nos, & quan-
ta possumus cum exultatione dicamus, qui
non pecorum Pastoribus eum natum nun-
tiamus, sed cujus Natalitia cum ejus ovi-
bus celebramus: dicamus, inquam, &
nos fidei corde, devota voce: *Gloria in
excelsis Deo, & in terra pax hominibus bo-
næ voluntatis.* Et hæc verba divina, has
Dei laudes, hoc Angelicum gaudium,
quanta valemus consideratione perspectum,

G 6 fide

fide & spe & charitate meditemur. Sicut enim credimus & speramus & desideramus, erimus & nos gloria in excelsis Deo, cum resurgente corpore spiritali rapti fuerimus in nubibus obviam Christo: si modò cum in terra sumus, pacem cum bona voluntate sectemur. In excelsis quippe vita, quia ibi regio vivorum; & ibi dies boni, ubi Dominus idem ipse est, & anni ejus non deficiunt, (*Psalm. 33.*) Quisquis autem vult vitam, & diligit videre dies bonos, cohibeat linguam suam à malo, & labia ejus non loquantur dolum; declinet à malo, & faciat bonum: & ita sit homo bonæ voluntatis. Et quærat pacem, ac sequatur eam: quia *in terra pax hominibus bonæ voluntatis*. Dicamus ista, & si qua alia suggerit pietas, sanctis instructa lectionibus: ut nati ex virgine Domini celebritatem non inaniter frequentemus, inchoati bona voluntate, perficiendi plenissima charitate, quæ & diffunditur in cordibus nostris, non per nos ipsos, sed per Spiritum Sanctum qui datus est nobis, *Serm. 193.* Laudant eum condignè omnes Angeli ejus, quorum cibus æternus est, incorruptibili eos sagina vivificans: quia Verbum Dei est, cujus vita vivunt, cujus æternitate semper vivunt, cujus bonitate semper beatè vivunt. Illi eum condignè laudant, Deum apud Deum & dant gloriam in excelsis Deo. Nos autem *plebs ejus & oves manuum ejus, (Ps. 94.)* pro modulo infirmitatis nostræ pacem per bonam

nam vobis
Ipforum
quam n
derunt,
ra pax
ergo illi
obedient
& nos
mensam
pe nostru
rum est,
Verbum e
bum: (J
est quia
ravir in
rum ma
rum fac
do, nos
tendo:
intrando
In Vi
Confid
Hæ
Majestas
funderet
pietatis

nam voluntatem reconciliati mereamur. Ipforum enim Angelorum verè vox est, quam nato nobis Salvatore exultando fuderunt, *Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis.* Laudant ergo illi competenter, laudemus & nos obedienter. Sunt illi nuntii ejus, sumus & nos pecora ejus. Implevit in cœlo mensam ipsorum, implevit in terra præsepe nostrum. Plenitudo enim mensæ ipsorum est, quia *in principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum: (Joan. i.)* Plenitudo præsepîi nostri est quia *Verbum caro factum est, & habitavit in nobis.* Ut enim panem Angelorum manducaret homo, Creator Angelorum factus est homo. Illi laudant vivendo, nos credendo: illi fruendo, nos petendo: illi capiendo, nos quærendo: illi intrando, nos pulsando. *Serm. 194.*

In Vigilia Nativitatis Domini Nostri
Jesu Christi.

Consideret Homo Christianus quanta prodigia in Christi Nativitate, crastino die celebranda, contineantur.

HÆc Nativitas Dei & hominis facta est causa hominis: ut sublimis illa Majestas procedens ex corde Patris, infunderet se in utero matris, causa exegit pietatis; ut homo inveniretur perditus, &

Deo

Deo Patri per Mediatorem restitueretur inventus. Mira tamen hæc nativitas secunda, Fratres dilectissimi. Ceterum illam primam, qua de Patre natus est sine aliqua matre, quis enarrabit? Si hanc non possumus explicare, illam quando valemus vel inchoare? Si hæc ita nos exercet, ut fidei det locum; illam quando attingimus, quam nec corda potuerunt comprehendere Prophetarum? De hac tamen secunda mira & ineffabili dicamus aliquid, quod factum est pro nobis, ut Verbum caro fieret, & habitaret in nobis. Quis enim non expavescat, cum audit Deum natum? Audis nascentem, vide in ipso ortu miracula facientem. Alvus tumescit virginis, claustrum pudoris permanet: impletur uterus matris sine ullo complexu patris, sentit prolem quæ se ignorabat conjugem. Angelus ad Virginem loquitur, à Virgine cor præparatur, Christus fide concipitur. Miraris hæc? adhuc mirare. Parit mater & virgo, foeta & intacta: nascitur filius sine homine patre, qui fecit & ipsam matrem. Factor omnium fit inter omnia: portatur manibus matris rector totius orbis: lambit ubera, regens sidera: tacet & Verbum est. Necdum per linguam se demonstrabat quis esset, & universa creatura suum natum indicat Creatorem. Angeli Pastoribus annuntiant, stella Magos invitat: rusticitas Pastorum admonitionem exigit Angelorum, curiositas Magorum instructa est lin-

lingua
prædicar
adorare
Magi H
Regem
Christus
cant, ut
isti aliter
ut captus
rentes in
viam den
geratis:
sto offeru
thus &
suas; &
ut illum
demente
Quid vo
rodi, ul
læstis
Audiens
natus po
res conti
rodes, u
plurimos
cidit qu
Herodes
res nece
las; &
nondum
neris qu
mortis e
dum mi
teipsum

lingua coelorum . Magi Judæorum regem
 prædicant , Judæi abnegant : illi quærunt
 adorare , isti quærunt occidere . Dicunt
 Magi Herodi regi quem quærunt natum
 Regem : dicunt Judæi ex qua civitate
 Christus surgat regnare . Utrique prædi-
 cant , utrique confitentur : sed illi aliter ,
 isti aliter ; illi ut inventus adoretur , isti
 ut captus necetur . O Judæi , ad hoc fe-
 rentes in manibus lucernam Legis , ut aliis
 viam demonstretis , & vobis tenebras in-
 geratis : ecce Magi primitiæ gentium Chri-
 sto offerunt munera , non solum aurum ,
 thus & myrrham , verum etiam animas
 suas ; & vos repudiat iniquitas propria ,
 ut illum qui vos venit obligatos liberare ,
 dementes effecti eum quæritis occidere .
 Quid vobis profuit , quod prodidistis He-
 rodi , ubi Christus nasceretur ? Nonne vos
 læsistis quàm Christo aliquid nocuistis ?
 Audiens enim ille à vobis ubi Christus
 natus possit inveniri , vestræ gentis infan-
 tes continuò præcepit occidi . Savit He-
 rodes , ut inter multos perdat unum : &
 plurimos necando se efficit reum , nec oc-
 cidit quem quærit hominem Deum . O
 Herodes , magna tua iniquitas ! & infan-
 tes necas , & tuæ nequitie testes cumu-
 las ; & Christus à te non invenitur , quia
 nondum venit hora ejus ut patiat . Te-
 neris quidem persecutor Christi & reus
 mortis ejus , nihil agendo in ipso : sed
 dum multa agis contra ipsum , perdidisti
 teipsum . Quid metuis talem regem , qui
 sic

sic venit regnare, ut te nolit excludere?
 Quem quæris, Rex regum est: si velles
 securus obtinere tuum regnum, ipsi sup-
 plicares, ut ab illo acciperes sempiter-
 num. Regnet Christus quomodo venit re-
 gnare: suscipiat credentes, irrideat per-
 sequentes, faciat certantes, adjuvet labo-
 rantes, coronet vincentes. *L. 4. de Symb.
 ad Catechum. cap. 4.*

In Nativitate Domini Nostri Je-
 su Christi.

*Ad primam Missam, in media nocte, con-
 sideret Homo Christianus Nativitatem Chri-
 sti temporalem ex Matre.*

Hic est dies, quo venit in mundum,
 per quem factus est mundus; quo
 carne factus est præsens, virtute nunquam
 absens: quia in hoc mundo erat, & in
 sua venit. In mundo erat, sed mundum
 latebat: quia lux lucebat in tenebris, &
 eam tenebræ non comprehendebant. Ve-
 nit ergo in carne, carnis vitia mundatu-
 rus. Venit in medicinali terra, unde cū-
 raret interiores oculos nostros, quos ex-
 terior nostra excœcaverat terra: ut eis
 sanatis, qui fuimus antea tenebræ, lux
 efficiamur in Domino; & non jam lux
 in tenebris luceat præsens absentibus, sed
 appareat certa cernentibus. (*Psalm. 18.*)
 Ad hoc processit Sponsus de thalamo suo,
 & exultavit ut gigas ad currendam viam.
 Speciosus ut sponsus, fortis ut gigas,
 ama-

amabilis
 pulche-
 nu Patr
 quo tha
 tura diu
 Verbum
 matre pr
 ad Patre
 praparet
 lem niter
 per eum
 natus est
 Quod de
 quod su
 vitæ por
 ambulans
 eo, du
 & form
 ardore
 devoto
 contemp
 ante Lu
 quod no
 ne. (*P*
 ante sol
 scamus
 (*Psalm.*
 permanet
 Sponsum
 Nondum
 stri, ag
 Jesu Chr

amabilis & terribilis, severus & serenus:
 pulcher bonis, asper malis. Manens in sinu
 Patris, implevit uterum matris. In
 quo thalamo, id est, Virginis utero, natura
 divina sibi copulavit humanam: ubi
 Verbum caro factum est pro nobis, ut à
 matre procedens, habitaret in nobis; ut
 ad Patrem præcedens, ubi habitemus,
 præparet nobis. Hunc ergo diem lati solem-
 niter celebremus, & æternum diem,
 per eum qui nobis æternus in tempore
 natus est, fideliter exoptemus. *Serm. 195.*
 Quod donec fiat, donec ostendat nobis
 quod sufficiat nobis, donec eum fontem
 vitæ potemus & satiemur; interim dum
 ambulantes per fidem peregrinamur ab
 eo, dum esurimus & sitimus iustitiam,
 & formæ Dei pulchritudinem ineffabili
 ardore desideramus, formæ servi Natalem
 devoto obsequio celebremus. Nondum
 contemplari possumus, quòd genitus est
 ante Luciferum à Patre, frequentemus
 quòd nocturnis horis est natus ex Virgine.
 (*Psal. 71.*) Nondum capimus, quòd
 ante solem permanet nomen ejus, agnoscamus
 in sole positum tabernaculum ejus.
 (*Psal. 18.*) Nondum contuemur Unicum
 permanentem in Patre suo, recordemur
 Sponsum procedentem de thalamo suo.
 Nondum idonei sumus convivio Patris nostri,
 agnoscamus præsepe Domini nostri
 Jesu Christi. *Serm. 194.*

Ad secundam Missam, in Aurora, consideret Homo Christianus Nativitatem Christi spiritualem per fidem & charitatem in corde fidelium.

Dominus Christus in æternum sine initio apud Patrem, habet & Natalem. Fecit diem, venit in diem. In principio Verbum, qui nisi haberet humanam generationem, nos ad divinam non perveniremus regenerationem: natus est, ut renasceremur. Christus natus est, nemo dubitet renasci: generatus est, non regenerandus. Cui enim necessaria erat regeneratio, nisi cujus damnata est generatio? Fiat itaque in cordibus nostris misericordia ejus. Portavit eum mater in utero: portemus & nos in corde. Gravidata est Virgo incarnatione Christi: gravidentur pectora nostra fide Christi. Peperit Virgo Salvatorem: pariat anima nostra salutem, pariamus & laudem. Non sumus steriles: animæ nostræ Deo sint foecundæ. *Serm. 189.* Omnes alloquor, omnibus dico. Quod miramini in carne Mariæ, agite in penetralibus animæ. (*Rom. 10.*) Qui corde credit ad justitiam, concipit Christum: qui ore confitetur ad salutem, parit Christum. *Serm. 191.* Quia veritas & pax & justitia Christus est, hunc fide concipite, operibus edite; ut quod egit uterus Mariæ in carne Christi, agat cor vestrum in lege Christi. Quomodo autem non ad partum Virginis pertinetis, quando

do Christi
peperit
quoque
fceribus
& pietat
bra sunt
etiam in
Virginis
tatis.
mentibus
lis Domi
terra orta
contemn
ta est,
lamo, i
bum De
bili con
quisqua
biliter
lem, ta
peccati
minem o
quam spo
tavit ut
nuò sub
ejus. C
ra est
ricordia
terra ori
ut de el
coelo eg

do Christi membra estis? Caput vestrum peperit Maria, vos Ecclesia. Nam ipsa quoque & mater & virgo est: mater visceribus charitatis, virgo integritate fidei & pietatis. Populos parit, sed unius membra sunt, cujus ipsa est corpus & conjux; etiam in hoc similitudinem gerens illius Virginis, quia & in multis mater est unitatis. Omnes itaque unanimes, castis mentibus & affectibus sanctis, diem Natalis Domini celebremus: quo die *Veritas de terra orta est.* (*Ps. 84.*) Ne verò quisquam contemneret veritatem, quia de terra orta est, cum sicut sponsus processit de thalamo, id est, de utero virginali, ubi Verbum Dei creaturæ humanæ quodam ineffabili conjugio copulatum est: ne hoc ergo quisquam contemneret, & quamvis mirabiliter natum, & dictis factisque mirabilem, tamen propter similitudinem carnis peccati nihil amplius Christum quam hominem crederet, cum dictum esset, *Tamquam sponsus procedens de thalamo suo, exultavit ut gigas ad currendam viam: continuo subjunctum est, A summo cælo egressio ejus.* Quod ergo audis, *Veritas de terra orta est*, dignatio est, non conditio; misericordia est, non miseria. Veritas ut de terra oriretur de cælo descendit: Sponsus ut de thalamo suo procederet, à summo cælo egressio ejus. *Serm. 192.*

*Ad tertiam Missam, in meridie, considerat
Homo Christianus Nativitatem Christi aternam ex Patre.*

QUæ est illa nostri generatio Salvatoris, qua gignenti Patri coæternus est, quando hanc generationem ex virgine mundus expavit, quam pia fides agnovit & tenuit, infidelitas autem irrisit, superbia timuit superata? Quænam est illa generatio, qua in principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum? (Joan. I.) Vel quod est hoc Verbum, quod dicturus ante non filebat, quo dicto non siluit, qui dicebat? Quod est Verbum sine tempore, per quod facta sunt tempora? Verbum quod labia nullius aperuit cœptum, clausitve finitum: Verbum quod initium non habet ex ore loquentium, & aperit ora mutorum: Verbum quod linguis gentium disertis non fit, & linguas infantium disertas facit. Quænam est, inquam, illa generatio, cui Pater moriendo non cedit, quia non eam vivendo præcedit? Ab omnibus locorum temporumque intervallis, ab omni distentione spatiorum, quam vel in diebus, vel in corporibus sentire consuevimus, levamus ad eum, quantum ipso adjuvante possumus, animam nostram, si quo modo capere valeamus & natum non prævenientem qui gignit, & gignentem non subsequenter qui gignitur, Patrem & Filium: nec pariter patres, nec pariter filios, sed
pa-

pariter
tem,
rum sin
sempite
natum
valemus
cere val
tum est
enim vi
(Aft.
fram, i
quia ut
& filius
dum na
parentil
scendan
ipse ali
bent se
scendo
do. C
tabilia
omnia,
sus nos
quem a
ab illo
mus.
do, q
nondum
ctus, &
ne non
rem me
nem ej
salum
obtem
fall

pariter æternos : non utrumque generan-
tem, nec utrumque nascentem, sed alte-
rum sine altero non viventem : & Patrem
sempiternè genuisse, & Filium sempiternè
natum esse cogitemus, si valemus; si non
valemus, credamus. Non est quod hic di-
cere valeamus, sed tamen non longè pos-
tum est ab unoquoque nostrum : *In illo*
enim vivimus, & movemur, & sumus.
(*Act. 17.*) Transcendamus carnem no-
stram, in qua parentes ante filios vivunt:
quia ut filios possent generare creverunt,
& filiis crescentibus jam senescunt. Non-
dum natis filiis parentes vixerunt, quia &
parentibus mortuis filii victuri sunt. Tran-
scendamus & animas nostras: pariunt &
ipsæ aliquid cogitando, quod secum ha-
bent sciendo; sed possunt amittere obli-
scendo, quia non habebant antè nascen-
do. Cuncta corporalia, temporalia, mu-
tabilia transcendamus, ut videamus super
omnia, per quem facta sunt omnia. Ascen-
sus noster in corde est: quia & ille ad
quem ascendimus propè est. Longè autem
ab illo sumus, in quantum dissimiles su-
mus. Ascendit ergo ad eum sua similitu-
do, quam in nobis fecit & refecit, quæ
nondum perfecta, palpitat infirmus aspe-
ctus, & ineffabilem candorem lucis æter-
næ non potest intueri. Cujus ergo fulgo-
rem mentis acies nondum capit, generatio-
nem ejus quis enarrabit? Sed Verbum caro
factum est: & habitavit in nobis. *Ser. 369.*

Pro Feste S. Stephani Protomartyris.

Homo Christianus, si cupit cum sancto Stephano coronari, studeat illum, præsertim in dilectione inimicorum, imitari.

Natalem Domini hesternæ die celebravimus; servi hodie natalem celebramus: sed natalem Domini celebravimus quo nasci dignatus est; natalem servi celebramus, quo coronatus est. Celebravimus natalem Domini, quo indumentum nostræ carnis accepit: natalem servi celebramus, quo suæ carnis indumentum abiecit. Natalem Domini celebravimus, quo similis factus est nobis: celebramus natalem servi, quo factus est proximus Christo. Sicut enim Christus nascendo Stephano, ita Stephanus moriendo conjunctus est Christo. Sed Domini nostri Jesu Christi ideo nati-
vitatæ & passionis diem geminæ devotionis obsequio frequentat Ecclesia, quoniam utrumque medicina est. Nam & natus est, ut renasceremur: mortuus est, ut in perpetuum viveremus. Martyres autem ad mala certamina nascendo venerunt, trahentes originale peccatum: moriendo autem ad bona certissima transierunt, fini-
entes omne peccatum. Nam si in persecutione constitutos futuræ beatitudinis præmia non consolarentur, quando illa de diversis passionibus supplicia sustinerent? Si beatus Stephanus sub imbre lapidum constitutus futura præmia non cogitasset, quomodo
illam

illam gra-
ceptum
tiam cer-
tissimo
cuius reli-
volare:
Christum
viventem
etiam ipsi
illo. Qui
tyr in illo
dubio ve-
stolorum
video cel-
dextris I-
debat: i-
stans sur-
per specu-
caderet.
celos ap-
rebant,
quo in A-
nemo cla-
(Apoc. 3)
ejectus e-
que pe-
clausum
sti Latro-
nus aper-
fideliter
lenter in-
eum. Si
ronabim-
imitandu

illam grandinem pertulisset? Sed illius præceptum gestabat in animo, cuius præsentiam cernebat in cœlo; & ad eum flagrantissimo amore suspensus, carnem quanto-
 ciùs relinquere, & ad ipsum cupiebat ad-
 volare: nec mortem jam timebat, quia
 Christum, quem pro se occisum sciebat,
 viventem videbat; ac per hoc festinabat
 etiam ipse pro illo mori, ut viveret cum
 illo. Quid enim viderit beatissimus Mar-
 tyr in illo agone constitutus, recolitis sine
 dubio verba ejus, quæ de Actuum Apo-
 stolorum libro soletis audire. *Ecce*, inquit,
video cœlos apertos, & Christum stantem à
dextris Dei. (Act. 7.) Jesum stantem vi-
 debat: ideo stabat, & non cadebat: quia
 stans sursum & deorsum certantem desu-
 per spectans, invictas militi suo vires, ne
 caderet, suggerebat. *Ecce*, inquit, *video*
cœlos apertos. Beatus homo, cui cœli pa-
 tebant. Sed quis cœlum aperuit? Ille de
 quo in Apocalypsi dicitur, *Qui aperit, &*
nemo claudit; claudit, & nemo aperit.
 (Apoc. 3.) Quando Adam de paradiso
 ejectus est, post illud primum nefandum-
 que peccatum, contra humanum genus
 clausum est cœlum: post passionem Chri-
 sti Latro primus intravit, postea Stepha-
 nus apertum vidit. Quid miramur? Quod
 fideliter vidit, fideliter indicavit, & vio-
 lenter invasit. Eja, Fratres, sequamur
 eum. Si enim sequimur Stephanum, co-
 ronabimur. Maximè autem sequendus &
 imitandus est nobis in dilectione in nico-
 rum.

rum. Nostis enim quia frequentium inimicorum congregatione circumdatus, cum crebris hinc & illinc saxorum ictibus tenderetur, placidus & intrepidus, mitis & lenis inter lapides à quibus occidebatur, intuens illum pro quo occidebatur, non ait, Domine judica obitum meum, sed, *accipe spiritum meum*. Non ait, Domine Jesu, vindica servum tuum, quem vides isto supplicio mortis addictum; sed, *ne stituas illis hoc peccatum*. Persistens ergo beatissimus Martyr in testimonio veritatis, & charitatis ardens spiritu, pervenit ad gloriosissimum finem; & qui vocatus usque ad finem perseveravit, in fine quod vocabatur adeptus est, sui nominis gloria Stephanus perductus est ad coronam. Quando ergo beatus Stephanus pro Christo primus sanguinem fudit, quasi corona processit de coelo; ut eam fumerent sequentes in premio, qui pracedentis virtutem imitarentur in praelio. Impleverunt postmodum terram crebra martyria. Quicumque postea sanguinem pro Christi confessione fuderunt, imposuerunt coronam illam capiti suo, & eam secuturis integram servaverunt. Et modò, Fratres, de coelo pendet: quisquis eam concupierit, ad eam velociter volabit. Et ut Sanctitatem vestram breviter atque evidenter hortemur, multis non opus est verbis: sequatur Stephanum, quicumque desiderat coronam. *Serm. 314.*

Pro

Pro

Perpenda
gelista
Christi

T Res
dive
manam c
rò autem
tatem Do
tendit, e
quantum
commen
bus istis
deas quo
homine
disse neb
& perve
acie men
deret, i
Deum,
ipsum ag
bitaret i
non quò
i. de C
Joannes,
ribus, de
montes pa
(Psalm.
sunt: co
ideo mor
possint e
Mayr,

Pro Festo S. Joannis Apostoli &
Evangelistæ .

Perpendat homo Christianus S. Joannis Evangelistæ excellentiam, qui ad considerandam Christi Divinitatem cæteris altius evolavit.

TRes Evangelistæ in his rebus maximè diversati sunt, quas Christus per humanam carnem temporaliter gessit: porro autem Joannes ipsam maximè divinitatem Domini, qua Patri est æqualis, intendit, eamque præcipuè suo Evangelio, quantum inter homines sufficere credidit, commendare curavit. Itaque longè à tribus istis superius fertur, ita ut hos videas quodammodo in terra cum Christo homine conversari; illum autem transcendisse nebulam, qua tegitur omnis terra, & pervenisse ad liquidum cælum, unde acie mentis acutissima atque firmissima videret, in principio Verbum Deum apud Deum, per quem facta sunt omnia; & ipsum agnosceret carnem factum, ut habitaret in nobis: quòd acceperit carnem, non quòd fuerit mutatus in carnem. *L. 1. de Consensu Evangel. cap. 4.* Erat iste Joannes, Fratres Charissimi, de illis montibus, de quibus scriptum est, *Suscipiant montes pacem populo, & colles justitiam.* (*Psalm. 71.*) Montes, excelsæ animæ sunt: colles, parvulæ animæ sunt. Sed ideo montes excipiunt pacem, ut colles possint excipere justitiam. Quæ est justitia,

Mayr, T. III.

H

tia,

tia, quam colles excipiunt? Fides, quia justus ex fide vivit (Rom. 1.) Non autem exciperent minores animæ fidem, nisi majores animæ quæ montes dictæ sunt, ab ipsa Sapientia illustrarentur, ut possint parvulis trahere quod possint parvuli capere, & vivere ex fide colles, quia montes pacem suscipiunt. (Joan. 20.) Ab ipsis montibus dictum est Ecclesiæ, Pax vobiscum: & ipsi montes pacem annuntiando Ecclesiæ, non diviserunt se adversus eum, à quo susceperunt pacem, ut veraciter, non fictè nuntiarent pacem. Sunt enim alii montes naufragosi, quod quisque navim cum impulerit, solvitur. Facile est enim cum videtur terra à periclitantibus, quasi conari ad terram: sed aliquando videtur terra in monte, & saxa latent sub monte; & cum quisque conatur ad montem, incidit in saxa; & non ibi invenit portum, sed planctum. Sic fuerunt quidam montes, & magni apparuerunt inter homines; & fecerunt hæreses & schismata, & diviserunt Ecclesiam Dei: sed isti qui diviserunt Ecclesiam Dei, non erant illi montes, de quibus dictum est, *suscipiant montes pacem populo tuo*. Quomodo enim pacem susceperunt, qui unitatem diviserunt? Qui autem susceperunt pacem nuntiandam populo, contemplati sunt ipsam Sapientiam, quantum humanis cordibus potuit contingi quod nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit. Si in cor hominis non ascen-

ascendit.
nis? A
te nec i
Joannis
ascendit
hominen
nis, sur
Frates,
cor Joan
in tantu
quantum
Quid est
coeperat
Angeli;
carnalibu
percipere
stolus? c
li, Ego
(1. Cor.
quibus
Vultis ne
dite in E
lii Excel
Deus, n
melius n
homines
illam ce
ne cum
nihil sim
quod no
sumus. E
& Joann
erat Ver
et Deus

ascendit, quomodo ascendit in cor Joannis? An non erat homo Joannes? An forte nec in cor Joannis ascendit, sed cor Joannis in illam ascendit? Quod enim ascendit in cor hominis, de imo est ad hominem: quod autem ascendit cor hominis, sursum est ab homine. Etiam sic, Fratres, dici potest, quia si ascendit in cor Joannis, si aliquo modo potest dici, in tantum ascendit in cor Joannis, in quantum ipse Joannes non erat homo. Quid est, Non erat homo? In quantum coeperat esse Angelus: quia omnes Sancti Angeli; quia annuntiatores Dei. Ideo carnalibus & animalibus non valentibus percipere, quæ sunt Dei, quid ait Apostolus? cum enim dicitis, Ego sum Pauli, Ego Apollo, nonne homines estis? (1. Corinth. 3.) Quid eos volebat facere quibus exprobrabat, quia homines erant? Vultis nosse quid eos facere volebat? audite in Psalmis: *Ego dixi, dii estis, & filii Excelsi omnes.* Ad hoc ergo vocat nos Deus, ne simus homines. Sed tunc in melius non erimus homines, si prius nos homines esse agnoscamus, id est, ut ad illam celsitudinem ab humilitate surgamus: ne cum putamus nos aliquid esse, cum nihil simus, non solum non accipiamus quod non sumus, sed & amittamus quod sumus. Ergo, Fratres, de his montibus & Joannes erat, qui dixit, *In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum.* Susceperat pacem

mons iste, contemplabatur divinitatem Verbi. Qualis iste mons erat, quàm excelsus? Transcenderat omnia cacumina terrarum, transcenderat omnes campos aeris, transcenderat omnes altitudines siderum, transcenderat omnes choros & legiones Angelorum. Nisi enim transcenderet ista omnia quæ creata sunt, non perveniret ad eum per quem facta sunt omnia. Non potestis cogitare quid transcenderit, nisi videatis quò pervenerit. Quæris de coelo & terra? facta sunt. Quæris de his quæ sunt in coelo & terra? utique multò magis & ipsa facta sunt. Quæris de spiritalibus creaturis, de Angelis, Archangelis, Sedibus, Dominationibus, Virtutibus, Principatibus? & ipsa facta sunt. Nam cùm enumeraret hæc omnia Psalmus conclusit sic: *Ipsa dixit, & facta sunt, ipse mandavit, & creata sunt.* (Ps. 148.) Si dixit, & facta sunt, per Verbum facta sunt: si autem per Verbum facta sunt, non potuit Joannis cor pervenire ad id quod ait, *In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum*, nisi transcendisset omnia quæ sunt facta per Verbum. Qualis ergo iste mons quàm sanctus, quàm altus inter illos montes, qui susceperunt pacem populo Dei, ut colles possent suscipere justitiam? *Tract.*
1. in Jean.

Pro

Pro

Considera

Flo

NAG

Pro

magni re

per stella

mant co

Magi: ve

sepi jace

ra regna

gem nat

gnum p

quem si

illa vita

dais ubi

runt sim

sed inver

rodes, q

nit ille

vincat.

baris &

quæris,

efficis

gentium

funera si

revocat

re, quia

tas si ho

posse vi

cidere,

Pro Festo Sanctorum Innocentium.

*Consideret Homo Christianus quanta ex San-
ctorum Innocentium morte Christo &
ipsis gloria accreverit.*

N Ascitur infans parvus, rex magnus. Procedunt certa indicia, & signa magni regis: pastoribus nuntiant Angeli, per stellam velut per novam linguam clamant coeli. Adducuntur de longinquo Magi: veniunt, ut adorent adhuc in præsepî jacentem, sed jam in coelo & interra regnantem. Annuntiantibus Magis regem natum, turbatur Herodes; & ne regnum perdat, vult eum occidere, in quem si crederet, & hic securus, & in illa vita sine fine regnaret. Herodes à Judæis ubi Christus nascatur inquit. Quærunt simul, non sicut Magi adorandum, sed inventum necandum. Quid times Herodes, quia audis regem natum? Non venit ille ut te excludat, sed ut Diabolum vincat. Sed tu hæc non intelligens turbaris & sævis; & ut perdas unum quem quæris, per tot infantum mortes magis efficeris crudelis. Non te ulla pietas plangentium matrum, aut lugentium patrum funera filiorum, non mugitus & gemitus revocat infantum. Necas parvulos corpore, quia te necat timor in corde; & putas si hoc quod cupis impleveris, diu te posse vivere, cum ipsam vitam quæras occidere. Ille autem fons gratiæ, parvus &

magnus, qui in praesepe jacet, thronum tuum terret: agit per te nescientem causas suas, & à captivitate Diaboli animas liberat. Suscepit filios inimicorum in numerum adoptatorum. Moriuntur parvuli pro Christo nescientes, parentes plangunt martyres morientes: ille nondum loquentes idoneos suos efficit testes. Ecce quomodo regnat, qui sic regnare venerat. Ecce jam liberat liberator, & salutem praestat Salvator. Sed tu Herodes nesciens hoc, turbaris & saevis: & dum contra parvulum saevis, jam illi obsequium praebes, & nescis. Ille enim rex magnus qui ad hoc venit, ut per te & per alios suos hinc congreget: tu illi prior ad regnum coelorum tot millia candidatorum infantum innumerabilem praemittis exercitum. Hanc turbam Apocalypsis illa beati Joannis Apostoli demonstrabat, dicens, *vidi turbam multam, quam dinumerare nemo poterat ex omni tribu, stantes in conspectu Dei, & induti erant alba veste, & palma fuerunt in manibus eorum.* (Apoc. 7.) O magnum donum gratiae! Quibus eorum meritis praestitum est, ut sic vincerent infantes? Necdum loquuntur & Christum confitentur. Necdum motibus membrorum valent suscipere pugnam, & victoriae jam efferant palmam. Quomodo regnas Herodes, qui sic vinceris? Parvus ille non te armatorum virorum fortium superavit manu, sed innumerabili vicit turba morientium parvulorum. Vis nosse quid infantibus,

quos

quos t
rasti ad
bus occi
agente
ruis. Ill
interne
nem relie
causas su
iplos, &
tur, natu
sed quid
eos de p
Christus
fuit ut
diluere
continua
Symb. a
modo n
ctati, j
etatem,
retis: se
Christo
373. An
quam p
has pui
nit inf
nos, in
& laet
Serm. 37

quos trucidasti, præstiteris? Ideo accelerasti ad eorum vitam, ne cum suis parentibus occiderent veram vitam: hoc illo per te agente, qui novit bene uti etiam malis tuis. Illorum animas liberavit à parentum internecionis suæ societate, & te solum inanem reliquit in scelere. Egit & agit gratia causas suas, & per inimicos suos, & per ipsos, & in ipsis: nam & ipsi qui moriebantur, natura filii iræ erant, sicut & cæteri: sed quid eis præstitit gratia, nisi ut erueret eos de potestate tenebrarum? Prestitit eis Christus ut pro Christo morerentur, præstitit ut suo sanguine ab originali peccato diluerentur. Nati sunt ad mortem, sed continuo eos mors reddidit vitæ. *L. 3. de Symb. ad Catechum. c. 4.* O parvuli beati! modò nati, numquam tentati, nondum luctati, jam coronati. Non habebatis quidem ætatem, qua in Christum passurum crederetis: sed habebatis carnem, in qua pro Christo passuro passionem sustineretis. *Ser. 373.* Antè Martyres sanguine sunt effecti, quàm possent ore Dominum confiteri. Et has primitias Christus misit ad Patrem. Venit infans, & jerunt infantes; infans ad nos, infantes ad Deum. *Ex ore infantium & lactentium perfecisti laudem, (Psal. 8.)* *Serm. 375.*

PRO QUADRAGESIMA

Et subsequentibus Festis
Mobilibus.

FERIA IV. CINERUM.

*Sacratissimum Quadragesima tempus quantæ
pietate ac devotione inchoandum, ac per-
currendum sit homini Christiano.*

Observationem Quadragesimæ, so-
lemni reditu præsentatam, ho-
dierno die ingredimur: quo er-
iam exhortatio debetur; ut Dei
sermo jejunatos corpore, pascatur in cor-
de: ac sic interior homo cibo suo refectus
exterioris castigationem possit agere, &
robustius sustinere. Congruit enim nostræ
devotioni, ut qui Domini Crucifixi passio-
nem jam propinquantem celebraturi sumus
reprimendarum carnalium voluptatum cru-
cem nobis ipsi etiam faciamus, sicut dicit
Apostolus, *Qui autem Jesu Christi sunt,*
carnem suam crucifixerunt cum passionibus &
concupiscentiis. (Gal. 5.) In hac quidem
cruce per totam vitam istam, quæ in me-
diis tentationibus ducitur, perpetuo debet
pendere Christianus. Non enim est in hac
vita tempus evellendi clavos, de quibus
in Psalmo dicitur, *Confige clavis à timore*
tuo carnes meas. (Psalm. 118.) Carnes,
sunt carnales concupiscentiæ; clavi sunt
præcepta justitiæ; his illas timor Domini
con-

configit
crucifigit
secro ita
Dei, ut
vam, sa
Cruz erg
lùm non
dicens, I
cruce Dom
mibi mun
(Gal. 6.
draginta
ta, quæ
rum sign
ducturos
runt, die
ro; sive
naria lege
numerum
Scriptura
strant; si
sa, quam
culentior
Elias & i
jejunaver
Moyses &
est, in le
gelio, id
& harean
hominem
commessa
cubilibus
ne & re
Dominum

configit, qui nos illi acceptabilem hostiam crucifigit. Unde item dicit Apostolus, *Obsecro itaque vos, Fratres, per miserationem Dei, ut exhibeatis corpora vestra hostiam vivam, sanctam, Deo placentem. (Rom. 12.)* Crux ergo ista, in qua Dei servus non solum non confunditur, sed etiam gloriatur dicens, *Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo: (Gal. 6.)* crux, inquam, ista non quadraginta dierum est, sed totius hujus vitæ, quæ mystico numero quadraginta istorum significatur dierum; sive quoddam homo ducturus hanc vitam, sicut nonnulli asserunt, diebus quadraginta formatur in utero; sive quoddam Evangelia quatuor cum denari a lege concordant; & quater deni istum numerum signant, nobisque in hac vita Scripturas utrasque necessarias esse demonstrant; sive alia qualibet probabiliore causa, quam potest intellectus melior & luculentior invenire. Unde & Moyses & Elias & ipse Dominus quadraginta diebus jejunaverunt: ut insinuaretur nobis & in Moyse & in Elia & in ipso Christo, hoc est, in lege & Prophetis & in ipso Evangelio, id nobiscum agi, ne conformemur & hæreamus huic sæculo, sed crucifigamus hominem veterem, (Rom. 13.) non in commensationibus & ebrietatibus, non in cubilibus & impudiciis, non in contentione & emulatione agentes; sed induamus Dominum Jesum, & carnis curam ne fece-

rimus in concupiscentiis. Sic semper hic vive Christiane : si terreno limo gressus non vis immergere, noli de ista cruce descendere. Si autem hoc faciendum est per hanc totam vitam, quāto magis per istos Quadragesimæ dies, quibus non solum agitur, verum etiam significatur hæc vita? Per alios ergo dies non graventur corda vestra in crapula & ebrietate : per hos autem etiam jejunate. Vos autem etiam per alios dies jejunatis, per hos auge quod facitis. Omnes unanimes, omnes fideles fideliter, omnes in hac peregrinatione unius patriæ desiderio suspirantes, & amore ferventes. Donum Dei, quod ipse non habet, nullus in altero invideat, nullus irrideat. In spiritalibus bonis, tuum deputa, quod amas in fratre: suum deputer, quod amat in te. Nemo sub abstinentiæ specie, mutare affectet potius, quā refecare delicias; ut pretiosos cibos quærat, quia carne non vescitur, & inusitados liquores, quia vinum non bibit: ne per occasionem quasi domandæ carnis, magis agat negotium voluptatis. Alimenta quidem mundis munda sunt omnia: sed in nullo est munda luxuria.

Serm. 205.

Orationi
mum
debet

A N
pu
stra deb
Domino
non Dor
Orationi
quidem
re: veru
his pigr
re; & i
cres, nu
Tempus
hoc fac
Domino
riendo
voluta
mel in
nostra
bus, ut
veraciss
tionis h
tionibu
mus: qu
tempus
do agim
mus? H
Christi
fos nos
surgend

Orationi aliisque bonis operibus, hoc potissimum Quadragesimali tempore, incumbere debet homo Christianus.

A Nniversario reditu Quadragesimæ tempus advenit, quo vobis exhortatio nostra debetur: quia & vos tempori congrua Domino opera vestra debetis: quæ tamen non Domino utilia possint esse, sed vobis. Orationibus, jejuniis, eleemosynis & aliâ quidem tempora debent Christiano fervere: verumtamen & illos qui diebus aliis in his pigri sunt, debet ista solemnitas excitare; & ii qui per alios dies ad ista sunt alacres, nunc ea debent ferventiùs exercere. Tempus quippe humilitatis nostræ vita in hoc sæculo est, quam dies significant isti, Domino pro nobis Christo, qui semel moriendo passus est, velut annis omnibus revoluta solemnitate passuro. Quod enim semel in toto tempore factum est, ut vita nostra novaretur; celebratur annis omnibus, ut in memoriam revocetur. Si ergo veracissimæ pietatis affectu, toto peregrinationis hujus tempore, quo in mediis tentationibus vivimus, humiles corde esse debemus: quantò magis his diebus, quibus ipsum tempus humilitatis nostræ non solum vivendo agimus, sed etiam celebrando significamus? Humiles esse nos docuit humilitas Christi, quia impiis moriendo cessit: excelsos nos facit celsitudo Christi, quia pios resurgendo præcessit. *Si enim commoritur sis-*

mus, ait Apostolus, & convivemus: si tole-
ramus & conregnabimus. (2. Tim. 2.) Unum
horum modò, tamquam ejus propinquante
passione; alterum post Pascha, tamquam
ejus resurrectione completa, devotione de-
bita celebramus. Tunc enim post dies hujus
humilitatis, etiam nostra celsitudinis tem-
pus, etsi nondum videndo agere vacat;
jam tamen prameditando significare dele-
ctat. Nunc itaque orationibus ingemisca-
mus instantiùs: tunc uberiùs exhilarabimur
laudibus. Sed orationibus nostris, quibus
ad Deum faciliùs volando perveniat, elee-
mosynis & jejuniis pennas pietatis addamus.
Hinc autem intelligit animus Christianus,
quantùm remotus esse debet à fraude alienæ
rei; quando sentit simile esse fraudi, si su-
perflua sua non tribuerit indigenti. Domi-
nus dicit, *Date & dabitur vobis; dimittite
& dimittetur vobis.* (Luc. 6.) Hæc duo
genera elemosynarum, tribuendi & igno-
scendi, clementer & ferventer operemur;
qui nobis à Domino ut bona tribuantur, &
mala non retribuantur, oramus. *Date*, in-
quit, & *dabitur vobis.* Quid verius, quid
justius; ut qui dare detrectat, se fraudet
ipse, nec accipiat? Si imprudenter agricola
quærit messlem, ubi se novit non pramissis-
se semen; quantò impudentiùs quærit Deum
divitem dantem, qui hominem pauperem
noluit exaudire poscentem? In paupere
enim se pasci voluit, qui non esurit.
Deum ergo nostrum egentem non sperna-
mus in paupere, ut egentes satiemur in divi-
te.

te. Ha-
ergo
est quo
bili, te
acciper
dit, ne
ascendit
impuden
le illa:
nisi dan
Qua igit
tem, si
tem? I
Ignosci
conserv
Domino
syna nu
in ater
habet
mulatu
non ero
inimici
que fin
teneant
dempt
oratio
nando
do, b
do, à
querit
enim ta
tutum
faciliu

te. Habemus egentes, & egemus: demus ergo, ut accipiamus. Verumtamen quid est quod damus? Et pro isto exiguo, visibili, temporali atque terreno, quid est quod accipere desideramus? *Quod oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, (1. Cor. 2.)* Nisi ipse promitteret, impudentiæ fuisset dare ista, & accipere velle illa: quæ tamen ista nec ipsa haberemus, nisi dante illo, qui exhortatur ut demus. Quæ igitur fronte in utrisque speramus dantem, si in minimis contemnimus imperantem? *Dimittite & dimittetur vobis.* Hoc est, Ignoscite, & ignoscetur vobis. Conservus conservo reconcilietur, ne iuste servus à Domino puniatur. In hoc genere elemosynæ nullus est pauper. Potest hoc facere ut in æternum vivat, etiam qui ad tempus non habet unde vivat. Gratis datur, dando cummulatur, quæ non consumitur, nisi quando non erogatur. Cujus ergo usque ad hos dies inimicitia perdurarunt, confundantur atque finiantur. Finiantur, ne finiant: non teneantur, ne teneant: perimantur per Redemptorem, ne perimant retentorem. Ita oratio nostra humilitate & charitate, jejunando & dando, temperando & ignoscendo, bona tribuendo & mala non retribuendo, à malo declinando & bona faciendo, quærit pacem: & consequitur eam. Volat enim talibus oratio pennis adminiculata virtutum: & quod Christus pax nostra præcessit, facilius perfertur in cœlum, *Serm. 206.*

Jejunium quod in Quadragesima ex precepto Ecclesia observandum est, quam proficuum sit homini Christiano, imò & necessarium.

Quid nobis prodest abstinere aliquantum à pastu & lætitia carnali? Caro in terram cogit, mens fursum tendit: rapitur amore, sed tardatur pondere. De hac re Scriptura ita loquitur: Corpus enim quod corrumpitur, aggravat animam, & deprimit terrena inhabitatio sensum multa cogitantem, (Sap. 9.) Si ergo caro in terram vergens onus est animæ, & sarcina prægravans prævolantem: quantum quisque delectatur superiore vita sua, tantum deponit de terrena sarcina sua. Ecce quod agimus jejunantes. Non vobis ergo videatur levis res aut superflua, ne quisquam fortè hoc faciens Ecclesiæ consuetudine, cogitet apud se, & dicat sibi, aut suggerentem intrinsecus audiat tentatorem: Quid facis, quia jejunas? Defraudas animam tuam, non ei das quod eam delectat, tibi ipsi ingeris poenam, tuus ipse tortor & cruciator existis. Deo ergo placet, quia te crucias? Ergo crudelis est, qui delectatur poenis tuis. Responde hujusmodi tentatori: Excrucio me planè, ut ille parcat: do de me poenas, ut ille subveniat, ut placeam oculis ejus, ut delectem suavitatem ejus. Nam & vi-

ctima

Anima excrucietur, ut in aram imponatur:
 Minus premet mentem meam caro mea.
 Et tali dissuasori malo, servo ventris,
 responde per hanc similitudinem, & dic:
 Si jumento fortè infideres, si equo ute-
 reris, qui te gestiendo posset præcipitare,
 nonne ut securus iter ageres, cibaria fe-
 rocienti subtraheres, & fame domares
 quem freno non posses? Caro mea ju-
 mentum meum est: iter ago in Jerusa-
 lem, plerumque me rapit, & de via co-
 natur excludere: via autem mea Christus
 est: ita exultantem non cohibebo jejunio?
 Si quis hoc sapit, etiam ipso experimen-
 to probat, quàm utiliter jejunetur. Num-
 quid enim caro ista quæ nunc domatur,
 semper domabitur? Dum temporaliter flui-
 rat, dum mortalitatis conditione prægra-
 vatur, habet exultationes suas manifestas
 & periculosas menti nostræ. Caro est enim
 adhuc corruptibilis, nondum resurrexit;
 nam non semper sic erit: nondum habet
 statum proprium coelestis habitudinis; non-
 dum enim facti sumus æquales Angelis
 Dei: & ideo concupiscimus adversus car-
 nem, ut nobis domitam carnem subjicia-
 mus, & eam ad obediendum attrahamus.
 Numquid odimus, quam nobis cupimus
 obedire? Filium domas, ut tibi obediat:
 numquid odisti, numquid deputas inimi-
 cum? Servum tuum diligis & castigas, &
 in castigando obedientem facis. Habes de
 hac re ipsius Apostoli manifestam ple-
 namque sententiam: *Non sic curro*, inquit,

tam-

tamquam in incertum; non sic pugillor, quasi aerem cadens: sed castigo corpus meum, & in servitutem redigo, ne forte aliis pradicans, ipse reprobus inveniar, (1. Cor. 9.) Habet ergo caro ex conditione mortali quasi quosdam terrenos appetitus suos: in hos tibi jus froeni concessum est. At te quid pertinet? Delectationem carnis non relaxare usque ad illicita, aliquantum & à licitis refranare. Qui enim à nullis refrenat licitis, vicinus est & illicitis. Licita est satietas, illicita est ebriositas: tamen modesti homines, ut longè se faciant à turpitudine ebrietatis, castigant se aliquantum & à libertate satietatis. Ita ergo agamus, Fratres, temperemus; & quod facimus, sciamus quare faciamus. Cessando à lætitia carnis, acquiritur lætitia mentis, *Tract. de Utilit. Jejunii c. 2. 3. & seq.*

S A B B A T O.

Jejunium Quadragesimale ita observandum est homini Christiano, ut non sit novarum occasio deliciarum, sed veteris concupiscentia repressio.

Jejunemus humiliantes animas nostras, appropinquante die, quo magister humilitatis humiliavit semetipsum, factus subditus usque ad mortem crucis. Imitemur ejus crucem, abstinentiæ clavibus domitas concupiscentias configentes. Castigemus corpus nostrum, & servituti subiciamus: & ne per indomitam carnem ad illicita prolabamur,
in

in ea
hamus.
ceteros
etiam
cavend
luptates
to vino
aliorum
sibi den
cibos ex
jucundit
alio tem
pori qua
cet obse
rum con
varum
ne vobi
stis vigi
niis con
saturitas
Non hu
testanda
nanda.
libus sa
ra lenti
Sanctur
rasse pe
ergo nec
& quibu
à jejunio
dum, s
Quadrages
fi, exqu
veteres

in ea domanda aliquantum & licita subtrahamus. Crapula & ebrietas etiam per dies ceteros devitanda: per hos autem dies etiam concessa prandia removenda. Sanè cavendum est ne mutes, non minuas voluptates. Videas enim quosdam pro usitato vino, inusitados liquores exquirere, & aliorum expressione pomorum, quod ex uvæ sibi denegant, multo suavius compensare; cibos extra carnes multiplici varietate ac jucunditate conquirere; & suavitates quas alio tempore consecrari pudet, huic tempori quasi opportunè colligere: ut videlicet observatio Quadragesimæ non sit veterum concupiscentiarum repressio, sed novarum deliciarum occasio. Hæc, Fratres, ne vobis persuasa subreant, quanta potestis vigilantia providete. Parsimonia jejuniis jungatur. Sicut ventris castiganda saturitas, ita gulæ irritamenta cavenda sunt. Non humanorum alimentorum genera detestanda, sed carnalis est delectatio refrænanda. Esau non pingui vitulo vel volatilibus saginatis, sed immoderatè concupita lenticula reprobatus est, (*Genes. 25.*) Sanctum David aquam plus justo desiderasse penituit, (*1. Paral. 11.*) Non operosis ergo neque pretiosis, sed in promptu positis & quibusque vilioribus alimentis est corpus à jejunio reficiendum, vel potiùs fulciendum, *Serm. 207.* Sunt quidam observatores Quadragesimæ deliciosi potiùs quàm religiosi, exquirentes novas suavitates magis quàm veteres concupiscentias castigantes, qui

copio-

copiosis pretiosisque apparatusibus fructuum
diversorum, quorumlibet obsoniorum va-
rietates & sapes superare contendunt :
jejunant, non ut solitam temperando mi-
nuant edacitatem, sed ut immoderatam
differendo augeant aviditatem. Nam ubi
tempus reficiendi advenerit, opimis men-
sis tanquam pecora præsепibus irruunt ;
numerosioribus ferculis corda obruunt ven-
tresque distendunt ; artificiosis & peregrini-
is condimentorum diversitatibus gulam,
ne vel copia compeſcatur, irritant. De-
nique tantum capiunt manducando, quan-
tum digerere non sufficiant jejunando. Quid
autem absurdius, quàm tempore, quo ca-
ro arctius castiganda est, tantas carni sua-
vitates procurare, ut ipsa faucium concu-
piscencia nolit Quadragesimam præterire ?
Quid inconvenientius, quàm in diebus hu-
militatis, quando pauperum victus omni-
bus imitandus est, ita vivere, ut si toto
tempore sic vivatur, vix possint divitum
patrimonia sustinere ? Cavete ista, Dila-
tissimi : cogitate quod scriptum est :

Post concupiscencias tuas non eas, (Eccli. 18.)

Quod saluberrimum præceptum si omni
tempore observandum est, quantò am-
plius his diebus, quando ita turpe est si
cupiditas nostra ad inusitatas laxetur ille-
cebras, ut merito culpetur qui non restrin-
xerit usitatas ? *Sermon. 210.*

Do-

Do-

Do-

Jejunium

hac t-

illis

UT

ni-

diebus f-

iam el-

ipsis ad-

à cibis so-

vis eas

pter ali-

non pot-

peri, q-

det pau-

quoniam

gatione

in corde

quæ pro-

ctis hoc

que con-

nam in-

bit, (A-

perum,

eius viv-

sauro re-

stus, q-

stianus.

tio non

pia, sta-

Tunc g-

Dominica I. Quadragesimæ.

*Jejunium & oratio hominis Christiani, ut
hoc tempore sine Deo acceptiora, adjungat
illis misericordiam.*

UT nostræ orationes congruis admi-
niculis adjuventur, quoniam in his
diebus ferventiores habere debemus, et-
iam eleemosynas ferventiùs erogemus.
Ipsis adjiciatur, quod nobis jejunando &
à cibis solitis abstinendo detrahitur. Quam-
vis eas debeat largiores habere, qui pro-
pter aliquam necessitatem corporis sui
non potest abstinere, ut hoc addat pau-
peri, quod sibi detrahit: sed ideo plus
det pauperi, quia sibi non detrahit; ut
quoniam minùs potest orationes suas casti-
gatione corporis adjuvare, abundantior
in corde pauperis includat eleemosynam,
quæ pro illo possit orare. De Scripturis san-
ctis hoc est saluberrimum amplectendum-
que consilium: *Include, inquit, eleemosy-
nam in corde pauperis, & hac pro te exora-
bit, (Eccli. 29.) Serm. 209.* Præcipuè pau-
perum mementote, ut quod vobis par-
ciùs vivendo subtrahitis, in cœlesti the-
sauro reponatis. Accipiat esuriens Chri-
stus, quod jejunans minùs accipit Chri-
stianus. Castigatio volentis, fiat sustenta-
tio non habentis. Voluntaria copiosi inop-
ia, fiat necessaria inopis copia, *Serm. 210.*
Tunc grata sunt Deo nostra jejunia, si
illi

illi qui necessitate jejunant, reficiantur à nobis. Jejunium tuum te castiget, sed lætificet alterum: & ita fructuosa erunt angustia tua, si alteri latitudinem præsent. Sic jejuna, ut in alio manducante prandisse te gaudeas. Nam manducante paupere de bonis tuis, prandet Christus, qui se in paupere esurire testatur, *Serm. 143. & 144. in Append.* Eleemosinas his diebus augere, quodammodo ex debito est. Ubi enim justius quàm miserando impenditis, quod vobis abstinendo demitis? Et quid iniquius, quàm ut quod minus erogat abstinencia, servet permanens avaritia, aut consumat dilata luxuria? Intendite itaque quibus debeatis, quod vobis denegatis: ut quod detrahit temperantia voluptati, addat misericordia charitati. Quid jam dicam de illo opere misericordiae, ubi nihil de sacculo impenditur, sed ex corde dimittitur; quod magis si maneat, quàm si recedat, incipit esse damnosum? Iram dico adversus aliquem in corde servatam. Quid autem stultius, quàm inimicum forinsecus devitare, & multò pejorem in præcordiis intimis retinere? Unde Apostolus dicit: *Sol non occidat super iracundiam vestram*, (*Eph. 4.*) moxque subiungit: *Neque deris locum Diabolo*. Tamquam hoc agat, qui non citò iram pellit ex animo, ut per illam velut per januam aditum præstet Diabolo. Primitus itaque agendum est, ut super iram non occidat iste sol; ne deferat ipsam mentem justitiæ sol.

sol. Sed
mansit
dies Do
tus inter
pendens
cujuscum
ad istos
perduravi
ut oratio
palpiter,
mutescat
dicendum
sicut &
(*Matth.*)
retribuatur
mittite et
dabitur v

Quantum
Christi
studere

Jejunia
pheta
tunium
Arguit
piorum.
laxantes
liberante
cabili &
ciliras.
riam: d

QUADRAGESIMA. 189

fol. Sed in cujus pectore adhuc usque permansit, pellat eam saltem jam proximus dies Dominicæ passionis, qui non est iratus intersectoribus suis, pro quibus in ligno pendens & precem fudit & sanguinem. In cujuscumque ergo vestrum pectore usque ad istos sanctos dies fronte impudentissima perduravit, nunc inde saltem ira discedat, ut oratio securâ procedat: nec offendant aut palpitet, aut sub conscientie stimulis obmutescat, cum ad eum locum venerit, ubi dicendum est: *Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.* (Matth. 6.) Aliquid petaturi estis ne vobis retribuatur, & aliquid ut tribuatur: *Remittite ergo, & remittetur vobis; date, & dabitur vobis,* (Luc. 6.) Serm. 208.

FERIA II.

Quantum homo Christianus hoc tempore, quo Christus ad mortem usque nos dilexit, studere debeat charitati erga proximum.

Jejunia vestra non sint talia, qualia Propheta condemnat, dicens: *Non hoc jejunium elegi, dicit Dominus, (Isai. 58.)* Arguit enim jejunia litigiosorum: quærit piorum. Arguit opprimentes, quærit relaxantes. Arguit inimicantes, quærit liberantes, Serm. 206. Sit in animo placabili & humili misericors ignoscendi facilitas. Petat veniam, qui fecit injuriam: det veniam, qui accepit injuriam:

ut

ut non possideamur à Satana, cujus triumphus est dissensio Christianorum. Et hæc enim magni lucri eleemosyna est, debitum relaxare conservo, ut tibi relaxetur à Domino. Utrumque opus bonum cœlestis magister discipulis commendavit dicens: *Remittite, & remittetur vobis: dante & dabitur vobis, (Luc. 6.)* Memento te servi illius, (Matth. 18.) cui omne debitum dominus ejus quod donaverat, replicavit, quia conservo ipse debenti sibi centum denarios misericordiam non rependit, quam de talentorum decem millibus quæ debebat accepit. In hoc genere operis boni excusatio nulla est, ubi sola voluntas tota facultas est. Potest quisque dicere, Ne stomachus doleat, jejunare non possum. Potest etiam dicere, Volo dare pauperi, sed unde, non habeo: aut tantum habeo, ut timeam egere, si dero. Quamquam & in his operibus excusationes plerumque sibi homines falsas faciunt, quia veras non inveniunt. Verumtamen quis est qui dicat, Idèd non ignovi veniam petenti, quia me valetudo impedivit, aut quia manus qua porrigerem non fuit? Dimitte, ut dimittatur tibi. Carnis hic opus nullum est, nullum vel carnis suæ membrum in adjutorium animæ assumitur, ut hoc impleatur, quod rogatur. Voluntate agitur, voluntate perficitur. Fac securus, da securus, nihil in corpore dolebis, nihil in domo minus habebis. Jam verò, Fratres, videte

dete qui
non igno
micum
cùm ser
iracundi
te, Cha
dus sit,
non vult
exercere
quod ma
vestrorum
tinentiæ
fratribus
donantes
versus al
mus ejus
debebat
vit: D
qui in t
lum om
supplicia
ergo ipse
quia si i
de venia
peccavim
pro iniu
mus vi
ligamus
Christian
emplum
ergo inte
cina qui
inflaris?
scio qui

dete quid mali sit, ut poenitenti fratri non ignoscat, cui praeceptum est ut inimicum adhuc diligit. Quæ cum ita sint, cum scriptum sit: *Sol non occidat super iracundiam vestram: (Eph. 4.)* considerate, Charissimi, utrum Christianus dicendus sit, qui saltem his diebus inimicitias non vult finire, quas numquam debuit exercere, *Serm. 210.* Ecce dixi vobis quod maxime per istos dies jejuniorum vestrorum, oblationum vestrarum, continentiae vestrae, agere debeatis, ut cum fratribus vestris concordetis: ut omnes donantes vobismetipsis, si quis habet adversus aliquem querelam, securi celebremus ejus passionem, qui nihil cuiquam debebat, & pretium pro debentibus solvit: Dominum Jesum Christum dico, qui in neminem peccavit, & propè in illum omnis mundus peccavit; nec exegit supplicia, sed promisit præmia. Habemus ergo ipsum testem in cordibus nostris, quia si in aliquem peccavimus, vero corde veniam postulemus; si aliquis in nos peccavit, veniam dare parati simus, & pro inimicis nostris oremus. Non expectemus vindicari, Fratres, *Serm. 211.* Intel- ligamus, quomodo Christum debeat sequi Christianus. Habemus tale humilitatis exemplum, superbiae medicamentum. Quid ergo intumescis, ò homo? ò pellis morticina quid tenderis? ò sanies foetida quid inflaris? Anhelas, doles, æstuas, quia nescio quis tibi fecit injuriam. Unde tu fla-

gitas

gitas ultionem, sitis arenti fauce vindictam; nec prius ab intentione desistis, donec de illo qui te læserit, vindiceris? Si Christianus es, expecta regem tuum: prius se vindicet Christus. Nondum enim vindicatus est, qui pro te tanta perpeſſus est. Et utique illa majestas posset vel nihil perpeti, vel continuò vindicari. Sed cùm esset in illo tanta potentia, idè fuit etiam tanta patientia: quia pro nobis est passus, relinquens nobis exemplum, ut sequamur vestigia ejus, *Serm. 304.*

F E R I A III.

*Caveat homo Christianus, ne eo tempore, quo
Deo reconciliari sumus, in corde inimici-
tias foveat.*

Solemne tempus advenit, quando de anima attentius cogitanda & corpore castigando vestram commoneam charitatem. Hi sunt enim quadraginta dies sacratissimi toto orbe terrarum, quos propinquante Pascha universus mundus, quem Deus in Christo reconciliat sibi, prædicanda devotione concelebrat. Si quæ inimicitia, quæ vel nasci non debuerunt, vel citò mori debuerunt, & tamen usque ad hoc tempus sive negligentia, sive pertinacia, sive non modesta, sed superba verecundia, inter fratres perdurare potuerunt; saltem modò finiantur. Super quas sol non debuit occidere, saltem post multos solis ortus & occasus, etiam ipsæ suo tandem ali-

aliquando
rnis ullo
micitias fi
non vult
bè verēc
His tribu
mas in qu
Vigilet co
tra pertin
perbam v
Qui se co
excuciat e
cupit esse
cogitet d
ut sibi fra
timorem
micitias fi
tis. Cha
adeſt, ex
tum aute
do, *Serm.*
mus in ob
monent
vobis, ut
querelam
contemn
ta ista m
terrenas
ne subme
vis iusto
unum est
ſimus, q
cere in
ſtra; ſc
May

aliquando extinguantur occasu, nec ulterius ullo renoventur exortu. Negligens inimicitias finire obliviscitur, pertinax veniam non vult concedere, cum rogatur; superbe verecundus veniam petere designatur. His tribus vitiis inimicitiae vivunt: sed animas in quibus non moriuntur, occidunt. Vigilet contra negligentiam memoria, contra pertinaciam misericordia, contra superbam verecundiam submissa prudentia. Qui se concordiae recolit neglectorem, excutiat expurgando torporem: qui se cupit esse sui debitoris exactorem, De se cogitet debitorem: qui erubescit petere, ut sibi frater ignoscat, vincat per bonum timorem malum pudorem: ut noxiis inimiciis finitis: ut eis mortuis, vos vivatis. Charitas, Fratres mei, in quantum adest, exerceatur bene vivendo: in quantum autem minus est, impetretur petendo, *Serm. 209.* Dies isti sancti, quos agimus in observatione Quadragesimae, commonent nos de fraterna concordia loqui vobis, ut quicumque habet adversus alium querelam, finiat, ne finiatur. Nolite ista contemnere, Fratres mei. Cum enim vita ista mortalis & fragilis, quae inter tot terrenas tentationes periclitatur, & orat ne submergatur, non potest esse in quovis iusto fine qualibuscumque peccatis; unum est remedium per quod vivere possumus, quia docuit nos Magister Deus dicere in oratione: *Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus*

nostris. Pactum & placitum cum Deo fecimus, & conditionem solvendi debiti in cautione subscripsimus. Dimitti nobis plena fiducia petimus, si & nos dimittimus: si autem non dimittimus, dimitti nobis peccata non putemus, ne nos ipsos fallamus. Homo se non fallat, Deus neminem fallit. Humanum est irasci: & utinam nec hoc possemus. Humanum est irasci: sed non debet iracundia tua, natus furculus brevis, suspicionibus irrigari, & ad trabem odii pervenire. Aliud est enim ira, aliud odium. Nam sæpè etiam pater irascitur filio, sed non odit filium: irascitur, ut corrigat, amando irascitur. Propterea dictum est: *Festucam in oculo fratris tui vides; trabem autem in oculo tuo non vides, (Mat. 7.)* Culpas in alio iram, & tenes odium in te ipso. In comparatione odii, ira festuca est. Sed festucam si nutrias, trabes erit: Si evellas & projicias, nihil erit, *Ser. 211.*

FERIA IV.

Orationem hominis Christiani, quam in Quadragesima frequentiore & ferventiore habere debet, qualem oporteat esse.

HIs diebus a dominiculis piarum eleemosynarum, & frugalium jejuniorum oratio nostra in superna sustollitur: quia nec impudenter à Deo misericordia petitur, cum ab homine homini non negatur,

tur, nec carnalium bilis impetum ne forte piditas quod li aliquid do vel vi do saviam mines, gertere, aliquare; & i turbatione occide ini occidat in tuum: otram. Sicreat qui tibi reddilitiam ini vat. Si e quasi inim venisti. S & inimicu Ser. 56. orandum sa nostra rigitur at tantum, junat ab i viciis. Si to potius bitis oppum pccalam talib

tur, nec serena cordis petentis intentio carnalium voluptatum phantasmatibus nubilis impeditur. Sit autem oratio casta, ne fortè non quod charitas, sed quod cupiditas quærit, optemus; ne inimicis mali aliquid imprecemur; ne in quos nocendo vel vindicando non possumus, orando sæviamus, *Serm. 207.* Scio venire homines, genua figere, frontem terræ concutere; aliquando vultum suum lacrymis rigare; & in ista tanta humilitate ac perturbatione dicere, Domine, vindica me, occide inimicum meum. Planè ora, ut occidat inimicum tuum, & salvet fratrem tuum: occidat inimicitias, salvet naturam. Sic ora, ut vindicet te Deus: pœreat qui te persequabatur, sed maneat qui tibi reddatur, *Serm. 211.* Ora contra malitiam inimici tui: illa moriatur, & ille vivat. Si enim mortuus fuerit inimicus tuus, quasi inimico caruisti, sed nec amicum invenisti. Si autem mortua fuerit malitia ejus: & inimicum amisisti, & amicum invenisti, *Serm. 56.* Certè sicut nos apti efficitur ad orandum eleemosynis & jejuniis, sic & ipsa nostra oratio facit eleemosynas, cum dirigitur atque profunditur, non pro amicis tantum, verum etiam pro inimicis, & jejunat ab ira & odio, & à perniciosissimis vitiis. Si enim nos jejunamus à cibis, quanto potius illa à venenis? Denique nos debitis opportunisque temporibus alimentorum perceptione reficimur: numquam illam talibus escis oblectemus. Perpetua

suscipiat ista jejunia: quia est illi cibus prop-
 prius, quem sumere sine intermissione præ-
 cipitur. Semper ergo jejundet ab odio, sem-
 per dilectione pascatur, *Serm. 207.* Quan-
 do venturus est, qui noluit dimittere, ad
 orationem, quid factururus est? Dicat: *Pa-*
ter noster qui es in cælis. Dicat, accedat:
Sanctificetur nomen tuum, (Matth. 6.) Ad-
 huc dic: *Veniat regnum tuum.* Sequere:
Fiat voluntas tua, sicut in cælo, & in ter-
ra. Adhuc ambula: *Panem nostrum quoti-*
dianum da nobis hodie. Dixisti: quod se-
 quitur vide ne fortè velis transcendere, &
 aliud dicere. Non est quà transire possis,
 ibi teneris. Dic ergo, & verum dic: aut
 si non habes quare dicas: *Dimitte nobis de-*
bita nostra, noli dicere. Et ubi est illud
 quod Apostolus dixit: *Si dixerimus, quia*
peccatum non habemus, nos ipsos decipimus,
& veritas in nobis non est? (1. Joan. 1.)
 Si autem mordet conscientia fragilitatis,
 & in hoc sæculo ubique abundantia iniqui-
 tatis; dic ergo: *Dimitte nobis debita nostra.*
 Sed quod sequitur vide. Noluisti enim di-
 mittere peccatum fratri tuo, & dicturus
 es: *Sicut & nos dimittimus debitoribus no-*
stris? An non es dicturus? Si non es di-
 cturus, nihil es accepturus: si autem di-
 cturus, salum es dicturus. Ergo dic, &
 verum dic. Quomodo dicturus es verum,
 qui fratri tuo noluisti relaxare peccatum?
Serm. 211.

Ad bona opera hoc tempore ferventiùs exercenda hominem Christianum excitare debet memoria illius, qui tanta nobis præstitit bona, & tanta pro nobis passus est mala.

IN adjutorio misericordiæ Domini Dei nostri, tentationes sæculi, insidiæ Diaboli, mundi labor, carnis illecebra, turbulentorum temporum fluctus, & corporalis omnis atque spiritualis adversitas, eleemosynis, & jejuniis, atque orationibus superandæ sunt. Hæc cum per totam vitam fervere debeant Christiano; tum maximè propinquantæ solemnitate Paschali, quæ suo reditu anniversario nostras excitat mentes, innovans in eis memoria salutari, quod Dominus noster unicus Dei Filius misericordiam præstitit nobis, jejunavit oravitque pro nobis. Eleemossyna quippe Græcè, misericordia est. Quæ autem major esse misericordia super miseros potuit, quàm illa quæ cœli creatorem de coelo deposuit, & terreno corpore terræ induit conditorem; eum qui in æternitate Patris manet æqualis, mortalitate cœquavit & nobis, formam servi mundi Domino imposuit; ut ipse panis esuriret, satietas fitteret, virtus infirmaretur, sanitas vulneraretur, vita moreretur? Hoc autem ut nostra pasceretur fames, rigaretur ariditas, consolaretur infirmitas, extingueretur ini-

quitas, ardesceret charitas. Quæ major misericordia, quam creari creatorem, servare dominatorem, vendi redemptorem, humiliari exaltatorem, occidi suscitatorem? Nobis de præbendis eleemosynis præcipitur ut panem demus esurienti: ille seipsum ut nobis daret esurientibus, prius pro nobis se tradidit sævientibus. Præcipitur nobis ut peregrinum recipiamus: ille pro nobis in sua propria venit, & sui eum non receperunt, (*Joan. 1.*) Ipsum denique benedicat anima nostra, qui propitius sit omnibus iniquitatibus ejus, qui sanat omnes languores ejus, qui redimit de corruptione vitam ejus, qui eam coronat in miseratione & misericordia: qui satiat in bonis desiderium ejus, (*Psal. 102.*) Exerceamus itaque eleemosynas nostras tantò impensius, tantòque frequentius, quantò propinquior sit dies, qua nobis prærogata eleemosyna celebratur, *Sermon. 207.* Quæ major misericordia, quam ut Deus Unicum suum daret nobis, non vivere nobiscum, sed mori pro nobis? *Enar. 2. in Psalm. 30. nu. 7.* Est misericordia abundantissima, & larga ejus benevolentia, qui nos sanguine Filii sui redemit, cum propter peccata nostra nihil essemus. Nam ipse aliquid magnum fecit, cum hominem ad imaginem & similitudinem suam creavit. Sed quia nos nihil volumus fieri peccando, & traducem mortalitatis de parentibus duximus, & massa peccati, massa iræ facti sumus: placuit tamen illi per mise-

miseri-
cordia
pretio: de
sui innoce
innocente
redemit,
emit quos
Si peccata
suum non
gnum dedi
de ipsius m
fuerimus c
nec si aliq
speremus i
ut ei conj

Homo Chr
patiente
gente.

Sic se h
miseria
seratio, u
tiæ præce
moestitiæ
sit tempu
sit tempu
tis. Sic se
nis, ut di
pus enim
cata nost
rò laticia
de meriti

QUADRAGESIMA: 199

miseri cordiam suam redimere nos tanto pretio: dedit pro nobis sanguinem Unici sui innocenter nati, innocenter viventis, innocenter mortui. Qui nos tanto pretio redemit, non vult perire quos emit. Non emit quos perdat, sed emit quos vivificet. Si peccata nostra superant nos, pretium suum non contemnit Deus. Pretium magnum dedit. Nec tamen nobis tantum de ipsius misericordia blandiamur, si non fuerimus conati adversus peccata nostra; nec si aliqua maximè capitalia fecerimus, speremus ita futuram esse misericordiam, ut ei conjungatur iniquitas, *Serm. 21.*

FERIA VI.

*Homo Christianus lugeat modò cum Christo
patiente, ut gaudere possit cum resur-
gente.*

Sic se habet, Fratres mei, sic se habet miseria nostræ conditionis & Dei miseria, ut tempus mœstitiæ tempus lætitiæ præcedat: idest, ut prius sit tempus mœstitiæ; posterius tempus lætitiæ; prius sit tempus laboris, posterius quietis; prius sit tempus calamitatis, posterius felicitatis. Sic se habet miseria nostræ conditionis, ut diximus, & Dei miseria. Tempus enim mœstitiæ, laboris, miseriæ, peccata nostra nobis pepererunt: tempus verò lætitiæ, quietis, felicitatis, non venit de meritis nostris, sed de gratia Savato-

ris. Aliud meremur, aliud speramus: me-
remur mala, speramus bona. Hoc facit
misericordia ejus, qui creavit nos, *Serm.*
254. Propter hæc duo tempora, unum
quod nunc est in tentationibus & tribula-
tionibus hujus vitæ, alterum quod tunc
erit in securitate & exultatione perpetua,
instituta est nobis etiam celebratio duorum
temporum, ante Pascha & post Pascha.
Illud quod est ante Pascha, significat tribu-
lationem, in qua modò sumus: quod ve-
rò agimus post Pascha, significat beatitudi-
nem, in qua postea erimus. Ante Pascha
ergo quod celebramus, hoc & agimus: post
Pascha autem quod celebramus, significa-
mus quod nondum tenemus. Propterea il-
lud tempus in jejuniis & orationibus exer-
cemus, hoc verò tempus relaxatis jejuniis
in laudibus agimus. In capite nostro no-
bis utrumque figuratum est, utrumque de-
monstratum est. Passio Domini ostendit
nobis vitam præsentis necessitatis, quia o-
portet laborare, & tribulari, & ad extre-
mum mori: resurrectio verò & clarifica-
tio Domini ostendit nobis vitam, quam
accepturi sumus, cum venerit retribuere
digna dignis, mala malis, bona bonis,
Enarrat. in Psal. 148. num. 1. Domini Pas-
sio tempus nostrum significat, in quo nunc
stemus. Flagella, vincula, contumeliæ,
sputa, spinea corona, vinum fellitum,
in spongia acetum, insultationes, oppro-
bria, postremò ipsa crux, in ligno mem-
bra sacra pendentia, quid nobis signifi-
cant,

cant, nisi
moeroris
tentationis
species, C
habentem
Sed ista f
Quam pu
Quia spec
(Psal. 44
minus San
Christus a
stivit, fa
fecit, ma
spinis cor
alapis ces
neratus,
rio die r
tua morte
ejus resur
Sanctum
mortuis,
sedendi a
bi quid d
se: hic e
vita bea
test. R
ista non
ris. Q
Sed non
loco ubi
non est il
fodis, q
facis quæ
invenias.

cant, nisi tempus quod agimus, tempus
 moeroris, tempus mortalitatis, tempus
 tentationis? Ideo foedum tempus. Foeda
 species, Crucifixi species: *Vidimus eum non
 habentem speciem neque decorem: (1/a. 53.)*
 Sed ista foeditas pulchritudinem parturit.
 Quam pulchritudinem? Resurrectionis.
 Quia *speciosus forma prae filiis hominum,*
(Psalm. 44.) Serm. 254. Magnificavit Do-
minus sanctum suum, (Psalm. 4.) Venit
 Christus ad miseras nostras, esurivit,
 sitivit, fatigatus est, dormivit, mira
 fecit, mala passus est, flagellatus est,
 spinis coronatus est, sputis illitus est,
 alapis caesus, ligno confixus, lancea vul
 neratus, in sepulchro positus; sed ter
 tio die resurrexit, finito labore, mor
 tua morte. Ecce ibi oculum habete in
 ejus resurrectione; quia ita magnificavit
 Sanctum suum, ut resuscitaret eum à
 mortuis, & daret ei honorem in coelo
 sedendi ad dexteram suam. Ostendit ti
 bi quid debeas sapere, si vis beatus es
 se: hic enim esse non potes. In hac
 vita beatus esse non potes: nemo po
 test. Bonam rem quæris, sed terra
 ista non est regio ejus rei, quam quæ
 ris. Quid quæris? Beatam vitam.
 Sed non est hic. Aurum si quæreres in
 loco ubi non est, ille qui novit quia
 non est ibi, nonne diceret tibi, Quid
 fodis, quid terram sollicitas? Foram
 facis quod descendas, non ubi aliquid
 invenias. Quid es responsurus admo
 nenti

nenti te? Aurum quæro. Et ille, Non tibi dico, Nihil est quod quæris: sed, Non est ubi quæris. Sic & tu quando dicis, Beatus esse volo: bonam rem quæris, sed non est hic. Si habuit hic illud Christus, habebis & tu. In regione mortis tuæ, quid ille invenit, attende: veniens de alia regione quid hic invenit, nisi quod hic abundat? Manducavit tecum quod abundat in cella miseriæ tuæ. Acerum hic bibit, fel hic habuit. Ecce quid in cella tua invenit. Sed ad magnam mensam suam te invitavit, mensam coeli, mensam Angelorum, ubi ipse panis est. Descendens ergo & ista mala inveniens in cella tua, & non dedignatus est talem mensam tuam, & promissit tibi suam. Et quid nobis dicit? Credite, credite vos venturos ad bona mensæ meæ, quando non sum dedignatus mala mensæ vestræ. Malum tuum tulit, & bonum suum non dabit? utique dabit. Vitam suam promissit nobis: sed incredibilius est quod fecit. Mortem suam prærogavit nobis: tamquam diceret, Ad vitam meam vos invito, ubi nemo moritur, ubi verè vita beata est, ubi cibus non corrumpitur, ubi reficit & non deficit. Ecce quod vos invito, ad regionem Angelorum, ad amicitiam Patris & Sancti Spiritus, ad coenam sempiternam, ad fraternitatem meam; postremò ad meipsum, ad vitam meam vos invito. Non vultis credere, quia dabo vobis vitam meam? Tenete pignus mortem meam. Modò ergo cum in ista

car-

carne cor-
tione cum
tæ cum C
non accep-
mus, qui
coeperim
Serm. 231

Homo Chri-
stante
fixo glo-

ET eg-
mon-
nuntians
xi me sc
Christum.
Eti hoc
sciebat.
fixum: s
quam inv
stum, inc
intus iste
rueret q
& inane
sto, the
promiss
quis vos
seductione
secundum
sauri sapi
Christus
scientiæ

QUADRAGESIMA. 203

carne corruptibili vivimus, morum mutatione cum Christo moriamur, amore iustitiae cum Christo vivamus: beatam vitam non accepturi, nisi cum ad illum venerimus, qui venit ad nos, & cum illo esse coeperimus, qui mortuus est pro nobis, *Serm. 231.*

S A B B A T O.

Homo Christianus si vult cum Christo regnante glorificari, discat modò in Crucifixo gloriari.

ET ego, Fratres, veniens ad vos veni non in elatione verbi aut sapientiae, annuntians vobis mysterium Dei. Numquid dixi me scire aliquid in vobis, nisi Jesum Christum, & hunc Crucifixum? (1. Cor. 2.) Etsi hoc solum sciebat, nihil est quod nesciebat. Magnum est scire Christum crucifixum: sed ante oculos parvulorum tamquam involutum posuit thesaurum. Christum, inquit, crucifixum. Quanta habet intus iste thesaurus? Alio loco, cum metueret quibusdam, ne per philosophiam & inanem fallaciam seducerentur à Christo, thesaurum sapientiae & scientiae Dei promisit in Christo: Cavete, inquit, ne quis vos seducat per philosophiam & inanem seductionem, secundum elementa mundi, non secundum Christum, in quo sunt omnes thesauri sapientiae & scientiae absconditi, (Col. 2.) Christus crucifixus, thesauri sapientiae & scientiae absconditi. Nolite ergo, inquit,

nomine sapientiae decipi. Ad hoc involu-
crum vos advocate, hoc vobis ut evol-
vatur, orate. Stulte hujus mundi Philoso-
phe, quod quaris nihil est. Quid prodest,
quia multum fitis, & fontem calcando per-
transis? Contemnis humilitatem, quia non
intelligis majestatem: *Si enim cognovissent,*
numquam Dominum glorie crucifixissent. Non
dixi aliquid me in vobis scire, nisi Jesum
Christum & hunc crucifixum: humilitatem
ejus, quam irrident superbi, ut fiat in
eis: *Increpasti superbos, maledixisti enim qui*
declinant à mandatis tuis, (Psalm. 118.)
Et quod est mandatum ejus, nisi ut cre-
damus in eum, & diligamus invicem?
In quem credamus? In Christum crucifi-
xum. Quod non vult audire superbia,
hoc audiat sapientia. Hoc est mandatum
ejus, ut credamus in Christum crucifi-
xum. Hoc omnino: sed superbus iste,
erecta cervice, tumenti gutture, elata lin-
gua, inflatis buccis irridet Christum cruci-
fixum. Maledixi ergo qui declinant à man-
datis tuis. Quare irrident, nisi quia vilem
vesticulam forinsecus circumdatam vident,
latentem intus thesaurum non vident? Vi-
det carnem, videt hominem, videt cru-
cem, videt mortem, ista contemnit. Ma-
ne, noli transire, noli spernere, noli in-
sultare. Expecta, scrutare: fortè est ali-
quid intus quod te multum delectet. Si
invenias, *quod oculus non vidit, nec auris*
audivit, nec in cor hominis ascendit. Videt
oculus carnem: est infra carnem quod ocu-
lus

lus non
est ibi
in cor
bus, h
quod in
dunt en
tiones.
stare fr
ista cog
Domino
cerent,
rent, Ip
est; hoc
dunt in
mus erg
vestrum
strum m
in regn
Crucifi
stolus,
iam qu
quò, ne
tudinis
tatis via
gitans
sed eti
ri nisi
(Gal.
mini ne
ret: po
ret: po
ceret:
losophu
reperit

lus non videt. Audit auris tua vocem: est ibi quod auris non audivit. Ascendit in cor tuum, quasi de terrenis cogitationibus, homo crucifixus & mortuus: est illic quod in cor hominis non ascendit. Ascendunt enim in cor nostrum usitatae cogitationes. *Ascendit*, inquit, *in cor Moysi visitare fratres suos*: (*Exod. 2.*) humana est ista cogitatio. Et cum discipuli de ipso Domino dubitarent, & apud se ipsos dicerent, cum subito resurrexisse conspicerent, Ipse est, non est; caro est, spiritus est: hoc eis dicit, *Quid cogitationes ascendant in cor vestrum?* (*Luc. 24.*) Quaramus ergo, si possumus, non quod in cor vestrum possit ascendere, sed quod cor nostrum mereatur ascendere. Merebitur enim in regnante glorificari, qui didicerit in Crucifixo gloriari. Unde videns ipse Apostolus, non solum quod ascendat, sed etiam quâ ascendat. Multi enim viderunt quod, nec viderunt quâ: amaverunt celsitudinis patriam, sed ignoraverunt humilitatis viam. Sciens ergo Apostolus, & cogitans & præmeditans, non solum quod, sed etiam quâ, *Mibi*, inquit, *absit gloria nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi*. (*Gal. 6.*) Poterat dicere in sapientia Domini nostri Jesu Christi; & verum diceret: poterat, in maiestate; & verum diceret: poterat, in potestate; & verum diceret: sed dixit in cruce. Ubi mundi philosophus erubuit, ibi thesaurum Apostolus reperit: non contemnendo vile involu-

crum,

erum, pervenit ad pretiosum involutum: *Abst*, inquit, *mibi gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi*. Bonam sarcinam sustulisti, ibi totum est quod quaesisti; & quid ibi magnum lateret, ostendisti. Quale adjutorium? *Per quem mihi*, inquit, *mundus crucifixus est, & ego mundo*. Quando tibi crucifigeretur mundus, nisi pro te crucifigeretur per quem factus est mundus? Ergo qui gloriatur, *in Domino gloriatur*. (1. Cor. 1.) Quo Domino? Christo crucifixo. Ubi humilitas, ibi majestas; ubi infirmitas, ibi potestas; ubi mors, ibi vita. Si vis ad illa pervenire, noli ista contemnere. Hæc est doctrina Christiana humilitatis præceptum, humilitatis commendatio, ut non gloriemur, nisi in cruce Domini nostri Jesu. Nam non est magnum in Christi sapientia gloriari: magnum est in cruce Christi gloriari; unde tibi insultat impius, inde gloriatur pius; unde insultat superbus, inde gloriatur Christianus. Noli erubescere de cruce Christi: ideo in fronte tamquam in sede pudoris signum ipsum accepisti. Recole frontem tuam, ne linguam expavescas alienam. *Serm. 160.*

DOMINICA II. QUADRAGESIMÆ.

Homo Christianus si aspirat ad gloria sublimitatem, diligit modò crucis humilitatem.

Dixerunt ad eum fratres ejus: *transi hinc & vade in Judæam; ut & discipuli*

puli tui
quippe
in palat
(Joann
fratres
rabilla
bus ut
batur c
ni cum
carnis V
bitavit i
Dixit en
venit, t
ratum
tempus
nerat
Nonne
Cum an
Deus F
plenitu
debuit
nit: qui
nit? In
quebant
nere vi
sequen
reno a
& latic
pui men
qui ei
pus glo
quàm p
nebant
litare p

puli tui videant opera tua quæ facis. Nemo quippe in occulto quid facit, & quærit ipse in palam esse, manifesta teipsum mundo. (Joan. 7.) Quod eum videntur monere fratres, gloriæ ipsius consulunt: Facis mirabilia, innoresce, id est, appare omnibus ut laudari possis ab omnibus. Loquebatur caro carni: sed caro sine Deo, carni cum Deo. Loquebatur enim prudentia carnis Verbo quod caro factum est, & habitavit in nobis. Quid ad hæc Dominus? Dixit ergo eis Jesus, *tempus meum nondum venit, tempus autem vestrum semper est paratum.* Quid est hoc? Nondum venerat tempus Christi? Quare ergo Christus venerat, si tempus ejus nondum venerat? Nonne audivimus Apostolum dicentem: *Cum autem venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum? (Gal. 4.)* Si ergo in plenitudine temporis missus est, quando debuit, missus est, quando oportuit, venit: quid est, *Tempus meum nondum venit?* Intelligite Fratres quo animo illi loquebantur, qui quasi fratrem suum monere videbantur. Dabant ei consilium consequendæ gloriæ, veluti sæculariter & terreno affectu monentes, ne esset ignobilis & latitaret: quod ergo ait Dominus, *Tempus meum nondum venit*, illis respondit, qui ei consilium de gloria dabant. Tempus gloriæ meæ nondum venit. Videte quàm profundum sit: de gloria illi admonebant, sed ille voluit altitudinem humilitate præcedere, & ad ipsam celsitudinem
per

per humilitatem viam sternere. Nam & illi discipuli utique gloriam requirebant, qui volebant sedere unus ad dexteram ejus & alter ad sinistram: attendebant quòd, & non videbant quà: Dominus eos, ut ordinatè venirent ad patriam, revocavit ad viam. Excelsa est enim patria, humilis via. Patria est vita Christi, via est mors Christi: patria est mansio Christi, via est passio Christi. Qui recusat viam, quid quærit patriam? *Tract. 28. in Joan.* Quærebant altitudinem, dicentes ut unus eorum sedeat ad dexteram tanti patrisfamilias, alter ad sinistram. Magnam planè illi celsitudinem requirebant, magnam; sed quoniam postponebant quà, vocat eos Christus ab eo quòd ire volebant, ad illud quòd ire debebant. Quærentibus quippe tantam celsitudinem quid respondit? *Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum? (Matth. 20.)* Quem calicem nisi humilitatis, nisi passionis? quem bibiturus, & in se transformans infirmitatem nostram ait Patri, *Pater, si fieri potest, transeat à me calix iste. (Matth. 24.)* Istos ipsos in se transformans, qui talem calicem bibere recusabant, & altitudinem quærebant, humilitatis viam negligebant, *Potestis bibere, inquit, calicem quem ego bibiturus sum? Christum quæritis excelsum; redite ad Crucifixum. Vultis regnare & gloriari in sedibus Christi? prius discite dicere, Mihi abest gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi. (Gal. 6.)* *Serm. 160.* Hujus signum
in

in front
mus,
ejus, e
Magi c
Domin
noluit
gnum fu
millatus
miles,
Tract. 3
portam
illud fac
rem qu
pictore
litatis C
humilita

Homo C
Christi
ram,

A Scen
va
fuit. (
gnificat
mons q
celsitud
dimus,
Ipse tibi
nis, qui
Quid est
tum est
est vall

in fronte gestamus, de quo non erubescimus, si & in corde gestemus. Signum ejus, est humilitas ejus. Per stellam eum Magi cognoverunt; & erat hoc signum de Domino datum, coeleste atque præclarum noluit stellam esse in frontibus fidelium signum suum, sed crucem suam. Unde humiliatus, inde glorificatus: inde erexit humiles, quod humiliatus ipse descendit. *Tract. 3. in Joan.* Signum crucis in fronte portamus. Hoc dico, Fratres, quia multi illud faciunt, & intelligere nolunt. Factorem quærit Deus signorum suorum, non pictorem. Si portas in fronte signum humilitatis Christi, porta in corde imitationem humilitatis Christi. *Serm. 32.*

F E R I A I I.

Homo Christianus se illuc cupit pervenire, quod Christus præcessit, non declinet viam asperam, quâ incessit.

Ascensiones in corde ejus disposuit, in convallē plorationis, in locum quem disposuit. (*Pf. 83.*) Convallis humilitatem significat, mons celsitudinem significat. Est mons quod ascendamus, spiritualis quædam celsitudo. Et quis est ille mons, quod ascendimus, nisi Dominus noster Jesus Christus? Ipse tibi fecit patiendo convallē plorationis, qui fecit manendo montem ascensionis. Quid est vallis plorationis? *Verbum caro factum est, & habitavit in nobis. (Jo. 1.)* Quid est vallis plorationis? *Præbuit percutienti se*

maxillam, saturatus est opprobriis. (Thren. 3.) Quid est vallis plorationis? Colaphizatus est, sputis illitus, spinis coronatus, crucifixus est. Hæc est vallis plorationis, unde tibi ascendendum est. Sed quò ascendendum est? *In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum.* Ipsum enim Verbum caro factum est, & habitavit in nobis. Sic descendit ad te, ut maneret in se: descendit ad te, ut fieret tibi convallis plorationis; mansit in se, ut esset tibi mons ascensionis. Erit, inquit Isaias, in novissimis diebus manifestus mons Domini paratus in cacumine montium. Ecce quò ascendendum est. Hinc ergo ascendendum est, illuc ascendendum est, ab exemplo ipsius, ad divinitatem ipsius. Exemplum enim tibi fecit humiliando se. *Enar. in Psalm. 119. num. 1.* Quà præcessit, tu sequi quid times? Quà præcessit? Per tribulationes, per angustias, per opprobria. Septa erat via, sed antequam transires: postea quàm transiit, sequere, jam patet via illius transitu. *Enar. in Ps. 59. num. 10.* Abneget, inquit, se, & tollet crucem suam, & sequatur me. (Marc. 8.) Quò sequendus est Dominus? Quò iit, novimus. Resurrexit enim, & ascendit in cœlum: illò sequendus est. Planè desperandum non est, quia ipse promissit, non quia homo aliquid potest. Longè à nobis erat cœlum antequam caput nostrum iisset in cœlum. Jam quare desperemus, si membra illius capitis sumus? Illò ergo se-

sequend
talem
ribus &
nollit il
felicita
Bonum
est quã
non tun
resurrex
erat ad
nem, a
nas, ad
bria, m
pigrum
Asperat
contritu
cavit.
nem?
militas
tra te?
du incip
militatis
puli, q
ne, jub
deat ac
stram
non vi
gradum
bere cal
quæritis
re calic
ait: Al
sed ad
rur me.

QUADRAGESIMA. 211

sequendus est. Et quis nolit eum sequi ad talem sedem? Maxime quia multum timoribus & doloribus laboratur in terra. Quis nolit illò sequi Christum, ubi summa est felicitas, summa pax, perpetua securitas? Bonum est illò eum sequi, sed videndum est quò. Etenim verba ista Dominus Jesus non tunc dicebat, quando à mortuis jam resurrexerat. Nondum erat passus, venturus erat ad crucem, venturus ad exhonorationem, ad contumelias, ad flagella, ad spinas, ad vulnera, ad insultationes, opprobria, mortem. Quasi exasperata est via, pigrum te facit: non vis sequi. Sequere. Asperatum est quod sibi homo fecit, sed contritum est quod Christus redeundo calcavit. Nam quis non velit ire ad exaltationem? Omnes delectat celsitudo: sed humilitas gradus est. Quid tendis pedem ultra te? Cadere vis, non ascendere. A gradu incipe, & ascendisti. Istum gradum humilitatis nolebant attendere duo illi discipuli, qui dicebant: (Matth. 20.) Domine, jube ut unus nostrum in regno tuo sedeat ad dexteram tuam, & alius ad sinistram. Sublimitatem quærebant, gradum non videbant. Dominus autem ostendit gradum. Quid enim respondit? *Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum?* Qui quæritis apicem sublimitatis, potestis bibere calicem humilitatis? Ideo non utcumque ait: *Abneget semetipsum, & sequatur me:* sed addidit, *Tollat crucem suam, & sequatur me.* Serm. 96.

Homo Christianus contempletur modò Christum pro nobis in passione deformatum, ut aliquando in cælo videre mereatur speciosum.

Quamdiu sumus in corpore, peregrinamur à Domino: (2. Cor. 5.) per fidem enim ambulamus, & non per speciem. Quid est per speciem? *Speciosus forma præ filiis hominum.* (Psalm. 44.) Quia in principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum? (Joan. 1.) *Qui diligit me, inquit, mandata mea custodit; & qui diligit me, diligitur à Patre meo, & ego diligam eum.* (Joan. 14.) Et quid illi dabis? *Et ostendam meipsum illi.* Hæc erit species, quando faciet quod dixit, *Et ostendam meipsum illi.* Ibi sine codice in Verbo leges. Ergo cum viderimus eum sicuti est, jam transiet peregrinatio nostra: postea verò gaudebimus gaudio Angelorum. Hæc enim via quid est? Fides est. Propter fidem tuam factus est deformis Christus, manet autem speciosus Christus. Speciosus forma præ filiis hominum videbitur post peregrinationem. Modò autem fide qualis videtur? *Et vidimus eum, & non habebat speciem, neque decorem: sed vultus ejus abjectus, & deformis positio ejus, homo in plaga positus, & sciens ferre infirmitates.* (Isa. 53.) Deformitas Christi te format. Ille enim si deformis esse noluisset, tu formam quam per-

QUADRAGESIMA. 213

perdidisti non recepisses. Pendebat ergo in cruce deformis: sed deformitas illius pulchritudo nostra erat. In hac ergo vita deformem Christum teneamus. Quid est deformem Christum? *Abster mihi gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo.* (Gal. 6.) Hæc est deformitas Christi. Hæc est via, credere in Crucifixum. Hujus deformitatis signum in fronte portamus: de ista deformitate Christi non erubescamus. Hanc viam teneamus, & ad speciem perveniemus. *Serm. 27.* Parum est aut non inde erubescas, nisi etiam & gloriaris. Quare non habuit speciem neque decorem? Quia Christus crucifixus, Judæis quidem scandalum, Gentibus stultitia. (1. Cor. 1.) Quare autem & in cruce habuit decorem? Quia quod stultum est Dei, sapientius est quam homines; & quod infirmum est Dei, fortius est quam homines. (ibid. v. 25.) Et hoc ipsum quod carnem indutus est, ut de illo etiam diceretur, *Vidimus eum, & non habebat speciem neque decorem: si consideres misericordiam qua factus est, & ibi pulcher est.* Sed Judæorum personam gerebat Propheta, cum diceret, *Vidimus eum & non habebat speciem neque decorem.* Nobis ergo jam credentibus, ubique sponsus pulcher occurrat. Pulcher Deus, Verbum apud Deum: pulcher in utero Virginis, ubi non amisit divinitatem, & sumpsit humanitatem: pulcher natus infans Verbum;

bum; quia & cum esset infans, cum su-
geret, cum manibus portaretur, coeli lo-
cuti sunt, Angeli laudes dixerunt, Magos
stella direxit, adoratus est in præsepi, ci-
baria mansuetorum. Pulcher ergo in coe-
lo, pulcher in terra; pulcher in utero,
pulcher in manibus parentum; pulcher in
miraculis, pulcher in flagellis; pulcher in-
vitans ad vitam, pulcher non curans mor-
tem; pulcher deponens animam, pulcher
recipiens; pulcher in ligno, pulcher in se-
pulchro, pulcher in coelo. *Enar. in Ps.*
44. num. 3. Ergo persequentibus foedus
apparuit; & nisi eum foedum putarent,
non insilirent, non flagellis caderent,
non spinis coronarent, non sputis inhone-
starent: sed quia foedus illis apparebat,
fecerunt illi ista; non enim habebant ocu-
los unde Christus pulcher videretur. Quali-
bus oculis Christus pulcher apparuit? Qua-
les oculos quærebat ipse Christus, quando
dicebat Philippo, *Tanto tempore vobiscum*
sum, & non me vidistis? (Jo. 14.) Isti ocu-
li mundandi sunt, ut possint videre illam
lucem: & leviter tamen perstricti splen-
dore, accenduntur amore, ut sanari ve-
lint, & fiant illuminati. Nam ut noveri-
tis quia pulcher est Christus qui amatur,
ait Propheta, *Speciosus forma præ filiis homi-*
num. (Psalm. 44.) Omnes homines su-
perat illius pulchritudo. Quam rem ama-
mus in Christo? Membra crucifixa, latus
perforatum, an charitatem? Quando au-
dimus quia passus est pro nobis, quid
ama-

amamus
ut redar-
semus,
est ille.

Considera-
sti ap-
posuit

U Na
ru
aqua. (C
gelista u
percussit
sed aper
ostium p
clesiæ m
quæ ven
guis in
aqua illa
& lavaci
nuntiabat
facere ju
animalia
quibus
hoc pri
dormien
que vivo
pe signifi
varicatio
inclinato
de form
dormien

QUADRAGESIMA. 215

amamus? Charitas amatur. Amavit nos, ut redamaremus eum; & ut redamare possemus, visitavit nos spiritu suo. Pulcher est ille. *Enar. in Psalm. 127. n. 8.*

F E R I A I V.

Consideret Homo Christianus in latere Christi apertum sibi esse ostium, quo intrare possit ad vitam.

UNus militum lancea latus ejus aperuit, & continuo exivit sanguis & aqua. (Joan. 19.) Vigilanti verbo Evangelista usus est, ut non diceret, latus ejus percussit, aut vulneravit, aut quid aliud, sed aperuit: ut illic quodammodo vitæ ostium panderetur, unde Sacramenta Ecclesiæ manaverunt, sine quibus ad vitam quæ vera vita est, non intratur. Ille sanguis in remissionem fusus est peccatorum: aqua illa salutare temperat poculum: hæc & lavacrum præstat, & potum. Hoc prænuntiabat quod Noe in arce latere ostium facere jussus est, (Gen. 6.) quâ intrarent animalia, quæ non erant diluvio peritura, quibus prefigurabatur Ecclesia. Propter hoc prima mulier facta est de latere viri dormientis, & appellata est vita materque vivorum. (Gen. 2.) Magnum quippe significavit bonum, ante magnum prævaricationis malum. Hic secundus Adam inclinato capite in cruce dormivit, ut inde formaretur ei conjux, quod de latere dormientis effluxit. O mors unde mor-

tui

tui reviviscunt ! Quid isto sanguine mundius ? Quid isto vulnere salubrius ? *Tract. 120. in Joan.* Patet, quā intres : Christus est janua . Et tibi est ostium apertum , quando est latus ejus lancea perforatum . Quid inde manavit recole ; & elige quā possis intrare . De latere Domini pendentis & morientis in ligno , postea quā est lancea perforatum , aqua sanguisque profluxit . In uno est mundatio tua , in altero redemptio tua . *Serm. 311.* Percussit latus lancea persecutor , & fudit pretium Redemptor . Hic sanguis inebriat mentem ut amorem obliviscatur mundi . Hæc aqua mundat animam , ut corpus sordibus careat Diaboli . *Tract. de Cataclysmos. n. 5.* Veniant omnes quicumque amant paradisum , locum perpetuæ felicitatis , locum in quo non pertimescas barbarum , in quo nullum patiaris adversarium , nullum habeas inimicum : venite omnes , intrate omnes : patet latus . Ostendit enim ille latus , quod debeant omnes intrare , neminem suo exemplo docuit desperare : *Contendite* , ait Dominus , *intrare per angustam portam . (Luc. 13.)* Quid angustius illo foramne , quod unus e militibus percutiendo latus Crucifixi aperuit ? & tamen per has angustias pene jam rotus mundus intravit . Venite & vos Judæi , vocat vos quem crucifixistis Filius Dei . *Contendite intrare per angustam portam* : per hanc enim introjerunt patres vestri . Illi qui ut crucifigeretur clamaverunt , qui in ligno suspen-

spensum .
put agita
introjerun
ille pene
quia ne
Per has
gustam po
lato mut
sus omnis
barico. ca

Aspic

D Esce
te
cillus , m
quia mo
travit in
cit , (Sa
tatur , in
vit enim
quid ibi
intravit
Diabolo
adductus
Diabolus
tiam . Ne
Diabolus
duxit ad
ti , ex in
Adam or
Mayr,

QUADRAGESIMA. 217

spensum viderunt, qui irriserunt, qui caput agitaverunt, per istas tamen angustias introjerunt. Non enim inaniter clamabat ille pendens in cruce, *Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt.* (*Luc. 23.*) Per has ergo, ut dixi, angustias, per angustam portam lateris Christi ingressus est latro mutatus, poenitens Judæus, conversus omnis paganus. *Tract. de tempore Barbarico. cap. 7. & 8.*

F E R I A V.

*Aspiciat homo Christianus crucifixum
Salvatorem, ut deperditam
obtineat salutem.*

Descendit & mortuus est, & ipsa morte liberavit nos à morte: morte occisus, mortem occidit. Et nostis, Fratres, quia mors ista per Diaboli invidiam intravit in mundum. *Deus mortem non fecit, (Sap. 1.)* Scriptura loquitur; *neclatur, inquit, in perditione vivorum: creavit enim ut essent omnia. (Sap. 2.)* Sed quid ibi ait? *Invidia autem Diaboli mors intravit in orbem terrarum.* Ad mortem à Diabolo propinatam non veniret homo vi adductus: non enim cogendi potentiam Diabolus habebat, sed persuadendi versutiam. Non consentires, nihil invexerat Diabolus: consensio tua, ò homo, te perduxit ad mortem. A mortali mortales nati, ex immortalibus mortales facti. Ab Adam omnes homines mortales: Jesus au-

Mayr, T. III.

K tem

tem Filius Dei, Verbum Dei, per quod facta sunt omnia, unicus æqualis Patri, mortalis factus est, quia Verbum caro factum est, & habitavit in nobis. Ergo mortem suscepit, & mortem suspendit in cruce: & de ipsa morte liberantur mortales. Quod in figura factum est apud antiquos, commemorat illud Dominus, *Et sicut, inquit, Moyses exaltavit serpentem in eremo, ita exaltari oportet filium hominis: ut omnis qui credit in eum non pereat, sed habeat vitam æternam.* (Joan. 3.) Magnum sacramentum. Prosternebatur in eremo populus Israel morsibus serpentum, fiebat magna strages multarum mortium: (Num. 3.) plaga enim Dei erat corripientis, & flagellantis, ut erudiret. Demonstratum est ibi magnum sacramentum rei futuræ, ipse Dominus testatur in hac lectione, ut nemo possit aliud interpretari quàm quod ipsa veritas de se indicat. Dictum est enim ad Moysen à Domino, ut faceret æneum serpentem, & exaltaret in ligno in eremo, & admoneret populum Israel, ut si quis morsus esset à serpente, illum serpentem in ligno exaltatum attenderet. Factum est: mordebantur homines, intuebantur, & sanabantur. Quid sunt serpentes mordentes? peccata de mortalitate carnis. Quis est serpens exaltatus? mors Domini in cruce. Quia enim à serpente mors, per serpentis effigiem figurata est. Morsus serpentis lethalis, mors Domini vitalis. Attenditur serpens,

pens, ut
hoc? At
mors. Se
potest, M
mirabilite
dicendum
bitem dice
gnatus est
& tamen
Christus?
in morte
vita mortu
tæ deglutit
in Christi
resurrectio
cantabimus
est mors a
rim modè
mur, Chri
sicut Moy
eremo, ita
omnis qui cr
vitam at er
illum serpe
serpentum
Christi, s
Sed illi s
poralem:
æternam.
tam imagi
stabat vita
illa figura
Traff. 12.

pens, ut nihil valeat serpens. Quid est hoc? Attenditur mors, ut nihil valeat mors. Sed cujus mors? Mors vitæ: si dici potest, Mors vitæ; immo quia dici potest mirabiliter dicitur. Sed numquid non erit dicendum, quod fuit faciendum? Ego dubitem dicere, quod Dominus pro me dignatus est facere? Nonne vita Christus? & tamen in cruce Christus. Nonne vita Christus? & tamen mortuus Christus. Sed in morte Christi mors mortua est; quia vita mortua occidit mortem, plenitudo vitæ deglutivit mortem: absorpta est mors in Christi corpore. Sic & nos dicemus in resurrectione, quando jam triumphantes cantabimus, *Ubi est mors contentio tua? ubi est mors aculeus tuus?* (1. Cor. 15.) Iterum modò, Fratres, ut à peccato sanemur, Christum crucifixum intueamur: quia sicut Moyses, inquit, exaltavit serpentem in eremo, ita exaltari oportet juium hominis, ut omnis qui credit in eum, non pereat, sed habeat vitam æternam. Quo nodo qui intuebantur illum serpentem, non peribant moribus serpentum: sic qui intuentur fide mortem Christi, sanantur à moribus peccatorum. Sed illi sanabantur à morte ad vitam temporalem: hic autem ait, ut habeant vitam æternam. Hoc enim interest inter figuratam imaginem & rem ipsam: figura præstabat vitam temporalem; res ipsa cujus illa figura erat, præstat vitam æternam. *Tract. 12. in Joan.*

F E R I A VI.

*Perpendat Homo Christianus quanto pretio
sit redemptus : pretioso sanguine
Unigeniti Filii Dei .*

O Anima pretiosa , redempta sanguine
Agni immaculati , attende quanti va-
leas , quid pro te datum sit cogita . *Enar.
in Psal. 69. num. 4.* Dominus tuus & ver-
bo suo creavit te , & sanguine suo rede-
mit te . Si viluisti tibi , recale pretium .
Serm. 36. Egit enim in cruce grande com-
mercium ; ibi solutus est sacculus pretii no-
stri : quando latus ejus apertum est lancea
percussoris , emanavit inde pretium totius
orbis . *Serm. 329.* *Conscidisti saccum meum ,
& accinxisti me latria . (Psalm. 29.)* Sac-
cus ejus erat similitudo carnis peccati .
Non tibi vilescat , quod ait , *sacrum meum :*
ibi erat inclusum pretium tuum . *Conscidi-
sti sacrum meum .* In passione conscissus est
saccus . Quomodo ergo Deo Patri dicitur ,
Conscidisti sacrum meum ? Quomodo Patri
dicatur , vis audire ? Quia proprio Filio non
pepercit , sed pro nobis omnibus tradidit illum .
(Rom. 1.) Fecit enim per Judæos ne-
scientes , unde redimerentur scientes , &
confunderentur negantes . Nesciunt enim
quid boni nobis operati sunt malo suo . Su-
spensus est saccus , & quasi latatus est im-
pius : Conscidit saccum lancea persecutor ,
& fudit pretium nostrum Redemptor . Can-
tet Christus Redemptor , gemat Judas ven-
di-

QUADRAGESIMA. 221

ditor, erubescat Judæus emptor. Ecce Judas vendidit, Judæus emit, malum negotium egerunt, ambo damnificati sunt, se ipsos perdiderunt venditor & emptor. Emptores esse voluistis: quanto melius redempti essetis? Ille vendidit, iste emit: infelix commercium; nec iste habet pretium, nec iste habet Christum. Huic dico, Ubi est quod accepisti? Illi dico, Ubi est quod emisisti? Huic dico, Ubi vendidisti, te decepisti. Exulta Christiane, in commercio inimicorum tuorum tu vicisti. Quod iste vendidit & ille emit, tu acquisisti. *Serm. 336.* Gaudete, Fratres Charissimi, quia redemptionis nostræ pretium persolutum est. Non modica quantitate constamus, pro quibus ipse factus est pretium qui redemit. Christus enim Dominus & Salvator ideo natus est, ut doceret; ideo mortuus est, ut sanaret. Crux fuit mortifera Christo, sed salutifera Christiano. *Serm. 163. in Append.* Agnosce, homo, quantum valeas, & quantum debeas: & dum tantam redemptionis tuæ perspicias dignitatem, ipse tibi indicito peccandi pudorem. Ecce pro impio pietas flagellatur, pro stulto sapientia illuditur, pro mendace veritas necatur, damnatur iustitia pro iniquo, misericordia afficitur pro crudeli, pro misero repletur sinceritas aceto, inebriatur felle dulcedo, addicitur innocentia pro reo, moritur vita pro mortuo. *Serm. 153. in Append.* Agnoscat homo, quantum ab illo expectet Deus; & quem

tanta dignatione habuit carum, quàm velit esse in conversatione pretiosum. Agnoscat homo quantum valeat, & quantum debeat: & dum pretium suum cogitat, vilis sibi esse desinat, & potius vicem muneris Salvatori ex ipso bono suo, id est, de conservata salute restituat. Custodiamus ergo sollicitè quod tanti sudoris commercio Christus redemit. Reus erit non parvi pretii, sed sanguinis Christi, qui violat & commaculat animam, Christi sanguine & passione mundatam. Ser. 154. in Append.

S A B B A T O.

Consideret homo Christianus, Christi sanguinem servis esse redemptionis pretium, Ecclesie dotem ac thesaurum.

Sanguis ille pro servis pretium est, pro sponsa pignus est. *Enar. in Psalm. 122. num. 5.* Accipiat sponsus sponsam, quærat, inveniatur quæ ei jungatur. Non est solus homo, sed Deus est & homo: quærat quæ ei jungatur. Qualis est de qua natus est, talis ei inveniatur, qui & matrem reddat foecundam, & virginem servet intactam. Filius permanentis virginis, virginem permansuram accipiat. Ecce tempus est: modò Judæi suam impleant voluntatem, quando dignatur ipse dare potestatem. Agite Judæi nescientes nuptias Agni, date præmium pecuniæ malo nebuloni Judæ: agite ut ille qui natus est de

Vir-

Virgine
cruce. A
lignum,
sui lectu
ejus latus
quomodo
mientis, i
re Christi
est enim e
tur, & st
quæ sunt
Aqua, (J
ficata: san
rata. In i
ci sponsi
fecerunt,
runt, à s
ruat, eiq
biberunt.
runt. Q
rum, quia
luerunt, s
Quid egit
dit, à qu
sponsa E
facta esse
ses. Ve
xit te: &
ri voluit
mentum l
mysterium
non expl
De sponsi
tur, stati

QUADRAGESIMA. 223

Virgine , à Pontio Pilato suspendatur in cruce. Ascendat sponsus noster thalami sui lignum , ascendat sponsus noster thalami sui lectum. Dormiat moriendo , aperiatur ejus latus , & Ecclesia prodeat virgo : ut quomodo Eva facta est ex latere Adæ dormientis , ita & Ecclesia formetur ex latere Christi in cruce pendentis. Percussum est enim ejus latus , ut Evangelium loquitur , & statim manavit sanguis & aqua , quæ sunt Ecclesiæ gemina Sacramenta . Aqua , (*Joan. 19.*) in qua est sponsa purificata : sanguis , ex quo invenitur esse dotata . In isto sanguine sancti Martyres amici sponsi stolas suas laverunt , candidas eas fecerunt , ad nuptias Agni invitati venerunt , à sponso calicem acceperunt , biberunt , eique propinaverunt . Sanguinem ejus biberunt , sanguinem suum pro illo fuderunt . Quid egit vesana impietas Judæorum , quia invitati non solum venire noluerunt , sed insuper sponsum occiderunt ? Quid egit iniquitas Judæ qui eum vendidit , à quo redimi debuit ? Exulta , exulta sponsa Ecclesia : quia nisi ista in Christo facta essent , tu ab illo formata non esses . Venditus redemit te , occisus dilexit te : & quia te plurimum dilexit , mori voluit propter te . O magnum sacramentum hujus conjugii ! ò quàm magnum mysterium hujus sponsi & hujus sponsæ ! non explicabitur dignè humanis verbis . De sponso sponsa nascitur , & ut nascitur , statim illi conjungitur ; & tunc spon-

sa nubit, quando sponsus moritur; & tunc ille sponsa conjungitur, quando a mortalibus separatur: quando ille super coelos exaltatur, tunc ista in omni terra foecundatur. Quid est hoc? Quis est iste sponsus absens & praesens? Quis est iste sponsus praesens & latens, quem sponsa Ecclesia fide tantum concipit, & sine ullo amplexu membra ejus quotidie parit? *L. 2. de Symb. ad Cathecum. cap. 6.* Eruit eam de mancipatu Diaboli: mortuus est propter delicta ejus, resurrexit propter justificationem ejus, Quis offeret tanta sponsa suae? Offerant homines qualibet ornamenta terrarum, aurum, argentum, lapides pretiosos, equos, mancipia, fundos, praedia: numquid aliquis offerret sanguinem suum? Si enim sanguinem suum sponsae dederit, non erit qui ducat uxorem. Dominus autem securus moriens, dedit sanguinem suum pro ea quam resurgens haberet *Tract. 8. in Joan.* In utero Virginis humanam carnem velut arham accepit: in cruce pretiosissimam dotem suum sanguinem fudit, in resurrectione atque ascensione sua aeterni matrimonii foedera roboravit. *Serm. 372.*

S
transfe
dlexisset
nem dilex
ista verba
do etiam
mortem
videatur
mana est
que enim
semper &
lectionem
te finitus
tres suos
impius, &
putandus
Nequaqua
mortem
morte fin
dum, in
lexit eos
enim testi
ritatem u
ponat qui
sane non
lexit, id
ctio ipsa
mus enim

DOMINICA III. QUADRAGESIMÆ:

*Attendat homo Christianus, quantum
divina erga nos dilectio in passio-
ne Christi reluceat.*

SCiens Jesus, quia venit hora ejus, ut
transseat ex hoc mundo ad Patrem, cum
dilexisset suos, qui erant in mundo, in fi-
nem dilexit eos. (Joan. 13.) Video posse
ista verba Evangelica quodam humano mo-
do etiam sic accipi, tamquam usque ad
mortem Christus dilexerit suos, ut hoc
videatur esse, in finem dilexit eos. Hu-
mana est hæc sententia, non divina: ne-
que enim nos hucusque ille dilexit, qui
semper & sine fine nos diligit. Absit ut di-
lectionem morte finierit, qui non est mor-
te finitus. Etiam post mortem quinque fra-
tres suos dilexit dives ille superbus atque
impius, & usque ad mortem nos dilexisse
putandus est Christus? absit Charissimi.
Nequaquam ille nos diligendo usque ad
mortem veniret, si dilectionem nostram
morte finiret. Nisi fortè ita sit intelligen-
dum, in finem dilexit eos: Quia tantum di-
lexit eos, moreretur propter eos. Hoc
enim testatus est dicens: *Majorem hac cha-
ritatem nemo habet, quam ut animam suam
ponat quis pro amicis suis.* (Joan. 15.) Ita
sanè non prohibemus intelligi, in finem di-
lexit, id est, usque ad mortem illum dile-
ctio ipsa perduxit. Tract. 55. in Joan. Sci-
mus enim, Fratres, & fide firmissima re-

tinemus, Christum mortuum esse pro nobis; pro peccatoribus justum, pro servis Dominum, pro captivis liberum, pro aegrotis medicum, pro miseris beatum, pro egenis opulentum, pro perditis quaesitorem, pro venditis redemptorem, pro grege pastorem, & quod est omnibus mirabilius, pro creatura Creatorem: servantem tamen quod semper est, tradentem quod factus est: Deum latentem, hominem apparentem; virtute vivificantem, infirmitate morientem, divinitate immutabilem, carne passibilem. *Ser. 220.* Sic nos Deus dilexit, ut unicum Filium suum mitteret, qui humilitate nostrae mortalitatis indutus, & à peccatoribus, & pro peccatoribus moreretur. Quis non redamare affectet justissimum & misericordissimum Deum, qui prior sic amavit injustissimos & superbissimos homines, ut propter eos mitteret unicum Filium, per quem fecit omnia, qui non sui mutatione, sed hominis assumptione homo factus, non solum cum eis vivere, sed etiam pro eis, & ab eis posset occidi? *L. de Catechiz. Rudib. cap. 17. & 22.* Quanta dilectio est in Domino, quando pro peccatoribus & impiis Christum crucifigendum misit, & pretio sanguinis ejus nos redemit, qui ei inimici eramus, amando ea quae fecit pro eo qui fecit? Cum ergo ista faceremus, misit Deus, sicut Apostolus dicit, Filium suum; & eum pro nobis impiis, ab aliis impiis occidendum tradidit. (*Gal. 4.*) Ecce quo-

mo-

modo De
modo no
nue unico
piis tradi
pro quib
æqualis ti
mortem c
potestatem
& potesta
pro nobis
victor qui
dos & fac
sacrificium
de te na
mihi spes
omnes la
ad dexte
bis; alio
magni su
& magni
Potuimus
esse a cor
de nobis
nobis. V
nes thesa
ti, rede
nientur
tium me
go, & p
illos qui
Dominum
cap. 43.

QUADRAGESIMA. 227

modo Deus diligit homines! *Ser. 5.* Quomodo nos amasti Pater bone, qui Filio tuo unico non pepercisti, sed pro nobis impiis tradidisti eum? Quomodo nos amasti pro quibus ille, non rapinam arbitratus esse æqualis tibi, factus est subditus usque ad mortem crucis, unus ille in mortuis liber, potestatem habens ponendi animam suam, & potestatem habens iterum sumendi eam; pro nobis tibi victor & victoria; & ideo victor quia victima: pro nobis tibi sacerdos & sacrificium; & ideo sacerdos, quia sacrificium: faciens tibi nos de servis filios, de te nascendo, nobis serviendo. Meritò mihi spes valida in illo est, quòd sanabis omnes languores meos, per eum qui sedet ad dexteram tuam & te interpellat pro nobis; alioquin desperarem. Multi enim & magni sunt iidem languores mei, multi sunt & magni, sed amplior est medicina tua. Potuimus putare Verbum tuum remotum esse a conjunctione hominis, & desperare de nobis, nisi caro fieret & habitaret in nobis. Ille tuus Unicus, in quo sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ absconditi, redemit me sanguine suo. Non calumnientur mihi superbi: quomam cogito pretium meum, & manduco, & bibo, & ergo, & pauper cupio saturari ex eo inter illos qui edunt & saturantur, & laudant Dominum qui requirunt eum. *L. 10. Conf. cap. 43.*

F E R I A II.

Proponat sibi homo Christianus Christi patientis immensam erga nos charitatem, eumque sequi & imitari studeat.

Quanta Christus pro nobis sustinuerit, puto charitatem vestram ignorare non posse. Tamen exinde aliquid dicam, si tamen de tanto aliquid dignè dicam. Prius illud, quòd Deus homo; quòd Verbum caro factum est; quòd multa bona fecit, & mala perpeffus est; quòd mortuos suscitavit, & mortuus est; quòd singularis illa patientia pertulit Diabolum tentatorem, discipulum traditorem; quòd ipsum Judam prius quàm ostenderet traditorem pertulit furem, & ante experimentum vinculorum, crucis ac mortis, labiis ejus dolosis non negavit osculum pacis. In ipsa autem morte quanta sustinuit? Pertulit odiorum flammam, ministras pessimi cordis linguas. Clamaverunt Judæi, Crucifige crucifige: ut rei remanerent Judæi, (*Luc. 23.*) innocens ab eis crucifixus est Filius Dei. Ad crucem ducitur, expalmatur, qui est vera palma victoriæ. Spinis coronatur, qui spinas peccatorum venit confringere. Ligatur qui solvit compeditos. Ligno suspenditur, qui erigit elisos. (*Pf. 145.*) Aceto potatur fons vitæ, disciplina cæditur, salus vulneratur, vita moritur: occidit ad tempus vitam mors, ut in perpetuum a vita occideretur mors. Quis exegit tanta ista de Deo nostro,

stro, F
salute;
dit? O
bes,
(i. Co
sancta
in terri
rum po
huc fol
ce perf
anima
tus cha
ni tui
ait Ap
relinqu
vestigia
pter t
scendi
pete
dulcio
dus,
Via ti
ambul
forè
& qu
ritate
ritate
ritate
li em
cupio
est,
ducit
trans
trans

stro, Fratres, pro nostra redemptione ac salute, nisi charitas, quæ numquam cadit? O charitas, quàm magnas vires habes, quæ de cœlo Deum deposuisti! (1. Corinth. 13.) O chara sanctitas! O sancta, ac vera charitas, quæ tanta es in terris, quanta eris in cœlis? Quæ tantum potes in hac pugna mortalitatis adhuc sollicita, quantum poteris in illa pace perfecta, secunda? Evigila itaque omnis anima Christiana, & si in te eminet virtus charitatis quæ omnia sustinet, Domini tui imitare vestigia: *Christus enim*, ait Apostolus Petrus, *pro vobis passus est relinquens vobis exemplum, ut sequamini vestigia ejus*, (1. Pet. 2.) Et si ille propter te de cœlesti sede ad terrena descendit: tu propter te fuge terrena, appete cœlestia. Si dulcis est mundus, dulcior est Christus: si amarus est mundus, omnia pro te sustinuit Christus. Via tibi factus est ipse Salvator: surge, ambula, habes quod, noli pigrescere. Sed fortè quæris, quod? Vides enim viam, & quæris quod ducat hæc ipsa via? Ad veritatem & ad vitam ducit: Si amas veritatem, si amas vitam, & cupis ad veritatem, & ad vitam venire, à via noli errare. Video, inquis, viam, & cupio ambulare: sed amara est, aspera est, arcta enim, & angusta via est, quæ ducit ad vitam, (Matth. 7.) Christus transivit, & adhuc aspera est? Caput transiit, & membra dubitant? Sed Chri-

Christus, inquis, Deus & homo; ego autem homo. Tot millia Martyrum transferunt; & adhuc tibi aspera est. Transferunt senes, transferunt juvenes, transferunt pueri, puellæ transferunt, viam quam timebas tritam tibi fecerunt. Ambula ergo viam, securus ambula. Quid enim metuis in hac via? Mortem? Et mortem times, qui ad vitam curris? Si bonus es, bene in hac via curris: mors tibi janua erit, quæ te representet, non quæ auferat vitam. Ambula ergo viam: imò ipse qui propter te factus est via, ipse te ducat per seipsum ad seipsum. Ipse enim est via, veritas, & vita, (Jo. 14.) Dic ergo Deo tuo, ò anima fidelis & pia; dic, dic, secunda dic, & cum Propheta veraciter exclama: *Deduc me Domine in via tua, & ambulabo in veritate tua*, (Psalm. 85.) Tunc ad te securus perveniam, si in finem usque tua gratia non deserar, *Serm. 106. in Append.*

FERIA III.

Christus pati voluit in Paschali solemnitate, ut ostenderet, seipsum esse verum Pascha pro omnium salute immolandum.

A Nre diem festum Pascha, sciens Jesus quia venit hora ejus, ut transeat ex hoc mundo ad Patrem, cum dilexisset suos qui erant in mundo, in finem dilexit eos, (Joan. 13.) Pascha, Fratres, non sicut quidam existimant, Græcum nomen est; sed Hebræum: opportunissime tamen occurrit

QUADRAGESIMA. 231

currit in hoc nomine quædam congruentia utrarumque linguarum. Quia enim pati Græcè *πάσχειν* dicitur, ideo Pascha passio putata est, velut hoc nomen à passione sit appellatum: in sua vero lingua, hoc est in Hebræa, Pascha transitus dicitur: propterea tunc primum Pascha celebravit populus Dei, quando ex Ægypto fugientes, rubrum mare transierunt, (Exod. 14.) Nunc ergo figura illa prophetica in veritate completa est, cum sicut ovis ad immolandum ducitur Christus, (Isa. 53.) cujus sanguine illis postibus nostris, (Exod. 12.) idest, cujus signo crucis signatis frontibus nostris, à perditione hujus sæculi tamquam à captivitate, vel interemptione Ægyptia liberamur: & agimus saluberrimum transitum, cum à Diabolo transimus ad Christum, & ab instabili sæculo ad ejus fundantissimum regnum. Idèd quippe ad Deum permanentem transimus, ne cum mundo transeunte transeamus. De hac nobis collata gratia Deum laudans Apostolus dicit: *Qui eruit nos de potestate tenebrarum, & transfudit in regnum Filii charitatis sue*, (Col. 1.) Hoc itaque nomen, idest, Pascha, quod Latine, ut dixi, transitus nuncupatur, velut interpretans nobis beatus Evangelista: *Ante diem festum Pascha, sciens Jesus quia venit hora ejus, ut transeat ex hoc mundo ad Patrem. Ecce Pascha, ecce transitus. Unde, & quo? De hoc, scilicet, mundo ad Patrem.* Spes membris
in

in capite data est, quod essent illo transeunte sine dubio secutura. Quid ergo infideles, & ab hoc capite & ejus corpore alieni, nonne & ipsi transeunt, quia non permanent? Transeunt planè & ipsi: sed aliud est transire de mundo, aliud est transire cum mundo: aliud ad Patrem, aliud ad hostem. Nam & Ægyptii transierunt, non tamen transferunt per mare ad regnum, sed in mari ad interitum, *Tractat. 55. in Joan. Proximum erat Pascha Judæorum, (Joan. 11.)* Illum diem festum Judæi cruentum habere Domini sanguine voluerunt. Illo die festo occisus est Agnus, qui nobis eundem diem festum suo sanguine consecravit. Consilium erat inter Judæos de occidendo Jesu: ille qui de cœlo venerat pati, propinquare voluit loco passionis, quia imminebat hora passionis: *Ascenderunt ergo multi Jerosolymam de regione ante Pascha, ut sanctificarent seipsos.* Hoc faciebant Judæi secundum præceptum Domini, per sanctum quod Pascha erat, omnes undique convenirent, & illius diei celebratione sanctificarentur. Sed illa celebratio umbra erat futuri. Quid est, umbra futuri? Prophetia Christi venturi, prophetia pro nobis illo die passuri: ut transiret umbra, & lux veniret; ut transiret significatio, & veritas teneretur. Habebant ergo Judæi Pascha in umbra, nos in luce. Quid enim opus erat, ut eis Dominus præciperet

peret n
dere n
tatum
Eius es
coris J
guine
illa fig
ita est
rem pr
repellit
recipiat
Quia m
tus non
in fron
recipiunt
Fratres
nobis n
strum
nit Do
verum
passione
celebrat

Christi

S Al
re
mum
memor

QUADRAGESIMA. 233

peret per ipsum diem festum ovem occidere, nisi quia ille erat de quo prophetatum est: *Sicut ovis ad immolandum delatus est?* (Isai. 53.) Sanguine occisi pecoris Judæorum postes signati sunt: sanguine Christi frontes nostræ signantur. Et illa signatio, quia erat significatio, dicta est à domibus signatis exterminatorem prohibere: signum Christi à nobis repellit exterminatorem, si cor nostrum recipiat Salvatorem. Quare hoc dixi? Quia multi postes habent signatos, & intus non manet habitator: facile habent in fronte signum Christi, & corde non recipiunt verbum Christi. Ideò dixi, Fratres, quod repeto, signum Christi à nobis repellit exterminatorem, si cor nostrum habeat Christum habitatorem. Venit Dominus tamquam ad victimam, ut verum Pascha nos haberemus, cum ejus passionem tamquam ovis immolationem celebraremus, *Tract. 50. in Joan.*

F E R I A I V.

Christus ad passionem, ac mortem discessurus, ut nobis amoris sui pignus relinqueret, instituit Sacramentum Eucharistia.

Salvator quò vehementiùs commendaret mysterii illius altitudinem, ultimum hoc voluit altiùs infigere cordibus & memoriæ discipulorum, à quibus ad passionem

sionem digressurus erat, *Epist. 54. num. 8.*
 In corpore, & sanguine suo voluit esse
 salutem nostram. Unde autem commen-
 davit corpus & sanguinem suum? De hu-
 militate sua. Nisi enim esset humilis, nec
 manducaretur, nec biberetur. Respice al-
 titudinem ipsius: *In principio erat Verbum,*
& Verbum erat apud Deum, & Deus erat
Verbum, (Joan. 1.) Ecce cibus sempiter-
 nus: sed manducant Angeli, manducant
 supernæ Virtutes, manducant cœlestes Spi-
 ritus, & manducantes saginantur, & in-
 tegrum manet quod eos satiat & latifi-
 cat. Quis autem homo posset ad illum
 cibum? Unde cor tam idoneum illi cibo?
 Oportebat ergo ut mensa illa lactesceret,
 & ad parvulos perveniret. Unde autem
 fit cibus lac? Unde cibus in lac conver-
 titur, nisi per carnem trajiciatur? Nam
 mater hoc facit. Quod manducat ma-
 ter, hoc manducat infans: sed quia mi-
 nus idoneus est infans, qui pane vesca-
 tur, ipsum panem mater incarnat, & per
 humilitatem mammillæ & lactis succum,
 de ipso pane pascit infantem. Quomodo
 ergo de ipso pane pavit nos Sapientia
 Dei? Quia *Verbum caro factum est, & ha-*
bitavit in nobis. Videte ergo humilitatem:
 quia panem Angelorum manducavit ho-
 mo, ut scriptum est: *Panem cœli dedit*
eis, panem Angelorum manducavit homo:
(Psalm. 77.) idest, Verbum illud, quo
 pascuntur Angeli sempiternum, quod est
 æquale Patri, manducavit homo: *Quia*
cum

cum in
 tratus
 ginant
 nanivis
 rum h
 militud
 ventur
 diens us
 ris: ut
 bis caro
 ficiam,
 vertamur
 panis,
 qui ref
 mi pot
 panem
 dictum
 Angelo
 nis co
 Angel
 Angelo
 non fa
 beremu
 mus.
 magnu
 mei,
 nemus
 do no
 sus est
 saculo
 labora
 nas,
 te om
 in ho

cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse aequalis Deo, (Phil. 2.) Sanguinantur illo Angeli: Sed semetipsum exinanivit, ut manducaret panem Angelorum homo; formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo, humiliavit se factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis: ut jam de cruce commendaretur nobis caro & sanguis Domini novum sacrificium, Enar. 1. in Psal. 33. num. 6. Convertamur ad eum qui ista fecit. Ipse est panis, qui de coelo descendit: sed panis qui reficit, & non deficit: panis qui sumi potest, consumi non potest. Ipsum panem etiam manna significabat. Unde dictum est: Panem caeli dedit illis, panem Angelorum manducavit homo. Quis est panis caeli, nisi Christus? Sed ut panem Angelorum manducaret homo, Dominus Angelorum factus est homo. Si enim hoc non factus esset, carnem ipsius non haberemus, panem Altaris non manducaremus. Festinemus ad hereditatem, quia magnum inde pignus accepimus. Fratres mei, desideremus vitam Christi, quia tenemus pignus mortem Christi. Quomodo nobis non dabit bona sua, qui passus est mala nostra? In terris istis, in isto saeculo maligno quid abundat, nisi nasci, laborare & mori? Discutite res humanas, convincite me, si mentior: attendite omnes homines, utrum ad aliud sint in hoc saeculo, quam nasci, laborare & mori?

mori. Hæc sunt mercimonia regionis nostræ, ista hic abundant. Ad tales merces Mercator ille descendit. Et quoniam omnis mercator dat & accipit; dat quod habet, & accipit quod non habet; quando aliquid comparat, dat pecuniam, & accipit quod emit: etiam Christus in ista mercatura dedit, & accepit. Sed quid accepit? Quod hic abundat, nasci, laborare, & mori. Et quid dedit? Renasci, resurgere, & in æternum regnare. O bone mercator, eme nos. Quid dicam, eme nos, cum gratias agere debeamus; quia emisisti nos? Pretium nostrum eroga nobis, sanguinem tuum bibimus; erogas ergo nobis pretium nostrum, *Serm. 130.*

FERIA V.

*Christus ante suam passionem, ut nobis
præberet humilitatis exemplum,
lavat discipulorum pedes.*

ET cæna facta, cum Diabolus jam misisset in cor, ut traderet eum Judas Simonis Iscariota: sciens quia omnia dedit ei Pater in manus, & quia à Deo exiit, & ad Deum vadit, surgit à cæna, & ponit vestimenta sua, (Joan. 13.) Et cum accepisset linteum, præcinxit se. Deinde mitxit aquam in pelvim, & cœpit lavare pedes discipulorum: & extergere linteo quo erat præcinctus. Debemus, Dilectissimi, sensum Evangelistæ diligenter attendere. Locutus

tus

rus quippe de tanta Domini humilitate ; prius celsitudinem ejus voluit commendare. Ad hoc pertinet quod ait : *Sciens quia omnia dedit ei Pater in manus , & quia à Deo exiit , & ad Deum vadit*. Cum illi ergo omnia Pater dedisset in manus , ille discipulorum non manus , sed pedes lavit : & cum se sciret à Deo exiisse , & ad Deum pergere , non Dei Domini , sed hominis servi implevit officium. Ad hoc autem pertinet , quod etiam de traditore ipsius , qui jam talis venerat , qui nec ab illo ignorabatur , præloqui voluit : ut hoc quoque ad maximum cumulum humilitatis accederet , quod etiam illi non dedignatus est pedes lavare , cujus manus jam prævidebat in scelere . Quid autem mirum si surrexit à cœna , & posuit vestimenta sua , qui cum in forma Dei esset , semetipsum exinanivit ? Et quid mirum si præcinxit se linteo , qui formam servi accipiens habitu inventus est ut homo ? Quid mirum si misit aquam in pelvim unde lavaret pedes discipulorum , qui in terram sanguinem fudit , quo immunditiam dilueret peccatorum ? Quid mirum , si linteo quo erat præcinctus , pedes quos laverat , tersit , qui carne qua erat indutus , Evangelistarum vestigia confirmavit ? Et linteo quidem , ut se præcingeret , posuit vestimenta quæ habebat : ut autem formam servi acciperet , quando semetipsum exinanivit , non quod habebat deposuit , sed quod non habebat accepit.

Cru-

Crucifigendus sanè suis exspoliatus est vestimentis, & mortuus involutus est linteis: & tota illa ejus passio, nostra purgatio est. Passurus igitur exitia, præmisit obsequia: non solùm eis pro quibus erat subiturus mortem, sed etiam illi qui eum fuerat traditurus ad mortem. Tanta est quippe humanæ humilitatis utilitas, ut eam suo commendaret exemplo etiam divina sublimitas: quia homo superbus in æternum periret, nisi illum Deus humilis inveniret: *Venit enim filius hominis quærere, & saluum facere quod perierat, (Luc. 19.)* Perierat autem superbiam deceptoris secutus, ergo humilitatem Redemptoris sequatur inventus, *Tract. 55. in Joan.* Didicimus, Fratres, humilitatem ab excelso: faciamus invicem humiles, quod humiliter fecit excelsus. Magna est hæc commendatio humilitatis: & faciunt sibi hoc invicem fratres, etiam opere ipso visibili, cum se invicem hospitio recipiunt: est enim apud plerumque consuetudo hujus humilitatis, usque ad factum quo cernatur expressa. Unde Apostolus cum viduam bene meritam commendaret: *Si hospitio, inquit, recepit, si Sanctorum pedes lavit, (1. Tim. 5.)* Et apud Sanctos ubicumque hæc consuetudo non est, quod manu non faciunt, corde faciunt, si in illorum numero sunt quibus dicitur in hymno beatorum trium virorum: *Benedicite Sancti & humiles corde Domino, (Dan. 3.)* Multò autem est melius, & sine controversia verius,

rius, ut
tur quo
nus. O
tur cor
citatur
ipsum h
Joan.

Juda

S Cio,
nullo
impio,
quàm pa
nus ded
Sic eni
panem,
panem
(Joan. 13)
ruit pan
sti, ut
pulum
hinc no
dum m
pe inter
accipiat
qualis si
obstant
quibus d
lus, ut
bi opera
per bon

rius, ut etiam manibus fiat; nec dedignetur quod fecit Christus, facere Christianus. Cum enim ad pedes fratris inclinatur corpus, etiam in corde ipso vel excitatur, vel si jam inerat, confirmatur ipsius humilitatis affectus, *Tractat. 58. in Joan.*

FERIA VI.

*Judas discedit à cœna ad Christum
Judeis tradendum.*

SCio, Charissimi, moveri posse nonnullos, sive pios ut requirant, sive impios, ut reprehendant, quòd postea quàm panem tinctum traditori suo Dominus dedis, intraverit in illum Satanas. Sic enim scriptum est: *Et cùm tinxisset panem, dedit Judæ Simonis Iscariota: & post panem tunc introivit in illum Satanas, (Joa. 13.)* Dicunt enim, Itane hoc meruit panis Christi porrectus de mensa Christi, ut post illum intraret in ejus discipulum Satanas? Quibus respondemus, hinc nos potius doceri, quàm sit cavendum malè accipere bonum. Multùm quippe interest, non quid accipiat, sed quis accipiat: nec quale sit quod datur, sed qualis sit ipse cui datur. Nam & bona obfunt, & mala profunt, sicut fuerint quibus dantur: *Peccatum*, inquit Apostolus, ut appareat peccatum, per bonum mihi operatum est mortem, (*Rom. 7.*) Ecce per bonum factum est malum, dum male

lè accipitur bonum . Itemque ipse ait :
in magnitudine revelationum mearum ne extollar, datus est mihi stimulus carnis mea, angelus Satana qui me colaphizet : propter quod ter Dominum rogavi, ut auferret eum à me, & dixit mihi, sufficit tibi gratia mea, nam virtus in infirmitate perficitur, (2. Cor. 12.) Ecce per malum factum est bonum, dum bene accipitur malum . Quid ergo miraris si datus est Judæ panis Christi, per quem manciparetur Diabolo : cum videas è contrario datum Paulo angelum Diaboli, per quem perficeretur in Christo ? Ita & malo bonum obfuit, & malum bono profuit . Recordamini unde sit scriptum : *Quicumque manducaverit panem, aut biberit calicem Domini indigne, reus erit corporis & sanguinis Domini, (1. Corinth. 11.)* Et de his erat sermo, cum hoc Apostolus diceret, qui Domini corpus velut alium cibum quemlibet indiscretè negligenterque sumebant . Hic ergo si corripitur qui non dijudicat, hoc est, non discernit à cæteris cibis dominicum corpus; quomodo non damnatur, qui ad ejus mensam fingens amicum, accedit inimicus ? Si reprehensione tangitur negligentia convivantis, quâ poena percutitur venditor invitantis ? Quid erat autem panis traditori datus, nisi demonstratio cui gratiæ fuisset ingratus ? Intravit ergo post hunc panem Satanas in Domini traditorem, ut sibi jam traditum plenius possideret, in quem prius intraverat

verat ut
 illo era
 de prec
 cum hæ
 testetur
 in Judæ
 unum de
 cum Trin
 Ecce ubi
 rat Satan
 verat, in
 nem qua
 jam vene
 post pane
 huc alien
 possideret
 non à D
 homini
 trem, &
 quam, ta
 nus resta
 serat dam
 Dominus
 didisset,
 rem osten
 rius . No
 Judæ ma
 Judæ pe
 traditus
 pro nobis
 ciens
 quam irac
 nam exp
 dem signi
 May

verat ut deciperet. Neque enim non in illo erat, quando perrexit ad Judæos, & de pretio tradendi Domini pactus est, cum hæc apertissimè Lucas Evangelista testetur & dicat: *Intravit autem Satanas in Judam, qui cognominabatur Iscariotes, unum de duodecim; & abiit, & locutus est cum Principibus Sacerdotum, (Luc. 22.)* Ecce ubi ostenditur, quòd jam intraverat Satanas in Judam. Prius ergo intraverat, immittendo in cor ejus cogitationem qua traderet Christum: talis enim jam venerat ad coenandum. Nunc autem post panem intravit in eum, non ut adhuc alienum tentaret, sed ut proprium possideret. Adhuc tamen Juda possessio, non à Domino, sed à Diabolo, cum homini ingrato intrasset panis in ventrem, & hostis in mentem, adhuc, inquam, tanti mali jam corde concepti plenus restabat effectus, cujus jam præcesserat damnandus affectus. Itaque cum Dominus panis vivus panem mortuo tradidisset, & panem tradendo panis traditorem ostendisset: *Quod facis*, inquit, *sue civis*. Non præcepit facinus, sed prædixit Judæ malum nobis bonum. Quid enim Judæ pejus, & quid nobis melius quàm traditus Christus, ab illo adversus illum, pro nobis præter illum? *Quod facis fac civis*. O Verbum libentius parati, quàm irati! O Verbum non tam poenam exprimens proditoris, quàm mercedem significans Redemptoris! Dixit enim:

Mayr, T. III.

L Quod

Quod facis fac citius, non tam in perniciem perfidi sapiendo, quam ad salutem fidelium festinando: quia traditus est propter delicta nostra, (Rom. 4.) & dilexit Ecclesiam, & semetipsum tradidit pro ea, (Eph. 5.) Unde & de seipso dicit Apostolus: *Qui dilexit me, & tradidit semetipsum pro me*, (Galat. 2.) Nisi ergo se traderet Christus, nemo traderet Christum. Quid habet Judas, nisi peccatum? Neque enim in tradendo Christo salutem nostram cogitavit, propter quam traditus est Christus, sed cogitavit pecuniæ luerum, & invenit animæ detrimentum. Accepit mercedem quam voluit, sed nolenti est data quam meruit. Tradidit Judas Christum, tradidit Christus seipsum: ille agebat negotium suæ venditionis, iste nostræ redemptionis: *Quod facis, fac citius*; non quia tu potes, sed quia hoc vult qui totum potest, *Tractat. 62. in Joan.*

SABBATO.

Christus instante passione turbari voluit, ut nos confirmaret & consolaretur.

Postquam Dominus Jesus Christus ministros, ut seipsi sequerentur hortatus est, (Joan. 12.) cum ita prædixisset passionem suam, quod nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, solum manet; si autem mortuum fuerit, mul-

multum fr
qui eum
lent, ut
mundo, i
dire cogi
mitatem
ait: *Nunc*
turbata est
pe paulo
suam in h
statis eam
do amatur
qua ex ho
de anima
nos in se t
put nostrum
affectum:
batum; se
Lazarum
(Joan. 11.)
diator De
sus, sicut
biscum pa
rius dicen
livi homin
multum fr
dio: *Qui*
in vitam
mittor ta
imitari.
quis mibi
sum ego, i
dum conte
ctu meo n

multum fructum affert: ubi excitavit eos, qui eum ad regnum coelorum sequi vel-
lent, ut animam suam odissent in hoc mundo, si eam in vitam æternam custo-
dire cogitarent: ad nostram rursus infirmitatem suam temperavit affectum, & ait: *Nunc anima mea turbata est*. Unde turbata est, Domine, anima tua? Nempe paulò ante dixisti: *Qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam*. Ergo anima tua in hoc mundo amatur, idèo turbatur veniente hora, qua ex hoc mundo egrediatur? Quis hoc de anima Domini audeat affirmare? Sed nos in se transtulit, nos in se suscepit caput nostrum, membrorum suorum suscepit affectum: & idèo non est ab aliquo turbatum; sed sicut de illo dictum est, cum Lazarum suscitaret, turbavit semetipsum, (Joan. 11.) Oportebat enim, ut unus Mediator Dei & hominum homo Christus Jesus, sicut nos excitavit ad summa, ita nobiscum pateretur & infima. Audio superius dicentem: *Venit hora ut glorificetur filius hominis: si mortificatum fuerit granum, multum fructum affert*, (Joan. 12.) Audio: *Qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam*. Nec permitto tantummodo mirari, sed jubeor imitari. Deinde sequentibus verbis: *Si quis mihi ministrat, me sequatur, & ubi sum ego, ibi & minister meus erit: mundum contemnere accendor, & in conspectu meo nihil est vitæ hujus totus, quantum*

tumlibet fuerit prolixus, vapor: præ amore æternorum temporalia mihi cuncta vilescunt: & rursus ipsum Dominum meum, qui me illis verbis ab infirmitate mea rapuit ad firmitatem suam, audio dicentem: *Nunc anima mea turbata est.* Quid est hoc? Quomodo sequi jubes animam meam, si turbari video animam tuam? Quomodo sufferam quod grave tanta firmitas sentit? Quale fundamentum quaram, si petra succumbit? Sed videor mihi audire in cogitatione mea respondentem mihi Dominum, & quodammodo dicentem: Magis sequeris, quia sic me interpono ut sufferas: audisti ad te vocem fortitudinis meæ, audi in me vocem infirmitatis tuæ: vires suggero ut curras, nec reprimō quod acceleras; sed transero in me quod trepidas, & substerno quā transeas. O Domine Mediator, Deus supra nos, homo propter nos, agnosco misericordiam tuam: nam quod tu tantus tuæ charitatis voluntate turbaris, multos in corpore tuo, qui suæ infirmitatis necessitate turbantur, ne desperando pereant, consolaris. Denique homo qui sequi vult, audiat quā sequatur. Accessit fortē hora terribilis, proponitur optio, aut faciendæ iniquitatis, aut subeundæ passionis: turbatur anima infirma, propter quam sponte turbata est anima invicta: præpone tuæ voluntati voluntatem Deipatris. Attende enim quid deinde subjungat creator tuus & magister tuus, qui te fecit, & ut te doce-

ret,

ret, factu
enim fact
Deus inc
in melius
inde subj
mea turbat
ter salvific
veni in ha
tum, Do
dicas, qu
jus volunta
voluntati
Non ided
quia te v
tentari dig
que si nol
dum si no
dit Diabo
beas resp
est, sed n
tentatione
re, & pol
riculo ten
dixit: Nu
iam ubi
ad mortem
à me cali
scepit infi
tum & con
Veruntame
vis Pater
vina dirig
luntas div
Joan.

ret, factus est & ipse quod fecit: homo enim factus est qui hominem fecit; sed Deus incommutabilis mansit, & hominem in melius commutavit. Audi ergo quid inde subjungat, cum dixisset: *Nunc anima mea turbata est. Et quid dicam, inquit, Pater salvifica me ex hac hora, sed propterea venit in hanc horam: Pater clarifica nomen tuum. Docuit te quid cogites, docuit quid dicas, quem invoces, in quo speres, cuius voluntatem certam atque divinam tuæ voluntati humanæ infirmæque præponas. Non idè tibi videatur ex alto deficere, quia te vult ab imò proficere. Nam & tentari dignatus est à Diabolo, à quo utique si nollet, non tentaretur, quemadmodum si nollet, non pateretur: & ea respondit Diabolo, quæ tu in tentationibus debeas respondere. Et ille quidem tentatus est, sed non periclitatus: ut doceret te in tentatione periclitantem tentatori respondere, & post tentatorem non ire, sed de periculo tentationis exire. Sicut autem hic dixit: *Nunc anima mea turbata est*, ita etiam ubi dicit: *Tristis est anima mea usque ad mortem, & Pater si fieri potest, transeat à me calix iste*, (Matth. 26.) Homini suscepit infirmitatem, ut doceat sic contristatum & conturbatum quod sequitur dicere: *Veruntamen non quod ego volo, sed quod tu vis Pater*. Sic enim homo ab humanis in divina dirigitur, cum voluntati humanæ voluntas divina præponitur, *Tractat. 32. in Joan.**

Dominica IV. Quadragesimæ.

Christus appropinquante passione trisari voluit ut nos laificaret, & doceret sequi voluntatem Dei.

Numquid possumus pavorem bene intelligere in Christo propinquante passione, qui propter eam venerat; cum venisset ad quod venerat, numquid pavebat moriturus? Si prorsus ita homo esset, ut Deus non esset, magis gauderet resurrexurus, quam paveret moriturus? Verumtamen quia dignatus est assumere formam servi, & in ea nos vestire se; qui non est dedignatus assumere nos in se, non est dedignatus transfigurare nos in se, & loqui verbis nostris, ut & nos loqueremur verbis ipsius. Hæc enim mira commutatio facta est, & divina sunt perfecta commercia, mutatio rerum celebrata in hoc mundo à negotiatore coelesti. Venit accipere contumelias, dare honores; venit haurire dolorem, dare salutem; venit subire mortem, dare vitam. Moriturus ergo ex eo quod nostrum habebat, non in se, sed in nobis pavebat: quia & hoc dixit, tristem esse animam suam usque ad mortem, & utique nos ipsi omnes cum illo, (Matth. 26.) Nam sine illo, nos nihil: in illo autem ipse Christus, & nos. Quare? Quia totus Christus caput & corpus, Enar. 2. in Psalm. 30. num. 3. Ipse Unicus pot-

portans
in se per
stans per
pinquar
rebat,
ret; co
tur. Pot
Dominus
miles, n
potuit m
propinqu
quit, ja
mea in sa
men cert
servavi:
stia, q
die iusti
exultat
det, co
rus. Q
quorum
vel more
modo e
Ecce tu
bi aliqu
luit: d
raa cor
volunta
va est e
gula, u
corrigat
Dominu
mea us
Pater s

portans infirmitatem tuam & præfigurans in se personam tuam, tamquam caput gestans personam corporis sui, cum appropinquaret passioni, ex homine quem gerebat, contristatus est, ut te latificaret; contristatus est, ut te consolaretur. Potuit enim utique sine tristitia esse Dominus, iturus ad passionem. Si potuit miles, non potuit imperator? Quomodo potuit miles? Attende Paulum exultantem propinquantem passioni: Ego autem, inquit, jam immolor, & tempus resolutionis meæ instat, (2. Timoth. 4.) Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi: de cætero superest mihi corona iustitiæ, quam mihi Dominus reddet in illa die iustus iudex. Videte quemadmodum exultat venturus ad passionem. Ergo gaudet coronandus, contristatur coronaturus. Quid igitur portabat? Infirmitatem quorundam, qui veniente tribulatione, vel morte contristantur, Sed vide, quomodo eos ducit in directionem cordis. Ecce tu volebas vivere, non volebas tibi aliquid accidere; sed Deus aliud voluit: dux voluntates sunt, sed voluntas tua corrigatur ad voluntatem Dei, non voluntas Dei detorqueatur ad tuam. Præva est enim tua, regula est illa: stet regula, ut quod pravum est, ad regulam corrigatur. Videte quomodo hoc docet Dominus Jesus Christus: Tristis est anima mea usque ad mortem, (Matth. 26.) Et, Pater si fieri potest, transeat à me calix

iste. Ecce ostendit humanam voluntatem. Sed vide rectum cor : *Verum non quod ego volo ; sed quod tu vis Pater*. Hoc ergo fac, gaudens in his quæ tibi accidunt : & si venerit dies ille ultimus, gaude. Aut si subrepat humanæ cujusdam voluntatis fragilitas, citò dirigatur in Deum, *Evangel. 2. in Psal. 31. num. 26*. Patere quidquid pateris recto corde : novit Deus quid tibi donet, quid tibi subtrahat. Quod tibi donat, ad consolationem valeat, non ad corruptionem : & quod tibi subtrahit, ad tolerantiam valeat, non ad blasphemiam. Si autem blasphemias, & displicet tibi Deus, & tu tibi places ; perverso corde & distorto es : & hoc pejus, quia cor Dei vis corrigere ad cor tuum, ut hoc ille faciat quod tu vis, cum tu debeas facere quod ille vult. Quid ergo ? Vis detorquere cor Dei quod semper rectum est, ad pravitatem cordis tui ? Quanto melius ad rectitudinem Dei corrigis cor tuum ? Nonne hoc te docuit Dominus tuus, de cujus passione modò loquebamur ? Nonne infirmitatem tuam portabat, quando dixit : *Tristis est anima mea usque ad mortem* ? Nonne teipsum in se figurabat, cum dicebat : *Pater si fieri potest, transeat à me calix iste* ? Non enim duo corda & diversa Patris & Filii : sed in forma servi portavit cor tuum, ut doceret illud exemplo suo, Jam ecce quasi aliud cor tuum invenit tribulatio, volens transire quod imminabat : sed noluit Deus. Non consentit Deus cordi tuo, consenti tu cordi Dei.

Dei. Aud
ego volo ;
Psal. 63.

Calice
acc

C Alicen
Quis
amarus &
biberet me
Ipse est ca
sti calicem
potest, tran
Serm. 329.
vis in cal
Deus, hu
ctum, ub
sest à me
transire no
venerat. V
bendus ille
let, utique
tre, & Ip
ex forma
te pro te
emissit. T
ut de illo
prehendere
qua tentat
voluntatem
Pater, inq

QUADRAGESIMA. 249

Dei . Audi vocem ipsius : *Verum non quod ego volo , sed quod tu vis Pater , Enarrat. in Psalm. 63. num. 18.*

F E R I A I I.

*Calicem passionis prompta voluntate
acceptat Christus , ne illum
recuset Christianus .*

Calicem salutaris accipiam , (*Ps. 115.*)
Quis est calix iste ? Calix passionis
amarus & salubris : calix quem nisi prius
biberet medicus , tangere timeret ægrotus .
Ipse est calix iste : agnoscimus in ore Chri-
sti calicem istum dicentis : *Pater , si fieri
potest , transeat à me calix iste , (Matt. 26)*
Serm. 329. Ipse tibi Salvator tuus , quam-
vis in carne Deus , quamvis cum carne
Deus , humanum tamen demonstravit affe-
ctum , ubi ait : *Pater , si possibile est , tran-*
seat à me calix iste . Noverat quod calix iste
transire non poterat , ad eum bibendum
venerat . Voluntate , non necessitate , bi-
bendus ille calix . Omnipotens erat : si vel-
let , utique transiret , quia Deus cum Pa-
tre , & Ipse & Deus Pater unus Deus . Sed
ex forma servi , ex eo quod suscepit abs-
te pro te , vocem hominis , vocem carnis
emissit . Te in se dignatus est transfigurare ,
ut de illo loquereris infirma , ut in illo ap-
prehenderes fortia . Voluntatem ostendit ,
qua tentari posses : & continuò docuit quam
voluntatem , cui voluntati præferre deberes :
Pater , inquit , si fieri potest , transeat à me

calix iste. Hæc voluntas humana est, hominem gero, ex forma servi loquor: Pater, si fieri potest, transeat hic calix. Vox carnis est, non spiritus; vox infirmitatis, non divinitatis: Si fieri potest, transeat calix iste. Illa est voluntas, de qua & Petro dicitur: Cum autem sensueris, alter te cinget, & tollet, & feret quod tu non vis, (Joan. 21.) Sermon. 344. Sed si compassus est tibi, & te liberat in se; imitare quod sequitur, dicens: Verum non quod ego volo, sed quod tu vis Pater, Enarr. in Psalm. 93. num. 19. Fratres mei, si nolimus obtemperare medico, ut non agrotaremus; obtemperemus, ut ab ægritudine liberemur. Dedit nobis præcepta medicus, sanis: dedit præcepta medicus, ne medico indigeremus: Non est opus, inquit, sanis medicus, sed agrotantibus, (Matt. 9.) Sani præcepta contempsimus, & experimento sensimus, in quantam perniciem nostram præceptum illius contempsimus. Agrotare jam cœpimus, laboramus, in lecto infirmitatis sumus: sed non desperamus. Quia enim ad medicum venire non poteramus, ipse ad nos venire dignatus est. Non contempsit faucium contemptus à sano. Non destitit dare alia præcepta languenti, qui prima custodire noluit, ne langueret: tamquam diceret, Certè experimento sensisti verum me dixisse, quando dixi, Noli tangere hoc. Sanare ergo tandem, & revivisce. Ecce porto infirmitatem tuam: bibe amarum calicem. Tu enim

enim tibi
sano data
fa. Cont
sanari no
biberis, c
dat hæc
gustiarum
ut vivas.
Non possu
bibit medi
taret agro
tali pocul
contumeli
nes expe
quod in B
ut ipse co
Si patren
quantò m
Si dolor
tus & d
etiam m
horrescit
fuit igno
enim fru
tiam Ag
obediens
crucis;

Ch
C
Um
tra
(Joan.

QUADRAGESIMA. 251

enim tibi fecisti præcepta illa mea, quæ sano data sunt tam dulcia, tam laboriosa. Contempta sunt, cœpisti laborare: sanari non potes, nisi amarum calicem biberis, calicem tentationum, quibus abundat hæc vita, calicem tribulationum, angustiarum, passionum. Bibe, inquit, bibe, ut vivas. Et ne responderet ei languidus, Non possum, non fero, non bibo: prior bibit medicus sanus, ut bibere non dubitaret ægrotus. Quid enim amarum est in tali poculo, quod ille non biberit? Si contumelia: prior audivit, cum Dæmones expelleret, Dæmonium habet, & quod in Beelzebub ejicit Dæmonia. Unde ut ipse consolaretur ægros, ait, (Luc. 7.) Si patremfamilias Beelzebub vocaverunt, quantò magis domesticos ejus? (Matt. 10.) Si dolores amari sunt: ligatus & flagellatus & crucifixus est. Si mors amara est: etiam mortuus est. Si genus mortis exhorrescit infirmitas: nihil illo tempore fuit ignominiosius quàm mors crucis. Non enim frustra commendans ejus obedientiam Apostolus addidit, dicens: Factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis, (Phil. 2.) Serm. 88.

FERIA III.

Christus à Juda osculo traditur.

Cum Diabolus jam misisset in cor, ut traderet eum Judas Simonis Iscariotæ, (Joan. 13.) Si quæris quid missum sit in

L 6 cor

cor Judæ, hoc utique, *ut traderet eum*. Missio ista, spiritualis suggestio est: non fit per aurem, sed per cogitationem; ac per hoc non corporaliter, sed spiritualiter. Factum ergo jam fuerat in corde Judæ per immisionem diabolicam, ut traderet discipulus magistrum, sed quem non didicerat Deum. Jam talis venerat ad convivium, explorator pastoris, insidiator Salvatoris, venditor redemptoris; jam talis venerat, & videbatur, & tolerabatur, & se ignorari arbitrabatur: quia in eo quem volebat fallere, falsebatur. At ille isto in ipso corde intus inspecto, nesciente scienter utebatur: *Sciens quia omnia dedit ei Pater in manus*. Ergo & ipsum traditorem. Nam si eum in manibus non haberet, non utique illo uteretur ut vellet. Proinde jam traditor traditus erat ei quem tradere cupiebat, atque ita malum tradendo faciebat, ut de illo tradito bonum fieret quod nesciebat. Sciebat enim Dominus quid faceret pro amicis, qui patienter utebatur inimicis: ac si omnia dederat Pater in manus ejus, & in usum mala, & in effectum bona, *Tract. 55. in Joan. Egressus est cum discipulis suis trans torrentem Cedron, ubi erat hortus, in quem introivit ipse, & discipuli ejus. Sciebat autem, & Judas qui tradebat eum, locum: quia frequenter Jesus convenerat illuc cum discipulis suis, (Jo. 18.)* Ibi ergo lupus ovina pelle correctus, & inter oves alto patristifamilias con-

confilio
exiguu
petendo
cum acce
Pharisa
& facib
rum, se
intelligat
dum reu
statis, u
stere: q
congrega
terret, v
Christum
ejus abs
batur infi
viderent
valuisset
bonus m
faciendo
bonos a
nerunt a
derant p
Jesum C
latius su
26.) O
fugiendu
lum, &
tur sacra
benter st
mortem
se perire
nis tradi
plina vir

consilio toleratus, didicit ubi ad tempus
exiguum dispergeret gregem, insidiis ap-
petendo pastorem. Judas ergo, inquit,
cum accepisset cohortem; & à Principibus &
Phariseis ministros, venit illuc cum laternis,
& facibus, & armis. Cohors non Judæo-
rum, sed militum fuit. A Præsidente itaque
intelligatur accepta, tamquam ad tenen-
dum reum, servato ordine legitimæ pote-
statis, ut nullus tenentibus auderet ob-
stistere: quamquam & manus tanta fuerit
congregata, & sic armata veniebat, ut vel
terret, vel etiam repugnaret, si quisquam
Christum defendere auderet. Ita quippe
ejus abscondebatur potestas, & obtende-
batur infirmitas, ut hæc inimicis necessaria
viderentur adversus eum, in quem nihil
valuisset nisi quod ipse voluisset: bene utens
bonus malis, & faciens bona de malis, ad
faciendos bonos ex malis, & discernendos
bonos à malis. *Tract. 112. in Joan.* Ve-
nerunt ad hortum, qui jam antea perdi-
derant paradisum, quærentes Dominum
Jesum Christum. Et Judas ait, *Quem oscu-*
latus fuero, ipse est, tenete eum. (*Matth.*
26.) O signum sacrilegum! ò placitum
fugiendum, ubi ab osculo incipitur bel-
lum, & per pacis indicium pacis rumpi-
tur sacramentum! Proditorem osculo li-
benter suscepit: non quia Deus Dei Filius
mortem timebat, sed quia nec malos pro
se perire volebat. *Judas osculo filium homi-*
nis tradis? (*Luc. 22.*) Fungebaris disci-
plina virtutis, & discipulus factus es con-

fili

filii iniquitatis? Officio sanguinem fundis? pro pignore amoris vulnus infligis? pacis argumento mortem immittis? Servus dominum tradis, discipulus magistrum prodis? *Utiliora sunt vulnera amici, quàm voluntaria oscula inimici.* (Prov. 27.) *Serm.* 150. & 151. in Append.

FERIA IV.

Jesus comprehenditur & ligatur.

Jesus itaque sciens omnia quæ ventura erant super eum, processit, & dicit eis, *Quem queritis?* Responderunt ei Jesum Nazarenum. Dicit eis Jesus, *Ego sum.* Stabat autem & Judas qui tradebat eum cum ipsis: ut ergo dixit eis, *Ego sum*, abjערunt retrorsum, & ceciderunt in terram. (Joan. 18.) Ubi nunc militum cohors, & ministri Principum ac Phariseorum? Ubi terror & munimen armorum? Nempe una vox dicentis, *Ego sum*, tantam turbam odiis ferocem armisque terribilem, sine ullo telo percussit, repulit, stravit. Deus enim latebat in carne: & sempiternus dies ita membris occultabatur humanis, ut laterinis & facibus quæreretur occidendus à tenebris. *Ego sum* dicit, & impios despicit. Quid judicaturus faciet, qui judicandus hoc fecit? Quid regnaturus poterit, qui moriturus hoc potuit? Et nunc ubique per Evangelium, *Ego sum*, dicit Christus: & à Judæis expectatur Antichristus ut retrò redeant, & in terram cadant, quo-

quoniam deferentes cœlestia terrena desiderant. Certè ad comprehendendum Jesum persecutores, cum traditore venerunt, quem querebant invenerunt, audierunt, *Ego sum*: quare non comprehenderunt, sed abjערunt retrò, & ceciderunt, nisi quia hoc voluit, qui potuit quidquid voluit. Verùm si numquam se ab eis permitteret apprehendi, non quidem illi facerent propter quod venerant, sed nec ipse faceret propter quod venerat. Eum quippe illi occidendum querebant sapiendo, sed querebat nos & ipse moriendo. Proinde quia tenere volentibus, nec valentibus, ostendit potestatem suam: jam teneant eum, ut faciat de nescientibus voluntatem suam. *Simon ergo Petrus habens glandium, eduxit eum, & percussit servum Principis Sacerdotum, & abscidit ejus auriculam dexteram. Erat autem nomen servo Malchus, (Luc. 22.) Solus hic Evangelista etiam nomen hujus servi expressit: sicut Lucas solus, quod ejus auriculam Dominus tetigerit, & sanaverit eum. Malchus autem interpretatur regnaturus. Quid ergo auris pro Domino amputata & à Domino sanata significat, nisi auditum amputata vetustate renovatum, ut sit in novitate spiritus, & non in vetustate litteræ? Quod cui præstitum fuerit à Christo, quis dubitet regnaturum esse cum Christo? (Rom. 7.) Quod autem servum inventus est, & hoc ad illam pertinet vetustatem, quæ in servitutem generat, quod*

quod est Agar. Sed cum accessit sanitas, figurata est & libertas. (Gal. 4.) Factus tamen Petri Dominus improbavit, & progredi ultra prohibuit dicens, *Mitte gladium in vaginam. Calicem quem dedit mihi Pater, non bibam illum?* In suo quippe facto ille discipulus magistrum defendere voluit, non quod significandum est cogitavit. Et ille igitur ad patientiam commendendus fuit, & hoc ad intelligentiam conscribendum. Quod autem à Patre sibi dicit datum calicem passionis, profecto illud est quod ait Apostolus, *Qui Filio proprio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit eum.* (Rom. 8.) Verum auctor calicis hujus est etiam ipse qui bibit. Unde idem Apostolus item dicit, (Eph. 5.) Christus dilexit nos, & tradidit semetipsum pro nobis, oblationem & hostiam Deo in odorem suavitatis. *Cohors autem & tribunus & ministri Judaeorum comprehenderunt Jesum, & ligaverunt eum:* (Joann. 18.) Comprenderunt ad quem non accesserunt: quoniam dies ille, illi verò tenebrae permanserunt; nec audierunt, *Accedite ad eum & illuminamini.* (Psalm. 33.) Si enim sic accederent, non eum manibus occidendum, sed recipiendum corde comprehenderent. Nunc autem quando eum illo modo comprehenderunt, tunc ab illo longius recesserunt: & ligaverunt eum à quo solvi potius velle debuerunt. Et erant fortassis in eis qui tunc imposuerunt Christo vincula sua, atque ab eo postea liberati di-

xerunt
Tract.

Postea
da
runt, qu
sum pro
sed pro
intelligat
traditioni
damnabil
nes Evan
Pontifex
ejus, &
sus, Ego
per docui
nes Jude
sum nihil
qui audier
sciunt, q
xisset, u
pam Jesu
Respondit
simonium
quid me co
sponsione
est enim
rat, Inter
propter ve
riam. (

xerunt, *Dirupisti vincula mea. (Ps. 115.)*
Tract. 112. in Joan.

F E R I A V.

*Jesus à ministro Pontificis alapa
 percutitur.*

POSTEA quàm persecutores tradente Ju-
 da comprehensum Dominum ligave-
 runt, qui dilexit nos & tradidit semetip-
 sum pro nobis, & cui Pater non pépercit,
 sed pro nobis omnibus tradidit eum; ut
 intelligatur Judas, non laudabilis utilitate
 traditionis hujus, sed sceleris voluntate
 damnabilis: *Adduxerunt eum*, sicut Joan-
 nes Evangelista narrat, *ad Annam primum.*
Pontifex ergo interrogavit Jesum de discipulis
ejus, & de doctrina ejus. Respondit ei Je-
sus, Ego palam locutus sum mundo, ego sem-
per docui in synagoga & in templo, quò om-
nes Judei conveniunt, & in occulto locutus
sum nihil: quid me interrogas? Interroga eos
qui audierunt quid locutus sum ipsis. Ecce hi
sciunt, quæ dixerim ego. Hæc autem cum di-
xisset, unus assistens ministrorum dedit ala-
pam Jesu, dicens, Sic respondes Pontifici?
Respondit ei Jesus, si malè locutus sum, te-
stimonium perhibe de malo: si autem bene,
quid me cædis? (Joan. 18.) Quid ista re-
 sponse verius, mansuetius, justius? Ejus
 est enim de quo Prophetica vox præcesse-
 rat, *Intende, & prosperè procede, & regna,*
propter veritatem & mansuetudinem & justi-
tiam. (Ps. 44.) Si cogitemus quis acce-
 perit

perit, alapam, nonne vellemus eum qui percussit, aut coelesti igne consumi, aut terra dehiscente forberi, aut correptum Dæmonio volutari, aut aliqua hujusmodi qualibet poena, vel etiam graviore puniri? Quid enim horum per potentiam jubere non potuisset per quem factus est mundus, nisi patientiam nos docere maluisset qua vincitur mundus? Hic dicet aliquis, Cur non fecit quod ipse præcepit? Percutienti enim non sic respondere, sed maxillam debuit alteram præbere. (*Matth. 5.*) Quid quod & veraciter, mansuetè, justèque respondit, & non solum alteram maxillam iterum percussuro, sed totum corpus præparavit figendum in ligno? Et hinc potius demonstravit, quod demonstrandum fuit, sua scilicet magna illa præcepta patientiæ non ostentatione corporis, sed corporis præparatione facienda. Fieri enim potest, ut alteram maxillam visibiliter præbeat homo, & iratus. Quantò ergo meliùs & respondet vera placatus, & ad perferenda graviora tranquillo animo sit paratus? Beatus est enim qui in omnibus quæ injustè pro justitia patitur, potest veraciter dicere, *Paratum cor meum Deus, paratum cor meum:* (*Psal. 56.*) hinc quippe fit quod sequitur, *Cantabo & psallam:* quod Paulus & Barnabas etiam in vinculis durissimis facere potuerunt. *Tract. 113. in Joan.* Sunt ergo ista præcepta patientiæ semper in cordis præparatione retinenda, ipsaque benevolentia, ne reddatur malum pro malo,

lo, sem
Cavend
amittat
tientia
ne quor
ferre, l
stus & p
stingere,
rus poti
malitia
Epist. 13

D
qu
istius?
column
tota cor
audacia
Ubi sur
non poss
pro re p
sequi n
Siccine
ne fiat
mirum,
tem fals
Cum D
qua se i
mendar
quò vnd
xit Mag

lo, semper in voluntate complenda est. Cavendum est, ne vindicandi cupiditate amittatur (ut nihil aliud dicam) ipsa patientia, quæ pluris est habenda, quam omne quod potest etiam invito inimicus auferre. Paratus itaque debet esse homo iustus & pius, patienter eorum malitiam sustinere, quos fieri bonos quærit, ut numerus potius crescat bonorum, non ut pari malitia se quoque numero addat malorum. *Epist. 138. n. 12. & 14.*

FERIA VI.

Jesus à Petro ter negatur.

Dixit ergo Petro ancilla ostiaria, Numquid & tu ex discipulis es hominis istius? Dicit ille. Non sum. (Jo. 18.) Ecce columna firmissima ad unius auræ impulsu tota contremuit. Ubi est illa promittentis audacia, & de se plurimum præfidentis? Ubi sunt verba illa, quando ait. *Quare non possum te sequi modo? Animam meam pro te ponam.* (Joan. 13.) Hoccinne est sequi magistrum, se negare discipulum? Siccine pro Domino anima ponitur, ut hoc ne fiat, vox ancillæ formidetur? Sed quid mirum, si Deus vera prædixit, homo autem falsa præsumpsit? *Tract. 113. in Joan.* Cum Dominus Jesus sanctam dilectionem, qua se invicem diligenter, discipulis commendaret, Dicit ei Simon Petrus, Domine quid vadis? (Joan. 13.) Sic utique hoc dixit Magistro discipulus, & Domino servus tam-

tamquam sequi paratus. Propterea quippe Dominus, qui ejus animum vidit, quare hoc interrogaverit, sic ei respondit: *Quid ego vado, non potes me modò sequi*: tamquam diceret, propter quod interrogas, non potes modò. Non ait, non potes: sed, *non potes modò*, dilationem intulit, non spem tulit: & eandem spem quam non tulit, sed potius dedit, sequenti voce firmavit, addendo atque dicendo, *Sequeris autem postea*: Quid festinas Petre? Nondum te suo spiritu solidavit petra. Noli extolli præsumendo, *non potes modò*: noli deici desperando. *sequeris postea*. Sed adhuc ille quid dicit? *Quare te non possum sequi modò? Animam meam pro te ponam*. Quid in animo ejus esset cupiditatis, videbat: quid virium, non videbat. Voluntatem suam jactabat infirmus, sed inspiciebat valetudinem medicus: iste promittebat, ille prænoscebat: qui nesciebat, audebat; qui præsciebat, docebat. Quantum sibi assumpserat Petrus intuendo quid vellet, ignorando quid posset? Quantum sibi assumpserat, ut cum venisset Dominus animam suam ponere pro amicis suis, ac per hoc & pro ipso, ille hoc Domino offerre confideret: & nondum pro se posita anima Christi, animam suam polliceretur se positurum esse pro Christo? Respondit ergo Jesus, *animam tuam pro me potes*? Itane facies pro me, quod nondum ego pro te? *Animam tuam pro me potes*? Præire potes, qui sequi non potes? Quid tantum præsumis? quid de te sentis?

tis? quid
Amen
donec ter
citò ap
te parvi
mortem
Qui te
prius viv
carnis tu
Quanta e
tanta mo
66. in Je
suis, non
bitrio. D
tem. (M
tia sua
29.) Sed
decori e
& factus
Dominus
trum; se
mavit in
Petri des
pe Domi
præsump
Viribus
à regent
retur.
amare fle
cordatio
redemptio
nisi respo
præsumpt
rem istum

ris? quid esse te credis? Audi quid sis:
Amen amen dico tibi, non cantabit gallus,
donec ter me neges, Ecce quomodo tibi
citò apparebis, qui magna loqueris, &
te parvulum nescis. Qui mihi promittis
mortem tuam, ter negabis vitam tuam.
 Qui te jam putas mori posse pro me,
 prius vive pro te: nam timendo mortem
 carnis tuæ, mortem dabis animæ tuæ.
 Quanta enim vita est confiteri Christum,
 tanta mors est negare Christum. *Tract.*
66. in Ioan. Præsumpserat ille de viribus
 suis, non de Dei dono, sed de libero ar-
 bitrio. Dixerat, *Tecum ero usque ad mor-*
tem. (*Matth. 26.*) Dixerat in abundan-
 tia sua *Non movebor in aeternum.* (*Psal.*
29.) Sed qui in voluntate sua præstiterat
 decori ejus virtutem, avertit faciem suam
 & factus est conturbatus. *Avertit, inquit,*
Dominus faciem suam: ostendit Petro Pe-
trum; sed postea respexit, & Petrum fir-
mavit in Petra. Serm. 284. Non fuit illa
 Petri desertio, sed eruditio. Amare quip-
 pe Dominum interrogatus in corde suo
 præsumpserat se pro eo etiam moriturum.
 Viribus suis hoc tribuerat: nisi paulisper
 à regente deferere, non sibi demonstra-
 retur. *Respexit illum Dominus.* At ille
amarè flevit. (*Luc. 22.*) Amara erat re-
 cordatio negationis, ut dulcis esset gratia
 redemptionis. Nisi desertus, non negaret;
 nisi respectus, non fleret. Odit Deus
 præsumptores de viribus suis, & tumo-
 rem istum in eis, quos diligit, tanquam
 me-

medicus secat. Secando quidem infert do-
lorem : sed firmat postea sanitatem. Ita-
que resurgens Dominus commendat Pe-
tro oves suas illi negatori ; sed negatori,
quia præsumptori ; postea pastori , quia
amatori. Nam quare ter interrogat aman-
tem , nisi ut compungat ter negantem ?
Proinde perfecit postea Petrus gratia
Dei, quod primò non potuit fiducia sui.
Nam postea quàm illi oves , Non Petri,
sed suas commendavit , ut non pasceret
sibi, sed Domino , annuntiavit ei passio-
nem futuram , quam primò perdiderat ;
quoniam præproperè festinabat . Cùm se-
nior, inquit, factus fueris, alter te cinget,
& feret quò tu non vis. Hoc autem dixit,
significans quà morte glorificaturus erat Deum.
(Joan. 21.) Factum est ; pervenit Pe-
trus ad passionem , qui lacrymis dilue-
rat negationem . Quod ei promiserat
Salvator , non potuit auferre tentator .
Serm. 285.

SABBATO.

*Jesus Judæorum illusiones & opprobria
patientissimè tolerat.*

EGo autem velut surdus non audiebam ,
& sicut mutus non aperiens os suum .
Et factus sum sicut homo non audiens , &
non habens in ore suo redargutiones. (Psalm.
37.) Quasi non esset quod illis diceret ,
quasi non esset unde illos argueret, Non-
ne jam antea multa increpaverat , multa
dixe-

QUADRAGESIMA. 263

dixerat, & dixerat: Væ vobis Scribæ & Pharisei, hypocritæ, & multa talia? Tamen quando passus est, nihil horum dixit: (*Matth. 23.*) non quia non habebat quod diceret, sed expectabat ut complerent illi omnia, & implerentur omnes prophetiæ de illo, de quo dictum erat, *Et sicut ovis coram tondente se sine voce, non aperuit os suum.* (*Isa. 53.*) Oportebat ergo ut taceret in passione, non taciturus in iudicio. Judicandus enim venerat, qui postea iudicaturus veniret: & ideo cum magna potestate iudicaturus, quia cum magna humilitate iudicatus, *Enar. in Psalm. 37. n. 20.* Venerat humiliter primò & occultus; tantò occultior, quantò humilior: populi autem spernentes per superbiam suam humilitatem Dei, crucifixerunt Salvatorem suum, & fecerunt damnatorem suum. Sed qui primò venit occultus, quia venit humilis, numquid deinceps non est venturus manifestus, quia excelsus? Audistis Psalmum, *Deus manifestus veniet, Deus noster & non silebit.* (*Psalm. 49.*) Siluit ut iudicaretur, non silebit cùm cœperit iudicare. Non diceretur, *Manifestus veniet*, nisi primò venisset occultus; nec diceretur, *Non silebit*, nisi quia primò siluit. Quomodo siluit? Interroga Iſaiam: *Sicut ovis ad occisionem ductus est, & sicut agnus coram eo qui se tonderet, fuit sine voce, sic non aperuit os suum.* (*Isa. 53.*) Veniet autem manifestus, & non silebit. Quomodo ma-

nife-

nifestus? Ignis ante eum praibit, & in circuitu ejus tempestas valida. Tempestas illa tollere habet totam paleam de area, quæ modò trituratur; & ignis incendere quod tempestas abstulerit. Modò autem tacet: tacet judicio, sed non tacet præcepto. Si enim tacet Christus, quid sibi volunt hæc Evangelia? quid sibi volunt voces Apostolicæ? quid cantica Psalmorum? quid eloquia Prophetarum? In his enim omnibus non tacet Christus. Sed tacet modò, ut non vindicet: non tacet, ut non moneat. Veniet autem præclarus in vindictam, & apparebit omnibus, & qui in eum non credunt. Modò verò quia & præsens occultus erat, oportebat ut contemneretur. Nisi enim contemneretur, non crucifigeretur: si non crucifigeretur, non funderet sanguinem, quo pretio nos redemit. Ut autem daret pretium pro nobis, crucifixus est; ut crucifigeretur, contemptus est; ut contemneretur, humilis apparuit. *Tract. 4. in Joan.* Non repulit falsos testes, nec favientem clamorem dicentium, Crucifigatur. Rabida corda & ora furentium non potestate compressit, sed patientia toleravit. Fecerunt ei quantæ voluerunt: quia factus est obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. (*Philip. 2.*) *Serm. 75.* Ideo prior ille sustinuit, ut nos sustinere disceremus. Et si ille, qui non habebat quod illi objiciebatur; quantò magis nos, qui etsi non habemus peccatum quod nobis objicit ini-

mi-

micus, ha
gnè in no
lurem di
brium; n
fis aliqui
ille qui
simè dix
hujus, &
14, dict
ctus est in
(*Matth.*
dignaris s
quod Do
suis? Ille
plum: Q
proficis.
tu cum a
audis, &
vit: non
audivit.
brationem
Enar. in 1

DOM

Jesús n

A Dd
non introi
Cur autem
exponens
inquit, se
enim age
Mayr,

micus, habemus tamen alterum quod dignè in nobis flagelletur? Nescio quis te furem dicit, & non es fur: audis opprobrium; non tamen sic non es fur, ut non sis aliquid quod Deo displicet. Porro si ille qui omnino nihil rapuerat, qui verissimè dixerat, *Ecce venit princeps mundi hujus, & in me nihil inveniet*, (Joan. 14.) dictus est peccator, (Joan. 9.) dictus est iniquus, dictus est Beelzebub, (Matth. 10.) dictus est insanus: tu indignaris serve audire pro meritis tuis, quod Dominus audivit nullis meritis suis? Ille venit, ut te præberet exemplum: Quasi gratis hoc fecerit, sic tu non proficis. Quare enim ille audivit, nisi ut tu cum audires non deficeres? Ecce tu audis, & deficis: frustra ergo ille audivit: non enim propter se, sed propter te audivit. *Quoniam propter te sustinui exprobrationem, operuit irreverentia faciem meam.* Enar. in Psalm. 68. Serm. 1. n. 12.

DOMINICA PASSIONIS.

Jesus ad Pilatum ducitur, & apud illum accusatur.

A Dducunt ergo Jesum ad Caipham in prætorium. Erat autem manè, & ipse non introierunt in prætorium. (Joan. 18.) Cur autem non introierunt in prætorium? exponens causam, *Ut non contaminarentur, inquit, sed ut manducarent Pascha.* Dies enim agere cœperant azymorum: quibus

Mayr, T. III.

M die-

diebus contaminatio illis erat in alienigenæ habitaculum intrare. O impia cœcitas! Habitaculo videlicet contaminarentur alieno, & non contaminarentur scelere proprio? Alienigenæ iudicis prætorio contaminari timebant, & fratris innocentis sanguine non timebant? ut hoc solum interim dicam, ubi rea malorum conscientia tenebatur. Nam quoddam etiam Dominus erat, qui eorum impietate ducebatur ad mortem, & vitæ dator occidebatur; non eorum conscientia, sed ignorantia deputetur. Exiit ergo Pilatus ad eos foras, & dixit, *Quam accusationem affertis adversus hominem hunc?* Responderunt, & dixerunt ei, *si non esset hic malefactor, non tibi tradidissimus eum.* Interrogentur atque respondeant ab immundis spiritibus liberati, languidi sanati, leprosi mundati, surdi audientes, muti loquentes, cœci videntes, mortui resurgentes, & quod omnia superat, stulti sapientes, utrum sit malefactor Jesus? Sed ista dicebant, de quibus per Prophetam jam ipse prædixerat, Retribuebant mihi mala pro bonis. Dixit ergo eis Pilatus, *Accipite eum vos, & secundum Legem vestram iudicate eum.* (Psalm. 34.) Dixerunt ergo ei Judæi, *Non bis non licet interficere quemquam.* (Jo. 18.) Quid est quod loquitur insana crudelitas? An non interficiebant, quem interficiendum offerebant? An fortè crux non interficit? Sic despiunt, qui non sectantur sed insectantur sapientiam. Quid est autem

tem, No
quam. Si
(Deut. 1
ne malef
istum pu
parcant.
se, non i
propter di
brare jam
ingressu e
timebant.
Itane omni
didistis, u
tis impoll
fundendum
Pilatus ill
ingeritur
cifurus?
non infidi
dum pecu
prehendit
occidendum
poposcistis
esse iactat
stris præci
ge, cruci
tra vos e
minum, l
lingua eor
Ecce quib
machara
bis interfi
xistis. T
ad Judæos

tem, *Nobis non licet interficere quemquam.* Si malefactor est, cur non licet? (*Deut. 13.*) Nonne Lex eis præcepit, ne malefactoribus, præsertim (qualem istum putabant) à suo Deo seductoribus parcant. Sed intelligendum est eos dixisse, non sibi licere interficere quemquam, propter diei festi sanctitatem, quem celebrare jam coeperant: propter quem de ingressu etiam prætorii contaminari metuebant. Itane obduruistis falsi Israelitæ? Itane omnem sensum nimia malitia perdidistis, ut ideo vos à sanguine innocentis impollutos esse credatis, quia eum fundendum alteri tradidistis? Numquid & Pilatus illum, qui potestati ejus à vobis ingeritur occidendus, suis est manibus occisurus? Si non eum voluistis occidi, si non insidiati estis, si non vobis tradendum pecunia comparastis, si non comprehendistis, vinxistis, adduxistis, si non occidendum manibus obtulistis, vocibus poposcistis, non eum à vobis interfectum esse jactare. Si autem illis omnibus vestris præcedentibus factis, etiam Crucifige, crucifige clamastis; audite quod contra vos etiam Propheta clamat, *Filii hominum, dentes eorum arma & sagittæ, & lingua eorum machara acuta.* (*Psalm. 56.*) Ecce quibus armis, quibus sagittis, qua machara justum interfecistis, quando vobis interficere quemquam non licere dixistis. *Tract. 114. in Joan. Iterum exiit ad Judæos, & dixit eis, Ego nullam inve-*

nio in eo causam. Est autem consuetudo vobis, ut unum dimittam vobis in Pascha: vultis ergo dimittam vobis regem Judæorum? Clamaverunt rursus omnes dicentes, Non hunc sed Barabbam. Erat autem Barabbas latro. Non reprehendimus, o Judæi, quod per Pascha liberatis nocentem, sed quod occiditis innocentem: quod tamen nisi fieret, verum Pascha non fieret. Sed umbra veritatis à Judæis errantibus tenebatur, & mirabili dispensatione divinæ sapientiæ per homines fallaces ejusdem umbræ veritas implebatur: quia ut verum Pascha fieret, Christus velut ovis immolabatur. Tract. 115. in Joan.

FERIA II.

Judæi occiderunt Christum lingua, quando clamaverunt Crucifige.

Quidam Evangelista dicit hora sexta crucifixum Dominum, & quidam hora tertia: nisi intelligamus, perturbamur. (Joan. 19.) Et jam incipiente sexta hora dicitur Pilatus sedisse pro tribunali: & revera quando levatus est Dominus in ligno, hora sexta erat. (Mar. 15.) Sed alius Evangelista intuens animum Judæorum, quia volebant se immunes videri à morte Domini, narrando eos ostendit reos, dicens Dominum hora tertia crucifixum. Considerantes autem omnem circumstantiam lectionis, quanta agipotuerint, cum apud Pilatum Dominus accusaretur, ut
cru-

crucifiger
esse potu
Crucifige
occideru
ritores p
prævarica
runt: qu
illi lingua
clamando
perando
acumen J
gno quæsi
damus; s
disse judi
r. Nam
Evangelii
eum occi
xisset eis
vos, &
eum; (J
licet inter
licet, tra
autem oc
an qui cl
Ipse Do
occisus
lens eum
lavit, &
19.) &
duxit, u
tiati, eu
pterea e
sicut leg
innocens

crucifigeretur; invenimus horam tertiam
 esse potuisse, quando illi clamaverunt,
 Crucifige, crucifige. Ergo verius illi tunc
 occiderunt, quando clamaverunt. Appa-
 ritores potestatis hora sexta crucifixerunt,
 pravaricatores legis hora tertia clamave-
 runt: quod illi manibus hora sexta, hoc
 illi lingua hora tertia. Rei magis isti qui
 clamando sæviebant, quàm illi qui obtem-
 perando administrabant. Ipsum est totum
 acumen Judæorum, hoc est quod pro ma-
 gno quæsierunt: Occidamus, & non occi-
 damus; sic occidamus, ut non ipsi occi-
 disse judicemur. *Enar. in Psalm. 63. num.*
5. Nam propterea eum, sicut loquitur
 Evangelium, judici tradiderunt, ne ipsi
 eum occidisse viderentur. Cùm enim di-
 xisset eis judex tunc Pilatus, *Accipite eum*
vos, & secundùm Legem vestram judicate
eum; (*Joan. 18.*) responderunt, *Nobis non*
licet interficere quemquam. Interficere non
 licet, tradere interficiendum licet? Quis
 autem occidit? qui audito clamore cessit,
 an qui clamando ut occideretur extorsit?
 Ipse Dominus dicat testimonium à quibus
 occisus est, utrùm ab illo Pilato, qui no-
 lens eum occidit: unde etiam eum flagel-
 lavit, & veste ignominiosa induit, (*Joan.*
19.) & flagellatum ad eorum oculos pro-
 duxit, ut saltem poena flagellorum ejus sa-
 tiati, eum occidi non extorquerent. Pro-
 pterea etiam cùm videret eos perseverare,
 sicut legimus, lavit manus suas, & dixit,
innocens ego sum à sanguine justis huius

ius. (*Matth. 27.*) Videris utrum ille innocens, qui vel cessit clamantibus: multò magis ramen illi nocentes, qui clamando eum occidere voluerunt. Sed nos interrogemus & audiamus Dominum, quibus tribuat mortem suam, quia dixit, *Dormivi turbatus.* (*Pf. 56.*) Interrogemus eum, & dicamus, Quoniam dormisti turbatus, qui te persecuti sunt? qui te occiderunt? numquid forè Pilatus, qui militibus dedit in ligno suspendendum, clavis transfigendum? Audite qui: *Filii hominum.* Illos utique dicit, quos persecutores passus est. Sed quomodo ipsi occiderunt, qui ferrum non ferebant? Qui gladium non strinxerunt, qui impetum in eum non fecerunt ad occidendum, unde occiderunt? *Dentes eorum arma & sagitta, & lingua eorum gladius acutus.* Noli attendere inermes manus, sed os armatum: inde gladius processit, quo Christus occideretur; quomodo & de ore Christi, unde & Judæi occiderentur. Habet enim ille gladium bis acutum: & resurgens percussit eos, & divisit ab eis quos faceret fideles suos. (*Apoc. 1.*) Illi malum gladium, ille bonum: illi sagittas malas, ille bonas. Nam habet & ipse sagittas bonas, verba bona, unde sagittat cor fidele, ut ametur. Ergo aliæ istorum sagittæ, & alius istorum gladius. *Filii hominum dentes eorum arma & sagitta, & lingua eorum machæra acuta.* Lingua filiorum hominum machæra acuta, & dentes eorum arma & sagittæ. Quando ergo percussit

cusserunt,
ciffe,
num. 12.

Cum
bi à
sed Barab
sed interfe
ademptore
sum & fla
tus non o
si ut ejus
existimar
vire defit
idem Pra
sit facere
iussit, q
Dixit eni
Pilatum
lites, inq
imposueru
circumded
dicebant,
alapas
se prædix
mabantu
buisset f
occultate
batur pri
quod de
mundum

cusserunt, nisi quando clamaverunt, Crucifige, crucifige? Enar. in Psalm. 56. num. 12.

F E R I A III.

Jesus flagellatur.

Cum Judæi clamassent, non Jesum sibi à Pilato dimitti velle per Pascha, sed Barabbam latronem; non salvatorem, sed interfectorem; non datorem vitæ, sed adeptorem: *Tunc apprehendit Pilatus Jesum & flagellavit. (Joan. 19.)* Hoc Pilatus non ob aliud fecisse credendus est, nisi ut ejus injuriis Judæi satiati sufficere sibi existimarent, & usque ad ejus mortem sævire desisterent. Ad hoc pertinet quod idem Præses cohortem suam etiam permisit facere quæ sequuntur; aut fortassis & jussit, quamvis hoc Evangelista tacuerit. Dixit enim quid deinde fecerint milites. Pilatum tamen id jussisse non dixit. *Et milites, inquit, plebentes coronam de spinis imposuerunt capiti ejus, & veste purpurea circumdederunt eum. Et veniebant ad eum & dicebant, Ave Rex Judæorum. Et dabant ei alapas. (Ibid.)* Sic implebantur quæ de se prædixerat Christus: sic Martyres informabantur ad omnia quæ persecutores libuisset facere, perferenda: sic paulisper occultata tremenda potentia, commendabatur prius imitanda patientia, sic regnum quod de hoc mundo non erat, superbum mundum non atrocitate pugnandi, sed pa-

tiendi humilitate vincebat: sic illud granum multiplicandum seminabatur horribili contumelia, ut mirabili pullularet in gloria. *Tract. 116. in Joan.* Attende ad passionem Christi: attende ad illum sine ullo peccato, quæ non rapuit, exsolventem: attende Scripturam dicentem tibi, *Flagellat autem omnem filium quem recipit.* (Heb. 12.) Et para te flagellari, aut certè non quæras recipi. *Flagellat autem*, inquit, *omnem filium quem recipit.* Et tu fortè exceptus eris? Si exceptus à passione flagellorum, exceptus à numero filiorum. Itane, inquires, flagellat omnem filium? Prorsus ita flagellat omnem filium, ut & Unicum. Unicus ille de Patris substantia natus, æqualis Patri in forma Dei, Verbum per quem facta sunt omnia, non habebat unde flagellaretur: ad hoc carne indutus est, ut sine flagello non esset. Qui ergo flagellat Unicum sine peccato, numquid relinquit adoptivum cum peccato? Exemplum nobis proposuit in passionibus suis. *Serm. 46.* Labor piorum exercitatio est, non damnatio. Nisi fortè horremus cum videmus indigna & gravia in hac terra perpeti aliquem justum, & obliviscimur quæ pertulerit Justus justorum Sanctusque sanctorum. *Rex regum & Dominus dominantium*, (Apoc. 19.) comprehensus, vincitus, flagellatus, contumeliis omnibus aggratus, ligno suspensus & fixus, occisus. Appende cum Christo totam terram, appende cum Christo cælum & terram: nihil

hil creatu-
lum opus
ipsum factu-
hil: (Jo.
putatus
Deus fer-
atque san-
lis, sicut
est, *Parien-*
Quod aut-
adversus pa-
ralia perp-
formidam-
scamus &
vetur erga
delis Deus
quod potes-
exitum, &
Serm. de

Jesus coron-

A Nim-
ra
mus, qu-
tiam, qu-
& jveni-
quit, &
An respo-
sam? Si
toris tui
Spinarum

hil creatum cum Creatore pensatur: nullum opus artificii comparatur. *Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil: (Jo. 1.)* & tamen à persequentibus deputatus est nihil: Feramus ergo quod nos Deus ferre voluerit; qui nobis curandis atque sanandis, quis etiam dolor sit utilis, sicut medicus novit. Certè scriptum est, *Patientia opus perfectum habet (Jac. 1.)* Quod autem erit opus patientiæ, si nihil adversi patiamur? Cur ergo mala temporalia perpeti recusamus? an fortè perfici formidamus? Sed planè oremus & ingemiscamus & ploremus ad Dominum, ut servetur erga nos quod Apostolus dicit, *Fidelis Deus, qui non vos sinet tentari supra id quod potestis, sed faciet cum tentatione etiam exitum, ut sustinere possitis. (1. Cor. 10.)* Serm. de Urbis Excidio. c. 8.

F E R I A IV.

Jesus corona spinea, seu potius peccatorum nostrorum spinis, coronatur.

A Nima quæ accedis ad Christum, terra es spinosa & arida. Unde probamus, quia talis es? Recole illam sententiam, quam in primis parentibus accepisti, & invenies quid inde traxisti, *Spinas, inquit, & tribulos pariet tibi. (Gen. 3.)* An respondebis, non te esse terram spinosam? Si spinas non haberes, capiti Creatoris tui coronam spineam non imponeres. Spinarum multitudine, id est peccatorum,

M 5 præ-

prægravata es. *Serm. de feria quarta, sive de cult. Agri Dom. cap. 2.* Corona spinea capiti ejus imponitur: quia punctio peccatorum nostrorum, quorum remissione Redemptoris gloria struitur, aridis tribulis comparatur. Studeamus nunc è diverso, ut membrorum vita capitis sit corona. *Serm. 153. in Append. Ad salutem nostram & vitæ hujus transigendæ utilitatem, in his quæ passus est ab inimicis Dominus noster exemplum patientiæ nobis præbere dignatus est; ut pro Evangelica dignitate si hoc ipse voluerit, nihil tale perpeti recusemus. Serm. 218. Sustine Dominum, viriliter age, & confortetur cor tuum, & sustine Dominum. (Psalm. 26.)* Quid est hoc, *sustine Dominum?* Ad tempus laboras, in æternum non laborabis: brevis est molestia tua, æterna erit beatitudo tua: ad modicum doles, sine fine gaudebis. Sed inter molestias incipis labi? Proponitur exemplum passionum Christi. Vide quid pro te pertulit, qui quare perferret non habebat. Quanta cumque patiaris, non pervenies ad illas insultationes, ad illa flagella, ad illam ignominiosam vestem, ad illam spineam coronam, ad illam postremò crucem non pervenies, quia jam & de poena generis humani sublata est. Cum enim sub antiquis scelerati crucifigerentur, modò nullus crucifigitur. Honorata est, & finita. Finita est in poena, manet in gloria. A locis suppliciorum fecit transitum ad frontes Imperatorum. Qui tantum honorem dedit poenis suis,

fuis, quid
rebus, ho
minis. (P
rine, & q
res: confir
ciderit just
potestati in
si ille nolue
rit ut feriat
cipiat. *Que
flagellar au
(Heb. 12.)*
quia flagell
illum assum
ad patrimon
quantum E
servet justis
lis, per qu
& flageller
diebat, q
sed postea
Psalm. 36. S

Pilatus

E Xii
Ecce
quia in eo
Jesús portat
vestimentum
19.) Hinc
à militibus

QUADRAGESIMA. 275

suis, quid servat fidelibus suis? His ergo rebus, hoc tali exemplo *confirmat justos Dominus*. (*Ps. 36.*) *Sæviant quantum voluerint, & quantum permissi fuerint peccatores: confirmat justos Dominus*. Quidquid acciderit justo, voluntati divinæ deputet, non potestati inimici. Sævire ille potest: ferire si ille noluerit, non potest. Et si ille voluerit ut feriat, novit suum quemadmodum excipiat. *Quem enim diligit Dominus, corripit: flagellat autem omnem filium quem recipit.* (*Heb. 12.*) Quid sibi ergo plaudit iniquus, quia flagellum sibi de illo fecit Pater meus? Illum assumit ad ministerium, me erudit ad patrimonium. Nec debemus attendere, quantum permittat injustis, sed quantum fervet justis. Sed debemus optare etiam illis, per quos flagellamur, ut convertantur, & flagellentur. Sic enim suos fideles erudiebat, qui de Saulo flagellum sibi fecerat sed postea convertit & Saulum. *Enar. in Psal. 36. Serm. 2. n. 4. & 5.*

F E R I A V.

*Pilatus Jesum ostendit Judais, & dicit,
Ecce Homo.*

Exit iterum Pilatus foras, & dicit eis, *Ecce adduco eum foras, ut cognoscatis, quia in eo nullam causam invenio. Exit ergo Jesus portans spineam coronam, & purpureum vestimentum. Et dicit eis, Ecce Homo.* (*Jo. 19.*) Hinc apparet non ignorante Pilato hæc à militibus facta, sive jussit ea, sive permi-

ferit, illa scilicet causa, ut hæc ejus ludibria inimici libentissimè biberent, & ulterius sanguinem non sitirent. Egreditur ad eos Jesus portans spineam coronam, & purpureum vestimentum, non clarus imperio, sed plenus opprobrio: & dicitur eis, *Ecce Homo*: Si regi invidetis, jam parcite, quia dejectum videris: flagellatus est, spinis coronatus est, ludibriosam vestem amictus est, amaris conviciis illusus est: fervet ignominia, frigescat invidia. Sed non frigescit, inardescit potius, & increpescit. Cum ergo vidissent eum pontifices & ministri, clamabant dicentes, *Crucifige, crucifige eum*. Dicit eis Pilatus, *Accipite eum vos & crucifigite*: ego enim non invenio in eo causam. Responderunt ei Judæi, *Nos Legem habemus, & secundum Legem debet mori, quia filium Dei se fecit*. (Ibid. v. 6.) Ecce altera major invidia. Parva quippe illa videbatur, velut affectatæ illicito ausu regie potestatis, & tamen neutrum sibi Jesus mendaciter usurpavit; sed utrumque verum est: & Unigenitus est Dei Filius, & rex ab eo constitutus super Sion montem sanctum ejus: (Psalm. 2.) & utrumque nunc demonstraretur, nisi quantò erat potentior, tantò mallet esse patientior. Tract. 116. in Joan. Obfirmaverunt sibi sermonem malignum. Obfirmaverunt: (Ps. 63.) facta sunt tanta miracula, non sunt moti, perstiterunt in consilio sermonis maligni. Traditus est ille judici: trepidat iudex, & non trepidant qui judici tradiderunt: contremiscit potestas; & non contremi-

mi-

miscit
illi inq
maveru
egit Pil
dixit?
monem
petitio
Videam
monem
gam?
regem
sermonem
Filiu
digni q
berent.
sermon
in isto
morte
malign
ejus sup
th. 27.
gnum.
enim n
per filie
sibi fir
derunt
derunt
sed ip
dit, q
In Don
tas vix
illi mor

miscit immanitas : vult ille lavare manus , & illi inquinant linguas . Sed quare hoc ? *Firmaverunt sibi sermonem malignum .* Quanta egit Pilatus , quanta ut refrænarentur ? Quæ dixit ? quid egit ? Sed *firmaverunt sibi sermonem malignum .* Crucifige , crucifige . Repetitio confirmatio est sermonis maligni . Videamus , quomodo firmaverunt sibi sermonem malignum : *Regem vestrum crucifigam ? (Joan. 19.)* Dixerunt , Non habemus regem nisi solum Cæsarem : *Obfirmaverunt sermonem malignum .* Offerebat ille regem Filium Dei , illi ad hominem recurrabant : digni qui illum haberent , & illum non haberent . Adhuc audi , quomodo firmaverunt sermonem malignum . Non invenio aliquid in isto homine , ait iudex , quo dignus sit morte . Et illi qui firmaverunt sermonem malignum , (*Luc. 23.*) dixerunt , Sanguis ejus super nos & super filios nostros , (*Matth. 27.*) *Firmaverunt sibi sermonem malignum .* Non Domino , sed *sibi .* Quomodo enim non sibi , cum dicunt , Super nos & super filios nostros ? Quod ergo firmaverunt , sibi firmaverunt : quia ipsa vox est alibi , *Foderunt ante faciem meam foveam , & inciderunt in eam .* Dominum mors non occidit , sed ipse mortem : illos autem iniquitas occidit , quia noluerunt occidere iniquitatem . In Domino mors occisa est , & in illis iniquitas vixit : vivente autem in se iniquitate , illi mortui sunt , *Enar. in Ps. 63. n. 8. & 9.*

Jesus condemnatur ad mortem crucis.

Judei autem clamabant, dicentes, si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris, (Joan. 19.) Omnis enim qui se regem facit, contradicit Cæsari. Majorem timorem se ingerere putaverunt Pilato, terrendo de Cæsare ut occideret Christum, quam superius ubi dixerunt: Nos Legem habemus, & secundum Legem debet mori, quia filium Dei se fecit. Eorum Legem quippe ille non timuit, ut occideret: sed magis Filium Dei timuit, non occideret. Nunc verò non sic potuit contemnere Cæsarem auctorem potestatis suæ, quemadmodum Legem gentis alienæ. Adhuc tamen Evangelista sequitur, & dicit: Pilatus autem cum audisset hos sermones, adduxit foras Jesum & sedit pro tribunali, in loco qui dicitur Lithostrotos, Hebraicè autem Gabbatha. Erat autem parasceve Pascha hora quasi sexta. Cum ergo pro tribunali sedisset Pilatus: Dicit Judæis, Ecce rex vester. Illi autem clamabant, Tolle, tolle, crucifige eum. Dixit eis Pilatus, Regem vestrum crucifigam? Adhuc terrorem quem de Cæsare ingesserant, superare conatur, de ignominia eorum volens eos frangere dicendo: Regem vestrum crucifigam? quos de ignominia Christi mitigare non potuit: se timore mox vincitur: Responderunt enim Pon-

tifi-

tifices, Non habemus regem nisi Cæsarem. Tunc ergo tradidit eis illum, ut crucifigeretur. Aperitissimè quippe contra Cæsarem venire videretur, si regem se non habere nisi Cæsarem profitentibus, alium regem vellet ingerere dimittendo impunitum, quem propter hos ausus ei tradiderant occidendum: Tradidit ergo eis illum ut crucifigeretur, Tract. 1. 6. in Joan. Saluum me fac Deus, quoniam introierunt aqua usque ad animam meam, (Psal. 68.) Aquas intrasse usque ad animam suam dicit: quia potuerunt illæ turbæ, quas aquarum nomine significavit, hucusque prævalere, ut occiderent Christum. Prævaluerunt ad contemnendum, ad tenendum, ad ligandum, ad insultandum, ad colaphizandum, ad conspuendum. Adhuc quò usque? Usque ad mortem. Ergo introjerunt aqua usque ad animam meam. Hanc quippe vitam dixit animam suam, quò usque illi accedere saviendo potuerunt: Veni in altitudinem maris, & tempestas demersit me. Gratias ipsius misericordiæ, qui venit in altitudinem maris, & glutiri à marino ceto dignatus est: sed evomitur est tertio die, (Matth. 12.) Venit in altitudinem maris, in qua altitudine nos depressi eramus, in qua altitudine nos naufragium passi eramus: venit illuc ipse, & tempestas demersit illum: quia fluctus ibi passus est, ipsos homines; tempestates, voces dicentium, Crucifige, crucifige. Dicente Pilato,

lato, Non invenio causam ullam in hoc homine quare occidendus sit: invalescebant voces dicentium, Crucifige, crucifige. Augeretur tempestas, donec demergeretur qui venerat in altitudinem maris. Et passus est Dominus inter manus Judæorum, quod non est passus cum super aquas ambularet: quod non solum ipse passus non erat, sed nec Petrum pati permiserat: *Veni in altitudinem maris, & tempestas demersit me*, Enar. in Ps. 68. Serm. 1. n. 3. & 6.

S A B B A T O.

Jesus portans crucem vadit ad montem Calvaria.

SUsciperunt autem Jesum, & eduxerunt: & bajulans sibi crucem exiit in eum qui dicitur Calvaria locum, Hebraicè Golgotha, ubi crucifixerunt eum, (Joan. 19.) Ibat ergo ad locum ubi fuerat crucifigendus, portans crucem suam Jesus. Grande spectaculum! sed si spectet impietas, grande ludibrium! si pietas, grande mysterium! si spectet impietas, grande ignominiae documentum! si pietas, grande fidei munimentum! si spectet impietas, videt regem pro virga regni lignum sui portare supplicii; si pietas, videt regem bajulantem lignum ad semetipsum figendum, quod fixurus fuerat etiam in frontibus regum: in eo spernendus oculis impiorum, in quo erant gloriatura corda

San-

Sancto
autem a
nostri Je
cem su
dabat;
ponenda
Tractat.
crucifige
continen
vit prae
eum seq
common
lat cruci
ib. 18.)
quà ivit
quà eum
opprobri
in facie
verbera
cem, &
Ecce de
Porro en
primo p
regnare
corpus
tribulati
sperare
felicia?
verunt,
(Matth.
liorem v
dixit se
aberrave
Psal. 51.

QUADRAGESIMA. 281

Sanctorum . Dicturo enim Paulo : *Mihi autem absit gloriari , nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi , (Galat. 6.)* ipsam crucem suam suo gestans humero commendabat ; & lucernæ arsuræ quæ sub modio ponenda non erat , candelabrum ferebat , *Tractat. 117. in Joan.* Quod traditus , ut crucifigeretur crucem suam ipse portavit , continentix signum dedit , & demonstravit præcedens , quid facere debeat , qui eum sequi voluerit . Hoc etiam verbo commonuit , ubi ait : *Qui diligit me , tollet crucem suam , & sequatur me , (Matth. 16.) Serm. 218.* O Christianum ! nescis quâ ivit Dominus tuus ? Vis dico tibi , quâ eum sequaris ? Per pressuras , per opprobria , per falsa crimina , per spura in faciem , per alapas & flagellorum verbera , per coronam spineam , per crucem , & per mortem . Quid piger es ? Ecce demonstrata est tibi via , *Serm. 345.* Porro enim si ipsum caput nostrum sine primo peracto labore in terra , in coelo regnare noluit , nempe levare sursum corpus quod deorsum accepit nisi per tribulationis viam ; quid audent membra sperare , capite suo magis se posse esse felicia ? *Si patrem familias Beelzebub vocaverunt , quanto magis domesticos ejus ? (Matth. 10.)* Non ergo speremus molliorem viam : quâ præcessit eamus , quâ duxit sequamur . Si enim à vestigiis ejus aberraverimus , perimus , *Enarrat. in Psal. 51. num. 1. A Domino gressus hominis*

nis dirigentur, & viam ejus volet. (Ps. 36.)
 Viam Christi si vis, & verè Christianus
 es, (ipse est enim Christianus, qui non
 aspernatur viam Christi, sed vult viam
 Christi sequi per passiones ipsius,) noli
 per aliam viam velle ire quàm per illam
 qua ipse ivit. Dura videtur, sed ipsa est
 tuta via: alia fortè delicias habet, sed
 latronibus plena est: *Et viam ejus volet.*
Cum ceciderit non conturbabitur, quoniam
Dominus confirmat manum ejus. Ecce quid
 est velle viam Christi. Contingat illi, ut
 aliquam tribulationem patiatur, aliquam
 exhonorationem, aliquam contumeliam,
 aliquam afflictionem, aliqua damna, &
 cætera quæcumque abundant in vita ista
 generi humano: proponit sibi Dominum
 suum, quanta genera tentationum passus
 est: *Et non conturbabitur cum ceciderit,*
quia Dominus confirmat manum ejus, quia
 prior passus est. Quid enim timebis, o
 homo, cujus directi sunt gressus, ut vel-
 les viam Domini? Quid timebis? Dolores?
 Flagellatus est Christus. Contumelias ti-
 mebis? Audivit: *Dæmonium habes,* qui dæ-
 monia excludebat. Fortè conspirationem
 & factionem malorum? Conspiratum est
 adversus illum. Non potes ostendere fortè
 conscientiam tuam bonam in aliqua accu-
 satione, & vim pateris quòd adversus te
 falsi testes audiuntur? Contra ipsum pri-
 mum falsum testimonium dixerunt, non
 solum ante mortem, sed etiam post resur-
 rectionem. Inducti sunt falsi testes, ut à
 judi-

judicibus
 stes cult
 Psal. 36

DO

Jesus inre
 blasphem

B Adj
 citur
 rha: ubi
 dnos hinc
 (Joan. 1
 aliorum
 mus, cu
 fixus est
 rat pro
 est, (1/
 latrones
 causam s
 pendenti
 rabantur
 fixerunt
 ipforum
 non cru
 tentis.
 Petrus p
 fit, cruce
 paradisu
 sam muta
 sto simil
 runt mi
 pendente

judicibus damnaretur : accesserunt falsi testes custodes ad sepulchrum , Enarrat. in Psal. 36. Serm. 2. num. 16. & 17.

DOMINICA PALMARUM.

Jesus inter duos latrones crucifixus , ab uno blasphematur , ab altero imploratur .

B Ajulans sibi crucem exiit in eum qui dicitur Calvaria locum , Hebraicè Golgotha : ubi eum crucifixerunt : & cum eo alios duos hinc & hinc , medium autem Jesum , (Joan. 19.) Isti duo latrones erant , sicut aliorum Evangelistarum narratione didicimus , cum quibus crucifixus & inter quos fixus est Christus : de quo præmissa dixerat prophetia : *Et inter iniquos deputatus est* , (Isai. 53.) Tract. 117. in Joan. Duos latrones hinc atque inde posuerunt : sed causam similem non habuerunt. Lateribus pendentis adjungebantur , sed longè separabantur. Illos facinora sua : illum crucifixerunt nostra. Verumtamen etiam in uno ipsorum satis apparuit , quantum valeret , non cruciatus pendentis , sed pietas confidentis . Acquisivit latro in dolore , quod Petrus perdidit in timore : scelus admisit , crucem ascendit , causam mutavit , paradysum comparavit. Meruit omnino causam mutare , qui non contempsit in Christo similitudinem pænæ , Judæi contempserunt miracula facientem , ille credidit in pendentem . Consortem crucis Dominum agno-

agnovit, & regno cœlorum credendo vim fecit. Tunc in Christum credidit, quando fides Apostolica trepidavit, *Sermon. 285.* Tunc enim fides ejus de ligno floruit, quando discipulorum marcuit, nisi cujus mortis terrore marcuerat, ejus resurrectione reviresceret. Illi enim desperaverunt de moriente, ille speravit in commoriente: refugerunt illi auctorem vitæ, rogavit ille consortem pœnæ: doluerunt illi tamquam hominis mortem, credidit ille regnaturum esse post mortem: deseruerunt illi sponsores salutis, honoravit ille socium crucis. Inventa est in eo mensura martyris, qui tunc in Christum credidit, quando defecerunt qui futuri erant martyres, *L. 1. de Anima & ejus orig. c. 9.* Erat ille confixus omnibus membris, manus clavis inhærebant, pedes transfixi erant, totum corpus adungebatur ligno; corpus illud non vacabat cæteris membris, lingua vacabat & cor: corde credidit, ore confessus est: *Memento mei, inquit, Domine, cum veneris in regnum tuum, (Luc. 23.)* Salutem suam longè futuram sperabat, & post longum tempus accipere contentus erat: ille longum sperabat, dies non est dilatus. Ille dixit: *Memento mei, cum veneris in regnum tuum: ille respondit, Amen dico tibi, hodie tecum eris in Paradiso.* Hodie, inquit, tecum eris in Paradiso. Paradisus habet ligna felicia: hodie tecum in ligno crucis, hodie tecum in ligno salutis, *Enar. in Psalm. 39. num. 15.*

Me-

Merito a
in Parad
miserat
commen
tabat: i
veneris
ret Dom
se futur
ventu mi
Proinde
ferebat:
speravera
Tu petis
in regnu
mecum er
commend
tequam v
vis in in
die in p
rum, se
tales, &
militas m
discedit
crucis,
sto insul
Christi f
Christi
tribunal
mnavit,
fulcantes
ciet in d
te, Serv

QUADRAGESIMA. 285

Merito audire meruit : *Hodie mecum eris in Paradiso*. Hoc quidem sibi ipse non promiserat : magnæ quidem se misericordiæ commendabat , sed & sua merita cogitabat : *Domine*, inquit, *memento mei, dum veneris in regnum tuum*. Quod usque veniret Dominus in regnum suum , in pœnis se futurum sperabat , & saltem in ejus adventu misericordiam in se fieri flagitabat. Proinde se latro sua merita cogitans differebat : sed Dominus latroni , quod desperaverat , offerebat ; tamquam diceret , Tu petis ut meminerim tui , dum venero in regnum meum : *Amen dico tibi , hodie mecum eris in paradiso*. Agnosce cui te commendas , quem credis venturum ; antequam veniam , ubique sum . Idèd quamvis in inferna descensurus , habeo te hodie in paradiso , non alteri commendatum , sed mecum . Ad homines enim mortales , & ad ipsos mortuos descendit humilitas mea , de paradiso autem numquam discedit divinitas mea . Ita factæ sunt tres cruces , tres causæ . Unus latronum Christo insultabat , alter sua mala confessus Christi se misericordiæ commendabat . Crux Christi in medio non fuit supplicium sed tribunal : de cruce quippe insultantem damnavit , credentem liberavit . Timete insultantes , gaudete credentes : hoc faciet in claritate , quod fecit in humilitate , *Sermon. 285.*

FERIA II.

*Judæi illudunt, & insultant Christo
in cruce pendenti.*

Fuit Christus irrisibilis quodam modo, & reprehensibilis inter Judæos, visus est humilis, contemptus est. Occultabat enim majestatem, promptam habebat infirmitatem. Contemptum est in illo quod promptum erat, nec cognitum quod occultum erat: Si enim cognovissent, numquam Dominum gloria crucifixissent, (1. Corinth. 2.) Numquid adhuc contemnendus est sedens in coelo, si contemptus est cum penderet in ligno? Agitaverunt caput qui eum crucifixerunt, & ante crucem ejus stantes, & tamquam ad fructum suæ sævitæ pervenientes, insultantes dicebant: Si Filius Dei est, descendat de cruce. Alios salvos fecit, seipsum salvum facere non potest? Descendat de cruce, & credimus in eum, (Matth. 27.) Non descendebat, quia latebat. Multò enim facilius poterat de cruce descendere, qui potuit de sepulchro resurgere. Ad nostram informationem demonstrabat patientiam, differebat potentiam, *Serm. 87.* Gavisi sunt Judæi, quando viderunt Christum crucifixum, implese se arbitrati sunt voluntatem nocendi: effectum fructum sævitæ suæ viderunt Christum in cruce pendentem; agitaverunt caput: Si Filius Dei est, descendat
de

de cruce.
non po
tiam doc
bus de
ribus ce
bria tol
mâgis m
fixus illis
put agitab
hærebant.
O agitan
figentes c
in cruce!
put; done
insultabat
num. 5. De
Nam quo
facere qu
est enim
quàm de
Psal. 40.
fixus per
rus. Intel
nistratum
Jesu Chr
futuram
Deus ma
slebit, (C
veniet?
nifestus D
non slebit
mo fluit
est, ut e
Propheta

de cruce . Non descendebat qui poterat : non potentiam demonstrabat , sed patientiam docebat . Si enim hæc illis dicentibus de cruce descenderet , quasi insultantibus cessisse videretur , & victus opprobria tolerare non potuisse crederetur : magis mansit in cruce illis insultantibus , fixus illis nutantibus . Idèd enim & caput agitabant , quia verò capiti non inhærebant , *Enarrat. in Psalm. 40. num. 13.* O agitantes caput ante crucem , & non figentes caput in capite quod pendebat in cruce ! Meritò nutat insultantium caput ; donec sit eorum caput ille ipse , cui insultabatur , *Enar. in Psalm. 103. Serm. 1. num. 5.* Docuit nos planè ille patientiam . Nam quod est fortius fecit , qui noluit facere quod Judæi provocabant . Multò est enim potentius de sepulchro surgere , quàm de cruce descendere , *Enarrat. in Psal. 40. num. 13.* Prorsus non descendit , fixus permansit , quando vellet abscessurus . Intelligamus ergo nos quibus hoc ministratum est , potentiam Domini nostri Jesu Christi occultam tunc , manifestam futuram in judicio , de quo dictum est : *Deus manifestus veniet , Deus noster & non filebit , (Psalm. 49.)* Quid est , manifestus veniet ? Quia venit occultus , veniet manifestus Deus noster , hoc est Christus : *Et non filebit.* Quid est non filebit ? quia primo filuit . Ubi filuit ? quando judicatus est , ut etiam hoc impleretur , quod & Propheta prædixerat : *Sicut ovis ad immola-*

lan-

landum ductus est, & sicut agnus coram con-
dente se sine voce, sic non aperuit os suum,
(Isai. 53.) Si ergo pati nollet, non pa-
teretur; si non pateretur, sanguis ille non
funderetur; si sanguis ille non funderetur,
mundus non redimeretur. Agamus itaque
gratias & potestati divinitatis, & misera-
tionis infirmitatis ejus: & de occulta po-
tentia, quam Judæi non noverant, Tract.
37. in Joan.

FERIA III.

*Jesus in cruce pendens opprobria insultan-
tium Judæorum patienter tolerat illis ad
salutem, nobis ad patientia documentum.*

Propter nos pati voluit Christus. Ait
Apostolus Petrus: Pro vobis passus est,
relinquens vobis exemplum, ut sequamini ve-
stigia ejus, (1. Petr. 2.) Pati te docuit,
& patiendo te docuit. Parum erat ver-
bum, nisi adderetur exemplum. Et quo-
modo docuit, Fratres? Pendebat in cru-
ce, Judæi sæviebant: in asperis clavis pen-
debat, sed lenitatem non amittebat. Illi
sæviebant, illi circumlatrabant, illi pen-
denti insultabant; quasi uno summo medi-
co in medio constituto, phrenetici circum-
quaque sæviebant. Pendebat ille, & sana-
bat: Pater, inquit, ignosce illis, quia ne-
sciunt quid faciunt, (Luc. 23.) Petebat, &
tamen pendebat: non descendebat, quia
de sanguine suo medicamentum phreneti-
cis

dis facieb-
tis Domi-
audientis
tre exau-
runt inan-
suam fan-
toleravit,
tabant, m-
agrotabant
tes perdid-
bant. Par-
tum; non
cidebant.
retur, me-
bat; patie-
bat agrot-
laphis per-
cipiebat
postremo
suspendeb-
tur; & n-
ticos, ag-
se illis,
perdita m-
guinem s-
etiam de-
dicament-
xit: Pat-
faciunt. Q-
orat Chri-
qui exaud-
quomodo
nobis fact-
175. Non
Mayn

eis faciebat. Denique quia verba petentis Domini, ejusdemque misericordiam exaudientis, quia Patrem petiit, & cum Patre exaudivit; quia illa verba non potuerunt inaniter fundi, post resurrectionem suam sanavit, quos pendens insanissimos toleravit, *Serm. 284.* Isti qui sanos se putabant, multo periculosius & desperatius ægrotabant; & ipsa ægritudine qua mentes perdiderant, etiam medicum cædebant. Parum est, cædebant: dicam totum; non solum cædebant, sed etiam occidebant. Ille autem etiam cum occideretur, medicus erat; vapulabat, & curabatur; patiebatur phreneticum, nec deserebat ægrotum: tenebatur, alligabatur, colaphis percutiebatur, arundine plagas accipiebat, irridebatur, insultabatur ei; postremò audiebatur, damnabatur, ligno suspendebatur, undique circumfremebatur; & medicus erat. Agnoscis phreneticos, agnosce & medicum: *Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt.* Illi perdita mente sæviebant, & medici sanguinem sæviendo fundebant: ille autem etiam de ipso sanguine suo ægrotis medicamenta faciebat. Non enim frustra dixit: *Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt.* Orat Christianus, & exauditur; orat Christus, & non exauditur? Nam qui exaudit cum Patre, quia Deus est, quomodo non exauditur homo, quod pro nobis factus est? Prorsus exauditus est, *Ser. 175.* Non vacavit vox illa. Mortuus est,

sepultus est, resurrexit, factis quadraginta diebus cum discipulis suis ascendit in coelum, misit Spiritum Sanctum in eos qui expectabant promissum. Illi accepto Spiritu Sancto impleti sunt, & coeperunt loqui linguis omnium gentium. Tunc Judæi qui aderant, expavescentes in nomine Christi loqui omnibus linguis homines idiotas, imperitos, quos inter se nutritos noverant in lingua una, expaverunt: unde hoc munus esset, Petro loquente didicerunt. Ille hoc donavit, qui in ligno pependit. Ille hoc donavit, qui irrisus est pendens in ligno, ut daret Spiritum sanctum sedens in coelo. Audierunt, crediderunt illi de quibus dixerat: *Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt.* Crediderunt, baptizati sunt, atque est facta conversio. Quæ conversio? Sanguinem Christi, quem savienses fuderunt, credentes biberunt, *Serm.* 80. Ille qui apprehensus, colaphizatus, flagellatus, sputis illitus, spinis coronatus, in cruce suspensus, mortuus, lancea vulneratus, de cruce depositus, in sepulchro positus. Ille ipse Dominus noster Jesus Christus; ille ipse planè, & ipse est totus medicus vulnerum nostrorum, crucifixus ille cui insultatum est, quo pendente, persecutores caput agitabant, & dicebant: *Si Filius Dei est, descendat de cruce:* ipse est totus medicus noster, ipse planè. Quare ergo non ostendit insultantibus, quia ipse erat Filius Dei, ut si se permisit in crucem levare, sal-

saltem cum
descendat
ostenderet
quem illi
re noluit
tunc planè
ce descen
Sed pericul
potentiæ d
patientiae s
ravuit, ubi
sempiterna
dignatus es
mors morte
tem occidit

Jesus

E T M
ricors
cor & ven
nimis, &
tor? Qui
ignosce ill
(Luc. 23)
tit? quis
pro impiis
non verbo
dens in c
tas manu
ret, ut

saltem cum illi dicerent: *Si Filius Dei est, descendat de cruce: tunc descenderet, & ostenderet eis verum se esse Filium Dei, quem illi ausi fuerant irridere? noluit. Quare noluit? numquid quia non potuit? potuit planè. Quid est enim amplius, de cruce descendere, an de sepulchro resurgere? Sed pertulit insultantes: nam crux non ad potentiae documentum, sed ad exemplum patientiae suscepta est. Ibi vulnera tua curavit, ubi sua diu pertulit: ibi te à morte sempiterna sanavit, ubi temporaliter mori dignatus est. Et mortuus est, an in illa mors mortua est? Qualis mors, quae mortem occidit! Tractat. 3. in Joan.*

FERIA IV.

Jesus in cruce pendens orat pro suis inimicis.

ET tu Domine Deus miserator & misericors, longanimis & multum misericors & verax, (Psal. 85.) Quare longanimis, & multum misericors, & miserator? Quia in cruce pendens, ait: *Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt, (Luc. 23.)* Quem petit? pro quibus petit? quis petit? ubi petit? Patrem filius, pro impiis crucifixus, inter ipsas injurias non verborum, sed mortis illatae, pendens in cruce: tamquam ad hoc extentas manus habuerit, ut sic pro illis oraret, ut dirigeretur oratio ejus tamquam

incensum in conspectu Patris, & elevatio manuum ejus tamquam sacrificium vespertinum, (*Psal.* 140.) *Enarrat. in Psal.* 85. numer. 20. *Pro eo ut diligerent me, detrahebant mihi, ego autem orabam, (Ps. 108.)* Non quidem dixit quid orabat: sed quid melius intelligimus, quàm pro eis ipsis? Crucifixo enim maximè detrahebant, quando velut homini, quem quasi vicerant, illudebant: de qua cruce ille dixit: *Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt.* Ut quoniam in profundo malignitatis reddebant ipsi mala pro bonis, ille in summo benignitatis redderet bona pro malis, *Enarrat. in Psal.* 108. num. 5. Quando claudus ille qui sedebat ad portam, ad vocem Petri surrexit, & suis pedibus ambulavit, ita ut homines mirarentur, sic eos allocutus est Petrus, quia non in sua potestate ista fecit, sed in virtute illius, quem ipsi occiderunt, (*Act.* 2.) Multi compuncti dixerunt, Quid faciemus? Viderunt enim se ingenti crimine impietatis adstrictos, quando illum occiderunt, quem venerari & adorare debuerunt: & hoc putabant esse inextinguibile. Magnum enim facinus erat, ejus consideratio illos faceret desperare: sed non debebant desperare, pro quibus in cruce pendens Dominus dignatus est orare. Dixerat enim: *Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt.* Videbat quosdam suos inter multos alienos; illis jam petebat veniam, à quibus adhuc accipiebat injuriam, Non enim attendebat quod ab

ab ipsis
moriebat
sum est,
mo de
quando
stum occ
nobis, se
viderunt
& credide
ignoscen
nem quon
traverunt
cti corde
nis tam i
gentiam
guine que
sic in ren
sus est,
delere q
disce a
de, (Ma
tis es &
parere v
quàm in
bra pen
& pede
cum se
agrotante
Pater, in
quid fac
agros cu
febris im
milis co
quia nesci

ab ipsis moriebatur, sed quia pro ipsis moriebatur. Multum est quod illis concessum est, & ab ipsis, & pro ipsis; ut nemo de sui peccati dimissione desperet, quando illi veniam meruerunt, qui Christum occiderunt. Mortuus est Christus pro nobis, sed numquid à nobis? At verò illi viderunt Christum suo scelere morientem: & crediderunt in Christum suis sceleribus ignoscentem. Quousque biberent sanguinem quem fuderant, de sua salute desperaverunt, *Tractat. 31. in Joan.* Compuncti corde conversi sunt; & tanti sanguinis tam impiè atque immaniter fusi indulgentiam perceperunt, ipso redempti sanguine quem fuderunt. Christi enim sanguis sic in remissionem peccatorum omnium fusus est, ut ipsum etiam peccatum posset delere quo fusus est, *Tractat. 92. in Joan.* *discite à me quia mitis sum & humilis corde, (Matth. 11.)* Discamus à te, quia mitis es & humilis corde. Ubi magis apparere vel potuit, vel debuit dignus, quàm in ipsa cruce? Cum in ligno membra penderent, cum clavis confixæ manus & pedes essent, cum illi sævirent linguis, cum se sanguine fuso non satiant, cum ægrotantes medicum non agnoscerent: *Pater*, inquit, *ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt.* Tamquam diceret, Ego veni ægros curare: quod me non agnoscunt, febris immanitas facit. Mitis ergo & humilis corde, dicit: *Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt, Sermon. 279.*

Tu serve redempte sanguine crucifixi Domini tui, non imitaberis Salvatorem tuum? Sed non vult dimittere anima tua, & contristatur, quia dicis ei, Noli odisse? Responde illi, Quare tristis es anima mea, & quare conturbas me? (*Psalm. 41.*) Quare tristis es? Noli odisse, ne perdas me. Quare conturbas me? Spera in Deum. Langues, anhelas, ægritudine fauciaris; non potes tibi tollere odium. Spera in Deum, medicus est; pro te pendit in ligno, & nondum est vindicatus. Quid vis vindicari? Idem enim odisti, ut vindiceris. Vide pendentem Dominum tuum, vide pendentem, & tibi de ligno tamquam de tribunali præcipientem. Vide pendentem, & tibi languenti de suo sanguine medicamentum facientem. Vide pendentem, audi præcantem: vide pendentem, audi precantem: Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt, *Serm. 5. C. 49.*

FERIA V. IN COENA DOMINI.

Jesus in cruce sitiens aceto potatur.

Postea sciens Jesus quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, (*Jo. 19.*) dicit, Sitio. Vas ergo positum erat aceto plenum, illi autem spongiam plenam aceto hyssopo circumponentes obrulerunt ori ejus. Cum ergo accepisset Jesus acetum, dixit, Consummatum est. Et inclinato capite, tradidit spiritum. Quis potest quæ facit,

facit, ita
homo iste
diator D
prædictu
est, &
mines p
scebant h
apparebat
hæc omni
disponebat
ergo quia
oportebat
acetum &
hoc etiam
ra prædix
me aceto
tamquam
date quæ
acetum,
rum &
no vale,
pleti, co
vernosis
tibus f
cui circ
nam, q
ctus pun
congruen
derunt,
Unde es
hyssopo,
namque
humiliat
usque ac

QUADRAGESIMA. 295

facit, ita disponere, quomodo disposuit
homo iste quæ passus est? Sed homo me-
diator Dei & hominum; homo de quo
prædictum legitur, (1. Tim. 2.) Et homo
est, & quis agnosceret eum? quoniam ho-
mines per quos hæc fiebant, non agno-
scebant hominem Deum. Homo namque
apparebat qui Deus latebat: patiebatur
hæc omnia qui apparebat, & idem ipse
disponebat hæc omnia qui latebat. Vidit
ergo quia consummata sunt omnia, quæ
oportebat ut fierent antequam acciperet
acetum & traderet spiritum: atque ut
hoc etiam consummaretur quod Scriptu-
ra prædixerat, Et in siti mea potaverunt
me aceto, (Psalm. 68.) Sitio, inquit:
tamquam diceret, Hoc minùs fecistis,
date quod estis. Judæi quippe ipsi erant
acetum, degenerantes à vino Patriarcha-
rum & Prophetarum, & tamquam de ple-
no vase, de iniquitate mundi hujus im-
pleti, cor habentes velut spongiam, ca-
vernosis quodammodo atque tortuosis la-
tibus fraudulentum. Hyssopum autem
cui circumposuerunt spongiam aceto ple-
nam, quoniam herba est humilis, & pe-
ctus purgat, ipsius Christi humilitatem
congruenter accipimus: quam circumde-
derunt, & se circumvenisse putaverunt.
Unde est illud in Psalmo, Asperges me
hyssopo, & mundabor, (Ps. 50.) Christi
namque humilitate mundamur, quia nisi
humiliasset semetipsum, factus obediens
usque ad mortem crucis, (Phil. 2.) non

utique sanguis ejus in peccatorum remissionem, hoc est, in nostram mundationem fuisset effusus, *Tractat. 119. in Joan.* De cruce cum diceret, *Sirio: fidem illorum quærebat, pro quibus dixerat: Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt.* Sed illi homines quid propinarunt sitiienti? Acetum. Acetum enim vinum vetus dicitur. Merito de veteri homine propinarunt, quia novi esse noluerunt, *Enarr. in Psalm. 68. Serm. 1. num. 14.* Quid esurivit, quid sitivit Christus, nisi bona opera nostra? In illis enim crucifigentibus & persequentibus, quia nulla bona opera invenerat, jejunabat: retribuebant enim sterilitatem animæ ipsius. Nam quale jejunium ipsius fuit, qui vix invenit unum latronem, quem in cruce gustaret? Apostoli enim fugerant, & se in turba absconderant. Et ille Petrus qui se usque ad mortem Domini perseveraturum esse promiserat, jam ter negaverat, jam fleverat, & adhuc in turba latebat, adhuc timebat ne agnosceretur, *Enarrat. in Psalm. 34. Serm. 2. num. 4.* Sitiit in cruce: accepit potum, non à miserante, sed ab insultante; & bibit acetum in morte fons vitæ, *Serm. 41.* Docuit nos bibere modò calicem amaritudinis, & postea accipere sempiternam salutem. Bibe æger calicem amarum, ut sanus sis, cui non sunt sana viscera: noli trepidare, quia ne trepidares, prior bibit medicus, id est, passionis amaritudinem bibit prior Dominus. Bibit

Bibit qui
quod in
donec tr
veniat f
nulla ira
nulla fe
ria, null
tentio. L
labora,
venias ad
nias ad f
Serm. 1. m

FERI

Cum
Et inclin
ita dorm
mortuus
stem por
ne exult
voluerit
iit? Qu
stas: et
nientis?
strum qu
strum qu
voluit n
est: qu
ne, que
ce. Qui

Bibit qui peccatum non habebat, qui quod in eo sanaretur non habebat. Bibe donec transeat amaritudo hujus sæculi, & veniat sæculum, ubi nullum scandalum, nulla ira, nulla tabes, nulla amaritudo, nulla febris, nullus dolus, nullæ inimicitia, nulla senectus, nulla mors, nulla contentio. Labora hic, venturus ad finem; labora, ne cum non vis hic laborare, venias ad finem vitæ, & numquam venias ad finem laborum, *Enar. in Psal. 48. Serm. 1. num. 11.*

FERIA VI. IN PARASCEVE.

Jesus moritur.

CUm ergo accepisset Jesus acetum, dixit, Consummatum est, (Joan. 19.) Et inclinato capite, tradidit spiritum. Quis ita dormit quando voluerit, sicut Jesus mortuus est quando voluit? Quis ita vestem ponit quando voluerit, sicut se carne exuit quando voluit? Quis ita cum voluerit abit, quomodo cum voluit obiit? Quanta speranda vel timenda potestas est judicantis, si apparuit tanta morientis? *Tractat. 119. in Joan.* Nemo nostrum quia vult nascitur, & nemo nostrum quando vult moritur: ille quando voluit natus est, quando voluit mortuus est: quomodo voluit natus est de Virgine, quomodo voluit mortuus est in cruce. Quidquid voluit, fecit: quia sic erat

homo, ut lateret Deus : susceptor Deus, susceptus homo, unus Christus Deus & homo. De cruce ipsius quid loquar? quid dicam? Extremum genus mortis elegit, ne aliquod genus mortis ejus Martyres formidarent. Doctrinam ostendit in homine, exemplum patientiæ demonstravit in cruce. Ibi opus, quia crucifixus: exemplum operis crux; præmium operis, resurrectio. Ostendit nobis in cruce quid tolerare, ostendit in resurrectione quid sperare debeamus. Prorsus tamquam Agonotheta summus dixit, Fac, & tolle: fac opus, & accipe præmium. Quod est opus? Obedientia. Quod est præmium? Resurrectio sine morte, *L. 1. de symb. ad Cat. c. 3.* Apostolus dicit, loquens de Domino Christo: *Qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse æqualis Deo, (Phil. 2.)* Quanta majestas! Sed semetipsum exinanivit, formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo. Quanta humilitas! Humiliavit se Christus: habes, Christiane, quod teneas. Christus factus est obediens: quid superbis? Quod usque factus est obediens Christus? Usque ad incarnationem Verbi, usque ad participationem mortalitatis humanæ, usque ad trinam Diaboli tentationem, usque ad irrisionem populi Judæorum, usque ad sputa & vincula, usque ad alapas & flagella: si parum est, usque ad mortem; & si adhuc aliquid etiam de genere mortis addendum, mortem as-

tem crucis
nis, ho
quod fec
Quid hu
tamen a
fieri; se
parum er
rum erat
hoc parum
cum ejus
factam c
illi fuit
mortem;
tem, se
Alla morte
nera mort
rimi exag
ce nomin
crucifixi
nibusque
tur. Non
sed diu vi
gior vita
protende
Mori vo
crucifigi
crucis a
& pessi
fuerat al
ma occi
erat non
mino ele
signum
Diabolo

tem crucis, Sermon. 304. Creator hominis, homo esse dignatus est: factus est quod fecerat, ne periret quem fecerat. Quid huic misericordiae addi potest? Et tamen addidit. Parum fuit ei hominem fieri; sed etiam ab hominibus reprobari: parum erat reprobari; & exhonorari: parum erat exhonorari, & occidi: sed & hoc parum est; morte crucis. Nam & cum ejus obedientiam usque ad mortem factam commendaret Apostolus, parum illi fuit dicere: *Factus obediens usque ad mortem*; non enim qualemcumque mortem, sed addidit, *mortem autem crucis*. Illa morte pejus nihil fuit inter omnia genera mortium. Denique ubi dolores acerrimi exagitant, cruciatus vocatur, à cruce nominatus. Pendentes enim in ligno crucifixi, clavis ad lignum pedibus manibusque confixi, producta morte necabantur. Non enim crucifigi hoc erat occidi: sed diu vivebatur in cruce; non quia longior vita eligebatur, sed quia mors ipsa protendebatur, ne dolor citius finiretur. Mori voluit pro nobis: parum dicimus, crucifigi dignatus est, usque ad mortem crucis obediens factus. Elegit extremum & pessimum genus mortis, qui omnem fuerat ablaturus mortem: de morte pessima occidit omnem mortem. Pessima enim erat non intelligentibus Judæis; nam à Domino electa erat. Ipsam enim crucem suam signum habiturus erat, ipsam crucem de Diabolo superato tamquam trophæum in

frontibus fidelium positurus, ut diceret
 Apostolus: *Mihi autem absit gloriari, nisi
 in cruce Domini nostri Jesu Christi, per
 quem mihi mundus crucifixus est, & ego
 mundo, (Galat. 6.)* Nihil erat tunc in
 carne intolerabilius, nihil est nunc in
 fronte gloriosius, *Tractat. 36. in Joan.* To-
 to vobis figatur in corde qui pro vobis
 est fixus in cruce. Illud ipsum quod in
 eo derident superbi, inspicite quàm pul-
 chrum sit. Internis luminibus inspicite
 vulnera pendentis, cicatrices resurgentis,
 sanguinem morientis, pretium credentis,
 commercium redimentis. Hæc quanti va-
 leant cogitate, hæc in statera charita-
 tis appendite, *L. de sancta Virg. cap. 54.*
& 55.

SABBATO SANCTO.

*Caueat Homo Christianus, ne beneficium Do-
 minica passionis iudicium potius pariat
 quàm profectum.*

NOs, Fratres Charissimi, pro quo-
 rum salute ista omnia & prædicta
 sunt & impleta, gratias agamus divinæ
 misericordiæ, & quantum possumus, totis
 viribus laboremus, ut beneficia Dei non
 nobis iudicium pariant, sed profectum:
 ut cum tremendi iudicii dies & tempus
 reddendæ rationis advenierit, quidquid
 nobis Dominus & Salvator noster contulit
 iudicatus, integrum inveniat iudicatu-
 rus.

rus. Et quidem iste cum venerit, redditurus est quod promisit, sed requisiturus est quod redemit: & quod in primo adventu contulit, exacturus est in secundo. Quamvis multum præsumere debeamus de misericordia Dei, non tamen negligenter timere debemus justitiam ejus. Cum justitia enim te judicabit, qui cum misericordia te redemit. Nam quod tam longo tempore peccamus & parcat, non est negligentia, sed patientia. Non ille potentiam perdidit, sed nos ad poenitentiam reservavit. Timeamus justitiam, cujus misericordiam desideramus. Parcat enim modò, sed non tacet: sed & si tacet, non semper tacebit. Audiamus ergo eum dum non tacet in præcepto, ut nobis parcat, cum non tacuerit in judicio. Modò enim nobis prærogatur misericordia, tunc à nobis exigetur justitia, & reddet unicuique secundum opera sua: ac fiet illud, quod Apostolus dixit, *Judicium sine misericordia illi qui non fecit misericordiam.* (Jac. 2.) Serm. 44. Erit tempus gloriæ, ut qui venit in humilitate, veniat in altitudine. Qui venit judicandus, veniet judicaturus: qui venit occidi à mortuis, veniet judicare de vivis & mortuis. Deus, inquit Psalmus, manifestus veniet, Deus noster & non filebit. (Psalm. 49.) Quid est manifestus veniet? quia venit occultus. Tunc non filebit: nam quando venit occultus, sicut ovis ad immolandum ductus est, & sicut agnus coram tondente se non

*aperuit os suum. (Isa. 53.) Veniet & non
 filebit. Tacui, inquit, numquid semper ta-
 cebo ? (Isa. 55.) Tract. 28. in Joann. Ve-
 niet iudicaturus, qui venit iudicandus :
 veniet discreturus, qui venit ut non di-
 scerneretur. Non enim ab impiis Chri-
 stus est discretus, sed cum impiis iudica-
 tus : de illo enim dictum est, *Inter ini-*
quos reputatus est. (Isa. 53.) Latro eva-
 sit: Christus damnatus est. Accepit in-
 dulgentiam criminofus, damnatus est qui
 omnium crimina confitentium relaxavit.
 Tamen & ipsa crux, si attendas, tribu-
 nal fuit: in medio enim iudice constitu-
 to, unus latro qui credidit liberatus, al-
 ter qui insultavit damnatus est. Jam si-
 gnificabat quod facturus est de vivis &
 mortuis, alios positurus ad dexteram,
 alios ad sinistram: similis ille latro futu-
 ris ad sinistram, similis alter futuris ad
 dexteram. Judicabatur, & iudicium mi-
 nabatur. Tract. 31. in Joann. Inter duos
 latrones crucifixus erat: hinc & inde fa-
 cinorosi confixi, in medio ipse. Et tam-
 quam illud lignum tribunal esset, insul-
 tantem damnavit, confitentem corona-
 vit. Quid faciet iudicaturus, si hos po-
 tuit iudicatus? *Serm. 331.**

DOMINICA RESURRECTIONIS.

*Resurrectio triumphus est Christi, ac
spes Christiani.*

Resurrectionem Christiani novimus in capite nostro jam factam, & in membris futuram. Caput Ecclesiæ Christus est, membra Christi Ecclesia. Quod præcessit in capite, sequetur in corpore. Hæc est spes nostra: ad hoc credimus, ad hoc duramus, & perseveramus in tanta malignitate hujus sæculi, consolante nos spe, antequam spes fiat res. Res enim erit cum & nos resurrexerimus, & in coelestem habitum commutati æquales Angelis facti fuerimus. Quis hoc sperare auderet, nisi veritas promitteret? *Enar. in Psalm. 65. num. 1.* Salvator mortuus est, sed mortem occidit: finivit in se quam timebamus; suscepit illam, & occidit illam; quomodo summus venator leonem cepit, & necavit. Ubi est mors? Quare in Christo, jam non est: sed fuit, & mortua est ibi. O vita mors mortis! Bono animo estote, morietur & in nobis. Quod præcessit in capite, reddetur in membris: morietur & in nobis mors. Sed quando? In fine sæculi, in resurrectione mortuorum, quam credimus, & de qua non dubitamus. *Qui enim crediderit, & baptizatus fuerit, ipse salvus erit. (Matth. 16.)* Sequare quod timeas: *Qui autem non crediderit, condemnabitur.* Ergo
mors

mors morietur in nobis, victura est in damnatis. Ubi mors nesciet mortem, sempiterna mors erit: quia aeterna tormenta erunt. In nobis morietur, & non erit. Vultis nosse? Dico vobis pauca verba triumphantium, ut habeatis quod meditemini, quod corde cantetis, quod toto animo speretis, quod fide & bono opere requiratis. Audite verba triumphantium, quando non erit mors; quando & in nobis, sicut in capite nostro, morietur mors. Paulus Apostolus dicit, *Oportet corruptibile hoc induere incorruptionem, & mortale hoc induere immortalitatem. Tunc fiet sermo, qui scriptus est, Absorpta est mors in victoriam.* (1. Cor. 15.) Dixi vobis, quia morietur mors in nobis: *Absorpta est mors in victoriam.* Ista est mors mortis. Absorbebitur, ut non appareat. Quid est, ut non appareat? Ut non sit, nec intus, nec foris. *Absorpta est mors in victoriam.* Gaudeant triumphantes; dicant quod sequitur; *Ubi est mors victoria tua? Ubi est mors aculeus tuus? Ubi est? Cepisti, possedisti, viciisti, & tibi addixisti; percussisti, & occidisti. Ubi est mors victoria tua? Ubi est mors aculeus tuus? Nonne confregit illum Dominus meus? O mors, quando Domino meo hasisti, tunc & mihi peristi!* Ser. 233. Resurrexit tertia die: & quodammodo hoc nobis dixit Dominus, Quod in me vidistis, sperate in vobis: id est, quia ego resurrexi, resurgetis & vos. Sed sunt qui dicant, Ecce resurrexit Dominus,

num-

numquid propterea sperandum est & me
 posse resurgere? Utique propterea. In
 hoc enim resurrexit Dominus, quod à te
 accepit. Non enim resurgeret, nisi mor-
 tuus esset: non autem mortuus esset, ni-
 si carnem portaret. Quid accepit à te
 Dominus? Carnem. Quid venit ipse?
 Verbum Dei, quod erat ante omnia, per
 quem facta sunt omnia. Sed ut accipe-
 ret abs te aliquid, *Verbum caro factum*
est, & habitavit in nobis. (Joan. i.)
 Accepit abs te, quod offerret pro te:
 quomodo accipit sacerdos à te, quod
 pro te offerat, quando vis placare Deum
 pro peccatis tuis. Jam factum est, ita
 factum est. Sacerdos noster à nobis ac-
 cepit, quod pro nobis offerret. Acce-
 pit enim à nobis carnem: in ipsa carne
 victima factus est, holocaustum factus
 est, sacrificium factus est. In passione sa-
 crificium factus est: in resurrectione
 novavit illud quod occisum est, & quam
 primitias tuas dedit Deo; & ait
 tibi, Consecrata sunt jam omnia tua,
 quando tales primitiæ de te datæ sunt
 Deo: spera ergo & in te futurum quod
 præcessit in primitiis tuis. *Enar. in Psalm.*
129. num. 6. & 7.

FERIA II. PASCHATIS.

*Jesus duobus discipulis apparet in via,
& ab illis agnoscitur in fractione panis.*

Dominus Jesus posteaquam resurrexit à mortuis, invenit duos in via ex discipulis suis, colloquentes invicem de his quæ contigerant, & dixit illis, *Qui sunt sermones isti, quas loquimini vobiscum, & estis enisses?* (*Luc. 24.*) Apparuit Jesus: videbatur oculis, & non agnoscebatur. Magister ambulabat cum illis in via, & ipse erat via: & nondum illi ambulabant in via; sed invenit eos exorbitasse de via. Quando enim cum illis fuerat ante passionem, omnia prædixerat; passurum se fuisse, moriturum, tertio die resurrecturum: omnia prædixerat; sed mors illius, illorum oblivio fuit. Sic perturbati sunt, quando eum viderunt in ligno pendentem, ut obliviscerentur docentem, non expectarent resurgentem, nec tenerent promittentem. Nos, inquiunt, *sperabamus, quia ipse erat redempturus Israel.* (*Luc. 24.*) O Discipuli! *sperabatis; ergo jam non speratis?* *Serm. 235.* Hic est omnis discipulatus vester? In cruce latro vos vicit. Vos oblii estis eum qui docebat: ille agnovit cum quo pendeat, *Nos sperabamus.* Quid sperabatis? *Quia ipse erat redempturus Israel.* (*Luc. 23.*) Quod sperabatis, & illo crucifixo perdidistis, hoc latro crucifixus agnovit.

vit. Ait enim Domino: Domine memento
 mei, cum veneris in regnum tuum. Ecce
 quia ipse erat redempturus Israel. Crux il-
 la, schola erat. Ibi docuit Magister latro-
 nem. Lignum pendens, cathedra factum
 est docentis. Sed qui reddidit se vobis,
 revocet spem vobis. *Serm. 234.* Ecce Chri-
 stus vivit, & spes mortua est in vobis.
 Prorsus vivit Christus. Vivens Christus mor-
 tua discipulorum corda invenit: quorum
 oculis & apparuit & non apparuit; & vi-
 debatur & abscondebatur. Nam si non vi-
 debatur, quomodo illum interrogantem au-
 diebant, interroganti respondebant? In
 via cum illis tamquam comes ambulabat,
 & ipse dux erat. Utique videbant, sed
 non agnoscebant. *Tenebantur enim oculi eo-
 rum, ne eum agnoscerent.* Non tenebantur,
 ne viderent: sed tenebantur, ne eum agno-
 scerent. Eja, Fratres, ubi voluit Dominus
 agnosci? In fractione panis. Securi sumus,
 panem frangimus, & Dominum agnosci-
 mus. Noluit agnosci, nisi ibi, propter
 nos, qui non eum visuri eramus in carne,
 & tamen manducaturi eramus ejus car-
 nem. Quisquis ergo fidelis es, quisquis
 non inaniter Christianus vocaris, quisquis
 Ecclesiam non sine causa ingrederis, quis-
 quis verbum Dei cum timore & spe au-
 dis, consoletur te fractio panis. Absen-
 tia Domini, non est absentia: habeto fi-
 dem, & tecum est quem non vides. Il-
 li, quando cum eis Dominus loquebatur,
 nec fidem habebant: quia eum resurre-
 xisse

xisse non credebant, non resurgere posse sperabant. Perdiderant fidem, perdiderant spem. Ambulabant mortui cum vivente, ambulabant mortui cum ipsa vita. Cum illis ambulabat vita; sed in eorum cordibus nondum renovata erat vita. Et tu ergo, si vis habere vitam, fac quod fecerunt, ut agnoscas Dominum. Hospitio susceperunt. Similis enim erat Dominus tanquam in longinqua pergenti, illi vero tenuerunt eum. Et postea quam venerunt ad locum, quod tendebant, dixerunt, *Jam hic nobiscum mane, declinavit enim in vespertinum dies*. Tene hospitem, si vis agnoscere Salvatorem. Quod tulerat infidelitas, reddidit hospitalitas. Dominus ergo presentavit seipsum in fractione panis. Discite ubi Dominum queratis, discite ubi habeatis, discite ubi agnoscatis, quando manducatis. *Serm. 235.* Norunt fideles quid dicam: norunt Christum in fractione panis. Non enim omnis panis, sed accipiens benedictionem Christi, fit corpus Christi. Ibi illi agnoverunt, exultaverunt ad alios perrexerunt: jam scientes invenerunt, narrantes quod viderant, Evangelio addiderunt. *Serm. 234.*

FERIA III. PASCHATIS.

Alleluja ita cantandum est homini Christiano in tempore, ut illud aliquando cantare mereatur in eternitate.

Non sine causa, Fratres mei, consuetudinem antiquæ traditionis tener Ecclesia, ut per istos quinquaginta dies Alleluja dicatur. Alleluja enim est laus Dei. Significatur ergo nobis laborantibus actio quietis nostræ. Cum enim post istum laborem ad illam requiem veniemus, solum negotium laus Dei erit, actio nostra ibi Alleluja est. Quid est Alleluja? Laudate Deum. Quis laudet Deum sine defectu, nisi Angeli? Non esuriunt, non sitiunt, non ægrotant, non moriuntur. Et nos diximus Alleluja: odor nos quidam divinæ laudis, & illius quietis attingit, sed ex maiore parte mortalitas premit. Lassamur enim dicendo, & membra nostra reficere volumus: & si diu dicatur Alleluja, onerosa nobis est laus Dei, propter molem corporis nostri. Nam plenitudo sine cessatione in Alleluja, post hoc sæculum & post laborem erit. Quid ergo, Fratres? Dicamus quantum possumus, ut semper dicere mereamur. Ibi cibus noster Alleluja, potus Alleluja, actio quietis Alleluja, totum gaudium erit Alleluja, id est, laus Dei. Quis enim laudat aliquid sine defectu, nisi qui fruitur sine fastidio? Quantum ergo erit robur in mente, quan-

ta immortalitas & firmitas in corpore, ut neque mentis deficiat intentio in contemplatione Dei, neque membra succumbant in continuatione laudis Dei? *Serm. 252.* Laudemus ergo Dominum Charissimi, laudemus Deum, dicamus Alleluja. Significemus istis diebus diem sine fine, significemus locum immortalitatis, tempus immortalitatis: festinemus ad domum aeternam. *Beati qui habitant in domo tua, in saecula saeculorum laudabunt te. (Psalm. 83.)* Lex dicit, Scriptura dicit, veritas dicit. Venturi sumus ad domum Dei, quæ est in cœlis. Ibi non quinquaginta diebus Deum laudabimus: sed quemadmodum scriptum est, *in saecula saeculorum.* Videbimus, amabimus, laudabimus. Nec quod videbimus deficiet, nec quod amabimus peribit, nec quod laudabimus tacebit: sempiternum totum erit, sine fine erit. Laudemus, laudemus; sed non solis vocibus, laudemus & moribus: laudet lingua, laudet vita. *Serm. 254.* Alleluja Latine interpretatur, Laudate Dominum; laudemus Dominum, Fratres, vita & lingua, corde & ore, vocibus & moribus. Sic enim sibi dici vult Deus Alleluja, ut non sit in laudante discordia. Concordent ergo prius in nobis lingua cum vita, os cum conscientia. Concordent, inquam, voces cum moribus: ne forte bonæ voces testimonium dicant contra malos mores. O felix Alleluja in cœlo, ubi templum Dei Angeli sunt! Ibi enim concordia summa lau-

laudanti
tantum
gnat leg
tatis, i
tis. H
solliciti
rare sec
ut sim
non tenta
(Job. 7
quando
te, ne in
Non vis
tentatio
quando
stra, sc
stris? (C
quod die
ubi quod
catis, a
dixero p
nobis deb
debitorib
ra pericu
ras in r
d secur
inimicus
Deo, &
licitis,
à semper
hic in v
Fratres
tionem
Quomo

laudantium, ubi est exultatio secunda cantantium: ubi nulla lex in membris reputat legi mentis; ubi non est rixa cupiditatis, in qua periclitetur victoria charitatis. Hic ergo cantemus Alleluja adhuc solliciti, ut illic possimus aliquando cantare securi. Quare hic solliciti? Non vis ut sim sollicitus, quando lego, *Numquid non tentatio est vita humana super terram?* (Job. 7.) Non vis, ut sim sollicitus, quando mihi adhuc dicitur, *Vigilate & orate, ne intretis in tentationem?* (Mar. 14.) Non vis, ut sim sollicitus, ubi sic abundat tentatio, ut nobis ipsa præscribat oratio, quando dicimus, *Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris?* (Matth. 6.) Quotidie petitores, quotidie debitores. Vis ut sim securus, ubi quotidie peto indulgentiam pro peccatis, adiutorium pro periculis? Cum enim dixero propter præterita peccata, *Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris*: continuo propter futura pericula addo & adjungo, *Ne nos inferas in tentationem*. O felix illic Alleluja! ò secunda! ò sine adversario! ubi nemo erit inimicus, nemo perit amicus. Ibi laudes Deo, & hic laudes Deo: sed hic à sollicitis, ibi à securis; hic à morituris, ibi à semper victuris; hic in spe, ibi in re; hic in via, illic in patria. Modò ergo, Fratres mei, cantemus, non ad delectationem quietis, sed ad solatium laboris. Quomodo solent cantare viatores: canta, sed

sed ambula: laborem consolare cantando; pigritiam noli amare: canta, & ambula; Quid est ambula? Proface, in bono profice. Sunt enim, secundum Apostolum, quidam proficientes in pejus. (2. Tim. 3.) Tu si proficis, ambulas: sed in bono profice, in recta fide profice, in bonis moribus profice: canta, & ambula. Noli errare, noli redire, noli remanere. *Serm. 256.*

Pro Festo Ascensionis.

Ascensio est glorificatio Christi & admonitio Christiani, ut Christum secuturus corpore, interim sequatur corde.

Glorificatio Domini nostri Jesu Christi resurgendo & ascendendo completa est. Resurrectionem ipsius Paschæ Dominico celebravimus: ascensionem hodie celebramus. Festus nobis dies uterque. Ideo enim resurrexit, ut nobis exemplum resurrectionis ostenderet: & ideo ascendit, ut nos desuper protegeret. *Serm. 263.* Naturæ humanæ gratulandum est, eò quod sic assumpta est à Verbo Unigenito, ut immortalis constitueretur in cœlo, atque ita fieret terra sublimis, ut incorruptibilis pulvis federet ad dexteram Patris. Hoc enim modo se iturum dixit ad Patrem. Nam profectò ad illum ibat qui cum illo erat. Sed hoc erat ire ad eum & recedere à nobis, mutare atque immortale facere quod mortale fuisse.

scēpit à
quod
hinc ga
ut & si
taletur
turum
Joan. H
torem n
dentem i
lo. Pret
ret in li
det in c
rit, quos
fine tem
ptum est
49.) no
occultus
sus. O
nire, ut
niet, u
sus ven
deret?
Paulus,
minum g
Sed si
moreret
est. Ex
primum
mortem
occidit:
de laque
ria Dom
rexit &
est quod
Majr,

scepit à nobis, & levare in cœlum per quod fuit in terra pro nobis. Quis non hinc gaudeat, qui sic diligit Christum, ut & suam naturam jam immortalem gratuletur in Christo; atque id se speret futurum esse per Christum? *Traët. 78. in Joan.* Habemus ergo Dominum & Salvatorem nostrum Jesum Christum prius pendentem in ligno, nunc sedentem in cœlo. Pretium nostrum dedit, cum penderet in ligno: colligit quod emit, cum sedet in cœlo. Cum enim omnes collegerit, quos utique per tempora colliget, in fine temporis veniet, & quomodo scriptum est, *Deus manifestus veniet*: (*Psalm. 49.*) non quemadmodum primitus venit occultus, sed sicut dictum est, *manifestus*. Occultum enim oportebat eum venire, ut judicaretur: manifestus autem veniet, ut judicet. Si enim prius manifestus venisset, judicare manifestum quis auderet? Quandoquidem dicit Apostolus Paulus, *Si enim cognovissent, numquam Dominum gloriæ crucifixissent*. (*1. Cor. 2.*) Sed si ille non occideretur, mors non moreretur. Trophæo suo Diabolus victus est. Exultavit enim Diabolus, quando primum hominem seducendo dejecit in mortem. Seducendo primum hominem, occidit: occidendo novissimum, primum de laqueis perdidit. Facta est ergo victoria Domini nostri Jesu Christi, cum resurrexit & ascendit in cœlum; & impletum est quod audistis, cum Apocalypsis lege-

retur, *Vicit Leo de tribu Juda.* (Apoc. 5.) Ipse leo dictus est: qui agnus occisus est: Leo propter fortitudinem: agnus propter innocentiam: leo quia invictus, agnus quia mansuetus. Et ipse agnus occisus morte sua vicit leonem, qui circuit quærens quem devoret. Dictus est enim Diabolus leo, feritate, non virtute. Apostolus quippe Petrus ait, *Vigilare vos oportet adversus tentationes, quia adversarius vester Diabolus circuit, quærens quem devoret.* (1. Pet. 5.) Sed homo circuit, dixit: *Sicut leo rugiens circuit, quærens quem devoret.* Quis non incurreret in dentes leonis hujus, nisi vicisset leo de tribu Juda? Contra leonem leo, contra lupum agnus. Exultavit Diabolus, quando mortuus est Christus, & ipsa morte Christi est Diabolus victus: tamquam in muscipula escam accepit. Gaudebat ad mortem, quasi præpositus mortis. Ad quod gaudebat, inde illi tensum est. Muscipula Diaboli, crux Domini: esca qua caperetur, mors Domini. Et ecce surrexit Dominus noster Jesus Christus. Ubi est mors quæ pependit in ligno? Ubi est insultatio Judæorum? Ubi est typhus & superbia caput ante crucem agitantium & dicentium, *Si Filius Dei est, descendat de cruce?* Et plus fecit, quàm illi insultando exigebant. Plus enim est de sepulchro resurgere, quàm de ligno descendere. Jam verò quanta gloria est quòd ascendit in coelum? quòd sedet ad dexteram Patris? Sed

Sed hoc
penden
fide ten
Hodie e
minus i
coelum
strum.
Si confu
sunt quæ
sedens: qu
per terran
ascendit,
cum illo
in corpor
titur nobi
coelos. I
desperand
habitatio
lum, nisi
minis qui
dictum e
nostrum
ascendit i
paramur.
nobis inv
clamat,
re vultis
terim ro
astuemus
computam
nem mort
tustatem
coelorum
peccatoru

Sed hoc oculis non videmus , quia nec
pendentem in ligno vidimus . Totum hoc
fide tenemus , oculis cordis intuemur .
Hodie enim , sicut audistis , Fratres , Do-
minus noster Jesus Christus ascendit in
coelum : ascendat cum illo & cor no-
strum . Audiamus Apostolum dicentem ,
*Si consurrexistis cum Christo , qua sursum
sunt quarite , ubi Christus est in dextera Dei
sedens : qua sursum sunt sapite , non qua su-
per terram . (Col. 3.)* Sicut enim ille
ascendit , nec recessit à nobis : sic & nos
cum illo ibi jam sumus , quamvis nondum
in corpore nostro factum sit quod promit-
titur nobis . Ille jam exaltatus est super
coelos . Neque enim propterea nobis est
desperanda perfecta & Angelica coelestis
habitatio , quia dixit , *Nemo ascendit in coe-
lum , nisi qui descendit de caelo , filius ho-
minis qui est in caelo . (Joan. 1.)* Sed hoc
dictum est propter unitatem , qua caput
nostrum est , & nos corpus ejus . Cum
ascendit in coelum , nos ab illo non se-
paramur . Qui de coelo descendit , non
nobis invidet coelum : sed quodammodo
clamat , Membra mea estote , si ascende-
re vultis in coelum . In hoc ergo ipsi in-
terim roboremur , in hoc votis omnibus
astuemus . Hoc meditemur in terris , quod
computatur in caelis . Tunc exuturi car-
nem mortalitatis , nunc exuamus animi ve-
tustatem . Facile corpus levabitur in alta
coelorum , si non premat spiritum sarcina
peccatorum . *Serm. 263.*

DOMINICA PENTECOSTES.

*Spiritus Sancti adventu Charitas nobis,
pax, & unitas commendantur.*

Dies nobis, Fratres, gratus illuxit, quo sancta Ecclesia fidelium fulget aspectibus, fervet in cordibus. Celebramus quippe istum diem, quo Dominus Jesus Christus post resurrectionem ascensione glorificatus misit Spiritum Sanctum. Sic enim scriptum est in Evangelio, cum diceret, *Si quis sitit, veniat ad me, & bibat; qui credit in me, flumina fluent de ventre ejus aqua viva: (Joan. 7.)* Evangelista secutus exponit, & ait, *Hoc autem dicebat de Spiritu, quem accepturi erant hi qui in eum fuerant credituri.* Nondum enim erat Spiritus datus, quia Jesus nondum fuerat glorificatus. Restabat ergo ut clarificato Jesu, cum resurrexit à mortuis & ascendit ad coelos, jam daretur Spiritus Sanctus, ab eo missus, à quo promissus: factus & factum est. Quadraginta enim Dominus post resurrectionem diebus cum discipulis suis conversatus, ascendit in coelum, & die quinquagesimo, quem hodie celebramus, misit Spiritum Sanctum, sicut scriptum est: *quia factus est subito sonus de caelo, quasi ferretur flatus vehemens, & visa sunt illis lingua divisa sicut ignis, qui insedit super unumquemque; & ceperunt linguis omnibus loqui, quomodo Spiritus dabat eis pronuntiare. (Act. 2.)*

Fla-

Flatus
bat; igitur
tia con
bantur
nium g
præsigna
perba in
Dominum
linguas d
num, ut
loqueretur
humilis f
diversitat
quod disc
ritas, &
corporis
Christum
sancti c
conflare
est Patri
habere c
cum, &
unum q
per Spi
Dei. In
ti, eaq
prodest
iam dil
scimus,
nius cog
fruemur
ritus nos
Ad ipsu
cimur u

Flatus ille à carnali palea corda munda-
bat; ignis ille foenum veteris concupiscen-
tiæ consumebat; linguæ illæ quibus loque-
bantur à Spiritu Sancto impleri, per om-
nium gentium linguas futuram Ecclesiam
præsignabant. Sicut enim post diluvium su-
perba impietas hominum turrim contra
Dominum ædificavit excelsam, quando per
linguas diversas dividi meruit genus huma-
num, ut unaquæque gens lingua propria
loqueretur, ne ab aliis intelligeretur: sic
humilis fidelium pietas earum linguarum
diversitatem Ecclesiæ contulit unitati, ut
quod discordia dissipaverat, colligeret cha-
ritas, & humani generis tamquam unius
corporis membra dispersa ad unum caput
Christum compaginata redigerentur, & in
sancti corporis unitatem dilectionis igne
conflarentur. *Serm. 271.* Quod commune
est Patri & Filio, per hoc nos voluerunt
habere communionem & inter nos & se-
cum, & per illud donum nos colligere in
unum, quod ambo habent unum, hoc est,
per Spiritum Sanctum Deum & donum
Dei. In hoc enim reconciliamur divinita-
ti, eaque delectamur. Nam quid nobis
prodesset quidquid boni nossamus, nisi et-
iam diligeremus? Sicut autem veritate di-
scimus, ita charitate diligimus; ut & ple-
niùs cognoscamus, & beati cognito per-
fruiamur. *Ipse Spiritus testimonium reddit spi-
ritui nostro, quod sumus filii Dei. (Rom. 8.)*
Ad ipsum enim pertinet societas, qua effi-
cimur unum corpus unici Filii Dei. Unde

scriptum est, *Si qua igitur exhortatio in Christo, si quod solacium charitatis, si qua societas Spiritus.* (*Philip. 2.*) Propter hanc societatem illi in quos primitus venit, linguis omnium gentium sunt locuti. Quia sicut per linguas consociator est societas generis humani: sic oportebat per linguas omnium gentium significari istam societatem filiorum Dei & membrorum Christi futuram in omnibus gentibus: ut quemadmodum tunc ille apparebat accepisse Spiritum Sanctum, qui loquebatur linguis omnium gentium; ita se nunc ille agnoscat accepisse Spiritum Sanctum, qui tenetur vinculo pacis Ecclesiæ, quæ diffunditur in omnibus gentibus. Unde dicit Apostolus, *Studentes servare unitatem Spiritus in vinculo pacis.* (*Eph. 4.*) Serm. 71. Ab hoc itaque dono Spiritus Sancti prorsus alieni sunt, qui oderunt gratiam pacis, qui societatem non retinent unitatis. Licet enim etiam ipsi hodie solemniter congregentur; licet istas audiant lectiones, quibus Spiritus Sanctus est promissus & missus, ad iudicium audiunt, non ad præmium. Quid enim eis prodest percipere auribus, quod cordibus respuunt; & ejus diem celebrare, cujus lumen oderunt? Serm. 271.

FERIA II. PENTECOSTES.

Spiritus Sanctus quanta prodigia in eis, super quos venit, sit operatus.

Cum autem venerit Paraclitus, quem ego mittam vobis à Patre, Spiritum veritatis, qui à Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me: & vos testimonium perhibebitis, quia ab initio mecum estis. Quid hoc pertinet ad illud quod dixerat, Nunc autem & viderunt, & oderunt & me & Patrem meum: sed ut impleatur sermo qui in Lege eorum scriptus est, quia odio habuerunt me gratis? An quia Paraclitus quando venit Spiritus veritatis, eos qui viderunt & oderunt, testimonio manifestiore convicit? Immo verò etiam aliquos ex illis qui viderunt, & adhuc oderant, ad fidem quæ per dilectionem operatur, sui manifestatione convertit. Hoc ut ita intelligamus, ita factum esse recolimus. Venit enim die Pentecostes Spiritus Sanctus in centum viginti homines congregatos, in quibus & Apostoli omnes erant, qui illo adimpleti cum linguis omnium gentium loquerentur, plures ex his, qui oderant, tanto miraculo stupefacti, (quandoquidem viderunt loquente Petro tam magnum atque divinum testimonium perhiberi de Christo, ut ille qui occisus ab eis inter mortuos deputabatur, resurrexisse & vivere probaretur) compuncti corde conversi sunt, & tanti sanguinis tam impie atque immaniter fusi

indulgentiam perceperunt, ipso redempti sanguine quem fuderunt. Christi enim sanguis sic in remissionem peccatorum omnium fusus est, ut ipsum etiam peccatum posset delere quo fusus est. Hoc ergo intuens Dominus dicebat, *Odio habuerunt me gratis: cum autem venerit Paraclitus, ille testimonium perhibebit de me*, tamquam diceret, *Odio me habuerunt, & occiderunt videntes: sed tale de me Paraclitus testimonium perhibebit, ut eos faciat in me credere non videntes. Et vos, inquit, testimonium perhibebitis, quia ab initio mecum estis*. Perhibebit Spiritus Sanctus, perhibebitis & vos. Quia enim ab initio mecum estis, potestis prædicare quod nostis: quod ut modò non faciatis, illius Spiritus plenitudo nondum adest vobis. *Ille ergo testimonium perhibebit de me, & vos perhibebitis: dabit enim vobis fiduciam testimonium perhibendi charitas Dei diffusa in cordibus vestris per Spiritum Sanctum qui dabitur vobis.* (*Rom. 5.*) Quæ utique Petro adhuc defuit, quando mulieris ancillæ interrogatione perterritus, non potuit verum testimonium perhibere; sed contra suam pollicitationem timore magno compulsus est ter negare. Timor autem iste non est in charitate, sed perfecta charitas foras mittit timorem. (*1. Joan. 1.*) Denique ante passionem Domini, servilis timor ejus interrogatus est à femina servitutis; post resurrectionem verò Domini liberalis ejus amor ab ipso principe libertatis: (*Joan. 21.*) &

ideo

ideo ibi turbabatur, hic tranquillabatur; ibi quem dilexerat negabat, hic quem negaverat diligebat. Sed adhuc etiam tunc amor ipse infirmus fuerat & angustus, donec eum roboraret & dilataret Spiritus Sanctus. Qui posteaquam illi est abundantia gratiæ largioris infusus, sic ad perhibendum de Christo testimonium quondam ejus frigidum pectus accendit, atque illa prius trepida quæ veritatem suppresserant, ora reseravit, ut cum omnes, in quos venerat Spiritus Sanctus, linguis omnium gentium loquerentur, Judæorum circumstantibus turbis, solus ad testimonium de Christo perhibendum præ cæteris promptius emicaret, ejusque interfectores de illius resurrectione confunderet. Si quem delectat tam suaviter sanctum tale spectaculum intueri, Actus Apostolorum legat: ibi beatum Petrum, quem negantem doluerat, stupéat prædicantem: ibi linguam illam videat ad fiduciam à diffidentia, & ad libertatem à servitute translatam, tot linguas inimicorum convertere ad Christi confessionem, quarum non valendo unam ferre, versa fuerat in negationem. Quid plura? Tantus in illo fulgor gratiæ, tanta Spiritus Sancti plenitudo apparebat, tanta de ore prædicantis pretiosissimæ veritatis pondera procedebant, ut ingentis multitudinis adversarios interfectores Christi Judæos faceret ore illo paratos mori, à quibus cum illo formidabat occidi. Hoc fecit Spiritus Sanctus tunc missus, antè promissus. Ista Do-

minus magna atque miranda sua beneficia prævidebat, quando dicebat, *Et viderunt, & oderunt & me & Patrem meum, ut adimpleatur sermo, qui in Lege eorum scriptus est, quia odio habuerunt me gratis: cum autem venerit Paraclitus, quem ego mittam vobis à Patre, Spiritum veritatis, qui à Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me, & vos testimonium perhibebitis. Ille quippe testimonium perhibens, & testes fortissimos faciens, abstulit Christi amicis timorem, & inimicorum odium convertit in amorem.*
Tract. 92. in Joan.

FERIA III. PENTECOSTES.

Spiritus Sancti adiutorium quantum homini Christiano sit necessarium, & implorandum.

S*I autem spiritu actiones carnis mortificaveritis, vivetis. (Rom. 8.)* Hoc est opus nostrum in hac vita, actiones carnis spiritu mortificare; quotidie affligere, minuere, frenare, interimere. Quàm multa enim proficientes jam non delectant, quæ antea delectabant. Quando ergo delectabat, & non ei consentiebatur, mortificabatur: quia jam non delectat, mortificatum est. Calca mortuum, transi ad vivum: Calca jacentem, confige eum resistente. Mortua est enim delectatio una, sed vivit altera: & illam, dum non consentis, mortificas; cum cœperis omnino non delectare, mortificasti. Hæc est actio nostra, hæc est militia nostra. In hoc agone

ne cum conflagimus, Deum habemus spectatorem: in hoc agone cum laboramus, Deum poscimus adiutorem. Si enim nos ipse non adjuvat, non dico vincere, sed nec pugnare poterimus. Cum ergo dixisset Apostolus, *Si autem spiritu actiones carnis mortificaveritis, vivetis*: id est, illas concupiscentias carnis, quibus non consentire magna laus est, quas non habere perfectio est: si has actiones carnis morbidas, & de morte habentes contentionem, spiritu mortificaveritis, vivetis. Hic jam metuendum est, ne quisquam rursus ad mortificandas actiones carnis de spiritu suo presumat. Non solum enim Deus spiritus est: sed & anima tua spiritus est, & mens tua spiritus est. Et cum dicis, *Mente servio legi Dei, carne autem legi peccati*: (Rom. 7.) quia spiritus concupiscit adversus carnem, & caro adversus spiritum. (Gal. 5.) Ergo ne ad carnis actiones mortificandas de spiritu tuo presumas, & superbia pereas, & tibi superbo resistatur, non humili gratia concedatur: Deus enim superbis resistit, humilibus autem dat gratiam: (Jac. 4.) ne forte ergo suboriretur tibi ista superbia, vide quid sequatur. Cum enim dixisset, *Si spiritu actiones carnis mortificaveritis, vivetis*: ne hic se extolleret humanus spiritus, & ad hoc opus se idoneum firmumque jactaret, subjecit, & ait, *Quotquot enim spiritu Dei aguntur, hi sunt Filii Dei*. Quid te ergo jam volebas extollere, ubi audisti, *Si spiritu actiones carnis mortifica-*

veritis, viveris? Dicturus enim eras, Hoc potest voluntas mea, hoc potest liberum arbitrium meum. Quæ voluntas? quod liberum arbitrium? Nisi ille regat, cadis: nisi ille erigat, jaces. Quomodo ergo spiritu tuo, cum audias Apostolum dicentem, *Quotquot enim Spiritu Dei aguntur, hi sunt Filii Dei?* Tu te vis agere, à te ipso vis agi ad actiones carnis mortificandas? Quid tibi prodest quia non eris Epicureus, & eris Stoicus? Sive Epicureus eris, sive Stoicus eris, inter Filios Dei non eris. *Quotquot enim Spiritu Dei aguntur, hi sunt Filii Dei.* Non qui secundum carnem suam vivunt, non qui secundum spiritum suum vivunt, non qui carnis voluptate ducuntur, non qui spiritu suo aguntur, sed *quotquot Spiritu Dei aguntur, hi Filii sunt Dei.* Dicit mihi aliquis, Ergo agimur, non agimus. Respondeo, Immo & agis, & ageris; & tunc bene agis, si à bono agaris. Spiritus enim Dei qui te agit, agenti adjutor est tibi. Ipsum nomen adjutoris præscribit tibi, quia & tu ipse aliquid agis. Agnosce quid possas: agnosce quid confitearis, quando dicis, *Adjutor meus esto, ne derelinquas me.* (Ps. 26.) Adjutorem utique invocas Deum. Nemo adjuvatur, si ab illo nihil agatur. *Quotquot enim, inquit, Spiritu Dei aguntur, hi sunt Filii Dei:* non littera, sed Spiritu: non Lege præcipientē, minante, promittente; sed Spiritu exhortante, illum nante, adjuvante. Scimus, inquit idem Apostolus, *quia diligentibus Deum*

omnia

omnia cooperantur in bonum, (Rom. 8.) Si non esses operator, ille non esset cooperator, Serm. 156.

PROFESTO SANCTISSIMÆ
TRINITATIS.

*In Mystério ineffabili sanctissima Trinitatis,
Unum Deum, tres Personas credat & adoret
homo Christianus.*

Dicimus Patrem Deum & Filium Deum, nec tamen dicimus duos Deos. Nefas est enim dicere duos deos, nefas est dicere tres deos: & tamen qui Pater est, non est Filius; qui Filius est, non est Pater: Spiritus autem Sanctus Patris & Filii Spiritus, nec Pater est nec Filius. Quamvis ergo, sicut aures catholicæ sunt eruditæ in gremio matris Ecclesiæ, nec ille qui est Pater sit Filius, nec ille qui est Filius sit Pater, nec Spiritus Sanctus Patris & Filii sit vel Filius vel Pater, tres deos tamen esse non dicimus: quamvis de singulis si quærat, necesse est de quocumque interrogati fuerimus, Deum esse fateamur. Et absurda ista videntur hominibus solita trahentibus ad insolita, visibilia ad invisibilia, creaturam comparantibus Creatori. Interrogant enim nos aliquando infideles & dicunt, Patrem quem dicitis, Deum dicitis? Respondemus, Deum. Filium quem dicitis, Deum dicitis? Respondemus, Deum. Spiritum Sanctum quem dicitis, Deum dici-

dicitis? Respondemus, Deum. Ergo; in-
 quunt, Pater & Filius & Spiritus Sanctus
 tres sunt dii? Respondemus, Non. Turban-
 tur, quia non illuminantur: cor clau-
 sum habent, quia clavim fidei non ha-
 bent. Nos ergo; Fratres, fide præce-
 dente, quæ sanat oculum cordis nostri,
 quod intelligimus, sine obscuritate ca-
 piamus; quod non intelligimus, sine du-
 bitatione credamus: à fundamento fidei
 non recedamus, ut ad culmen perfectio-
 nis veniamus. Deus est Pater, Deus est
 Filius, Deus est Spiritus Sanctus: & ta-
 men Pater non est qui Filius, nec Filius
 est qui Pater, nec Spiritus Sanctus Pa-
 tris & Filii Spiritus aut Pater est aut Fi-
 lius. Trinitas unus Deus: Trinitas, una
 æternitas, una potestas, una majestas:
 tres, sed non dii. Non mihi calumniator
 respondeat, Quid ergo tres? Si enim
 tres, ait, oportet dicas quid tres. Res-
 pondeo. Pater & Filius & Spiritus San-
 ctus. Ecce, inquit, tres dixisti; sed quid
 tres exprime. Immo tu numera: nam
 ego compleo tres, cum dico Pater &
 Filius & Spiritus Sanctus. Id enim quod
 Pater ad se est, Deus est; quod ad Fi-
 lium est, Pater est: quod Filius ad se-
 ipsum est, Deus est; quod ad Patrem
 est, Filius est. Ista quæ dico potestis de
 similitudinibus agnoscere quotidianis. Ho-
 mo & alter homo, si ille sit pater, ille
 filius; quod homo est, ad seipsum est;
 quod

quod pater est , ad filium est : & filius
quod homo est , ad seipsum est ; quod
autem filius est , ad patrem est . Pater
enim nomen est dictum ad aliquid , &
filius ad aliquid : sed isti duo homines
sunt . At verò Pater Deus ad aliquid est
Pater , id est , ad Filium ; & Filius Deus
ad aliquid est Filius , id est , ad Patrem :
sed non quomodo illi duo homines sunt ,
sic isti duo dii . Quare hoc non ita est
ibi ? Quia illud aliud , hoc autem aliud
est : quia illa divinitas est . Est ibi ali-
quid ineffabile , quod verbis explicari
non possit , ut , & numerus sit , & nu-
merus non sit . Videte enim si non quasi
numerus apparet , Pater & Filius & Spi-
ritus Sanctus Trinitas . Si tres , quid tres ?
Deficit numerus . Ita Deus nec recedit à
numero , nec capitur numero . Quia tres
sunt , tamquam est numerus : si quæris
quid tres , non est numerus . Unde di-
ctum est : *Magnus Dominus noster , & ma-
gna virtus ejus , & sapientia ejus non est
numerus , (Psal. 14.)* Ubi cogitare cœ-
peris , incipis numerare : ubi numerave-
ris , quid numeraveris , non potes respon-
dere . Pater , Pater est ; Filius , Filius est ;
Spiritus Sanctus , Spiritus Sanctus est :
quid sunt isti tres , Pater & Filius & Spi-
ritus Sanctus ? Non tres dii ? non . Non
tres omnipotentes ? non . Non tres mun-
di creatores ? non . Ergo omnipotens Pa-
ter ? omnipotens planè . Ergo , & Filius

non

non omnipotens ? planè & Filius omnipotens . Ergo & Spiritus Sanctus non omnipotens ? & ipse omnipotens . Tres ergo omnipotentes ? non , sed unus omnipotens . Hoc solo numerum insinuant , quod ad invicem sunt , non quod ad se sunt . Quia enim Deus Pater ad se est Deus simul cum Filio & Spiritu Sancto , non sunt tres dii ; quia ad se est omnipotens simul cum Filio & Spiritu Sancto , non sunt tres omnipotentes : quia verò non ad se est Pater , sed ad Filium ; nec Filius ad se est , sed ad Patrem ; nec Spiritus ad se , in eo quod dicitur Spiritus Patris & Filii ; non est quid dicam tres , nisi Patrem & Filium & Spiritum Sanctum unum Deum , unum Omnipotentem , *Tractat. 39. in Joan.*

PRO FESTO SACRATISSIMI CORPORIS CHRISTI.

Admiretur Homo Christianus erga nos amorem , qui in Sanctissimo Eucharistia Sacramento convivat : nos pascit seipso : nobisque in illo charitatem , pacem , & unitatem commendat .

Panis ille quem videtis in Altari , sanctificatus per verbum Dei , corpus est Christi . Calix ille , immò quod habet calix , sanctificatum per verbum Dei , sanguis

guis est
Christus
nem su
mission
ce epu
mendan
de celo
qui refi
insumit
qui esur
sermon.
la sunt
scit con
minus C
bus &
Christi
pulum
gelium
digni ,
univers
plevit E
Domin
potus ,
Christi
Occisus
agnus
cumqu
Serm. 31
nostis f
tis : rec
accedis
niam op
23:.)
Qui tibi

guis est Christi. Per ista voluit Dominus
Christus commendare corpus & sangui-
nem suum, quem pro nobis fudit in re-
missionem peccatorum, *Sermon. 227.* Ec-
ce epulæ præparatæ sunt: seipsum com-
mendans ait: *Ego sum panis vivus, qui*
de cælo descendi, (Joan. 6.) Cibus est
qui reficit, nec deficit: cibus est qui
insumitur, & non consumitur: cibus est
qui esurientes satiat, & integer manet,
Sermon. 28. Mensa magna est, ubi epu-
læ sunt ipse Dominus mensæ. Nemo pa-
scit convivas de seipso: hoc facit Do-
minus Christus; ipse invitator, ipse ci-
bus & potus, *Sermon. 329.* Ad nuptias
Christi Pater sponsi primum invitavit po-
pulum Judæorum. Sed quid ait Evan-
gelium? *Qui invitati erant, non fuerunt*
digni, (Matth. 22.) Invitata est postea
universalium Gentium multitudo, ipsa im-
plevit Ecclesiam, ipsa accepit de mensa
Dominica non viles epulas, aut ignobiles
potus, sed ipsius Pastoris, ipsius occisi
Christi carnem prælibavit & sanguinem.
Occisus est ad nuptias suas ipse innocens
agnus, occisus est ad nuptias; & quos-
cumque invitavit, de carne sua pavit,
Serm. 372. Acceditis ad mensam potentis:
nostis fideles ad quam mensam accedi-
tis: recolite Scripturam dicentem: *Cum*
accedis ad mensam potentis, scito quo-
niam oportet te talia præparare, (Proverb.
23:) Ad quam mensam potentis accedis?
Qui tibi exhibet seipsum, non mensam
coquo-

coquorum arte conditam : exhibet tibi
 Christus suam mensam, scilicet, semetip-
 sum. Accede ad hanc mensam, & satura-
 re. Esto pauper, & saturaberis : *Edent
 pauperes, & saturabuntur, (Psalm. 21.)*
Scito quoniam talia te oportet preparare. Ut
intelligas, Joannem expositorem attende.
 Fortè enim nesciebas quid sit : *Cum acce-*
dis ad mensam potentis, scito quoniam ta-
lia te oportet preparare. Audi expositorem:
Sicut Christus animam suam pro nobis po-
suit, sic & nos debemus talia preparare,
(1. Joan. 3.) Quid est talia preparare?
animas pro fratribus ponere. Ut saturare-
ris, pauper accessisti : unde talia prapa-
rabis? Ab ipso qui te invitavit pete, ut
habeas unde illum pascas. Nisi ipse tibi
dederit, nihil habebis. Sed habes jam ali-
quid charitatis? Nec hoc tibi imputes :
Quid enim habes, quod non accepisti? (1.
Cor. 4.) Habes jam aliquid charitatis?
 Pete ut augeat, pete ut perficiat, quous-
 que pervenias ad illam mensam, qua ma-
 jor in hac vita non est : *Majorem hac cha-*
ritatem nemo habet, quam ut animam suam
ponat pro amicis suis, (Joan. 15.) Acces-
 sisti pauper, recedis dives : immò non re-
 cedis, sed manendo dives eris, *Serm. 332.*
 Manducant ergo qui manducant, & bi-
 bant qui bibunt ; esuriant & sitiant : vi-
 tam manducant, vitam bibant. Illud man-
 ducare, refici est : sed sic reficeris, ut
 non deficiat unde reficeris. Illud bibere
 quid est, nisi vivere? Manduca vitam, bi-
 be

be vitam : habebis vitam , & integra est vita . Tunc autem hoc erit , idest , vita unicuique erit corpus & sanguis Christi , si quod in Sacramento visibiliter sumitur , in ipsa veritate spiritaliter manducetur , spiritaliter bibatur , *Serm. 131.* Ista , Fratres ; ideo dicuntur Sacramenta , quia in eis aliud videtur , aliud intelligitur . Quod videtur , speciem habet corporalem , quod intelligitur , fructum habet spiritalem . Corpus ergo Christi si vis intelligere , Apostolum audi dicentem fidelibus : *Vos autem estis corpus Christi & membra* , (*1. Cor. 12.*) Si ergo vos estis corpus Christi & membra , mysterium vestrum in mensa Dominica positum est : mysterium vestrum accipitis . Quare ergo in pane ? Nihil hic de nostro asseramus , ipsum Apostolum identidem audiamus , qui cum de isto Sacramento loqueretur , ait : *Unus panis* , *unum corpus multi sumus* ; (*1. Cor. 10.*) Intelligite & gaudete ; unitas , veritas , pietas , caritas : *Unus panis* : quis est iste unus panis ? *Unum corpus multi* . Recolite quia panis non fit de uno grano , sed de multis . Quando exorcizabamini , quasi molebamini . Quando baptizati estis , quasi conspersi estis . Quando Spiritus Sancti ignem accepistis , quasi cocti estis . Estote quod videtis , & accipite quod estis . Hoc Apostolus de pane dixit . Jam de calice quid intelligeremus , etiam non dictum , satis ostendit . Sicut enim , ut sit species visibilis panis , multa grana in unum consperguntur , tamquam

quam illud fiat, quod de fidelibus ait
Scriptura sancta: *Erat illis anima una, &
cor unum in Deum*: (Act. 4.) sic & de vi-
no. Fratres, recolite unde fit vinum. Gra-
na multa pendent ad botrum, sed liquor
granorum in unitate confunditur. Ita &
Dominus Christus nos significavit, nos ad
se pertinere voluit, mysterium pacis & u-
nitatis nostrae in sua mensa consecravit.
Qui accipit mysterium unitatis, & non tenet
vinculum pacis, non mysterium acci-
pit pro se, sed testimonium contra se.

Serm. 272.

FINIS.

TA-

T

T

PRO.

I N NO-

Christum
fidem
nus gr

Homo
saluta
justi

Electio
tem fa
vocati
nefici
12

Nihil d
rerit
Christi
tur.
Pro

Consider
minic
in Vir

T A B U L A

TITULORUM

Hujus Quinti Tomi.

PRO FESTIS IMMOBILIBUS.

Pro Festo Circumcisionis.

IN Nomine Jesu Salvatorem suum adoret homo Christianus. Pag. 3

Pro Festo Epiphaniæ.

Christum Orbi manifestatum, Gentesque ad fidem hodierna die vocatas, homo Christianus grata mente recolat. 5

Pro Festo Purificationis.

Homo Christianus quàm ardentem Christum, salutare suum, amplecti debeat, exemplo justî Simeonis edocetur. 9

Pro Festo S. Mathiæ Apostoli.

Electio S. Mathiæ ad Apostolatam per sortem facta, docet hominem Christianum, vocationem ad fidem esse gratuitum Dei beneficium, grato semper animo recolendum. 12

Pro Festo SS. Patriarchæ Josephi.

Nihil dignius de Sancto Josepho cogitare poterit homo Christianus, quàm si in illo Christi Patrem Virginis Maritum veneretur. 15

Pro Festo Annuntiationis B. Virginis Mariæ.

Consideret homo Christianus mysterium Dominicæ Incarnationis, suæque salutis initium in Virgine gratia plena hodie peractum. 19

Pro

334 T A B U L A

*Pro Feflo Sanctorum Apofalorum Philippi,
Et Jacobi.*

Homo Chriftianus hoc tempore Pafchali confi-
deret in Sanctis Apoftolis columnas Ecclefia,
in Paffione Chrifti nutantes, in Refurrectione
ipfius confirmatas. 22

Pro Feflo Inventionis S. Crucis.

Quadruplex Crucis dimenfio homini Chriftiano
confideranda proponitur. 25

*Pro Feflo Nativitatis S. Joannis
Baptifte.*

Perpendat homo Chriftianus quanta fit illius
sanctitas, quo, ipfius Chrifti testimonio, inter
natos mulierum non surrexit major. 29

*Pro Feflo SS. Apofalorum Petri
& Pauli.*

In Sanctis Apoftolis Petro, & Paulo admiretur
homo Chriftianus fingularem Dei providen-
tiam, qui elegit pifcatorem, ut mundi super-
biam confunderet: & Ecclefia perfcutorem,
ut fpem venia ostenderet. 33

*Pro Feflo Vifitationis BB. Virginis
Mariae.*

A Maria in domo Zachariae Dominum magnifi-
cante difcat homo Chriftianus, quantum &
ipfe Deum fuum magnificare debeat. 35

Pro Feflo S. Mariae Magdalene.

Sancta Maria Magdalena ad pedes Domini fe-
dens docet hominem Chriftianum quare
unum neceffarium, & eligere partem opti-
mam. 39

Pro Feflo S. Jacobi Apofoli.

A Sancto Jacobo, qui fuit unus ex filiis Zebe-
dai, difcat homo Chriftianus ad coelestem
fublimitatem non poffe aliter perveniri, quam
per humilitatem. 42

Pro

TITULORUM. 335

Pro Festo Sancti Laurentii Martyris.

Homo Christianus potest cum Sancto Laurentio Martyre sequi & imitari Christum, etsi martyrii pœnam non patiatur. 45

Pro Festo Assumptionis BB. Virginis

Mariæ.

Quantum homo Christianus assumptæ in cœlos Virgini applaudere, ejusque patrocinia implorare debeat. 49

Pro Festo S. Bartholomæi Apostoli.

Perpendat homo Christianus quanta nobis bona per Sanctos Apostolos, Patres ac principes nostros, sint collata. 52

Pro Festo Nativitatis BB. Virginis

Mariæ.

Quanta sit dignitas & excellentia divinæ Maternitatis, ad quam Virgo hodie nata jam ab æterno destinata erat. 55

Pro Festo Exaltationis S. Crucis.

Crux trophæum est triumphantis Christi, ac vexillum pugnantis Christiani. 58

Pro Festo S. Matthæi Apostoli & Evangelistæ.

Consideret homo Christianus Sanctos Apostolos cœlos esse, qui nobis enarraverunt gloriam Dei. 61

Pro Festo S. Michaelis Archangeli.

Consideret homo Christianus Sanctos Angelos adjuvare nos in hac mortali vita, ut ad illorum societatem feliciter perveniamus. 64

Pro Festo Sanctorum Apostolorum Simonis & Judæ.

Sancti Apostoli docent hominem Christianum, quamcumque terrenam felicitatem propter Christum contemnendam esse. 66

Pro

Pro

Pro Feste omnium Sanctorum.

Homo Christianus tunc debito modo honorat Sanctos, si illos etiam imitari studeat.

69

Pro die Commemorationis Omnium Fidelium Defunctorum.

Homo Christianus admonetur, ut sacrificiis, orationibus, & aliis piis operibus defunctos adjuvare studeat.

73

Pro Festo Præsentationis BB. Virginis Mariæ.

Quantum Deo placuerit votum Virginitatis, quod Maria in templo præsentata omnium prima emisit.

76

Pro Festo S. Andreae Apostoli.

Consideret homo Christianus Christum, quando pro Apostolis piscatores, & inter illos etiam S. Andream elegit, docere nos voluisse, quod in solo Deo gloriari debeamus, qui infirma eligit ut confundat fortia.

79

Pro Festo Immaculatae Conceptionis BB. Virginis Mariæ.

Hoc unum persuadeat homini Christiano, Mariam sine labe originali concepam esse, quod fuerit gratia plena, & ab æterno in Matrem Dei electa.

82

Pro Festo S. Thomæ Apostoli.

Ex dubitatione S. Thomæ discat homo Christianus firmiter modò credenda esse quæ nondum videmus, ut aliquando mereamur videre quæ modò credimus.

84

PRO ADVENTU

Et subsequentibus Festis
Natalitiis.

Dominica Prima Adventus.

Homo Christianus, pro Christi adventu,
animam & conscientiam suam summo
studio purget & exoriet. 87

Feria Secunda.

Quantum homo Christianus ad sacratissimam
Dominicæ Nativitatis festivitatem per bona
opera se præparare debeat. 90

Feria Tertia.

Homo Christianus hoc sacro Adventus tempo-
re duos sibi proponat homines: unum, per
quem destructi, & alterum, per quem re-
dempti sumus. 93

Feria Quarta.

Agnoscat & admiretur homo Christianus duas
in Christo nativitates: æternam ex Patre,
temporalem ex Matre, utramque ineffabi-
lem. 96

Feria Quinta.

Consideret homo Christianus, quomodo Domi-
nicæ Incarnationis mysterium Beatissimæ
Virginis ab Angelo sit annuntiatum. 99

Feria Sexta.

Consideret homo Christianus, quomodo
Dominicæ Incarnationis mysterium in
Beatissima Virgine, post Angeli saluta-
tionem, & præstito illius consensu, sit
peractum. 102.

Sabbato.

Dominica Incarnatio est sacratissima conjunctio
Verbi divini & naturæ humanæ in unitate
personæ. 105

Mayr, T. III.

P

Do-

338 T A B U L A

Dominica II. Adventus.

Non tantum æterna, sed etiam temporalis Christi
nativitas, mysterium est adeo sublime,
ut nec humano intellectu comprehendi, nec
lingua explicari possit. 108

Feria Secunda.

Incarnatio, ac Nativitas Verbi divini quam
grande sit miraculum. 110

Feria Tertia.

Quanta mirabilia in Dominica Incarnatione,
& Nativitate contineantur. 113

Feria Quarta.

Charitas & misericordia Dei erga hominem
quantum in Dominica Incarnatione relu-
ceat. 115

Feria Quinta.

Dominica Incarnationis quanta fuerit conve-
nientia. 118

Feria Sexta.

Quanta nobis bona & beneficia per Incarna-
tionem Verbi Divini sit collata. 121

Sabbato.

Verbi Divini Incarnatio quanta sit gratia. 124

Dominica III. Adventus.

Verbum Divinum est incarnatum, ut nos è ca-
pritate Dæmonis liberaret. 126

Feria Secunda.

Venit Christus ut haberemus Mediatorem, qui
nos Deo reconciliaret. 128

Feria Tertia.

Filius Dei factus est homo, ut homo fieret fi-
lius Dei. 131

Feria Quarta.

Ut panem Angelorum manducaret homo, Do-
minus Angelorum factus est homo. 133

Feria Quinta.

Christus, cum dives esset, per Incarnationem
pauper pro nobis fieri voluit, ut nos illius
paupertate ditaremur. 135

Fe-

TI

Christus pro
per illum
ipse dies.

Deus factus
sequeretur

De
Verbum Inca
redeundum

Christus nati-
vitas suscipe
necaret boni

Venit Christi
pro nobis

Admirerur h
tis humili

Quanta dev
sepio poss
stranus.

Homo Christi
pro Domi
ma exulta
tare stude
In Vigili

Consideret
in Christi
da continet
In Nativitate

Ad primam
deret homi
sti tempore
Ad secundam

TITULORUM. 339

Feria Sexta.

Christus parvus pro nobis nasci voluit, ut nos
per illum cresceremus: quod significat etiam
ipse dies, quo nasci dignatus est. 187

Sabbato.

Deus factus est homo, ut haberet homo quem
sequeretur. 140

Dominica IV. Adventus.

Verbum Incarnatum factum est nobis via, qua
redeundum est ad Deum. 142

Feria Secunda.

Christus nasci voluit in mortali carne, ut no-
stra susciperet mala, & sua nobis commu-
nicaret bona. 145

Feria Tertia.

Venit Christus in carne mortali, ut in illa
pro nobis pati posset & mori. 147

Feria Quarta.

Admiretur homo Christianus Christi nascenti-
tis humilitatem. 150

Feria Quinta.

Quanta devotione Salvatorem suum in præ-
sepio positum adorare debeat homo Chri-
stianus. 152

Feria Sexta.

Homo Christianus Gloriam in excelsis Deo,
pro Dominica Incarnationis beneficio, sum-
ma exultatione cum sanctis Angelis decan-
tare studeat. 155

In Vigilia Nativitatis Domini Nostri

Jesu Christi.

Consideret homo Christianus quanta prodigia
in Christi Nativitate, crastino die celebra-
da contineantur. 157

In Nativitate Domini Nostri Jesu Christi.

Ad primam Missam, in media nocte, consi-
deret homo Christianus Nativitatem Chri-
sti temporalem ex Matre. 160

Ad secundam Missam, in Aurora, consideret

homo Christianus Nativitatem Christi spiritualem per fidem & charitatem in corde fidelium. 162

Ad tertiam Missam, in meridie; consideret homo Christianus Nativitatem Christi aeternam ex Patre. 164

Pro Festo Sancti Stefani Protomartyris.

Homo Christianus, si cupit cum Sancto Stephano coronari, studeat illum, praesertim in dilectione inimicorum, imitari. 166

Pro Festo Sancti Joannis Apostoli &

Evangelistae.

Perpendat homo Christianus S. Joannis Evangelistae excellentiam, qui ad considerandam Christi Divinitatem ceteris altius evolavit. 169

Pro Festo Sanctorum Innocentium.

Consideret homo Christianus quanta ex Sanctorum Innocentium morte Christo & ipsis gloria accreverit. 173

PRO QUADRAGESIMA

Et subsequenter Festis
Mobilibus.

Feria Quarta Cinerum.

Sacratissimum Quadragesimae tempus quantae pietate ac devotione inchoandum ac percurrendum sit homini Christiano. 176

Feria Quinta.

Orationi aliisque bonis operibus, hoc potissimum Quadragesimali tempore, incumbere debet homo Christianus. 179

TITULORUM. 341

Feria Sexta.

Jejunium quod in Quadragesima ex præcepto
Ecclesiæ observandum est, quàm proficuum
sit homini Christiano, immò necessarium.
182

Sabbato.

Jejunium Quadragesimale ita observandum est
homini Christiano, ut non sit novarum oc-
casio deliciarum, sed veteris concupiscen-
tiæ repressio. 184

Dominica I. Quadragesimæ.

Jejunium & oratio hominis Christiani, ut hoc
tempore sint Deo acceptiora, adjungat il-
lis misericordiam. 187

Feria Secunda.

Quantum homo Christianus hoc tempore,
quo Christus ad mortem usque nos dilexit,
studere debeat charitati erga proximum.
189

Feria Tertia.

Caveat homo Christianus, ne eo tempore,
quo Deo reconciliati sumus, in corde ini-
micitias foveat. 192

Feria Quarta.

Orationem hominis Christiani, quam in Qua-
dragesima frequentiore & ferventiore ha-
bere debet, qualem oporteat esse. 194

Feria Quinta.

Ad bona opera hoc tempore ferventiùs exercen-
da hominem Christianum excitare debet me-
moria illius, qui tanta nobis præstitit bona,
& tanta pro nobis passus est mala. 197

Feria Sexta.

Homo Christianus lugeat modò cum Christo pa-
tiente, ut gaudere possit cum resurgente. 199

Sabbato.

Homo Christianus si vult cum Christo regnan-
te glorificari, discat modò in Crucifixo glo-
riari. 203

Dominica II. Quadragesime.

Homo Christianus si aspirat ad gloriæ sublimi-
tatem, diligat modò crucis humilita-
tem. 206

Feria Secunda.

Homo Christianus si illuc cupit pervenire,
quò Christus præcessit, non declinet viam
asperam, quâ incessit. 209

Feria Tertia.

Homo Christianus contempletur modò Chri-
stum pro nobis in passione deformatum, ut
aliquando in cælo videre mereatur specio-
sum. 212

Feria Quarta.

Consideret homo Christianus in latere Chri-
sti apertum sibi esse ostium, quo intrare
possit ad vitam. 215

Feria Quinta.

Aspiciat homo Christianus crucifixum Salva-
torem, ut deperditam obtineat salutem. 217

Feria Sexta.

Perpendat homo Christianus quanto pretio sit
redemptus: pretioso sanguine Unigeniti Fi-
lii Dei. 220

Sabbato.

Consideret homo Christianus, Christi sangui-
nem servis esse redemptionis pretium, Ec-
clesiæ dotem ac thesaurum. 222

Dominica III. Quadragesime.

Attendant homo Christianus, quantum divi-
na erga nos dilectio in passione Christi re-
luceat. 225

Feria Secunda.

Proponat sibi homo Christianus Christi pa-
tientis immensam erga nos charitatem, eum-
que sequi & imitari studeat. 228

Feria Tertia.

Christus pati voluit in Paschali solemnitate, ut
osten-

ostendere
omnium

Christus a
ut nobis
stiruit S

Christus an
ret humil
rum pede

Judas disce
dendum.

Christus im
nos conf
De

Christus a
luit ut m
luntatem

Calicem p
Christu

Christus à

Iesus com

Iesus à m
257

Iesus à P

Iesus Juda
tissimè

Iesus ad
culatur

TITULORUM. 343

ostenderet, seipsum esse verum Pascha pro
omnium salute immolandum. 230

Feria Quarta.

Christus ad passionem ac mortem discessurus.
ut nobis amoris sui pignus relinqueret; in-
stituit Sacramentum Eucharistiae. 233

Feria Quinta.

Christus ante suam passionem ut nobis præbe-
ret humilitatis exemplum, lavat discipulo-
rum pedes. 236

Feria Sexta.

Judas discedit à cœna ad Christum Judæis tra-
dendum. 239

Sabbato.

Christus instante passione turbari voluit, ut
nos confirmaret & consolaretur. 242

Dominica 1^a. Quadragesima.

Christus appropinquante passione tristiari vo-
luit ut nos lætificaret, & doceret sequi vo-
luntatem Dei. 246

Feria Secunda.

Calicem passionis prompta voluntate acceptat
Christus, ne illum recuset Christianus. 249

Feria Tertia.

Christus à Juda osculo traditur. 251

Feria Quarta.

Iesus comprehenditur & ligatur. 154

Feria Quinta.

Iesus à ministro Pontificis alapa percuitur.
257

Feria Sexta.

Iesus à Petro ter negatur. 259

Sabbato.

Iesus Judæorum illusiones & opprobria patien-
tissimè tolerat. 262

Dominica Passionis.

Iesus ad Pilatum ducitur, & apud illum ac-
cusatur.

344 T A B U L A

	<i>Feria Secunda.</i>	
Judæi occiderunt Christum lingua, quando clamaverunt, Crucifige.		268
	<i>Feria Tertia.</i>	
Jesus flagellatur.		271
	<i>Feria Quarta.</i>	
Jesus corona spinea, seu potius peccatorum nostrorum spinis, coronatur.		273
	<i>Feria Quinta.</i>	
Pilatus Jesum ostendit Judæis, & dicit: Ecce Homo.		275
	<i>Feria Sexta.</i>	
Jesus condemnatur ad mortem crucis.		278
	<i>Sabbato.</i>	
Jesus portans crucem vadit ad montem Calvarie.		280
	<i>Dominica Palmarum.</i>	
Jesus inter duos latrones crucifixus, ab uno blasphematur, ab altero imploratur.		283
	<i>Feria Secunda.</i>	
Judæi illudunt & insultant Christo in cruce pendenti.		286
	<i>Feria Tertia.</i>	
Jesus in cruce pendens opprobria insultantium Judæorum patienter tolerat, illis ad salutem nobis ad patientie documentum.		288
	<i>Feria Quarta.</i>	
Jesus in cruce pendens orat pro suis inimicis.		291
	<i>Feria V. in Cæna Domini.</i>	
Jesus in cruce sitiens aceto potatur.		294
	<i>Feria V. in Parasceve.</i>	
Jesus moritur.		297
	<i>Sabbato Sancto.</i>	
Caveat homo Christianus, ne beneficium Dominicæ Passionis judicium potius pariat quam profectum.		300

TITULORUM. 345

Dominica Resurrectionis.

Resurrectio triumphus est Christi, ac spes Christianis. 303

Feria II. Paschatis.

Jesus duobus discipulis apparet in via, & ab illis agnoscitur in fractione panis. 306

Feria III. Paschatis.

Alleluja ita cantandum est homini Christiano in tempore, ut illud aliquando cantare mereatur in aeternitate. 309

Pro Festo Ascensionis.

Ascensio est glorificatio Christi, & admonitio Christiani, ut Christum secuturus corpore, interim sequatur corde. 312

Dominica Pentecostes.

Spiritus Sancti adventu charitas nobis, pax, & unitas commendantur. 316

Feria II. Pentecostes.

Spiritus Sanctus quanta prodigia in eis, super quos venit, sit operatus. 319

Feria III. Pentecostes.

Spiritus Sancti adjutorium quantum homini Christiano sit necessarium, & implorandum.

Pro Festo Sanctissimæ Trinitatis.

In Mystério ineffabili Sanctissimæ Trinitatis, unum Deum, tres Personas credat & adoret homo Christianus. 325

Pro Festo Sacratissimi Corporis Christi.

Admiretur homo Christianus Christi erga nos amorem, qui in sanctissimo Eucharistiæ Sacramento convivas suos pascit seipso: nobisque in illo charitatem, pacem, & unitatem commendat. 328

INDEX MATERIARUM.

- A
A Bnegatio sui ipsius. Nov. 20.
 Accessus ad Eucharistiam. Dom. 1. Adv.
 Adam author peccati. Fer. 3. Dom. 1. Adv. gra-
 tiam perdidit. Maji 30. si adhuc viveret quid
 ei prodesset. Feb. 3. & 4.
 Adventus regni Dei. Sep. 25.
 Adversarius noster in via est sermo Dei.
 Maji. 20.
 Adversitas amanda. Feb. 13.
 Advocati aestimantur. Dec. 5.
 Egyptii insequentes Israelitas sunt figura pec-
 catorum. Oct. 18.
 Etas nostra semper currit. Jan. 19.
 Eterna & Coelestia appetenda. Aug. 18.
 Affectus sunt gradus ascendendi ad Deum.
 Feb. 28.
 Agricultura amatur. Dec. 5.
 Alia orationis jejunium & eleemosina. Sep. 4.
 Alleluja quid significet. Dec. 24. & Fer. 3. Pa-
 schae. Semper est cantandum. ibid.
 Amariudines Mundi monstrant expectandas
 esse felicitates aeternitatis. Feb. 16.
 Amatores hujus vitae quantum laborent. Feb.
 20. & Nov. 8.
 Amen quid significet. Dec. 24.
 Amicitia cum quibus ineunda. Jul. 3.
 Mundi est inimicitia Dei. Jan. 13. & 29.
 Amor est liber. Apr. 24. habet vim suam.
 Jan. 6. fortes reddit. Nov. 11. amore im-
 peditur. Nov. 16. est manus animae. Jan. 8.
 purgandus. Jan. 8. reddit animam pulcram.
 Aug. 22. sedit ut corrigat. Jul. 23.

Car-

MATERIARUM: 347

Carnalis in præcipitium trahit. In Fest. Sancti Bartholomæi.

Christi desiderat adventum suum. Maji 19. in peccatores. Oct. 12. In passione & post mortem. Sab. Dom. 3. Quad.

Dei non potest metiri in Mundo. Jan. 1. dicitur Charitas. Jan. 8. perficit dolorem. Apr. 23.

Immundus ad profunda demergit. Jan. 6.

Justitiæ necessarius. Apr. 25.

Mundi est cupiditas. Jan. 8. impedit amorem Dei. Feb. 22. adulterat animam. Aug. 9.

Promissorum Dei præferendus est amor promissorum mundi. Jan. 2.

Rerum caducarum contemnendus. Nov. 16. Sanctus ad superna levat. Jan. 6.

Sui prima perditio hominis. Nov. 20.

Amores duo Dei & Sæculi luctantur in Mundo. Feb. 29.

Angeli verè divites sunt. Feb. 25. Non esuriunt, neque sitiunt. In Fest. S. Mich. eorum qualitates ibid. canunt gloriam Deo. Febr. 6. Dom. 4. Adv. gaudent in Cælo. Fer. 2. Dom. 3. Adv.

Mali non habent mediatorem. Fer. 2. Dom. 3. Adv.

Angelus ad Virginem. In Fest. Annunc. salutat Mariam. Fer. 5. Dom. 1. Adv. expectat ejus assensum. Fer. 6. Dom. 1. Adv.

Anima est superior corpore. Jan. 26. & 28. plus diligenda quàm corpus. Nov. 17. media inter creaturam & Creatorem. Jan. 7. appendatur in statera simul cum pecunia. Nov. 23. mundata affectibus Sæculi volat ad Deum. Jan. 6. pascitur pane Cœlesti. Jul. 28.

Mala est grande malum. Feb. 10. fit sedes diaboli Mart. 4. etiam mortua, vivificat corpus. Mart. 2.

- Pœnitens ad Deum suspirat. Apr. 25.
 Anni non stant nobiscum. Feb. 4. qui transie-
 runt non sunt. Maji 20.
 Annunciatio Virginis ab Angelo. Oct. 11.
 Antichristus quis sit. Aug. 27. Deus putabi-
 tur. Mart. 13.
 Apostoli Duces Ecclesiæ. In Festo SS. Philipi,
 & Jacobi, Columnæ Ecclesiæ. ibid. lux
 Mundi, sal terræ, lapides pretiosi, duode-
 cim portæ Jerusalem. In Fest. S. Bartholo-
 mæi Apostoli, Cœlum, & enarrant gloriam
 Dei. In Fest. S. Matthæi, & S. Mathiæ,
 firmamenta Ecclesiæ, quæ trepidaverunt in
 Passione. In Festo SS. Philippi, & Jacobi,
 fuderunt sanguinem pro Christo. In Fest.
 SS. Simonis, & Judæ, miserunt sortes. In
 Fest. S. Mathiæ.
 Apostoli Petrus & Paulus laudantur. Sunt duo
 lumina. In Festo SS. Apost. Petri, & Pauli.
 Apostolus non exauditus. Sept. 15.
 Aqua ex latere Christi quid significat. Fer. 4.
 Dom. 4. Quad.
 Arca Noe ædificatur. Maji 19.
 Articuli Symboli duodecim. Oct. 9. ad 10.
 Artifex extra fornacem purgans aurum est
 Deus. Jul. 8.
 Ascensio Christi ad Cœlum. In Fest. Ascensio-
 nis, & Oct. 14.
 Atria Domini solatium animæ. Oct. 30.
 Avaritia quomodo vitium. Mart. 1. amans au-
 rum non habet aurum. Nov. 26. est immun-
 ditia cordis. Jan. 9. premit nos. ibid. labo-
 riosa. Maji 17. insatiabilis. Feb. 24. non te-
 neat cor nostrum. Jan. 9.
 Avarus quanta patitur. Aug. 29. omnia bona
 invenit in Christo. Fer. 5. Dom. 3. Adv.
 Ave Maria explicatur. Fer. 5. Dom. 1. Adv.
 Aurum quod purgatur in fornace est homo bo-
 nus. Jul. 8.

- B**abylon Civitas peccatorum. Nov. 6. confusio, ibid. sæculum in quo captivi sumus. Dec. 4.
- Beati sunt amici Dei. Dec. 20. in Deo omnia habent. Dec. 29. In Cælo laudant Deum. Dec. 6. quomodo Dec. 24. & 25. satiatur, & non satiantur in Cælo. Dec. 25. omnes volunt esse. Jan. 25. 27.
- Beatitudo non est in rebus terrenis. Jan. 24. & Feb. 9. non potest reperiri in malo. Jan. 25. in solo Deo reperitur. Jan. 28. desideratur ab omnibus. Jan. 24. semper quærenda. Dec. 1. hic non est possidenda. In Fest. SS. Sim. & Judæ.
- Bellum contra peccatum, & contra concupiscentiam. Mart. 24.
- Beneficia sunt duplicis generis temporalia & æterna. Sept. 16.
- Bona aliqua pro solis bonis, & aliqua pro bonis & malis. Sept. 14.
- Domini differunt à bonis hujus Sæculi. Dec. 13.
- Mundi omnibus communia. Jul. 25. non quærenda. Aug. 17.
- Temporalia pereunt. Oct. 25. non sunt magnum bonum. Sept. 14. non faciunt homines bonos. Feb. 18. relinquuntur in terra. Maij 17. sunt homini subiecta. Jan. 25.
- Bona opera præmiantur in Cælo. Maij 17.
- Boni in hoc sæculo persecutionem patiuntur. Feb. 6. habent mala. Feb. 14.
- Bonitas Dei in elargiendo præmia. Dec. 10. imitanda in dilectione inimicorum. Jul. 17.
- Bonorum diversitas. Jan. 7.
- Bonum verum in quo consistat. Jan. 10. est Deo tribuendum. Jun. 13. est factum per malum. Fer. 6. Dom. 3. Quad.

CAdere distinguitur à descendere. Aug. 7.
 Calix passionis bibendus. Dom. 2. Quad.
 Fer. 2. Dom. 2. Quad. Fer. 2. Dom. 4. Quad.
 Fer. 5. in Cœna Domini, In Fest. S. Jacobi Ap.
 Caro comparatur jumento jejuniis domanda.
 Fer. 6. Cin. Christi vera, sed non caro peccati.
 Fer. 3. Dom. 1. Ad.
 Casus noster per fœminam. Fer. 5. Dom. 1. Adv.
 Cœcitas grandis poena. Mart. 13. & 19. Oct. 6.
 Cæcus clamans in via. Jul. 9.
 Cœli qui enarrant gloriam Dei sunt Sancti.
 In Fest. S. Mathiæ.
 Cœlum est Patria nostra. Jan. 19. Dec. 1. &
 in Fest. SS. Sim. & Judæ.
 Charitas virtus excellens. Nov. 1. est dilectio
 Jul. 2. finis præcepti. Jul. 3. præceptum
 Christi. Nov. 3. continet omnes virtutes.
 Nov. 1. numquam cadit. Nov. 2. & 3. semper
 crescit. Feb. 2. plenitudo legis. Nov.
 3. 8. & 15. est gluten animæ. Nov. 4. ve
 stis nuptialis. Nov. 5. radix bonorum. Nov.
 7. jugum Christi suave. Nov. 9. non est
 virtus oris. Sept. 3. est latitudo Crucis. In
 Fest. S. Crucis, incipit per opera miseri
 cordiæ. Jun. 8. quomodo introducatur in
 cor. Nov. 16. agit quod fides. Oct. 23. con
 jungit Christo, & adhæret Deo. Nov. 4.
 sine ipsa nihil sumus. Nov. 5. necessaria ad
 omne opus bonum. Nov. 29. adducit ad
 Deum. Nov. 30. docet quærere vera bona.
 Nov. 7. reddit gravia levia. Nov. 8. pellit
 timorem. Apr. 23. facit pauperem divitem.
 Jul. 31. reddit hominem invictum. Nov. 10.
 sortem contra adversitates. Nov. 11. à nul
 lo separatur. Nov. 13. facit Sanctos in Fest.
 S. Laur. semper bene operata. Nov. 14. li
 giat dum corrigit. ibid. perducit ad regnum
 Cœlorum. Nov. 15.

Chri-

MATERIARUM. 351

Christiani à Christo. Aug. 8. habent unum Patrem Deum, & unam Matrem Ecclesiam. Jul. 2. sunt omnes fratres. Dec. 28. in d. & Christi fratres & heredes. Fer. 6. Dom. 2. Adv. debent esse tales nomine & re. Apr. 29. contemnere debent seculum. In Fest. SS. Sim. & Judæ.

Christianus debet petere Christum suum. In Fest. Purif. est filius Dei per adoptionem. ibid. non erubescat de Christi nomine. Fer. 2. Dom. 4. Adv. portat in fronte Crucem Christi. Feb. 14. gloriari debet de Cruce. Aug. 28. crucifigere passiones. Fer. 4. Cin. non est propter hanc vitam. Feb. 14. sed propter felicitatem venturi sæculi. Feb. 21. nulli noceat omnibus prodeat. Jul. 15. Christus quid sit. Fer. 3. Dom. 3. Adv. ab unctione dictus. Aug. 8. Deus & Homo. Aug. 2. & 3. Fer. 4. Dom. 2. Adv. Dom. 3. Adv. Una persona. Dom. 3. Adv. in ipso omnia bona. Aug. 1. Factus est homo in tempore. Aug. 18. natus. Aug. 3. Missus in senectute mundi. Jan. 13. factus homo in tempore. Aug. 18. natus ut renasceremur. In Nat. Domini, nascitur quando dies incipiunt crescere. Fer. 6. Dom. 3. Adv. conceptus est de Spiritu Sancto: natus ex Maria Virgine. Oct. 11. in Præsepio adorandus. Fer. 5. Dom. 4. Adv. Annunciatur Pastoribus. ibid. adoratur à Pastoribus, & à Gentilibus. In Fest. Epiph. tentatur à diabolo. Aug. 21. pernoctavit orando. Sept. 7. præcipit diabolo ut obmutescat. Sept. 3. Author gratiæ. Fer. 3. Dom. 1. Adv. Caput Ecclesiæ. Aug. 3. Dives apud Patrem suum. Aug. 3. dives pro nobis factus pauper. Fer. 5. Dom. 3. Adv. exemplum nostrum. Jun. 10. Aug. 15. Fer. 2. Dom. 2. Quad. in Fest. Om. SS. finis legis. Aug. 31.

ho-

honor masculini sexus. Fer. 4. Dom. 1. Adv.
 Lapis angularis, in Fest. Epiph. Leo in Fest.
 Ascen. lux mundi. Aug. 2. Magister noster.
 Aug. 16. Major Angelis, in Fest. S. Mich.
 Arcan. mediator Dei & hominum. Aug. 7.
 Oct. 4. Sab. Dom. 1. Adv. Medicus infirmi-
 tatum nostrarum. Fer. 2. Dom. 4. Quadr.
 medicina. Aug. 2. Panis. Aug. 12. Fer. 4.
 Domin. 3. Adv. In Fest. Corporis Christi,
 Patria est via. Dom. 4. Adv. ut Deus Patria
 est, ut homo via. Aug. 5. Petra. Aug. 21.
 Possessio nostra. Aug. 1. Rex & Sacerdos.
 Aug. 8. Sacerdos Dom. Resur. Salutare no-
 strum. In Fest. Purif. Salyator. Sept. 13.
 Spes nostra. Aug. 13. Via, Veritas, & Vi-
 ta. Mart. 26. Aug. 4. Oct. 6. Dom. 4. Adv.
 Fer. 2. Dom. 3. Quadr. Vita nostra. Aug.
 14. nascendo voluit honorare utrumque se-
 xum quem creavit. Fer. 4. Dom. 1. Adv.
 considerat illos qui præparantur ad ejus
 Nativitatem. Fer. 2. Dom. 1. Adv. Venit ad
 homines homo non peccator ad peccatores.
 Aug. 7. venit ad miseras nostras. Fer. 6.
 Dom. 1. Quad. Venit mutare amorem no-
 strum. Feb. 29. Venit subire nostra mala.
 Dom. 4. Quad. Venit in mundum. In Na-
 tiv. Domini. Venit ministrare. Aug. 31. Ve-
 nit propter peccatores. In Fest. Circumc. Non
 venit ad delicias. Jan. 10. quid dedit nobis,
 & quid accepit à nobis. Fer. 4. Domin. 3.
 Quad. suscepit nostra mala, & sua contulit
 bona. Aug. 1. factus est pauper ut divites nos
 faceret. Aug. 3. dedit quod habet suscepit
 quod non habet. Aug. 2. noluit habere quæ
 amant homines. Aug. 19. sprexit bona mun-
 di. Aug. 17. & 19. imponit onus leve. Aug.
 29. docuit humilitatem. Aug. 25. non timuit
 mala mundi. Aug. 17. quæ nobis promisit.
 Aug. 2. promisit sempiterna. Aug. solvit
 pec-

MATERIARUM. 353

peccata. Fer. 3. Dom. 1. Adv. sanatur quod
 traximus ex Eva. In Fest. Nativ. M. V.
 nos reconciliat Deo. Fer. 2. Dom. 3. Adv.
 nos Adoptavit in filios. Aug. 6. nos invi-
 tat ad requiem. Novemb. 7. nos invitat ad
 mensam Angelorum. Fer. 6. Dom. 1. Quad.
 & ad vitam æternam, ibid. vicit Orbem
 terrarum. In Fest. Exal. S. Crucis, regna-
 vit à ligno, ibid. portavit peccata. Aug. 7.
 humiliatus pro nobis. In Fest. S. Jac. Apost.
 orat pro nobis, & docet nos orare. Sept.
 17. oravit pro inimicis. Aug. 24. nos dile-
 xit. August. 23. Nov. 3. & 24. pro impiis
 mortuus. Sept. 2. humiles quærit. In Fest.
 Purif. in persona pauperum eget. Maij 23.
 Jul. 26. 27. 29. Dom. 1. Quad. quando dor-
 mit in nobis. Oct. 22. manifestatur his qui
 propè, & his qui longè. In Fest. Epiph.
 pro Apostolis vocavit Piscatores non Sena-
 tores. In Fest. S. Andreæ, inter Apostolos.
 In Fest. SS. Philip. & Jacob. oblati sunt
 pro nobis. Aug. 8. passus à Judæis. Fer.
 6. Dominica Passion. passus pro nobis.
 Jan. 10. Febr. 16. August. 31. in Festiv.
 S. Laur. Fer. 2. Dominica 3. Quadragesim.
 Unde potest mori. Aug. 2. petit ut tran-
 seat Calix ab ipso. Jun. 22. lavat pedes dis-
 cipulorum, instituit Sacramentum Eucha-
 ristia. Fer. 4. Dominica 3. Quadragesimæ
 Feria 5. Dominica 3. Quadragesimæ, ac-
 ceptat prompta voluntate calicem passio-
 nis Feria 2. Dominica 4. Quadragesimæ,
 turbatur. Sab. Dominica 3. Quadragesimæ,
 comprehenditur; & ligatur. Fer. 4. Dom.
 4. Quadrag. Alapa percutitur. Fer. 5. Do-
 minica 4. Quad. à Petro ter negatur. Fer.
 6. Dominica 4. Quadrag. ducitur ad Pila-
 tum. Dom. Pass. dicitur malefactor. Dom.
 Pass. posponitur Barabbæ. Dominica Pass.

flagellatur . Fer. 3. Dom. Pass. coronatur
 spinis . Fer. 4. Dom. Pass. damnatur ad mor-
 tem . Fer. 6. Dom. Pass. portat Crucem .
 Sab. Dom. Pass. crucifigitur . Fer. 2. Dom.
 Pass. inter latrones . Dom. Palm. tolerat
 opprobria . Dom. 4. Quad. Fer. 3. Dom.
 Palm. in Cruce sedit . Fer. 5. in Cœna Do-
 mini, pro persecutoribus orabat . Febr. 14.
 & Apr. 28. Fer. 2. 3. & 4. Dom. Palm.
 vocat bonum latronem . Dom. Palm. om-
 nibus pepercit . Fer. 2. Dom. 1. Quadr. su-
 stinet ut nos doceat sustinere . Sab. Dom.
 4. Quadr. extendit manus in Cruce, ut
 manus nostræ extendantur in opere . Sept.
 4. humiliatus usque ad mortem Crucis . Fer.
 6. in Parasc. moritur . Fer. 6. in Parasc. ut
 formet Ecclesiam, ipsamque eruat de man-
 cipata diaboli, & desponsset sibi per sangui-
 nem suum . Sab. Dom. 2. Quad. mortuus
 est pro peccatoribus . Jul. 20. Aug. 1. Nov.
 1. Decemb. 6. mortuus est ut nos vivere-
 mus Jan. 15. Aug. 20. mortem suscepit, &
 suspendit in Cruce . Fer. 5. Dom. 2. Quad.
 ejus vulnera . In Fest. S. Thomæ Apopati
 voluit in Pascha . Fer. 3. Dom. 3. Quad.
 resurrexit à mortuis . Dom. Resur. cum ci-
 catricibus . In Fest. SS. Phil. & Jacob. si-
 cut intravit ad discipulos foribus clausis,
 ita per incorrupta membra Virginis transi-
 vit . In Fest. Nativ. M. V. cognitus in fra-
 ctione panis . Fer. 2. Paschæ, ascendit in
 Cœlum . In Fest. Ascens. parare nobis lo-
 cum . Jan. 18. sedet ad dexteram Patris .
 Oct. 14. misit Spiritum Sanctum . Dom.
 Pent. prædicatur per totum mundum . Feb.
 9. Judex vivorum, & mortuorum . Mart.
 21. Oct. 15. judicabit in forma in qua est
 judicatus . Oct. 15. Maij 24. venit judica-
 turus . Maij 21. Sab. Dom. IV. Quad. Sab.
 San-

MATERIARUM. 355

- Sancto, iudicabit iustitias. Maij 21. quosdam vocavit ad dexteram; & quosdam ad sinistram. Apr. 27. dixit nescire ultimum diem. Maij 18. amandus. Jul. 9. Aug. 22. Fer. 2. Dom. 3. Quadr. imitandus. Jul. 10. 17. Oct. 31. videndus in passione ut videamus in gloria. Fer. 3. Dom. 2. Quadr. in ipso sunt omnes thesauri Sapientiæ, & scientiæ absconditi. Oct. 4. Crucifixus prædicatur. Aug. 19. est involutus thesaurus. Sab. Dom. 1. Quadr.
- Cibus celestis differt à cibo terreno. Aug. 12. Circumstantiæ Orationis. Sept. 6. Cives Jerusalem flere debent dum stant in Babilone. Dec. 3. Civitates duæ una Christi; altera diaboli. Maij 26.
- Clamor cordis est intentio cogitationis. Sept. 9. ad Deum est cordis non vocis. Sep. 7. Cogitatio de morte salubris. Maij 15. Columba symbolum dilectionis, quia non habet fel, sed habet rostrum. Jul. 23. Commercium Christi cum genere humano. Aug. 2.
- Communio Sanctorum. Oct. 17. Concupiscentia poena peccati. Dec. 14. parit peccatum. Mart. 8. est ignis. Mart. 19. ipsi non obediendum. Mart. 23.
- Confessio Christi non est erubescenda. Aug. 27. debet fieri corde & ore. ibid. demonis contemnitur, Petri laudatur. Oct. 23. peccatoris in conspectu Dei. Apr. 25. est initium bonorum operum. Apr. 17. invitat medicum. Apr. 18. facit humiles; ibid. laus & commendatio Dei miserentis. Apr. 19. dolorosa in hac vita mutatur in gloriosam in altera vita. Apr. 20.
- Confessio damnatorum in extremo iudicio. Maij 25.

Con-

- Conjunctio animi est major quam locorum &
 temporum. Nov. 10.
 Conscientia bona iucunditas animæ. Feb. 22.
 divitem facit. Feb. 23.
 mala tormentum animæ. Mart. 6.
 Consuetudo peccati quæ sit. Mart. 3. caren-
 da. Mart. 12. est sepulcrum peccatoris.
 Mart. 15.
 Consumptio in quo differat à consummatione.
 Jan. 22.
 Contemplatio Dei desiderium nostrum. Dec.
 14. est melior pars quæ non auferretur.
 Dec. 22.
 Continentia in frænandis voluptatibus. Dec. 7.
 Contritio peccatoris. Apr. 18.
 Convenientia Divinæ Incarnationis. Fer. 5.
 Dom. 2. Adv.
 Conversatio debet esse bona. Jul. 12.
 Cor hominis quale debeat esse, ut in ipso ha-
 biter Deus Jun. 27. dirigendum in Deum.
 Jan. 6. conterendum Apr. 21. mundum ha-
 bendum. Jun. 12. integrum Deo præben-
 dum. Nov. 19. non est ponendum in terra.
 Jan. 10. rectum quale. Jun. 18. sursum ha-
 bendum. Feb. 28. Jun. 27. non potest ab-
 scondi Deo. Jun. 16.
 Corpus quomodo moritur. Mart. 2. redditur
 immortale per animam Jan. 26. in Cælo erit
 subditum spiritui. Dec. 16. dicetur spiri-
 tale. Decem. 19. 20.
 Christi in Cruce servatur integrum à Judæis
 in Ecclesia non servatur integrum à Chri-
 stianis. Mart. 11.
 Correctio fraterna est signum amoris. Nov.
 14. necessaria. Jul. 23. quomodo facienda.
 Jul. 23. 24.
 Creatio hominis quale beneficium. Jun. 1.
 communis est omnibus, ibid. est gratia Dei.
 Jun. 2.

Crea-

Creatura
 1. sum
 4. cla
 21. in
 usum
 Nov.
 Crucifix
 tia, cr
 Quadr.
 Crux cau
 cis, ej
 fidelium
 ipsam
 Christi
 Pascha
 Pass. p
 bescen
 portan
 Dom.
 est re
 In Fe
 dum
 ni ho
 Cultus
 Cupidita
 cordis
 Cupidita
 D
 nam
 David
 poen
 aque
 imite
 Debito
 mitta

MATERIARUM. 357

Creaturæ possunt amari benè & malè . Mart.

1. sunt amandæ in ordine ad Deum . Jan.

4. clamant Deum esse diligendum . Nov.

21. impediunt amorem Dei . Jan. 6. sint ad

usum necessitatis . Jan. 9. non sunt Deus .

Nov. 21.

Crucifixus Judæis scandalum , gentibus stulti-

tia , credentibus gloria . Fer. 3. Domin. 2.

Quadr.

Crux causa honorum . In Fest. Exalt. S. Cru-

cis , ejus meditatio suavis , ibid. Triumphus

fidelium , ibid. vexillum nostrum , ibid. per

ipsam fugantur dæmones . ibid.

Christi Tribunal . Sab. San. Cathedra . Fer. 2.

Paschæ . Via Christianorum . Sab. Domin.

Pass. portanda à fidelibus , ibid. non eru-

bescenda . Oct. 12. Sab. Dom. 1. Quadr.

portanda in fronte à christianis . Aug. 28.

Dom. 2. Quad. in Fest. Exalt. S. Crucis ,

est res honoris ibid. gloria christianorum .

In Fest. Inven. S. Crucis , in ipsa glorian-

dum . Fer. 4. Ciner. est tota vita christia-

ni hominis . In Fest. S. Lauren.

Cultus Dei quantus . Feb. 15.

Cupiditas radix malorum . Mart. 25. Valva

cordis . Sept. 8.

Cupiditates malorum quæ . Feb. 16.

D

Dæmones credunt . Oct. 23.

Damnati ex judicio discedent in gehem-

nam . Maij 26.

David in adversitatibus non peccavit . Feb. 13.

pœnitens . Apr. 1. pœnituit de desiderio

aquæ . Sab. Ciner. propositus peccatori ut

imitetur ad pœnitentiam . Apr. 9.

Debitoribus dimittendum , ut nobis debita di-

mittantur . Sept. 28.

De-

Delicia mundi fallaces Feb. 22. vanæ. Feb.
 23. puniuntur in Inferno. Maij 28.
 Descensus Christi ad Inferos. Oct. 13.
 Desiderium cordis Deus. Dec. 2. Cœlestis
 Patriæ. Decem. 6. de spe futura. Aug. 30.
 Desperatio periculosa. Mart. 17. decipit.
 Mart. 18.
 Deus est omnia. Jan. 23. continet omnia.
 Oct. 29. summum bonum. Nov. 27. sum-
 mum hominis bonum. Jan. 27. omne bo-
 num Febr. 19. omnis boni bonum. Decem.
 14. 16. omnia in omnibus. Aug. 1. solus
 bonus à quo cætera bona. Jun. 25. est Pa-
 ter noster. Sept. 21. & Oct. 9. misericors
 invocantibus eum. Sept. 15. misericors &
 verax. Mart. 16. Mis. Sept. 9. est mise-
 ricordia mea. Jun. 13. est veritas. Oct. 1.
 est Charitas. Nov. 2. est pulchrior creatu-
 ris. Jan. 6. Omnipotens facit ex homine
 Angelum. Dec. 6. refugium nostrum. Jun.
 16. & 28. Oct. 30. Protector noster. Oct.
 28. Spes nostra. Oct. 26. 27. gloria no-
 stra. Jun. 16. præmium dilectionis. Nov.
 23. præmium beatorum. Decem. 26. quies
 animæ. Jan. 1. & 2. Vita nostra. Febr. 20.
 creavit omnia. Nov. 21. fecit hominem.
 Apr. 17. pro nobis factus est homo. Fer.
 6. Dom. 2. Adv. & Fer. 3. Dom. 3. Adv.
 exinanivit seipsum in Virgine. In Fest.
 Annunc. V. M. concipitur fide, ibid. ex
 charitate misit Unigenitum. Jan. 15. nos
 redemit ne perderet. Fer. 5. Dom. 1. Quad.
 odit nostra, amat nos. Mart. 22. avertit fa-
 ciem suam à peccatis. Apr. 3. quando con-
 tingat amar. Mart. 13. felices facit. Febr.
 23. in pauperibus pauper. Fer. 5. Cin. Qui
 est iudex modò est testis. Maij 20. erit om-
 nia. Jan. 29. Febr. 25. manifestè veniet.
 Maij 24. habitat in corde hominis. Jun. 27.
 possi-

posside
 respici
 ascend
 ta sust
 petit
 est Pa
 dimisi
 bis na
 ascende
 ad hoc
 In Fest
 Jun. 30
 tempor
 nam. J
 minatu
 ut here
 Adv. 1
 ibid. fa
 minibu
 bis via
 Adv. 1
 lus sus
 Jan. 2
 nostri
 Jul. 25
 diens.
 21. sol
 in ipse
 dilexit
 Feb. 2
 30. fe
 ponem
 17. eff
 cus in
 dus qu
 Jul. 2
 de. N
 Jul. 1
 nedice

MATERIARUM. 359

possidetur dum amatur . Nov. 26. humilia respicit . Jun. 27. & Nov. 26. descendit ut ascenderemus . Fer. 6. Dom. 2. Adv. quanta sustinuit pro nobis . Fer. 3. Dom. 4. Adv. petit cor nostrum . Nov. 19. dum flagellat est Pater . Dec. 8. vult misereri . Apr. 4. dimisit debita nostra . Jun. 7. accepit à nobis nasci & mori : dedit nobis resurgere & ascendere in Cœlum . Fer. 3. Dom. 4. Adv. ad hoc nos vocat ut non simus homines . In Fest. S. Joan. operatur omnia in nobis . Jun. 30. semper videt nos . Mart. 9. petit temporalia . Sept. 6. promittit vitam æternam . Jan. 12. & 14. promittit præmium & minatur pœnam . Mart. 25. descendit ad nos ut fieret nobis proximus . Fer. 2. Dom. 4. Adv. suscepit pœnam ut levaret culpam , ibid. factus est homo ut sequeretur ab hominibus . Sab. Dom. 4. Adv. factus est nobis via ut redeamus ad ipsum . Domin. 4. Adv. nos prævenit ad mortem . Jun. 5. solus sufficit animæ , & solus facit Beatos . Jan. 29. hæreditas nostra , ibid. miseretur nostri & nos debemus misere proximis . Jul. 25. est medicus sanans & Pater erudiens . Jun. 20. non sœvit ut perdat . Jun. 21. solus in oratione petendus . Sept. 16. 17. in ipso semper sperandum . Mart. 15. prior dilexit nos . Nov. 24. 25. semper nos amat . Feb. 2. non est referendus ad alium . Jun. 30. semper querendus . Jun. 29. semper preponendus in amore . Jan. 5. Jul. 15. & Nov. 17. est superior anima . Jan. 26. 28. est locus in quo habitant Beati . Decem. 28. amandus quia bonus . Nov. 22. tamquam Deus . Jul. 2. gratis . Nov. 22. 23. 28. ex toto corde . Nov. 10. 13. 15. 18. cum proximo . Jul. 1. es in proximis . Jul. 13. semper benedicendus . Jan. 11. in Ecclesiis Jun. 9. in pro-

- prosperis & adversis. Jun. 19. & Sept. 3.
 solus desiderandus. Jan. 29. invocandus ut
 Deus. Sept. 15. in tribulationibus. Febr.
 13. semper laudandus. Jun. 7. 9. 18. 22.
 24. corde & ore. Sept. 2. Oct. 21.
 Dextera Patris quæ. Oct. 14.
 Dextera manus est vita æterna. Jan. 16.
 Dextera operetur nesciente sinistra. Jun. 16.
 Diabolus ejiciendus. Aug. 21. de corde cre-
 dentium Sept. 29. de corde peccatoris.
 Apr. 29. suadet malum. Mart. 20. exaudi-
 tur Sept. 15. Draco & Leo. Mart. 26.
 Dies ad invicem se excludunt Mart. 8.
 Septimus sanctificatur. Novem. 27.
 Natalis Domini solemnizandus. Domin. 1.
 Adv. habet mysterium. Fer. 6. Domin. 3.
 Adv.
 hujus mundi breves. Jan. 19.
 boni non sunt in hac vita. Jan. 17. boni
 sunt dies æternitatis. Jan. 18.
 mali quare in hoc sæculo. Jan. 18.
 hujus vitæ mali & miseri. Febr. 6.
 mortis incertus. Febr. 1.
 justorum est resurrectio vitæ. Maij 11.
 judicii longe est. Febr. 3. & 4. venturus est
 sicut in diebus Noe. Maij 19. incertus.
 Jan. 2. & 19. & Mart. 17. timendus. Maij
 21. terribilis malè viventibus. Maij 18. non
 timetur ab homine justo. Nov. 12. dies re-
 tributionis. Oct. 19.
 dies vitæ æternæ unus dies. Decem. 14.
 Differentia inter veterem & novum hominem.
 Aug. 17.
 Dilectio perfecta fiduciam præstat. Nov. 12.
 per quid cognoscatur. Jun. 8. vacare non
 potest. Jan. 8. habet pedes, manus, & ocu-
 los. Nov. 10. est dulce verbum sed dulcius
 factum. Nov. 14. valida sicut mors. Aug.
 23. Nov. 29. facit cognoscere filios Dei.
 Jul.

M
 Jul. 1. a
 proxim
 Dei, est
 24. &
 per Sp
 cum d
 dilectio
 circa pe
 Christi,
 le odit,
 proximi;
 gust. 33.
 se exten
 cialiter
 Fer. 2. I
 bet ad n
 dilection
 ut sit pe
 bet, Jul
 inimicoru
 Quadrag
 tempora
 da, Do
 iniquitatis
 Nov. 16.
 Discipuli
 languida
 Dives qui
 quærens
 ram æte
 Sepultu
 15. 16. 2
 Divites de
 Jul. 26.
 in Cælo
 26. invic
 di qui,
 rati, Jul
 Divitiæ su
 Mayr

MATERIARUM. 361

Jul. 1. ad tria se extendit Deum seipsum & proximum . Jul. 15.

Dei, est donum Dei incomprehensibile, Nov. 24. & 25. mandatum novum, Novemb. 26. per Spiritum sanctum, Nov. 25. non fiat cum dilectione mundi, Jan. 8. separata à dilectione proximi non est Dei, Jul. 1. etiam circa peccatores, Jul. 22.

Christi, importat quod non ametur quod ille odit, Aug. 30.

proximi, est mandatum Christi novum, August. 33. est præceptum naturale, Jul. 4. se extendere debet ad omnes, Jul. 5. specialiter exercenda tempore Quadragesimæ, Fer. 2. Dom. 1. Quadrag. se extendere debet ad malos ut corrigantur, Jul. 6. cum dilectione Dei sunt duæ alæ amoris, Jan. 6. ut sit perfecta, ad inimicos se extendere debet, Jul. 16.

inimicorum semper habenda, Fer. 2. Dom. 1. Quadrages. non habet excusationem, ibid. tempore Quadragesimæ specialiter habenda, Dom. 1. Quadrag.

iniquitatis est odium animæ, Jul. 2. & 3. Nov. 16. 18. 19.

Discipuli turbati, Fer. 2. Paschæ, illorum spes languida, ibid.

Dives qui habet Deum, Jan. 17. quærens à Christo quid boni faciam ut vitam æternam habeam, Maji 17.

Sepultus in Inferno, Febr. 9. 10. 23. Maji 10. 15. 16. 25. 30. Sept. 11.

Divites debent erogare superflua pauperibus, Jul. 26. quæ dant pauperibus thesaurizant in Cælo, Jul. 27. ament pauperes, Febr. 26. invidentur à pauperibus, Febr. 8. mundi qui, Febr. 23. in via Domini sunt onerati, Jul. 26.

Divitiæ sunt somnia, Febr. 8. plenæ periculis,

Mayr, III.

Q Febr.

- Febr. 23. multis nocuerunt. Sept. 16. non
 satiant sed accendunt cupiditatem. Febr. 24.
 sunt servandæ in Cælo, & commendandæ
 sunt Christo. Febr. 27. veræ quæ sint.
 Jan. 9. Febr. 24. Aug. 3. interiores quæ.
 Febr. 12. animæ conscientia bona. Mart. 7.
 hominum distinctæ ab illis Angelorum. Febr.
 25.
 Doctrina Christi. Aug. 29.
 Dominus auri quis. Jan. 9.
 Domus cordis est præparanda. Sept. 2.
 Duæ civitates amoris. Nov. 6.
 Vitæ hominis. Aug. 13.
 Duo sunt præstanda continere & sustinere.
 Decem. 7.

E

- E**cclēsia fundata supra petram. Aug. 21. est
 corpus Christi. In Fest. SS. Phil. & Jacob.
 est mater fidelium in Fest. Presentat. M. V.
 Virgo est. Oct. 17. desponsata Christo. In
 Fest. Nativ. M. V. ex latere Christi nata.
 Fer. 4. Dom. 2. Quadr. Sab. Dom. 2. Quad.
 Sancta Catholica mater spiritualis, Sponsa
 Christi. Oct. 17.
 Electio gratuita. Jun. 1.
 Eleemosyna ala orationis. Sept. 4. cordis &
 operis, ibid. pretium regni cælorum. Jul.
 27. magis prodest elargienti quàm pauperi.
 Jul. 28. quanto cum scœnore sit reditura. Jul.
 29. cum humilitate, & hilaritate elargienda.
 Jul. 30. significat misericordiam. Fer. 5. Dom.
 1. Quadr. pro peccato offerenda. Apr. 26.
 est sacrificium christianorum, ibid. dupli-
 cis generis, ibid. redimet peccata. Apr.
 27. est facienda, Febr. 8. & 19. Jul. 26. Fer.
 5. Ciner. præcipuè in magnis solemnitati-
 bus. Fer. 2. Dom. 1. Adv. & in Quadrage-
 sima. Dom. 1. Quadr.

Emma-

M
 Emmanue
 Adv.
 Elau mal
 reproba
 Ciner.
 Eva ex la
 Quadr.
 ter pecc
 Exaltatio
 Excusatio
 Exempla S
 micorum
 Exemplum
 F Elicita
 29. no
 & 2. est
 onus.
 11. Febr
 Febr. 17
 Febr. 15
 dum ver
 Jan. 10
 solum.
 Febr. 10
 Dec. 11
 cemb.
 Fides est
 citur à
 bonæ
 mentum
 titudini
 mentem
 tiam. C
 mundat
 divina a
 & 8. in
 non qua
 15. non

MATERIARUM . 363

Emmanuel Nobiscum Deus. Fer. 3. Dom. 2.

Adv.

Esau malus proprios pilos habebat . Aug. 7.
reprobatus propter parvas lenticas . Sab.
Ciner.

Eva ex latere Adæ formata . Sab. Domin. 2.

Quadr. seducta à Dæmone. Mart. 26. ma-
ter peccati. In Fest. Annunc. M. V.

Exaltatio Christi super Cœlos. Oct. 14.

Excusatio in peccatis damnanda. Mart. 20.

Exempla Sanctorum imitanda in dilectione ini-
micorum. Jul. 17.

Exemplum nostrum Christus. Aug. 15.

F

Felicitas non est in sæculo præsentī . Oct.
29. non est in rebus mortalibus. Jan. 1.
& 2. est falsa . Jan. 2. non est honor sed
onus . Jan. 2. mixta amaritudinibus . Jan.
11. Febr. 16. miseria . Maij 4. tribulatio .
Febr. 17. non est quærenda ut præmium .
Febr. 15. contemnenda . Aug. 19. plena non-
dum venit . Febr. 10. promissa à Christo .
Jan. 10. Patriæ Cœlestis. Dec. 15. in Deo
solum . Febr. 17. impiorum est infelicitas .
Febr. 10. æterna non est aliquod terrenum .
Dec. 11. superat omnia mundi gaudia . De-
cemb. 12.

Fides est credere quod non vides. Oct. 1. di-
citur à facto & dicto. Oct. 23. initium vitæ
bonæ, ibid. est vita animæ. Oct. 2. funda-
mentum vitæ spiritualis. Oct. 3. radix bea-
titudinis æternæ. Oct. 3. nutrit & purgat
mentem. Oct. 4. præcedere debet intelle-
ctum. Oct. 5. est gradus intelligendi, ibid.
mundat oculum cordis. Oct. 6. initi debet
divinæ auctoritati Oct. 7. est vita iusti, ibid.
& 8. in corde semper fit vigilans. Oct. 22.
non quærit bona mundi sed Christum. Febr.
15. non sit sterilis . Oct. 23. tenenda est

Q 2

cor-

- corde & profitenda ore, Oct. 21. nostra
differt à fide Dæmonum, Octob. 23. Chri-
stianorum est resurrectio mortuorum, Oct.
13. Centurionis laudatur, Decemb. 22.
Filius Dei est Verbum Patris, Deus de Deo,
Oct. 10. est filius hominis, Sab. Domin. 1.
Adv. venit ut esset filius hominis, Aug. 6.
& nos adoptavit in filios, ibid.
Filii Dei sunt homines, Jan. 9. membra filii
Dei, Jul. 1. sunt adoptivi & hæredes, Aug.
6. adoptivi sunt filii cordis. In Fest. S. Jo-
seph.
Filii Zebedæi quærunt sedes. In Fest. S. Ja-
cob. Apost.
Finis amoris nostri Deus, Jan. 23. noster Chri-
stus, Jan. 21. 22. præcepti Caritas, Jul.
5. & Aug. 22.
Flagella Dei patienter toleranda, Jan. 20.
Fletus Babylonis, Decem. 5.
Flumina Babylonis, Decem. 5.
Fons Terræ alius à fonte Cœli, Decemb.
29.
Formica exemplum nostrum, Maij 27.
Fornax in qua purgatur aurum est mundus,
Jul. 8.
Frui quid sit, Jan. 30.
Frumenta in loco superiori collocantur nè pe-
reant, Maij 17.
Fumus Symbolum superbiz, Mart. 22.
Fundamentum quomodo sit, Oct. 3.
Furor Judæorum contra Christum, Fer. 5.
Dom. Pass.
- G
- G**abriel nunciat Joannem & Jesum. In Fest.
S. Joan. Bapt.
Gaudium in Domino, Jan. 3. in tribulationi-
bus, Nov. 10.
mundi, insania est, Febr. 22.
Sæculi & Dei inter se differunt, Jan. 3.

Generatio
Genus nu
Gloria co
acquiri
in corp
tinerur
Christi.
semper au
da, Jun
nes, Jun
thiz.
nostra sen
Gradus pe
Gratia ple
Salvatori
1. Quad
illa qua
gratia si
thiz.
Gratiæ D
Gratitudo

Hærese
Hære
S. Joan.
Hæreditas
Herodes
cur Mas
occidit
Domini
Homo qui
magna r
Dei, M
bona pr
nihil est
nomen
Peregrin

MATERIARUM. 365

Generatio æterna Christi. In Nativ. Dom.

Genus humanum ægrotat, Aug. 9.

Gloria cœlestis est merces, sine labore non acquiritur, Decem. 9. Beatorum redundabit in corpus Dei, Decem. 19. per gratiam obtinetur. In Fest. S. Mathiæ.

Christi. In Fest. Ascens.

semper augenda, Jun. 10. semper quærenda, Jun. 10. non quærenda apud homines, Jun. 11. sed in Deo. In Fest. S. Mathiæ.

nostra semper minuenda, Jun. 10.

Gradus peccatorum, Mart. 3.

Gratia plena in Christo. In Fest. S. Mathiæ Salvatoris dat tempus lætitiæ, Fer. 6. Dom.

1. Quadr. qua sumus christiani est major illa qua sumus homines, Jun. 2. non est gratia si non est gratuita. In Fest. S. Mathiæ.

Gratiæ Dei reddendæ, Jun. 7.

Gratitudo erga Deum, Jun. 2.

H

Hæreses undè natæ. Oct. 7.

Hæretici sunt montes naufragosi, In Fest. S. Joan.

Hæreditas nostra Deus, Oct. 19. Decem. 27.

Herodes quærit ubi nascitur Christus, non facit Magi, in Fest. SS. Innoc. turbatur & occidit infantes, ibid. & in Vig. Nativit. Domini.

Homo quid est, Fer. 3. Dom. 3. Adv. est magna res, Jan. 31. factus ad imaginem Dei, Mart. 22. Jun. 1. non est factus ad bona præsentis temporis, Jan. 10. per se nihil est, totum habet a Deo, Jun. 14. est nomen naturæ, Mart. 22. fragilis, Febr. 4. Peregrinus, Jan. 19. factus erecta statura ut

Q 3 non

non sectetur terrena. Jun. 3. perpendat dignitatem sui status. Jun. 4. amans voluptates est belua. Jul. 2. homo & peccatum sunt duo nomina. Apr. 8. habet duo mala. Fer. 2. Dom. 4. Adv. fecit peccatum. Apr. 17. homo & peccator est una persona. Apr. 3. malus est sibi inimicus. Febr. 21. accusat seipsum in malis Jun. 18. agnoscat quantum valeat, & quantum expectet. Fer. 6. Dom. 2. Quad. debet agnoscere ut Deus sibi agnoscat. Jul. 20. voluit esse Deus peccando. Fer. 4. Dom. 2. Adv. dum nascitur agrotare coepit, dum moritur finit. Maij 18. mortuus est in Adam, resurgere debet in Christo. Maij 5. curare debet ne unquam moriatur. Jan. 17. nescit quando moritur ex misericordia Dei. Maij 18. revertere debet in Deo numquam in homine. Jun. 30. semper studeat proficere in cognitione & amore Dei. Jun. 29. non est vocatus ad amplectendam terram, sed ad comparandum Coelum. Jun. 10. sit sollicitus ut bene moriatur. Maij 9. semper oportet esse paratum. Maij 18. componat causam suam antequam judicetur. Maij 20. superbire non debet post humilitatem Christi. Fer. 4. Dom. 4. Adv. ostendat se christianum in vita & moribus. Jun. 8. decantare debet Angelicas laudes. Fer. 6. Dom. 4. Adv. dum orat est mendicus ante januam Patrisfamilias. Sept. 6. manducat panem Angelorum. Fer. 4. Dom. 3. Adv. adhærens Deo semper gaudet. Jun. 24. semper illi bene erit. Jun. 25. bonus debet esse interiorius & exterius. Jul. 12. non debet quærere gloriam suam sed Dei, ibid. si non diligit Deum odit seipsum. Nov. 18. amare debet Deum Patrem & Ecclesiam Matrem.

Jun.

M
Jun. 6.
Jun. 4.
ex Deo
vitam
est me
ter Ch
10. ho
ab Jeru
5. prim
habere d
esse, Jun
31. in ip
modo c
28.
Homines
mus Ad
mali faci
Honores S
Hora mor
Hospitali
Hostia ju
Humiles
Humilitas
Dom. 1
2. Dom.
Philip.
12. nec
Dei. I
Christi
4. Don
Fer. 4.
Fer. 5.
Dom.
& 16.
26.
Hydrops
Hymnus

MATERIARUM! 367

Jun. 6. quid habet cum aliis commune .
 Jun. 4. ex Adam & Evanatus ad mortem,
 ex Deo Patre & Ecclesia Matre renatus ad
 vitam . Jun. 6. quia christianus nihil timet
 est membrum Christi, Filius Dei, & Fra-
 ter Christi. Jun. 5. vincit hominem. Nov.
 10. homini inimicus. Febr. 21. discens
 ab Jerusalem in Jerico figura proximi. Jul.
 5. primus de terra terrenus. Maij 3. potest
 habere dona, fuscipere sacramenta & malum
 esse. Jun. 8. diligendus propter aliud. Jan.
 31. in ipso vitium odio habendum. Jul. 6.
 modo confundatur nē confundetur. Maij
 28.

Homines omnes sunt simul fratres si attenda-
 mus Adam, & Evam. Jul. 2.

mali faciunt mundum malum. Febr. 21.

Honores Sæculi sunt periculosi. Jan. 1.

Hora mortis incerta. Maij 18.

Hospitalitas utilis. Fer. 2. Paschæ.

Hostia jubilationis. Nov. 21.

Humiles non sunt miseri. Febr. 12.

Humilitas est via ad Cœlestem Patriam. Sab.

Dom. 1. Quadr. & Dom. 2. Quadr. & Fer.

2. Dom. 2. Quadr. exaltatur in Fest. Apost.

Philip. & Jacob. non tollit honores. Febr.

12. necessaria ad capiendam celsitudinem

Dei. In Fest. San. Jacob. Apost.

Christi. Oct. 12. Fer. 4. Dom. 4. Adv. Fer.

4. Dom. Palm. in Sacramento Eucharistiæ.

Fer. 4. Dom. 3. Quadr. docet humilitatem

Fer. 5. Ciner. imitanda Aug. 25. Fer. 5.

Dom. 3. Quadr. discenda ab ipso. Aug. 9.

& 16. est superbiæ nostræ medicina. Aug.

26.

Hydrops similitudo avaritiæ. Febr. 24.

Hymnus decet Deum in Sion. Novem. 6.

- J**acob figura Christi, Aug. 7.
 Jactantia impiorum, Jan. 20. quomodo sit
 vitium, Mart. 1.
 Jejunium ala orationis, Septemb. 4. mortifi-
 cat carnem, Fer. 6. Ciner. non sit occasio
 deliciarum, Sab. Ciner. propter prandium,
 Decem. 12.
 Jerusalem visio pacis, Nov. 6. Cœlestis Pa-
 tria, Decem. 4. Civitas Sanctorum & amo-
 ris Dei, Nov. 6.
 Jesus Christus Filius Dei unicus Dominus no-
 ster, Oct. 10. semper Filius Dei, in rem-
 pore filius hominis. In Fest. Sancti Joseph.
 disputat cum Doctoribus, invenitur in Tem-
 plo, est subditus Joseph. ibid. salvat popu-
 lum suum. In Fest. Circumc. in navi dor-
 mit, Oct. 22.
 Ignis inferni quid, Maij 30. minatur à Deo,
 Maij 31. semper timendus, Mart. 14.
 Imago Dei est in homine, Jan. 26. Jun. 3.
 decoloratur per peccatum, Jan. 26.
 Impii non gaudent, Decem. 12. falluntur,
 Febr. 11.
 Impius pro bonis operibus sperat terrenam
 felicitatem, Jan. 20.
 Incarnatio est conjunctio Verbi Divini, &
 naturæ humanæ in unitate personæ, Sab.
 Dom. 1. Adv. mirabilis, ibid. quanta sit
 gratia, Sab. Dom. 2. Adv.
 Indigentia apud divites, Febr. 25.
 Inimici sunt diligendi, Jul. 3. 8. 16. 17. Aug.
 24. Novem. 14. Fer. 5. Ciner. Fer. 4. Dom.
 1. Quadr.
 Inimicitia non sunt fovendæ in corde, Fer.
 3. Dom. 1. Quadr. sunt finiendæ, Fer. 5.
 Ciner.

In-

Injuria
 Innocen
 Beati
 Intellect
 Intencio
 facio
 ibid.
 Invitati
 parare
 Joannes
 nui, I
 sum.
 & dign
 ejus en
 Joannes
 de Div
 Job perit
 quanta
 dum e
 tribula
 Joseph j
 impon
 Ira quid
 3. Dom
 19. fest
 Iſajas dic
 1. Adv
 Iter. mor
 Judas diſ
 poſſeſſ
 Fer. 6.
 Fer. 3
 ſperavi
 Judæi qu
 Quadr.
 rudinet
 credun
 Aug. 2
 non à

MATERIARUM. 369

- Injuriam patienter tolerandam, Aug. 24.
 Innocentes moriuntur pro Christo & verè
 Beati. In Fest. SS. Innocen.
 Intellectus est meritum Fidei, Oct. 5.
 Intentio debet esse pura coram Deo, Jun. 15.
 facit opus bonum, Jan. 20. à fide dirigitur,
 ibid.
 Invitati ad nuptias Christi quomodo se præ-
 parare debent, Fer. 2. Dom. 1. Adv.
 Joannes nascitur quando dies incipiunt mi-
 nuì, Fer. 6. Dom. 3. Adv. præcedit Chri-
 stum. In Fest. S. Joan. Bapt. ejus humilitas
 & dignitas, ibid. putatur Christus, ibid.
 ejus encomia, ibid.
 Joannes Evangelista in suo Evangelio loquitur
 de Divinitate Christi. In Fest. S. Joan.
 Job permittitur tentari, Sept. 1. humiliatus
 quanta mala sustinuit, Jun. 24. verè dives
 dum erat pauper, Jan. 9. ejus jucunditas in
 tribulationibus, Jan. 3.
 Joseph justus, castus maritus & castus pater,
 imponit nomen puero. In Fest. S. Joseph.
 Ira quid sit, Sept. 28. differt ab odio, Fer.
 3. Dom. 1. Quadr. pugnat nobiscum, Jul.
 19. festuca est, Jul. 18.
 Isajas dicit Virginem parituram, Fer. 5. Dom.
 1. Adv.
 Ite mortalitatis quale, Jan. 9.
 Judas discedit à Coena, Fer. 6. Dom. 3. Quadr.
 possessus à diabolo, ibid. vendidit Christum,
 Fer. 6. Dom. 2. Quadr. osculo tradit Christum,
 Fer. 3. Dom. 4. Quadr. damnatur quia de-
 speravit, Apr. 2.
 Judæi quomodo celebrant Pascha, Fer. 3. Dom. 3.
 Quadr. carebant oculis ut viderent pulchri-
 tudinem Christi, Fer. 3. Dom. 2. Quadr. non
 credunt in Christum quia venit humilis,
 Aug. 27. timent contaminari à Prætorio, &
 non à nece Christi, Dom. Pass. insultant
 .i. Q 5 Chri-

- Christum in Cruce . Fer. 2. Dom. Palm.
 occiderunt Christum lingua . Fer. 2. Dom.
 Palm. conversi fuerunt . Apr. 2. in deserto
 figura hominum in mundo . Dec. 1.
 Iudex timendus . Oct. 15. videbitur in forma
 hominis . Maij 23.
 Iudicia Dei incomprehensibilia . Nov. 22. pro-
 funditas Crucis . In Fest. Inven. S. Crucis .
 Iudicium extremum quale . Maij 24. distri-
 ctum . Maij 22. timendum . Apr. 16. mors
 secunda . Maij 6.
 Iugum Christi suave . Novem. 9.
 Iusti imitandi . Jul. 10. ex fide vivunt . Oct.
 2. mortificantur . Maij 15.
 Iustitia Dei timenda . Mart. 17. prospicit de
 Cælo . Apr. 17. non muratur . Apr. 8.
 augetur per eleemosinam . Febr. 24. esurit .
 Aug. 12.

L

- L** Abor in rebus mundi . Novem. 9.
 Labores sustinendi sunt pro æterna vita .
 Jan. 15.
 Lætitia sæculi est impunita nequitia . Jan. 3.
 Laquei sunt juxta viam . Aug. 5.
 Lætro bonus in Cruce implorat Christum .
 Dom. Palm. confitetur Dominum . Oct. 21.
 credidit in Christum . Mart. 21. salvatur .
 Apr. 2.
 malus blasphematur in Cruce . Dom. Palm.
 Latus Christi apertum janua ad vitam . Fer.
 4. Dom. 2. Quadr.
 S. Laurentius Romæ patitur . In Fest. San.
 Lauren.
 Laus Dei in quo consistat . Jun. 9. Deo sem-
 per danda . Fer. 3. Paschæ ; in ore pecca-
 toris non est speciosa . Sept. 2. & 3.
 humana non est appetenda . Jun. 12.

Fi-

MATERIARUM. 371

- Fidei. Oct. 1.
 Lazarus in sanie benè moritur. Maij 10. 12.
 15. 16.
 Lazarus sepultus significat consuetudinem pec-
 candi. Mart. 15. suscitatur. Apr. 2.
 Lectio loquitur Dei ad nos. Sept. 9.
 Lex pender à duobus praeceptis. Jul. 5. Nov.
 14. 15. 18.
 dilectionis proximi scripta in cordibus. Jul. 4.
 Liberatio nostra prophetata ab Aggeo & Za-
 charia. Decem. 4.
 Lignum vitæ. Maij 3.
 Lingua non disonet à vita. Sept. 2. gladius
 acutus. Fer. 2. Dom. Pass.
 Longanimitas Dei. Apr. 16.
 Lumen terræ aliud à lumine Cœli. Decem.
 29. fidei quale. Oct. 5.
 Luxuria quomodo vitium. Mart. 1.
 Lux desideranda. Jul. 9. mundi est Christus.
 Aug. 11. est æterna sapientia. Oct. 6.

M

- M** Agi venerunt Ierosolyman, quærun-
 tem Judæorum. In Fest. Epiph. veniunt
 ut adorent Christum. In Fest. SS. Inno-
 centium sunt primitiæ gentium. In Fest. Epiph.
 Pharaonis miracula faciebant. Novem. 5.
 Magister noster Christus. Aug. 16.
 Mala mundi timentur. Maij 30. non formi-
 danda. Aug. 17. sæculi multa. Febr. 2. alia
 præter mortem sunt incerta. Maij 18. æter-
 nitatis non apprehenduntur. Maij 30.
 Mali catholici ore credunt Christum factis
 negant. Oct. 23. in hoc sæculo habent bo-
 na. Febr. 14. separabuntur à bonis in die
 iudicii. Jul. 7. sunt exercitium bonorum.
 Jul. 8. sunt mixti cum bonis, & tollerau-
 tur. Jul. 7.

- Malum varia significat, Sept. 31. semper timendum, Mart. 5. est factum per bonum, Fer. 6. Dom. 3. Quadr. amoris istius vitæ, Jan. 15. esse malum non est idem ac pati malum, Febr. 12.
- Mandatum novum Charitas, Novem. 1. & 26.
- Mansueti hereditabunt terram, Decem. 20.
- Mansuetudo Christi imitanda in dilectione inimicorum, Jul. 17.
- Manus sunt levandæ in oratione, Sept. 4.
- Mare est sæculum, Decem. 3.
- Maria nullum peccatum habuit, est mater gratiæ fecundata a Spiritu Sancto, invenit gratiam, est Scala cœlestis, per ipsam vita sicut per Evam mors. In Fest. Concept. M. V. vovit Deo virginitatem. In Fest. Præsen. M. V. desponsatur viro justo, ibid. ejus timor, Fer. 5. Domin. 1. Adv. quomodo concepit Jesum. In Fest. Annunc. M. V. repleta gratia, Fer. 5. Dominica 1. Adv. credendo concepit, Oct. 11. meretur parere Filium Altissimi. In Fest. S. Joseph. semper virgo, Sab. Dominica 1. Adv. Mater & Virgo, August. 17. in Fest. Præsen. Mar. Virg. & in Fest. S. Joseph. Virgo ante partum, in partu, & post partum. In Fest. Annunc. M. V. & in Fest. Nativit. M. V. gestat Jesum infantem. In Fest. Purif. ad domum Elisabet. magnificat Dominum. In Fest. Visit. M. V. non potest justè laudari à nobis. In Fest. Assumpt. M. V. auxtrix gratiæ, ejus laudes, ibid. potestas in Cœlum, ibid. quod egit in carne nos agamus in corde. In Nativ. Domini.
- Maria soror Marthæ vult pasci à Domino, optimam partem elegit. In Fest. S. Mariæ Magd. ad pedes Domini, Decem. 22.
- Martha ministrabat. Decemb. 22. in Fest. S. Ma-

Maria
occupat
Martyres
Laurent
Decemb
Sab. Do
Og. 24
Maji 4.
Mater Chr
Dom. 1.
Septem fi
Quomodo
lus nos p
min. III
S. Mathias
Medicina
10. super
Medicus h
fallitur
Jun. 10
tis. Jul
Maji 8.
Memoria
pultura
Mensa in
Mercator
Quadr
non ha
Merces h
nere la
ri, A
Milites
Mirabilia
sti. Fe
Miseri fa
non ha
Miseria
est co
mul c

MATERIARUM. 373

- Mariæ Magd. reprehenditur à Christo quia occupatur circa plurima, ibid.
 Martyres sequuti sunt Christum. In Fest. S. Laurent. non aspiciabant bona temporalia . Decemb. 13. Sanguinem Christi biberunt . Sab. Dom. II. Quadr. confortabantur in spe. Oct. 24. idèd magni quia mortui sunt, Maji 4.
 Mater Christi honor sceminei sexus. Fer. 4. Dom. I. Adv.
 Septem filiorum. Novemb. 11.
 Quomodo per mammillas pascit filios, sic Jesus nos pascit pane Angelorum. Fer. 4. Domin. III. Adv.
 S. Mathias habuit sortem. In Fest. S. Mathiæ. Medicina nostræ infirmitatis Christus. Aug. 10. superbiæ, humilitas Christi. Aug. 20.
 Medicus bonus multa negat ægroto. Sept. 15. fallitur aliquando numquàm tamen Deus. Jun. 20. diligit ægrotos ex motivo sanctitatis. Jul. 19. rogatur pro salute corporali. Maji 8. noster Christus. Aug. 19.
 Memoria mortuorum sepelitur cum illorum sepultura. Maji 15.
 Mensa in Quadragesima est lautior. Sab. Ciner. Mercator dat & accipit. Fer. 4. Domin. III. Quadrag. dat quod habet, & accipit quod non habet. Aug. 2.
 Merces Fidei, Oct. 1. & 2. laboris facit sustinere laborem, Dec. 7. terræ est nasci & mori, Aug. 2.
 Milites timentur ab Agricolis. Dec. 5.
 Mirabilia Incarnationis & Nativitatis Christi. Fer. 3. Dom. II. Adv.
 Miseri sæpè sunt magis qui habent, quàm qui non habent. Decemb. 14.
 Miseria sequitur malitiam. Jan. 25. omnibus est communis. Febr. 6. non potest esse simul cum beatitudine. Jan. 27.

Mise-

Misericordia Dei in homines. Fer. 5. Dom. I. Quadr. prævenit. nos. Jun. 13. plena est terra. Apr. 16. & in Fest. S. Matthæi Apostol. præcedit iudicium. Maji 24. in expectandis peccatoribus. Apr. 16. sæpè nos non exaudit. Sept. 13. amanda. Mart. 17. annuntianda & laudanda in prosperis & adversis. Jun. 18.

Christi erga nos. Aug. 18.

Erga pauperes ab omnibus exercenda. Jul. 25. Montes sunt animæ excelsæ. In Fest. S. Joann. aliqui sunt naufragosi. ibid.

Mors per diabolum intravit in mundum.

Fer. 5. Dom. II. Quadr. certa. Febr. 1. & Maji 18. necessaria. Febr. 2. timetur. Jan. 16. Febr. 7. & Maji 10. ut non timeatur vita sit bona. ibid. & Maji 9. non est in potestate nostra. Maji 9. inevitabilis & veniet nobis nolentibus. Maji 1. est pœna per peccatum introducta. Maji 3. & 4. prima omnibus præparata. Maji 6. & 13. secunda infelicissima. Maji 3. 26. præparata malis. Maji 6. mala quæ sit in peccato. Maji 8. 11. 12. æterna vera mors. Maji 8. 27. animæ quæ. Mart. 2. timenda. Maji 7. non timeatur. Febr. 7. est in nostra potestate. Maji 1. ex eo quod sequitur post eam. sit mala. Maji 9.

Christi. Fer. 6. in Parasce. fuit signum aliorum peccatorum. Aug. 7. in ipso mortua. Domin. Resurr. est pignus vitæ æternæ. Febr. 6. Dom. I. Quadr.

Mortes duæ: prima & secunda temporalis & sempiterna. Maji 6.

Mortui tres resuscitati à Christo significant peccatores mortui in anima. Mart. 3.

Motivum Incarnationis. Aug. 9. & 22.

Moyse exaltravit serpentem. Fer. 5. Dom. II. Quadrag.

Mu-

Mulier pe
vitam
Munditia
Mundus

cus ma
Jan. 12
Simeon
est Eren
labore.
Novem
non po
amatur
dus. Ja
dus. Ja

N Affi
Na
Apr. 9
Natalis
annis
tale S
Nativitas
Dom. I
III. A
Christi
altera
carne
Dom.
mini
Spon
Sancti
tis. I
Domini
Duæ A
Natura
Navigiu
Navis d

MATERIARUM. 375

Mulier persuasit mortem, & Mulier peperit
vitam. In Fest. Annunc. M. V.
Munditia cordis delectatio animæ. Mart. 6.
Mundus est plenus pressuris. Jan. 13. est lo-
cus malus. Jan. 18. non est locus noster.
Jan. 12. non est locus ridendi. In Fest. SS.
Simeon. & Judæ, est exilium nostrum. ibid.
est Eremus. Decemb. 1. non potest esse sine
labore. Febr. 1. nos separat à Charitate Dei.
Novemb. 13. imponit onus grave. Aug. 29.
non potest esse nobiscum semper. Jan. 6.
amatur & est malus. Febr. 19. non aman-
dus. Jan. 4. 13. 15. & Febr. 24. contemnen-
dus. Jan. 15. & Febr. 21.

N

Nasci & mori commune omnibus. Maji 1.
Natham Propheta missus ad David.
Apr. 9.
Natalis Domini celebratur cum Natale S. Jo-
annis. In Fest. S. Joan. Bapt. & cum Na-
tale S. Stephani, in Fest. S. Steph.
Nativitas Adæ dejecit ad mortem. Fer. 3.
Dom. I. Adv. Dom. II. Adv. & Sab. Dom.
III. Adv.
Christi de Patre, & de Matre: una divina,
altera humana, utraque ineffabilis secundum
carnem. Oct. 11. erexit ad vitam. Fer. 3.
Dom. I. Adv. mira. in Vigilia Nativ. Do-
mini, unit Christum Ecclesiæ sicut Sponsus
Sponsæ. Fer. 2. Dom. I. Adv.
Sancti Joannis dies Natalis aliorum dies mor-
tis. In Fest. S. Joan. Bapt.
Domini duæ; Divina una, humana altera.
Duæ Adam & Christi. Fer. 3. Dom. I. Adv.
Natura horret mortem. Maji 4. & 5.
Navigium est Ecclesia. Decemb. 3.
Navis dormiente Jesu periclitatur. Oct. 22.
Ne-

Negotium Beatorum amare & laudare Deum,
Dec. 23. 24. 30.

Nomen non prodest ubi res non invenitur,
Jun. 8.

Jesus quid significat, In Fest. Circumc. Christi,
quid, ibid.

Nuptiæ Christi cum Ecclesia, Fer. 2. Dom. I.
Advent. Christianorum. In Fest. Corpor.
Christi.

Nox impiorum quæ, Maji 11. in illa dives
ardebat, ibid.

O

Obduratio cordis, Mart. 21.

Oculus quomodo non videt lucem, Ost.
6. cordis purgandus ut Deum videat, Dec.
cemb. 31.

Odium in corde non fovendum, Jul. 18. blan-
ditur, Novemb. 14. trabs est, Jul. 18. oc-
cidit fratrem, ibid. inimicorum magis no-
cet illi qui odit quàm inimico quem odit,
Jul. 19.

Omnia sunt bona à Deo, Novemb. 27.

Omnipotentia qua Deus dimittit peccata,
Ostob. 9.

Opera bona sunt maximè exercenda tempore
Quadragesimæ, Fer. 5. Domin. I. Quadrag.
sunt facienda coram hominibus ut laudetur
Deus, & ædificetur proximus, Jun. 12.

Misericordiæ quæ, Nov. 14. exhibenda proxi-
mis, Jul. 25. dirigunt judicium Christi,
Apr. 27. non erunt in Cælo, Dec. 21.

Oratio necessaria, Septem. 5. dicenda, Fer. 3.
Pass. debet esse continua, Jul. 28. Sept. 5.

Ostob. 29. Dec. 9. Dominicalis explicatur,
Sept. 5. delet peccata venialia, Mart. 28. 30.

Sept. 20. volat ad Cælum, Fer. 5. Ciner.
est grata Deo si opera bona eam comiten-
tur,

tur
quã
dis,
Sept.
Sept.
nostr
non a
Sept.
cienda
Deum
micis
min.
Com.
Ordo C
Ostium

P Aga
Jun
Palea i
in M
Panis fi
Christi
III. A
Christi
Dom.
reno
Pascha
men
est
Passio
tis, I
sequi
sit be
Sabat
Passio
Parer p
Negar

MATERIARUM. 377

tur, Septem. 4. pensanda potius ex affectu
quàm ex multiloquio, Sept. 7. victima cor-
dis, Septem. 1. ex corde procedere debet,
Sept. 2. exauditur propter importunitatem,
Sept. 10. non exauditur propter utilitatem
nostram, Sept. 12. impeditur ab ira, Jul. 19
non debet esse occupata aliis cogitationibus,
Sept. 9. est loquutio ad Deum, Sept. 9. fa-
cienda clauso cordis cubili, effundenda ante
Deum, & in abscondito, Sept. 8. prò ini-
micis, Jul. 8. Dom. I. Quadr. Fer. 4. Do-
min. I. Quadrag. prodest defunctis. In die
Com. Defunet.

Ordo Charitatis, Jan. 7. Novemb. 16. 17.
Ostium claudendum, Sept. 8.

P

P Agani habent à Deo quod sint homines,
Jun. 2.

Palea in fornace quæ purgat aurum sunt mali
in Mundo, Jul. 8.

Panis fit de multis granis. In Fest. Corpor.
Christi, Angelorum quis est, Fer. 4. Dom.
III. Adv. Manducatur ab homine, Aug. 12.
Christi non est indignè sumendus, Fer. 6.
Dom. III. Quadr. coelestis distinctus à ter-
reno, Jul. 28. quotidianus qui, Sept. 27.

Pascha significat transitum, Dec. 22. est no-
men hebræum, Fer. 3. Dom. III. Quadrag.
est umbra Passionis Christi, ibid.

Passio Christi ostendit vitam temporis præsen-
tis, Fer. 6. Dom. I. Quadr. prodest illis qui
sequuntur vestigia ejus. In Fest. S. Laurent.
fit beneficium & non iudicium Christiano,
Sabat. Sanct.

Passiones tolerandæ, Fer. 4. Dom. Pass.

Parer pro nobis tradidit Filium, Aug. 13.

Negat Filio quæ petit ad salutem ejus, Sept. 15.

Ira-

- Irascitur Filio propter bonum Filii . Jun. 21.
 Patientia necessaria . Aug. 13. Oct. 31. Nov. 9.
 exercenda . Jul. 9.
 Christi . Fer. 3. Dom. Pass.
 Dei expectat reditum peccatoris . Apr. 16.
 Patria nostra Cælum . Jan. 13.
 Paulus quæ fecit dum erat Saulus . Apr. 14.
 electus dum erat peccator & persecutor post
 Ascensionem . In Fest. SS. Petri & Pauli ,
 omnia tribuit Deo . Jun. 14. vivit in Chri-
 sto . August. 14. cupiebat dissolvi . Nov. 12.
 non exauditur . Sept. 12. non gloriatur nisi
 in Cruce . Sab. Dom. I. Quadr. & Dom. II.
 Quadr. in navigio representat homines in
 sæculo . Decemb. 3.
 Pauper securus est . Febr. 23. est frater divi-
 tis . Febr. 26. cum divite debet capere ci-
 bum in solemnitatibus . Fer. 2. Dominic. I.
 Adv. Evangelii comparatus diviti . Febr. 26
 ante januam divitis mendicans . Sept. 11.
 portatur ab Angelis in Sinum Abrahamæ .
 Maji 28. Sept. 11. est verè pauper qui ca-
 ret Deo . Jun. 17.
 Pauperes pascuntur pecunia , consilio , & do-
 ctrina . Jul. 31. habent quid dent & ipsi , si
 habeant charitatem , ibid. ubi acquiescunt .
 Febr. 16.
 Paupertas Christi . Fer. 5. Dom. III. Advent.
 causa nostræ divitiæ . Aug. 3. multis profuit .
 Sept. 16.
 Pax in Terra per Christum . Fer. 6. Dom. IV.
 Adv. habenda cum omnibus , & ex ipsa om-
 nia bona sequuntur , Jul. 14. Beatorum . De-
 cemb. 18.
 Peccata non excusanda sed confitenda , Mart.
 12. ostendunt patientiam Dei , Mart. 16.
 minuta non sunt contemnenda , Sept. 4. le-
 via non sunt negligenda , Mart. 27. 28. 29.
 30. & 31.

MATERIARUM. 379

Pariunt tempus tristicæ, Fer. 6. Domin. I.
 Quadrag.

Peccator renovat Passionem Christi, Mart. 11.
 est terra. In Festiv. S. Matthæi Apost. in
 quantum peccator non est diligendus, No-
 vemb. 10. ipsi non debetur nisi supplicium,
 Jun. 7. semper sperare debet, Apr. 1. sem-
 per timere, Apr. 30. vult facere Deum si-
 milem sibi, Mart. 16. debet se humiliare
 coram Deo, Apr. 11. sibi soli imputet pec-
 catum, Apr. 12. sibi irascatur per pœniten-
 tiam, Apr. 13. fugiat à Deo irato ad Deum
 placatum, Apr. 15. pœnitendo mutet vitam.
 Apr. 8. dimittere debet ut sibi dimittatur,
 Apr. 28. caveat nè relabatur in peccata re-
 missa, Apr. 29.

Peccatores quanta patiuntur pro illorum ini-
 quitate, Maji 17. sunt corrigendi in patien-
 tia, Jul. 24. voluptatibus fruuntur qui di-
 cunt cras moriemur, Maji 15. numquam de-
 sperare debent, Mart. 3. qui non sunt in
 sancto, quid minimum putant Filium Dei
 apparuisse in terra, Fer. 3. Dom. II. Adv.

Peccatum quid sit, Mart. 1. est vulnus, Apr.
 7. est mors animæ, Mart. 25. jactura spiri-
 tualium bonorum, Mart. 7. causa malorum,
 Oct. 13. generat mortem, Mart. 8. regnat
 in corpore peccatoris, Apr. 29. timendum,
 Maji 10. non potest esse impunitum, Apr.
 3. 13. & 14. puniendum vel ab homine,
 vel à Deo, Mart. 22. non aboletur sine pœ-
 na, Apr. 14. displiceat peccatori, Mart. 22.
 Christianorum pejus est peccato crucifigen-
 tium Christum, Mart. 11. in proximum est
 in Christum, Jul. 21.

Pecuniæ sint medium non finis, Jan. 9.

Perfectio Dei imitanda, Aug. 24.

Peregrini non bene vivunt nisi in Patria,
 Jan. 30.

Pere-

- Peregrinatio in mundo, Oct. 30. Dec. 2. ad
Dominum, Dec. 4.
- Perseverantia usque ad finem, Oct. 30. Longi-
tudo Crucis. In Fest. Invent. S. Crucis.
- Petrus electus ante Passionem Christi. In Fest.
SS. Apost. Petri & Pauli, percussit servum
Principis, & improbat a Christo, Fer. 4.
- Dom. II. Quadr. præsumpsit de se, Fer. 6.
- Dom. IV. Quadr. ad ignem negat Christum.
In Fest. SS. Philip. & Jacob. Apostol. ter
interrogatur an amet, & ter negat, Fer. 6.
- Dom. IV. Quadr. poenitens, Apr. 1. ad portam
Templi sanat claudum, Fer. 4. Domin. Pal-
mar. plenus Spiritu Sancto, Fer. 2. Pentec.
- Pharisæus superbus, Jun. 14. quomodo se ja-
ctat, Apr. 10. 11. dives non exauditur, Se-
premb. 11.
- Philosophi non habent cultum veri Dei, Ja-
nuar. 27.
- Pietas necessaria ad orandum, Sept. 7. est a-
mare Deum gratis, Jun. 17.
- Pilatus præses & judex. Oct. 12. querit cau-
sam Christi, Dom. Pass. ostendit Christum
Judæis, Fer. 5. Dom. Pass. timuit Cæsarem,
Fer. 6. Dom. Pass.
- Pœna inferni gravissima, Maji 29.
- Pœna inferni quæ, Mart. 19. damni, Maji 29.
sensus, Maji 29. æterna, Maji 27. damna-
torum duplex, Maji 29.
- Pœna inferni gravissima, Maji 30.
- Hujus mundi sunt ad probationem, Mart. 19.
- Pœnitentia facienda, Mart. 12. pro peccatis
quotidianis debet esse continua, Mart. 31.
non est differenda, Apr. 4. & 5. procrastina-
ta periculosa, Apr. 4. dilata incerta, A-
pril. 6. in hac vita fructuosa & medicinalis,
Apr. 7. apud inferos nihil valet, ibid. im-
portat mutationem sententiæ, Apr. 8.
- Pompæ funebres sunt solatia vivorum non adju-
toria mortuorum. In die Comm. Defunct.
- Pe-

Potestas
Aug.
Præcep
28. c
regul
phet
Præmi
Præpos
Præsen
Præpara
Nativ
Pretium
Processi
Prodigia
tiv. D
Promissi
cemb.
Prophet
Fer. 4
Prosper
Proxim
Adam
Jul. 1
1. 2.
bus,
Jul. 2
Verè d
Jul. 3
omni
prox
Jul. 2
Publica
exemp
Pueri cu

Q Ua
D

MATERIARUM. 381

Potestas Christi argumentum ejus patientiæ,
Aug. 24.

Præcepta legis dilectio Dei & proximi, Jan.
28. charitatis duo, Nov. 1. dilectionis &
regula, Jan. 31. in quo omnis lex & pro-
phetæ, Jul. 2.

Præmium dilectionis, Novemb. 23.

Præpositi mali non imitandi, Jul. 11.

Præsentia sunt toleranda non diligenda, Jan. 10.

Præparatio ad Adventum, Dom. I. Adv. ad
Nativitatem Christi, Fer. 2. Dom. I. Adv.

Pretium nostrum Sanguis Christi, Mart. 5.

Processio Verbi est æterna, Dom. IV. Adv.

Prodigia Nativitatis Christi. In Vigilia Na-
tiv. Domini.

Promissio Christi consolatur, August. 20. De-
cemb. 6.

Prophetæ nunciarunt Christum nasciturum,
Fer. 4. Dom. I. Adv.

Prosperitas timenda, Febr. 13.

Proximus est ille qui nobiscum natus est ex
Adam & Eva, Jul. 5. quomodo diligendus,
Jul. 15. diligendus tamquam reipsum, Jul.
1. 2. & Nov. 10. non in bonis corporali-
bus, Nov. 10. ut tollatur ejus peccatum,
Jul. 21.

Verè diligitur quando adducitur ad Deum,
Jul. 3. corrigendus & quomodo, Jul. 23. &
omnis homo, Jul. 2. ad invicem se diligunt
proximi, Aug. 23. lædenti est ignoscendum,
Jul. 20. læso petenda est venia, Jul. 21.

Publicanus pauper exauditur, Sept. 11.
exemplum peccatoris pœnitentis, April. 10.
Pueri cum nascuntur plorant, Febr. 6.

Q

Quadragesima tempus orationis, Fer. 4.
Dom. I. Quadr.

Dile-

382 I N D E X

- Dilectionis, Fer. 3. Dom. I. Quadr. mortificationis, Fer. 4. Ciner. humilitatis, Fer. 5. Ciner.
- Quadraginta dies jejunii quid significant, Fer. 4. Ciner.
- Quare Christus venit in mundum. In Fest. Circumc.
- Deus dat bona malis, Sept. 14.
- Quies in solo Deo, Nov. 27. æterna merces laboris temporalis, Dec. 10. ineffabilis & perpetua in Cœlo, Dec. 21. etiam in mundo inveniri potest, Febr. 22.
- Quomodo sit utendum creaturis, Jan. 7.
- Peccator, Jan. 7.
- Adornanda sit anima ut Christum recipiat, Dom. I. Adv.

R

- R**atio quibus rebus utatur, & quibus fruatur, Jan. 30.
- Recti qui sunt, Jan. 22. 23.
- Regio felicitatis non est mundus, Jan.
- Regnum Cœlorum Venale, Jul. 27. Dec. 10. sempiternum, Maji 23.
- Christi majus quàm Romanorum. In Festo exalt. S. Crucis.
- Peccati quale, Mart. 23.
- Regula dilectionis, Jul. 4.
- Relapsus in peccata periculosus, Mart. 14.
- Remissio peccatorum in Ecclesia, Oct. 18.
- Resurrectio amanda, Jan. 19.
- Christi à mortuis, Oct. 13. est ejus triumphus & spes nostra, Dom. Resur. significat vitam futuri temporis, Fer. 6. Dom. I. Quad.
- Carnis in fine mundi, Oct. 19.
- Mortuorum, Dec. 17. 19.
- Retributiones Dei quæ, Jan. 7.
- Rex noster Christus, Aug. 8.

Sa-

S Acer
Sacr
Fer. 4
Sunt co
Sacrificiu
tum
Sept. 1
Salus nos
Adven
æterna
re, Ja
Samarita
Sancti fu
da. In
Sanctifica
Sept.
Sanguis
S. Th
Dom.
clesia
Fer. 6
quid si
Sapientia
II. Ad
Satanas
Fer. 6
Satisfact
tentia
Scientia
Senectus
Sententia
Sepelire
Defun
Septem
Spiritu
cis, S

S

- S**acerdos noster Christus, Aug. 8.
 Sacramenta ex latere Christi, Oct. 18.
 Fer. 4. Dom. II. Quadr.
 Sunt communia bonis & malis, Nov. 5.
 Sacrificium quo Deus placatur est cor contritum, April. 22. laudis immolandum Deo;
 Sept. 1. honorificat Deum, Nov. 22.
 Salus nostra per foeminam, Fer. 5. Domin. I.
 Adven. non est quaerenda in terra, Aug. 2.
 aeterna operanda est cum timore & tremore, Jan. 30.
 Samaritanus miseretur pauperi, Apr. 13.
 Sancti sunt imitandi, eorum festivitas celebranda. In Fest. Omn. Sanct.
 Sanctificatio Nominis Dei quid significat, Sept. 24.
 Sanguis Christi est pretium nostrum. In Fest. S. Thomae Apost. Fer. 6. Dom. II. Quadr.
 Dom. III. Quadr. est dos & thesaurus Ecclesiae, Sab. Dom. II. Quadr. nos redemit,
 Fer. 6. Dom. II. Quadr. ex latere Christi quid significet, Fer. 4. Dom. II. Quadr.
 Sapientia Dei in Incarnatione, Fer. 5. Dom. II. Adv.
 Satan post buccellam introivit in cor Judae, Fer. 6. Dom. III. Quadr.
 Satisfactio est necessaria in Sacramento poenitentiae, Apr. 26.
 Scientia Christi, Oct. 4.
 Senectus est longa infirmitas, Jan. 1.
 Sententia mutatur, Apr. 8.
 Sepelire mortuos est bonum opus. In die Defunct.
 Septem petitiones comparatae septem donis Spiritus Sancti, & Beatitudinibus Evangelicis, Sept. 23.

Se-

- Sepulcra mortuorum non curanda pretiosa ,
 Maji 16. speciosa tegunt mortuos , Sept. 3.
 Sequela Christi , Aug. 31.
 Serpens non ausus loqui viro , Fer. 4. Dom. I.
 Adv. æneus figura Christi in Cruce , Fer. 5.
 Dom. 2. Quadr. ejus caput prima suggestio ,
 Mart. 26.
 Servi peccati sunt peccatores , Mart. 5.
 Servus auri quis , Jan. 9.
 Servire debemus Deo , Mart. 10.
 Servitus peccati durissima , Mart. 5.
 Simeon desiderat videre Christum . In Fest.
 Purific.
 Sinistra manus est vita temporalis , Jun. 16.
 Sitis Christi , Fer. 5. in Cœn. Dom.
 Societas malorum in Inferno augebit suppli-
 cium , Jul. 11.
 Sodomæ incendium indicium futuri judicii ,
 Mart. 14.
 Sollicitudo vitandi mortem temporalem docet
 curam vitandi mortem æternam , Maji 8.
 Sors Sanctorum gratia . In Fest. S. Mathiæ ,
 non est electio , ibid.
 Sortes super tunicam Christi . In Fest. S.
 Mathiæ .
 Hominum in manibus Dei . In Fest. S. Ma-
 thiæ .
 Spes est comes Fidei , Oct. 23. non respicit
 quæ retrò sunt , Jan. 11. non debet versa-
 ri circa temporalia , sed circa æterna ,
 Octob. 25. non est ponenda in homine ,
 Aug. 17. Oct. 27. non est de rebus mundi ,
 Jan. 10. ponenda in Deo , Jan. 10. Febr. 1.
 Decemb. 8. ponenda in his quæ promissit
 Christus , Jan. 11. nostra Deus , Oct. 26.
 27. Christus , Aug. 10. 13. in Deo non fal-
 lit , Febr. 12. expellit omnem timorem ,
 Oct. 28. erigenda in Christum , August. 21.
 valida in Christo , Dom. III. Quadr. sem-
 per

SAC
 per cre
 est con
 nimia
 Crucis
 Spinæ su
 Passio
 Spiritus
 Jun. 27
 Spiritus
 Oct. 16
 Annunc
 lii. In
 in cord
 discipul
 sunt acc
 gura lin
 nit, &
 Penteco
 Fer. 3.
 Scatera co
 vat, Ju
 S. Stepha
 bar Co
 primus
 Fest. S.
 Superbia
 gaum d
 Aug. 26
 & Evæ
 Sustinen
 Sustinenti
 cemb. 7
 Symbolum
 mente
 Fidem,
 mentis
 dum, C
 May

SACRÆ SCRIPTURÆ. 385

- per crescat & numquam deficiat, Oct. 30.
 est consolatio nostra, Oct. 24. Decemb. 6.
 nimia periculosa, Mart. 17. 18. est altitudo
 Crucis. In Fest. Invent. S. Crucis.
 Spinae sunt peccata nostra, Fer. 4. Dominica
 Passionis.
 Spiritus Domini requiescit super sedem Dei,
 Jun. 27.
 Spiritus Sanctus complementum Trinitatis,
 Oct. 16. supervenit in Virginem. In Fest.
 Annunc. requiescit in iustitia Matris & Fi-
 lii. In Fest. S. Joseph diffundit charitatem
 in cordibus nostris, Nov. 25. descendit in
 discipulos, Fer. 3. Dom. Palmar. non pos-
 sunt accipere mali, Jun. 8. mittitur in fi-
 gura linguarum, Dom. Pentec. in quos ve-
 nit, & quanta prodigia sit operatus, Fer. 2.
 Pentecost. quantum sit nobis necessarium,
 Fer. 3. Pent.
 Statera contra parva grana multas paleas le-
 vat, Jul. 10.
 S. Stephanus sub lapidibus constitutus vide-
 bat Cœlos apertos, orabat pro inimicis,
 primus sanguinem fudit pro Christo. In
 Fest. S. Steph. imitandus, Jul. 17.
 Superbia quomodo sit vitium, Mart. 1. ma-
 gnum delictum & caput omnium vitiorum,
 Aug. 26. morbus divitiarum, Febr. 23. Adæ
 & Evæ, Mart. 20.
 Sustinendus est Dominus in mundo, Dec. 8.
 Sustinentia non cedere infelicitati mundi, De-
 cemb. 7.
 Symbolum Fidei est cordi imprimendum, &
 mente revolvendum, continet Catholicam
 Fidem, est breve verbis, magnum Sacra-
 mentis, scribitur in corde, quotidie dicen-
 dum, Oct. 8.

T

- T** Abernaculum Dei quid est, Dec. 27.
 Templum Dei nos, Mart. 4.
 Tempora periculosa quæ sunt, Nov. 20. sunt mala, Febr. 21.
 Temporalia spernenda, August. 18. volubilia, Oct. 30. vilesunt, Sab. Dom. 3. Quadr.
 Tempus quid sit, Febr. 21. transit, Februa. 3. Aug. 18. Christi quale Dom. 2. Quadr. Fidei, Oct. 1. mœstitiæ præcedit illud lætitiæ, Fer. 6. Dom. 1. Quadr. ante Pascha significat tribulationem, post beatitudinem, Fer. 6. Dom. 1. Quadr.
 Tenebræ peccatorum quæ, Aug. 11.
 Tentationes permittuntur à Deo, Sept. 29. sustinendæ, Aug. 12.
 Terrena despicienda dum recordatur Cœlestia, Dec. 5.
 Thesaurizandum in Cœlo, Febr. 27.
 Thomas infidelis, convincitur ejus confessio. In Fest. S. Thomæ Apost.
 Timor Domini non est servilis, Apr. 23. valva cordis, Sept. 8. cum spe requiritur ad pœnitentiam, Apr. 15. est servus, & medicamentum, Apr. 24. pœnæ est servilis, & inchoat dolorem, April. præparat locum Charitati, Apr. 24. amittendi temporalia vanus, Maji 7.
 Tribulatio utilis, Febr. 11. potius est beneficium quàm pœna, Jun. 21. temporalis operatur æternum gloriæ pondus, Dec. 10. non est longa respectivè ad æternitatem, Dec. 7.
 Tribulationes continuæ, Jan. 19. Dec. 2. ubique, Mart. 6. quantæ, Febr. 17.
 Trinitas unus Deus, Oct. 16. in Fest. SS. Trinitat.

Vi-

Videbitur
 Triticum
 Turba con
 dientes

V Alva
 dend
 Vanagloria
 Vanitas fa
 Verbum ca
 nos liber
 gatur ca
 mutatum
 bum De
 Dei & V
 Dom. 2.
 Veritas Cl
 17. nat
 Adv. D
 Vestis nu
 Fer. 2. I
 Via Christi
 est lex
 cemb. 7
 Jul. 10.
 dit, M
 murata
 Victoria
 Vidua duc
 Vinum
 Christi
 Virgines
 Lauren
 Virgo elec
 Fer. 5. I
 Fer. 2.
 In Fest

MATERIARUM. 387

Videbitur in Cœlo quomodo sit, Dec. 15.
Triticum in area iustum in mundo, Jul. 8.
Turba contradicens cæco sunt christiani impedi-
dientes bona, Jul. 7.

V

V Alvæ cordis aperiendæ sunt Christo, clau-
dendæ diabolo, Sept. 8.

Vanagloria fugienda, Jun. 15.

Vanitas sæculi, Febr. 1.

Verbum caro factum est. In Fest. Annunc. ut
nos liberaret, Dom. 3. Adv. quomodo jun-
gatur carni. In Fest. Annunc. non est com-
mutatum in hominem, nec desinit esse Ver-
bum Dei, Fer. 3. Dom. 2. Adv.

Dei & Verbum hominis, Octob. 10. Fer. 3.
Dom. 2. Adv.

Veritas Christus, Aug. 4. oritur de terra, Apr.
17. nata est de Maria Virgine, Fer. 3. Dom. 4.
Adv. Dei per noctem, Jun. 18.

Vestis nuptialis charitas, Nov. 5. virtutes,
Fer. 2. Dom. 1. Adv.

Via Christus, Aug. 4. Cœli Christus, Jan. 20.
est lex Domini, Jan. 24. Christi dura, De-
cemb. 7. lata non sequenda, sed angusta,
Jul. 10. peccatorum lata in præcipitium ten-
dit, Marr. 8. media tenenda est, August. 5.
mutata est vita mutata. In Fest. Epiph.

Victoria in Cœlo, Dec. 17.

Vidua duos nummos dedit, Jul. 26.

Vinum quomodo sit. In Fest. Corporis
Christi.

Virgines sequuti sunt Christum. In Fest. S.
Lauren.

Virgo electa de toto mundo ut sit Mater Dei,
Fer. 5. Dom. 1. Adv. ejus partus mirabilis,
Fer. 2. Dom. 2. Adv. est decus Virginum.
In Fest. Purif. B. M. V.

388 INDEX LOCORUM

Virtutes nos præparent ad Nativitatem Christi, Fer. 2. Dom. 1. Adv.
 Visio Dei est summa bonorum, Dec. 30.
 Vita corporis anima, Mart. 2. Maji 7. mortalis amara peregrinatio, Dec. 2. diligitur, Febr. 7. tribulatio continua, Febr. 17. transit, Maji 11. brevis, Jan. 2. Febr. 2. 3. 4. 20. Dec. 7. via, Maji 20. initium mortis, Maji 2. ante mortem brevis, & ærumnosa, Jan. 14. non est sine tribulatione, Aug. 21. derelinquit amatores suos, Febr. 20. comparata vitæ æternæ mors est, Febr. 22. miserabilis, Dec. 30. quibus laboribus confervatur, Jan. 15. semper minuitur, Febr. 3. amatur, Jan. 16. quantum desideratur, Jan. 17. Febr. 10. vapor est, Oct. 26. plena miseriis, Jan. 17. plena malis, Febr. 2. fragilis obnoxia malis, Febr. 4. regulanda ut judicem secura expectet, Maji 19. debet esse continua penitentia, Apr. 30. impiorum est vita corporis, Maji 13. animæ Deus, Mart. 2. Maji 7. nostra Christus, Aug. 4. 14. iusti Fides, Oct. 7. 8. bona non quæritur, Febr. 5. est laus Dei, Jun. 9. Sept. 2. amanda, Jan. 14. si esset perpetua non esset comparanda æternæ, Jun. 15. aliquando ita amatur, ut sempiterna amittatur, ibid. nova canticum novum, Jun. 9. non est talis nisi beata, Febr. 6. homini est desiderium vitæ æternæ, Oct. 29.
 Æterna ipse Deus, Jan. 14. beata, Febr. 5. felicissima, Dec. 30. cognitio veritatis, & præmium dilectionis, Nov. 15. quærenda, Febr. 15. amanda, Jan. 16. Febr. 20. non potest explicari, Oct. 20. venalis est, Jan. 12. promissa à Deo, Dec. 9. facientibus bona, Maji 31. deliciis affluens, Febr. 17. quomodo acquiritur, Febr. 20. amanda saltem sicut amatur temporalis, Jan. 15. in ipsa facilius invenitur quid ibi non sit, quam quid ibi sit, Jan. 12.
 Bea-

SRC
 Beata c
 ab omni
 Fer. 6.
 Beatorum
 laudare
 Vitæ sun
 Viciu vi
 ligendu
 odio hab
 Vitam se
 Unitas con
 S. Maria
 Unum pet
 Dec. 14.
 Voces, q
 voce Jo
 Voluntari
 Voluntas
 Cælo,
 Propria
 sequi qu
 citur m
 tati divi
 Febr. 2. L
 Usus illicit
 Uti quibus
 Uxor Lot
 14. Oct
 Zaccheus
 Jul. 30.
 Zizania su

SRCRÆ SCRIPTURÆ. 389

Beata contemplatio Dei, Jan. 23. desideratur
ab omnibus, Febr. 9. non est hic, Jan. 1.

Fer. 6. Dom. 1. Quad.

Beatorum est vita Angelorum, Dec. 21. est
laudare & amare Deum, Dec. 15. 16.

Vitæ sunt duæ, Jan. 14.

Vitium vincit hominem, Nov. 10. non est di-
ligendum propter hominem, nec homo est
odio habendus propter vitium, Jul. 6.

Vitrum servatum diu durat, Febr. 4.

Unitas commendatur etiam in Trinitate. In Fest.
S. Mariæ Magd.

Unum petendum habitare in domo Domini
Dec. 14.

Voces, quæ præcesserunt Verbum omnes in
voce Joannis. In Fest. S. Joan. Bapt.

Voluntariè Deo sacrificandum, Nov. 22.

Voluntas Dei recta, Jun. 23. quomodo fit in
Cælo, & in Terra, Sept. 26.

Propria potest aliquid, Jun. 22. non debet
sequi quia curva est, Jun. 23. quomodo effi-
citur mala, Mart. 1. subjicienda est volun-
tati divinæ, Jun. 22. Dom. 4. Quadrag. &
Fer. 2. Dom. 4. Quadr.

Usus illicitus est abusus, Jan. 30.

Uti quibus rebus, Jan. 30.

Uxor Lot in Salem conversa, Jan. 11. Mart.
14. Oct. 30.

Z

Zaccheus quomodo elargitus sit eleemosynam,
Jul. 30. imitandus, Aug. 28.

Zizania simul cum tritico, Jul. 7.

I N D E X

L O C O R U M

SACRÆ SCRIPTURÆ.

E X G E N E S I.

- Cap. 1. **F** Aciamus hominem ad imaginem
& similitudinem nostram, Jun. 3.
Cum secessit omnia opera valde bona, septi-
mo die requievit ab omnibus operibus suis
quæ fecit, Nov. 28.
- Cap. 2. Quæ die ederitis morte moriemini,
Maji 3. Jul. 25.
- Cap. 3. In labore vultus tui edes panem tu-
um, Febr. 16.
Serpens seduxit me & manducavi, Mart. 20.
Mulier quam dedisti mecum, hæc mihi de-
dit à ligno & edi, Mart. 20.
Ipsa tuum observabit caput, & tu ejus ob-
servabis calcaneum, Mart. 26.
Terra es & in terram ibis, Apr. 17. & Ma-
ji 3. Jul. 25. In Fest. S. Matth. Apost.
Spinæ & tribulos pariet tibi, Fer. 4. Do-
minica Pass.

E X E X O D O.

- Cap. 2. Ascendit in cor Moyfi visitare fratres
suos, Sab. Dom. 1. Quadr.
- Cap. 3. Ego sum qui sum: & dices filiis Israel,
mittit me qui est, Oct. 25.
- Cap. 20. Non concupisces rem proximi tui,
Mart. 23. Nov. 10.

SACRÆ SCRIPTURÆ. 391

EX LEVITICO.

- Cap. 19. Diliges proximum tuum tamquam
teipsum, Jun. 31. Aug. 23.
Cap. 26. Ero illorum Deus, & ipsi erunt mi-
hi plebs, Dec. 16. 26.

EX DEUTERONOMIO.

- Cap. 6. Audi Israel mandata Dei Dominus
Deus tuus unus est, Oct. 10.

EX LIB. II. REGVM.

- Cap. 7. Quoniam inveni Domine cor meum,
ut orarem ad te, Sept. 9.

EX LIB. JOB.

- Cap. 1. Dominus dedit, Dominus abstulit,
sicut Domino placuit ita factum est, sit no-
men Domini benedictum, Jan. 6. 9. Jun. 18.

22. Sept. 1.

Nudus exivi de utero matris meæ, nudus
revertar in terram. Dominus dedit, &c.
Febr. 12.

- Cap. 7. Numquid non tentatio est vita homi-
nis super terram? Tamquam servus fugiens
Dominum suum & consecutus umbram, Apr.
30. & Dec. 18. & Fer. 3. Paschæ.

EX LIB. PSALMORVM.

1. Non resurgent impii in iudicio, Oct. 19.
2. Servite Domino in timore, & exultate ei
in tremore, Febr. 13. Jun. 30.
Reges eos in virga ferrea, & tamquam vas
figuli conteres eos, Mart. 22.

R 4 Do-

392 INDEX LOCORUM

- Dominus dixit ad me, filius meus es tu, Ego hodie genui te, postula à me, & dabo tibi gentes hæreditatem tuam, Aug. 6. Oct. 19. Decemb. 27.
3. Domini est salus, & super populum tuum benedictio tua, Oct. 27.
4. Filii hominum usquequò gravi corde ut quid diligitis vanitatem, & quæritis mendacium? Irascimini, & nolite peccare, Apr. 13. Sept. 28. Sacrificate sacrificium iustitiæ, Apr. 22. Quæ dicitis in cordibus vestris, & in cubilibus vestris compungimini? Sept. 8. Signatum est super nos lumen vultus tui Domine, Oct. 3. Magnificavit Dominus sanctum suum, Fer. 6. Dom. 1. Quadr.
5. Gloria mea & exaltans caput meum, Jan. 29. Odisti omnes qui operantur iniquitatem, Novemb. 24. Manè astabo tibi, & contemplabor, Dec. 14. 22. Fer. 2. Dom. 2. Adv.
6. Turbatus est præ ira oculus meus, inveniavi in omnibus inimicis meis, Sept. 28. Et tu Domine usquequò convertere Domine, & erue animam meam, Nov. 12.
7. Consummetur nequitia peccatorum, Mar. 11. Judica me Domine secundum iustitiam meam. Jun. 14.
- Domine si feci istud, si est iniquitas in manibus meis, si reddidi retribuētibus mihi mala, Sept. 19.
8. Ex ore infantium & lactentium perfecisti laudem. In Festo SS. Innoc.
9. Irritavit Dominum peccator, Mart. 13. Apr. 13. Spiritus enim spirabit, & sub alis ejus sperabis, Jun. 24. Et sperent in te qui cognoscunt nomen tuum, Octob. 25.

Factus

SAC

factus est
Fest. SS.
10. Domin
Maji 23.
Qui dilig
Jul. 2. 3.
13. Dixit
Mart. 15.
Dominum
Dominus p
14. Magnu
ejus, &
Trinitat
15. Delect
Implebis
templer
Decemb
Dominus
1. & 6. C
Dixi Don
norum n
Benedica
Dominum
16. Satiab
Jun. 29.
Propter
vias du
17. Et in
Clamav
minum
Diligam
Dilatasti
18. Neco
21. Apr
Timor D
sæculi
Delicta
Ab occu
alienis

SACRÆ SCRIPTURÆ. 393

Factus est Dominus refugium pauperum, In
Fest. SS. Apostolorum Petri & Pauli.

10. Dominus interrogat justum & impium,
Maji 23.

Qui diligit iniquitatem odit animam suam,
Jul. 2. 3. Novemb. 16. 18. 19.

13. Dixit stultus in corde suo non est Deus,
Mart. 15.

Dominum non invocaverunt, Sept. 2.

Dominus pars hereditatis meæ, Sept. 17.

14. Magnus Dominus noster, & magna virtus
ejus, & sapientiæ ejus non est numerus, Dom.
Trinitatis.

15. Delectationes in dextera tua usque in finem,
Implebis me lætitia cum vultu tuo, ut con-
templer delectationem Domini, Jan. 19.
Decemb. 2.

Dominus pars hereditatis meæ, Jan. 2. Aug.
1. & 6. Oct. 19. Decemb. 27.

Dixi Domino, Deus meuses tu, quoniam bo-
norum meorum non eges, Apr. 27. Jun. 26.

Benedicam Dominum, Sept. 3.

Dominum non invocaverunt, Sept. 17.

16. Satiabo cum aparuerit gloria tua,
Jun. 29.

Propter verba labiorum tuorum ego custodi-
vias duras, Jul. 8. Novemb. 8. 9.

17. Et in Deo meo transgrediar murum, Aug. 7.

Clamaverunt nec erat qui salvos faceret ad Do-
minum, nec exaudivit eos, Sept. 17.

Diligam te Domine virtus mea, Oct. 20.

Dilatasti gressus meos subter me, Novemb. 25.

18. Nec est qui se abscondat à calore ejus, Mart.
21. Apr. 8.

Timor Domini castus, permanens in sæculum
sæculi, Apr. 24.

Delicta quis intelligit? Maji 22.

Ab occultis meis munda me Domine, & ab
alienis parce servo tuo, Sept. 2.

R 5

Non

- Non sicut loquelæ neque sermones, quorum
non audiantur voces eorum. In omnem ter-
ram exivit sonus eorum, & in fines orbis ter-
ræ verba eorum, Oct. 14.
Cœli enarrant gloriam, In Fest. S. Mathiæ,
& in Fest. S. Marthæi.
Sponsus procedens de thalamo suo, In Fest.
Annuæ.
21. Clamavi ad te per diem, nec exaudies,
Sept. 21.
Edent pauperes & saturabuntur, In Fest. Cor-
poris Christi.
Dispersa sunt omnia ossa mea, In Fest. SS.
Philipi, & Jacobi Apostolorum.
21. Deduxisti me per semitas justitiæ tuæ pro-
pter nomen tuum, Jan. 9.
24. Etenim dulcis, & rectus Dominus,
Marr. 17.
Diriget mites in iudicio, docebit mansuetos
vias suas, Aug. 13. Oct. 31.
Ad te Domine levavi animam meam, Oct. 27.
25. In Ecclesiis benedicam te Domine, Jun. 9.
Proba me Domine & tenta me, ure renos meos
& cor meum, quoniam misericordia tua ante
oculos meos est, Jul. 8.
26. Unam petii à Domino hanc requiram, ut
habitarem in Domo Domini omnes dies vitæ
meæ: ut contempler delectationem Dei, &
visitem Templum ejus, Jan. 23. Dec. 14.
Sustine Domine, viriliter age, & confortetur
cor tuum, & sustine Dominum, Febr. 11.
Dec. 8. Fer. 4. Dom. Pass.
Ne avertas faciem tuam à me, Apr. 3.
Adjutor meus esto, Jun. 30.
Bona Domini, Oct. 20.
Dominus illuminatio mea, & salutaris meus
quem timebo? Oct. 28.
Circumivi & immolavi in tabernaculo ejus
hostiam jubilationis, Novem. 21.

Cre-

Credo vid
Dec. 6.
Et in uni
transeat
Adjutor
Fer. 3. F
28. Afferte
& in Fest.
29. Domin
tibi, Ap
Convertit
conscidi
cia, ut d
pungar,
Non mov
Quadr.
30. Diligi
Jan. 8.
Odisti o
Febr. 1
Exultabo
quia re
fecisti d
Accelera
protecto
vum me
Super o
probr
Delectat
Abscond
In te Do
In ma
31. Lata
Et exult
Paci que
rum te
Conver
figeret
vi,

SACRÆ SCRIPTURÆ. 395

Credo videre bona Domini in terra viventium,
Dec. 6. 13.

Et in umbra alarum tuarum sperabo, donec
transeat iniquitas, In Fest. Inven. S. Crucis.
Adjutor meus esto Domine ne derelinquas me,
Fer. 3. Pentecostes.

28. Afferte Domino filios Arietum, Sept. 28.
& in Fest. S. Bartholomæi.

29. Domine Deus meus in æternum confitebor
tibi, Apr. 20.

Convertisti luctum meum in gaudium mihi:
conscidisti saccum meum, & cinxisti me læti-
tia, ut cantet tibi gloria mea, & non com-
pungar, Apr. 24. & Fer. 6. Dom. 2. Quadr.
Non movebor in æternum, Fer. 6. Dom. 4.
Quadr.

30. Diligite Dominum omnes Sancti ejus,
Jan. 8.

Odisti observantes vanitatem supervacue,
Febr. 1.

Exultabo & jucundabor in tua misericordia,
quia respexisti humilitatem meam, salvam
fecisti de necessitatibus animam meam, Febr. 2.

Accelera ut eximas me. Esto mihi in Deum
protectorem, & in domum refugii, ut sal-
vum me facias, Apr. 15.

Super omnes inimicos meos factus sum op-
probrium, Mart. 11.

Delectare in domino, Jun. 24.

Abscondes in abscondito vultus tui, Decem. 28.

In te Domine speravi, dixi, tu es Deus meus,

In manibus fortes meæ, In Fest. S. Mathiæ.

31. Lætamini in Domino, Jan. 2.

Et exultate iusti, Febr. 22.

Frati quorum remissæ sunt iniquitates, & quo-
rum tecta sunt peccata, Jun. 6.

Conversus sum in ærumna mea, cum con-
figeretur spina, peccatum meum cognovi,
& iniquitatem meam non operui.

396 INDEX LOCORUM

- Pronunciabo adversus me delictum meum
Domino, & tu remisisti impietatem cordis
mei, Apr. 7.
32. Beata gens, cujus est Dominus Deus eo-
rum, Jan. 26.
Misericordia Domini plena est terra, Apr. 16.
& in Fest. S. Matthæi.
Exultate iusti in Domino, rectos decet col-
laudatio, Jun. 22.
33. Benedicam Dominum in omni tempore,
semper laus ejus in ore meo, Jan. 11.
Jun. 19. 22. 23. 24.
In Domino laudabitur anima mea, Jan. 21.
& Jun. 2.
Propè est Dominus his qui obtriverunt cor,
Apr. 10. 18. 21. Jun. 27. Decemb. 26.
Mors peccatorum pessima, Maji 12.
Audiant mites, & jucundentur, Jun. 12.
Sept. 23.
Semper laus ejus in ore meo, Jul. 20.
Beatus vir qui sperat in eum, Oct. 27.
Accedite ad eum & illuminamini, Nov. 18.
Dec. 11. & Fer. 3. Dom. 1. Adv. & Fer. 4.
Dom. 4. Quadr.
Magnificate Dominum mecum, Nov. 30. In
Fest. Visit. M.
Et exaltemus nomen ejus in invicem, In Fest.
Visit. M. V.
Quis est qui vult vitam, & diligit dies vi-
dere bonos, Sept. 30.
34. Congregata sunt in me flagella, Mart. 11.
Fiat via illorum tenebræ & lubricum, Mart. 26.
Lingua mea meditabitur justiciam tuam, tota
die laudem tuam, Jun. 9.
Dic animæ meæ salus tua ego sum. Septem-
ber 15.
Anima autem mea exultabit in Domino,
Sept. 17.
Salus tua ego sum, Decemb. 27.

Re-

SACRÆ SCRIPTURÆ. 397

Retribuebant mihi mala pro bonis, Dom.
Pass.

35. Apud te est fons vitæ, Januar. 18. Maij
27.

Iniquitatem meditatus est in cubili suo,
Mart. 9.

Prærende misericordiam tuam scientibus te,
& justiciam tuam his qui recto sunt corde,
Jun. 23.

Quoniam apud te est fons vitæ, & in
mine tuo videbimus lumen, Decem. 29.

Inebriabuntur ab ubertate domus tuæ, & tor-
rente deliciarum tuarum potabis eos, In
Fest. S. Mich.

36. Adhuc pusillum & non erit peccator; sus-
tinentes autem Dominum ipsi hæreditate pos-
sidebunt terram, Febr. 3.

Non confundetur in tempore malo, Febr. 3.
Mites hæreditate possidebunt terram, & de-
lectabuntur in multitudine pacis, Jan. 18.
Decem. 29.

Iustus autem miseretur, & commodat, Jul.
31.

Deus convertens vivificabis nos, & plebs tua
lætabitur in te, Oct. 25.

Delectare in Domino, & dabit tibi petiti-
ones cordis tui, Novem. 28.

Subditus esto Domino, & obsecra eum, De-
cem. 9.

Confirmat justos Dominus, Fer. 4. Domini.
Pass.

A Domino gressus hominis dirigentur, & viam
ejus volet. Sab. Dom. Pass.

37. Iniquitatem meam ego pronuncio, & cu-
ram geram pro peccato meo, Apr. 26.

Ante te omne desiderium meum, Oct. 29.

Deferuit me fortitudo mea, & lumen oculo-
rum meorum non est mecum, Novem. 18.

Ego autem velut surdus non audiebam, & si-
cut

398 INDEX LOCORUM

cut mutus non aperiens os suum : & factus
fum sicut homo non audiens , & non ha-
bens in ore suo redargutiones , Sab. Dom.

4. Quadr.

38. Vanè conturbatur omnis homo (vivens ,
Febr. 11.

Quare in imagine ambulat homo , tamen va-
nè conturbatur , thesaurizat , & nescit , cui
ea colligat , Maij 17.

39. Comprehenderunt me iniquitates meæ ,
& non potui ut viderem , multiplicatæ sunt
super capillos capitis mei , Marr. 28.

Dominus curam habet mei , Jun. 28.

Videbunt iusti , & timebunt , & sperabunt in
Dominum , Jul. 10.

Ego autem egenus & pauper sum , Aug. 3.

Ecce labia mea non prohibebo , Domine tu
cognovisti , Oct. 21.

Beatus vir cuius est nomen Domini spes ejus ,
& non respexit in vanitates , & insanias men-
daces , Oct. 26.

40. Torum stratum ejus vertisti in infirmitate
ejus , Febr. 16.

Beatus qui intelligit super egenum & paupe-
rem , Nov. 14.

41. Sitivit tibi anima mea , quàm multiplici-
ter tibi & caro mea in terra deserta , & si-
nè via , sine aqua , Febr. 18.

Apud me oratio Deo vitæ meæ , Sept. 1.

Spera in Deum quoniam confitebor illi , sa-
lutare vultus mei & Deus meus , Oct. 27.

Ubi est Deus tuus , Decem. 2.

42. Spera in Domino , quoniam confitebor il-
li , Maij 22.

43. Exurge quare obdormis Domine ? Oct. 22.

44. Dilexisti iustitiam & odisti iniquitatem ,
Mart. 22.

Diffusa est gratia in labiis tuis , Jun. 7.

Omnis gloria filix Regis ab intus , Sept. 3.

Spe-

S
Specios
Dom
Quad
Intend
verit
Fer.
45. Adj
nos m
Deus ne
Vacate
Oct.
47. Mag
civitat
Sept.
48. Sepu
Taber
nerari
terris
Homo
comp
lis fa
49. Sus
millis
Hac se
tem qu
Arguan
Apr.
Deus
Ignis
Numq
sangu
Imola
rem
meas
tuum
Sacrifi
22.
Deus
Deus

SACRÆ SCRIPTURÆ. 399

Speciosus forma præ filiis hominum, Fer. 6.

Domin. 1. Quadr. & Fer. 3. Dominica 2.

Quadr.

Intende & prospere procede & regna propter
veritatem, & mansuetudinem & justitiam,
Fer. 5. Dom. 4. Quadr.

45. Adjutori in tribulationibus quæ invenerunt
nos nimis, Mart. 6.

Deus noster refugium & virtus, Jun. 28.

Vacate & videte quoniam ego sum Deus,
Oct. 20. & in Fest. S. Mar. Magd.

47. Magnus Dominus, & laudabilis valde in
civitate Dei nostri, in monte sancto ejus,
Sept. 3.

48. Sepulcra eorum domus eorum in æternum
Tabernacula eorum in generationem & ge-
nerationem. Invocabunt nomina eorum in
terris ipsorum, Maij 16.

Homo in honore positus non intellexit,
comparatus est pecoribus insensatis & simi-
lis factus est illis, Jun. 3.

49. Suspensus es iniquitatem quod ero tui si-
milis, Mart. 16.

Hæc fecisti, & tacui suspensus es iniquita-
tem quod ero tui similis, Apr. 16.

Arguam te, & statuam te ante faciem tuam,
Apr. 26.

Deus manifestus veniet, Maij 21.

Ignis in conspectu ejus ardebit, Maij 29.

Numquid manducabo carnes taurorum, aut
sanguinem hircorum potabo? Sept. 1.

Imola Deo sacrificium laudis. Peccatori au-
tem dixit Deus, ut quid tu enarras justitias
meas, & assumis testamentum meum per os
tuum, Sept. 3.

Sacrificium laudis honorificabit me. Novem.

Deus Deus tuus ego sum, Decem. 26.

Deus manifestus veniet, Deus noster & non
file.

400 INDEX LOCORUM

filebit, Sab. Dom. 4. Quadr. Fer. 2. Dom.
Palm. & in Fest. Ascen.

50. Iniquitatem meam ego cognosco, & pec-
catum meum ante me est semper, Mart. 12.
Apr. 10. 12.

Averte faciem tuam à peccatis meis, & om-
nes iniquitates meas dele, Apr. 1. 3. 10.

Miserere mei Deus secundum magnam mise-
ricordiam tuam, Apr. 9.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus, cor
contritum & humiliatum Deus non spernis.
Apr. 21. 22. Sept. 1.

Si voluisses sacrificium dedissem utique holo-
caustis non delectaberis, Apr. 22.

Amplius lava me Domine ab iniquitate
mea, & à peccato meo munda me, Apr.
25.

Tibi soli peccavi & malum coram te feci,
Apr. 29.

Auditui meo dabis exultationem & lætitiā,
Decem. 29.

Docebo iniquos vias tuas, & impii ad te
convertentur, In Fest. SS. Apostol. Petri &
Pauli.

Asperges me hyssopo & mundabor, Fer. 5. in
Cœna Domini.

52. Deum non invocaverunt, Sept. 15.

53. Voluntariè sacrificabo tibi, Novem. 22.

54. Quis dabit mihi pennas sicut columbæ, &
volabo & requiescam? Jan. 6.

Jacta in Domino curam tuam, & spera in
eum, & ipse faciet, Jun. 28.

55. In Deo laudabo sermonem, in Deo lau-
dabo verbum, In Deo speravi non timebo,
quid faciat mihi homo, Jan. 21.

In ira populos deduces, Jan. 21.

56. Sub umbra alarum tuarum sperabo, Jun.
18.

Exaltare super Cœlos Deus, Oct. 14.

Dē-

SACRÆ SCRIPTURÆ. 401

Deduc me Domine in via tua , & ambula-
bo in veritate tua , Fer. 3. Dominica 3. Qua-
drages.

Filii hominum , dentes eorum arma & sagit-
tæ , & lingua eorum machæra acuta , Dom.
Pass.

57. Supercecidit ignis & non viderunt so-
lem , Mart. 19.

58. Non miserearis omnium qui operantur ini-
quitatem , Apr. 14.

Deus meus , misericordia ejus præveniet me ,
Apr. 20.

Adjutor meus tibi psallam , quia tu Deus su-
sceptor meus , Apr. 25.

Misericordia ejus præveniet me , Jun. 13. In
Fest. S. Mathiæ Apost.

Erue me ab inimicis meis Deus meus , & ab
insurgentibus super me libera me , Sept. 19.
& in Fest. S. Barthol.

Fortitudinem meam ad te custodiam , Nov.
18.

60. Deduxisti me : quia factus es spes mea ,
Aug. 13.

Exaudi Deus deprecationem meam , intende
orationi meæ : à finibus terræ ad te clama-
vi , dum angeretur cor meum , Aug. 27.

62. Sic benedicam te in vita mea , & in no-
mine tuo levabo manus meas , Sept. 4.

Adglutinata est anima mea post te , No-
vem. 4.

Sitivit tibi anima mea , quàm multipliciter ti-
bi caro mea , In Fest. S. Mich.

Sic in Sancto apparui tibi , ut viderem vir-
tutem tuam , & gloriam tuam , Fer. 4. Dom.
2. Adven.

63. Jucundabitur justus in Domino , & spera-
bit in eo , Jan. 3.

Laudabuntur omnes recti corde . Januar.
7.

Ju-

402 INDEX LOCORUM

- Jucundabitur justus in Domino, & sperabit in eo, & gloriabuntur omnes recti corde, Decem. 6.
- Obfirmaverunt sibi sermonem malignum, Fer. 5. Dom. Pass.
64. Impietates nostras tu propitiaberis. August. 8.
- Te decet hymnus Deus in Sion, Novem. 6. Decem. 17.
- Inhabitabit in atriis tuis, replebimur in bonis domus tuæ, Decem. 13.
65. Reddam tibi vora mea, quæ distinxerunt labia mea, Apr. 19.
- Posuisti tribulationes in dorso nostro, imposuisti homines super capita nostra. Jun. 21.
- Benedictus Deus meus, qui non amovit deprecationem meam, & misericordiam suam à me, Sept. 10.
- Introibo in domum tuam in holocaustis, Decem. 17.
- Paratum cor meum Deus, paratum cor meum, Fer. 5. Dom. 4. Quadr.
67. Et Domini exitus mortis, Januar. 10. & Maij 8.
- Sicut deficit fumus deficient, Mart. 20.
- Sicut cera ab igne ejus, Mart. 21.
- Prosperum iter faciet Deus sanitarum nostrarum, Deus noster, Deus salvos faciendi, Maij 5.
- Sicut fluit cera à facie ignis, sic pereant peccatores à facie Dei, Apr. 8. & Jun. 29.
- Deus Israel ipse dabit virtutem & fortitudinem plebi suæ benedictus Deus, Oct. 1.
68. Neque absorbeat me profundum, neque urgeat super me puteus os suum, Maij 30.
- Quærite Deum, & vivet anima vestra, Jun. 29.
- Introjerunt aquæ usque ad animam meam, Aug. 3.

SACRÆ SCRIPTURÆ. 405

Sustinui qui simul contristaretur & non fuit,
& consolantes, & non inveni. In Comme.
Defun.

Opprobrium expectavit cor meum, & miseria-
m, Fer. 3. Dom. 4. Adv.

70. Repleatur os meum laude, ut cantem
gloriam tuam, tota die magnificentiam tuam,
Jun. 7.

In te speravi Domine non confundar in æter-
nam, in iustitia tua erue me, & exime me.
Jun. 14.

Deus in te speravi, Domine, non confundar
in æternum, Fer. 3. Dom. 1. Adv.

71. Adorabunt eum omnes Reges terræ, om-
nes gentes servient illi, In Fest. Exalta. S.
Crucis.

Suscipiant montes pacem populo, & colles
iustitiam, In Fest. S. Joan. Evang.

Mihi autem adhærere Deo bonum est, Jan.
21. Febr. 25. Jun. 17. 25. Oct. 26. Nov.
16. 22.

Ecce ipsi peccatores, & abundantes in sæcu-
lo obtinuerunt divitias. Numquid sine cau-
sa justificavi cor meum, aut lavi inter in-
nocentes manus meas, & fui flagellatus to-
ta die, Febr. 15.

Quàm bonus Israel Deus rectis corde, Apr.
21. Sept. 24.

Quid enim mihi est in Cælo, & à te quid
volui super terram? Novem. 23.

Tenuisti manum dexteram meam, & in vo-
luntate tua deduxisti me, & cum gloria as-
sumpsisti me, In Fest. Assumpt. Mariæ
Virg.

74. Quoniam neque ab Oriente, neque ab
Occidente, neque à desertis montium: quo-
niam Deus iudex est, Mart. 9. Sept. 8.
Confitebimur tibi Deus, confitebimur, &
invocabimus nomen tuum, Apr. 18.

Cum

404 INDEX LOCORUM

- Cum accepero tempus, ego iustitias iudica-
bo, Maij 21.
Ego confirmavi columnas ejus, In Fest. SS.
Philip. & Jacob. Apost.
75. Dormierunt somnum suum, & nihil inve-
nerunt omnes viri divitiarum in manibus
suis, Febr. 8.
Notus in Judæa Deus in Israel magnum no-
men ejus, Sept. 24.
Vovete & reddite Domino Deo vestro, &
tibi reddetur votum in Jerusalem, Decem.
17.
76. In die tribulationis meæ, Deum exquisivi
manibus meis, nocte coram eo & non sum de-
ceptus, Sept. 4. Decem. 3.
Voce mea ad Dominum clamavi, Septemb.
17.
77. Spiritus ambulans & non revertens, Mart.
22.
Panem Cœli dedit eis, panem Angelorum
manducavit homo, Fer. 4. Dom. 3. Quadr.
& Fer. 4. Dom. 3. Adv.
78. Propter misericordiam tuam, Domine, libe-
ra nos, Fer. 4. Dom. 4. Adv.
79. Vivificabis nos, & nomen tuum invocabi-
mus, Jan. 6.
Prophetæ tui fideles inveniantur. Septemb.
19.
80. Inimici Domini mentiti sunt ei, Mart.
14.
81. Ego dixi Dii estis, & filii excelsi omnes,
Sept. 21. & in Fest. S. Joan. Evang. & in
Fest. Vist. M. V.
82. Sicut stipulam ante faciem venti, Jun.
29.
83. Qui eligit abjici in Domo Dei, magis
quàm habitare in tabernaculis peccatorum,
Jun. 27.
Beati qui habitant in domo tua in sæcula
sæcu-

!S.
sæculo
cem
3. Pa
Quam
tum,
Ascens
le plo
Fer. 21
84. Verit
Nativ.
Ostende
& salu
M. V.
Veritas
prospe
85. In di
Jan. 19
Larifica
mine le
Miseric
& mul
& 17.
Jucunda
levavi
& miti
Inclina
Sept.
Et mul
bus te
In die
niam
86. Tam
rio in
Gloriosa
S. Mich
Mater Si
in ea,
Fest. C
87. Inter

!SACRÆ SCRIPTURÆ. 405

ſæculorum laudabunt te, Septem. 27. Decem. 10. 12. 14. 15. 16. 23. 25. 30. & Fer. 3. Paſſ.

Quàm dilecta tabernacula tua, Domine virtutum, Oct. 30.

Aſcenſiones in corde ejus diſpoſuit in convalle plorationis, in locum quem diſpoſuit, Fer. 2. Dom. 2. Quadr.

84. Veritas de terra orta eſt, Apr. 17. & in Nativ. Domini.

Oſtende nobis Domine miſericordiam tuam, & ſalutare tuum da nobis, In Feſt. Purif. M. V.

Veritas de terra orta eſt, & juſtitia de cœlo proſpexit, Fer. 3. Dom. 4. Adv.

85. In die tribulationis meæ clamavi ad te, Jan. 19.

Lætifica animam ſervi tui, quoniam ad te Domine levavi animam meam, Febr. 28.

Miſericors, & miſerator Dominus longanimis & multum miſericors, & verax, Mart. 16. & 17. & Fer. 4. Dom. Palm.

Jucunda animam ſervi tui, quoniam ad te levavi animam meam, quoniam tu ſuavis & mitis es, Sept. 9.

Inclina Domine aurem tuam, & exaudi me, Sept. 11.

Et multum miſericors es omnibus invocantibus te, Sept. 15.

In die tribulationis meæ clamavi ad te, quoniam exauდიſti me, Decem. 2.

86. Tamquam jucundatorum omnium habitatio in te, Decem. 12.

Glorioſa diſta ſunt de te Civitas Dei, In Feſt. S. Mich.

Mater Sion dicet homo, & homo factus eſt in ea, & ipſe fundavit eam Altiffimus, In Feſt. Concept. Mariæ.

87. Inter mortuos liber, Maij 3.

89. Do-

406 INDEX LOCORUM

89. Domine refugium factus es nobis in generatione & generationem, Jun. 28.
 91. Bonum est confiteri Domino, & psallere nomini tuo Altissime, ad annunciandum magnam misericordiam tuam, & veritatem tuam per noctem, Jun. 19.
 92. Parata sedes tua Deus ex illo, Jun. 27.
 93. Quoad usque iustitia convertatur in iudicium, & qui habent eas omnes recti corde, Jun. 18.
 94. Hodie si vocem ejus audieritis nolite obdurare corda vestra, Mart. 21.
 Præveniamus faciem ejus in confessione. Apr. 4.
 Venite exultemus Domino, jubilemus Deo salutari nostro: præoccupemus faciem ejus in confessione, Apr. 19.
 Adoremus eum, & prosternamur illi, & fleamus ante Dominum qui fecit nos, Jun. 1.
 Nos autem plebs ejus, & oves manuum ejus, Fer. 6. Dom. 4. Adv.
 95. Tollite hostias & introite in atria ejus. Apr. 22.
 Annunciate diem ex die salutare ejus, In Fest. Purif. M. V. Fer. 3. Dom. 1. Adv. & Dom. 3. Adv.
 Cantate Domino, & benedicite nomini ejus: benedicite de die in diem salutare ejus, Fer. 2. Dom. 2. Adv.
 Annunciate in gentibus gloriam ejus, in omnibus populis mirabilia ejus, Fer. 5. Dom. 4. Adv.
 96. Ignis ante eum præbit, Maij 29.
 Qui diligitis Dominum odite malignum. Aug. 30.
 97. Montes exultabunt à facie Domini, quoniam venit, quoniam venit judicare terram, Sept. 25.

SACRÆ SCRIPTURÆ. 407

99. Intrate in portas ejus in confessione,
Apr. 20.

100. Misericordiam & judicium cantabo tibi
Domine, Mart. 12. Maij 23.

101. Et anni tui non deficient, Decem. 14.

102. Qui coronat te in miseratione & miseri-
cordia, Jun. 7. 14.

Qui propitius fit omnibus iniquitatibus tuis
qui sanat omnes languores tuos, Jun. 20.

Qui satiat in bonis desiderium tuum. Jun.
25.

Et memoria retinentibus mandata ejus, ut
faciant ea, Sept. 18.

Benedic anima mea Domino, & noli obli-
visci omnes retributiones ejus, qui propitius
fit in omnibus iniquitatibus tuis, qui sanat
omnes languores tuos, Oct. 9.

103. Draco hic quem formasti ad illudendum
ei, Mart. 26.

104. Quærite faciem ejus semper, Jun. 29.

105. Confitemini Domino quoniam bonus,
Apr. 18.

Unus ex eis non remansit, Oct. 18.

107. Magnificata est usque ad Cœlos miseri-
cordia tua, In Fest. Visit. M. V.

108. Pro eo ut diligerent me, detrahebant
mihi, ego autem orabam, Feria 4. Dom.
Palm.

111. Dispersit dedit pauperibus, justitia ejus
manet in sæculum sæculi, Febr. 24.

112. A solis ortu usque ad occasum laudabile
nomen Domini, Oct. 17.

Erexit de terra inopem, & de stercore exal-
tavit pauperem, In Fest. SS. Petri & Pauli
Apostol.

113. Non mortui laudabunt te Domine, ne-
que omnes qui descendunt in Infernum,
Sept. 3.

Non nobis Domine non nobis, sed nomin-
tuo

408 INDEX LOCORUM

- tuo da gloriam, In Fest. Sanct. Mathiæ Apost.
114. Tribulationem & dolorem inveni, & nomen Domini invocabo, Februar. 13. 17. Oct. 30.
- Bonum est mihi, quod humiliasti me, ut discam justificationes tuas, Jun. 21.
115. Credidi propter quod locutus sum, Maji 10. Oct. 21.
- In conspectu Domini pretiosa est mors Sanctorum ejus, Maji 14.
- Quid retribuam Domino pro omnibus, quæ retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam, & nomen Domini invocabo, Jun. 7. Oct. 12. & Fer. 2. Dom. 4. Quadr.
117. Confitemini Domino quoniam bonus, quoniam in sæculum misericordia ejus, Jul. 25.
118. Omnis consummationis vidi finem, Jan. 22.
- Beati immaculati in via, Jan. 24.
- Averte oculos meos ne videant vanitatem, Jul. 15.
- Bonum est mihi, quod humiliasti me, ut discam justificationes tuas, Jun. 21.
- Incola ego sum in terra, nè abscondas à me mandata tua, Jul. 5.
- Vidi insensatos, & tabescebam, Jul. 9.
- Septies in diem laudabo te, Jul. 20.
- Et nunc ipsa est pars mea Domine, Sept. 17.
- Narraverunt mihi iniusti delectationes, sed non sicut lex tua Domine, Nov. 26.
- Confige clavis à timore carnes meas, Fer. 4. Ciner.
- Increpasti superbos, maledixisti enim qui declinant à mandatis tuis, Sab. Dominic. 1. Quadr.
120. Misericors est misericors Dominus, long-

SACRÆ SCRIPTURÆ. 409

ganimis , & multæ misericordiæ , Aprilis 16.

Levavi oculos meos à monte , Jul. 10. Octo-
ber 27.

121. Fiat pax in virtute tua , & abundantia
in turribus tuis , Nov. 29.

Stantes erant pedes nostri in atriis tuis Je-
rusalem , Decemb. 5.

125. Qui seminant in lacrymis in gaudio mie-
tent , In Festiv. Sanct. Simonis & Judæ
Apostol.

129. De profundis clamavi ad te Domi-
ne , Domine exaudi vocem meam . Fiant
aures tuæ intendentes in vocem depreca-
tionis meæ . Si iniquitates observaveris
Domine , Domine quis sustinebit ? Mar-
tii 29. Aprilis 1. 14. 25. & Maji 22.

131. Memento Domine David & omnis man-
suetudinis ejus , Sept. 19.

134. Nisi quia bonus est Dominus , Jun.
25.

136. Super flumina Babylonis ibi sedimus &
flevimus , dum recordaremur tui Sion , De-
cemb. 5.

137. Excelsus Dominus , & humilia respicit ,
excelsa autem à longè cognoscit , Apr. 18.
Jun. 27. & Nov. 26.

Confitebor Domino in toto corde meo ,
Apr. 25.

138. Quò ibo à Spiritu tuo , & quò à facie
tua fugiam ? Si ascendero in Cœlum tu ibi
es : Si descendero in infernum ades , Aprilis
15.

Per diem errabant , & nemo in eis , In
Festiv. Sanct. Philippi & Jacobi Apo-
stol.

139. Libera me Domine ab homine malo ,
Febr. 21. Sept. 30.

Mayr, T. III.

S Juxta

410 INDEX LOCORUM

Juxta semitas scandala posuerunt mihi, August. 5.

140. Domine pone custodiam ori meo, & ostium continentiae circum labia mea, & non declines cor meum in verba maligna ad excusandas excusationes in peccatis, Mart. 12.

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum, August. 8. Fer. 4. Dominica Palm.

141. Effundam ante eum precem meam, Septemb. 8.

Voce mea ad Dominum clamavi, Septembr. 7.

Spes mea es tu, portio mea in terra viventium, Decemb. 6.

143. Beatus populus cujus est Dominus Deus ipsius, Jun. 17. Novem. 22.

144. Virtutem tuam annuntiabunt, & magnificentiam gloriae sanctitatis tuae loquentur, & virtutem metuendum tuorum dicent, & magnitudinem tuam enarrabunt eam, memoriam abundantiae suavitatis tuae erustabunt, Jan. 5. Jun. 13.

Per singulos dies benedicam te, Jun. 24.

Exaltabo te Deus meus Rex, & benedicam nomen tuum in saeculum, & in saeculum saeculi, Decem. 23.

145. Lauda anima mea Dominum, Jan. 5. In illa die peribunt omnes cogitationes eorum, Maij 15.

Nolite confidere in Principes, & in filios hominum, in quibus non est salus, Octob. 27.

146. Bene sentiet Dominus in timentibus eum & in his qui sperant in misericordia ejus, Apr. 15.

In

SA

Iacipite

lis 20.

Qui sana

Laudate

mus :

premb.

147. Laud

confortat

dixit filio

pacem, I

148. Ignis

rempestat

Maij 9.

Ipsle dixit

creata su

149. Canta

Jun. 9.

Leterur I

lli Sion

Novemb.

EX

Cap. 1. Et

Mart. 17.

Quia invoc

Sept. 15.

Cap. 3. Ne

ego dabo

non enim

Mart. 18.

Cap. 10. M

qui capie

Cap. 13. Su

tes, Febr.

Cap. 18. Pe

malorum

Cap. 19. M

SACRÆ SCRIPTURÆ. 411

Incipite Domino in confessione, Aprilis 20.

Qui sanat contritos corde, Ap. 21.

Laudate Dominum quoniam bonus psalmus : Deo nostra jucunda sit laus, Septemb. 2.

147. Lauda Jerusalem Dominum : quoniam confortavit seras portarum tuarum. Benedixit filios tuos in te. Qui posuit fines tuos pacem, Decem. 15.

148. Ignis, grando, nix, glacies, spiritus rempestatis, quæ faciunt verbum ejus, Maij 9.

Ipse dixit & facta sunt ipse mandavit & creata sunt, In Fest. S. Joan. Evang.

149. Cantate Domino Canticum novum, Jun. 9.

Lætetur Israel in eo qui fecit eum, & filii Sion exultent in rege suo, Aug. 8. & Novemb. 19.

EX LIB. PROVERBIORVM.

Cap. 1. Et ego vestræ perditioni superidebo, Mart. 17.

Quia invocabunt me, & non exaudiam eos, Sept. 15.

Cap. 3. Ne dixeris vade, & revertere cras, ego dabo, cum possis continuò benefacere: non enim scis quid contingat sequenti die, Mart. 18.

Cap. 10. Melior est qui vincit iram, quam qui capit civitatem, Jul. 19.

Cap. 13. Sunt qui se humiliant cum sint divites, Febr. 6.

Cap. 18. Peccator cum venerit in profundum malorum contemnit, Apr. 1.

Cap. 19. Multæ cogitationes sunt in corde

412 INDEX LOCORUM

viri, consilium autem Domini manet in
aeternum, Jun. 23.

Cap. 20. Cum rex justus federit in throno,
quis gloriabitur castum se habere cor, aut
quis gloriabitur mundum se esse à peccato?
Maji 22.

Cap. 22. Pauper & dives occurrerunt sibi,
Jul. 22.

Cap. 23. Da mihi, fili, cor tuum, No-
vemb. 19.

Si federis cœnare ad mensam potentis, co-
gnoscens intellige quæ apponuntur tibi, &
sic extende manum tuam, sciens quoniam
similia te oportet preparare, In Fest. S.
Laurent. & in Fest. Corporis Christi.

Cap. 27. Meliora sunt vulnera amici, quàm
voluntaria oscula inimici, Jul. 23.

Cap. 30. Paupertatem & divitias nè dederis
mihi, Sept. 19.

EX LIB. ECCLESIASTES.

Cap. 1. Vanitas vanitatum, & omnia vanitas,
Jan. 25. Jun. 15.

EX CANT. CANT.

Cap. 2. Ordinate in me charitatem, Jan. 7.
Novemb. 17.

Cap. 8. Valida est sicut mors dilectio, Aug.
23. Novemb. 29.

EX LIB. SAPIENTIÆ.

Cap. 1. Os quod mentitur occidit animam,
Mart. 25. Novemb. 10.

Deus mortem non fecit, neclatatur in per-
ditione vivorum: creavit enim ut essent
omnia, Fer. 5. Dom. 2. Quadr.

Cap.

SACRÆ SCRIPTURÆ. 413

Cap. 2. Invidia autem diaboli mors intra-
vit in orbem terrarum, Fer. 5. Domin. 2.
Quadr.

Cap. 3. Disciplinam qui abjicit, infelix est,
Jul. 22.

Cap. 4. Et traducent eos ex adverso iniquita-
tes eorum, Maji. 25.

Cap. 5. Ergo erravimus à via veritatis, &
justitiæ lumen non luxit nobis, & sol non
ortus est nobis, Mart. 19.

Dicent intra se pœnitentiam agentes, & præ
angustia spiritus gementes: Quid nobis pro-
fuit superbia, & divitiarum jactantia quid
contulit? Apr. 7.

Hi sunt quos aliquando habuimus in ri-
sum, & in similitudinem improperii, nos
insensati vitam eorum æstimabamus insa-
niam. Quomodo computati sunt inter
filios Dei! Quid nobis profuit superbia?
Maji 23.

Cap. 9. Corpus enim quod corrumpitur,
aggravat animam, & deprimit terrena in-
habitatio sensum multa cogitantem Feria 6.
Ciner.

Cap. 11. Nihil odisti eorum quæ fecisti, No-
vemb. 24.

EX LIB. ECCLESIASTICI.

Cap. 1. Qui sine timore est, non poterit ju-
stificari, Apr. 24.

Initium sapientiæ timor Domini, Nov. 12.

Cap. 2. Deprime cor tuum & sustine, ut cre-
scat in novissimo vita tua, Febr. 3.

Væ his qui perdiderunt sustententiam, & di-
verterunt in vias pravas, Febr. 11.

Luctus mortui septem dies, facti autem &
impii omnes dies vitæ illorum, Mart. 2.

Væ duplici corde, Aug. 30.

414 INDEX LOCORUM

- Cap. 3. Sicut aqua extinguit ignem, sic elemosina extinguit peccatum, Apr. 27.
 Cap. 5. Ne tardes converti ad Dominum, neque differas de die in diem subito enim veniet ira illius, & in tempore vindictæ disperdet te, Mart. 11. 18. Apr. 4.
 Cap. 9. Memento quia in medio laqueorum ingrederis, Aug. 5.
 Cap. 10. Quid superbis terra, & cinis? Maji 3.
 Initium peccati omnis superbia, Augusti 26.
 Et initium superbiæ hominis apostatæ à Deo, Nov. 20.
 Cap. 15. Non dedit laxamentum peccandi, Apr. 29.
 Non est speciosa laus in ore peccatoris, Sept. 2. 3. Nov. 6.
 Cap. 17. A mortuo velut qui non sit perit confessio, Mart. 15.
 Cap. 18. Post concupiscentias tuas nè exceas. Mart. 23. 24. Sab. Ciner.
 Cum consummaverit homo, tunc incipit, Jun. 29.
 Cap. 21. Stultus in risu exultat vocem suam, sapiens autem vix tacite videbit. Martius 2.
 Fili peccasti? nè adjicias iterum, & de primitiis deprecare, ut tibi dimittatur, Aprilis 27.
 Cap. 22. Fidem posside cum proximo in paupertate ipsius, ut & bonis ejus perfruaris, Maij 28.
 Cap. 23. Aufer à me concupiscentias ventris, & desiderium concubitus nè apprehendat me, Sept. 19.
 Cap. 24. Qui bibunt me adhuc sitient, & qui edunt me adhuc esurient, Decemb. 25. 30.
 Cap. 29. Include elemosynam in corde pauper-

S.
 peris,
 Quad
 Cap. 36
 cut el

 Cap. 1.
 sprever
 Cognovi
 Praleph
 Adv.
 Cap. 2.
 mons
 tium,
 Cap. 7.
 Of. 4.
 Cap. 26.
 ricaten
 Domine
 ber 2.
 Cap. 29.
 autem
 Cap. 31.
 Ipse ven
 4. Adv.
 Cap. 40.
 ria eju
 & ceci
 Verbum
 Jan. 1
 Vox cla
 mini,
 Omnis v
 lis hum
 tur, Iu
 Cap. 42.
 Tacui n
 Sab. S.

SACRÆ SCRIPTURÆ. 415

peris, & hæc pro te exorabit, Domin. 1.
Quadr.

Cap. 36. Clarificare in omnibus gentibus, si-
cut clarificatus es in nobis, Sept. 19.

EX ISAIA.

Cap. 1. Filios genui & exaltavi, ipsi autem
spreverunt me, Sept. 21.

Cognovit Bos possessorem suum, & Ahasus
Præsepe Domini sui, Feria 5. Domin. 4.
Adv.

Cap. 2. Erit in novissimis diebus manifestus
mons Domini paratus in cacumine mon-
tium, Fer. 2. Dom. Quadr.

Cap. 7. Nisi credideritis non intelligetis,
Oët. 4. 5.

Cap. 26. Tollatur impius ut non videat cla-
ritatem Dei, Maij 24. Oët. 15.
Domine Deus noster posside nos, Novem-
ber 25.

Cap. 29. Populus hic labiis me honorat, cor
autem eorum longè est à me, Oët. 4.

Cap. 35. Transiit labor est gemitus, Oët. 24.
Ipse veniens salvos faciet nos, Fer. 4. Dom.
4. Adv.

Cap. 40. Omnis caro fœnum, & omnis glo-
ria ejus quasi flos agri: exsiccatum est fœnum
& cecidit flos, Jan. 1. Febr. 1.

Verbum autem Domini manet in æternum,
Jan. 1. 2. & 19.

Vox clamantis in deserto parate viam Do-
mini, In Fest. S. Joan. Baptr.

Omnis vallis implebitur, omnis mons & col-
lis humiliabitur aequalitas campi constitue-
tur, In Fest. S. Andreæ.

Cap. 42. Numquid semper tacebo? Mart. 17.
Tacui numquid semper tacebo? Mart. 21. &
Sab. Sancto.

416 INDEX LOCORUM

- Cap. 46. Redite prævaticatores ad cor ,
Jul. 4.
Cap. 52. Gratis venundati estis, & sine pre-
tio redimemini, Mart. 5.
Cap. 53. Sicut ovis ad immolandum ductus
est sicut agnus coram tondente se obmutuit,
Maji 21.
Generationem ejus quis enarrabit? Fer. 4.
Dom. 1. Adv. Dom. 2. Adv.
Vidimus eum non habentem speciem neque
decorem, Fer. 6. Dom. 1. Quadr.
Vidimus &c. sed vultus ejus abjectus & de-
formis positio ejus homo in plaga positus,
& sciens ferre infirmitates, Feria 3. Dom.
2. Quadr.
Et sicut ovis coram tondente se sine voce,
non aperuit os suum, Sab. Dom. 4. Quadr.
& Fer. 2. Dom. Palm.
Et inter iniquos deputatus est, Dom. Palm.
& Sab. Sancto.
Cap. 55. Quarite Dominum, & cum invene-
ritis eum, derelinquat impius vias suas, &
vir iniquus cogitationes suas, Jun. 29.
Cap. 57. Dabo illis solatium verum, pacem
super pacem, Febr. 18.
Cap. 58. Frange esurienti panem tuum, &
egenos sine tecto, induc in domum tuam;
si videris nudum, vesti & domesticos semini
tui ne despexeris, Jul. 15. Sept. 4.
Non hoc jejunium elegi dicit Dominus, Fer.
2. Dom. 1. Quadr.
Cap. 59. Non gravavit aurem nē audiat, sed
peccata vestra separant inter vos & Deum,
Fer. 2. Dom. 3. Adv.
Cap. 66. Igniseorum non exstinguetur, & ver-
mis eorum non morietur, Mart. 14.
Super quem requiescit spiritus meus, Jun. 27.

EX IEREMIA.

Cap. 9. Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontes lacrymarum, Mart. 11.

Cap. 17. Maledictus autem omnis qui spem suam ponit in homine, Jan. 31. Febr. 11. 12. Jun. 30.

Cap. 18. Si poenituerit vos de peccatis vestris, poenitebit & me de omnibus malis, quæ facturus eram vobis, Apr. 8.

Cap. 23. Cælum & terram ego impleo, Jun. 28. Sab. Dom. 2. Adv.

Cap. 31. Hoc est testamentum quod ordinabo eis post dies illos, dicit Dominus, dabo legem meam, & in corde eorum scribam eam, Octob. 8.

Cap. 33. Dominus nomen est illi, Oct. 25.

EX EZECHIELE.

Cap. 18. In quacumque die iniquus conversus fuerit, omnes iniquitates ejus obliviscar, Mart. 17. 18. Apr. 5.

Cap. 34. Et vos oves meæ, hæc dicit Dominus Deus, ecce ego judico inter ovem & ovem, & arietes & hircos, Jul. 7.

Numquid non sufficit vobis, quia bonam pascuam pascebatis, & reliquias pascuæ vestræ conculcabatis pedibus vestris, & potabatis aquam, quæ subsidebat, & reliquam pedibus vestris turbabatis, & oves meæ conculcationes pedum vestrorum pascebant, & conturbatam pedibus vestris aquam potabant? Jul. 22.

Cap. 36. Polluebant nomen Dei sui, Jun. 8.

418 INDEX LOCORUM

EX DANIELE.

- Cap. 3. Si non feceritis mittemini in caminum Ignis, Maji 8.
Benedicite sancti & humiles corde Dominum,
Fer. 5. Dom. 3. Quadr.
Cap. 4. Consilium meum audi Rex, & peccata tua eleemosynis redime, Aprilis 27.
& Julii 28.
Cap. 9. Peccavimus, impiè egimus, iniquitatem fecimus, tibi Domine gloria, nobis confusio, Jun. 19.

EX OSEA.

- Cap. 14. Sic ergo rectæ sunt via Domini, sed pravus corde in illis scandalizabitur, April. 14.

EX SOPHONIA.

- Cap. 2. Adorabit eum unusquisque de loco suo; misericordia Domini plena est terra, April. 16.

EX ZACCHARIA.

- Cap. 1. Convertimini ad me, & ego convertar ad vos, Mart. 22.

EX MALACHIA.

- Cap. 1. Si Dominus sum ubi est timor meus? & si Pater sum ubi est honor meus? Septemb. 21.

Cap. 1.
salvum
rum,
Cum es
seph.
Liber ge
Sab. Do
Joseph F
riam co
tum est
Filium,
Fest. S.
Cap. 2.
rum? V
re, &
Epiph.
Cap. 3. E
mitas e
Ignis in
Paleas au
Maji 31
Cap. 4. V
res hom
Cap. 5.
Deum
2. Dec
Qui vid
eam, ja
Mart. 3
Quia fec
malos,
Qui dixer
henox i
Beati mi
bitur D
Luceant

Cap. 1. Vocabis nomen ejus Jesum: ipse enim
salvum faciet populum suum à peccatis eo-
rum, In Fest. Circumc.

Cùm esset homo justus, In Fest. Sancti Jo-
seph.

Liber generationis Jesu Christi Filii David,
Sab. Dom. 3. Adv.

Joseph Fili David ne metueris accipere Ma-
riam conjugem tuam: quod enim in ea na-
tum est de spiritu Sancto est. Pariet autem
Filium, & vocabis nomen ejus Jesum. In
Fest. S. Joseph.

Cap. 2. Ubi est qui natus est Rex Judæo-
rum? Vidimus enim Stellam ejus in Orien-
te, & venimus adorare eum, in Fest.
Epiph.

Cap. 3. Parate viam Domini, rectas facite se-
mitas ejus, Apr. 17.

Ignis in conspectu ejus ardebit, Maji 29.

Paleas autem comburet igne inextinguibili,
Maji 31.

Cap. 4. Venite post me faciam vos piscato-
res hominum, In Fest. S. Andreæ.

Cap. 5. Beati mundo corde quoniam ipsi
Deum videbunt, Jan. 23. Febr. 18. Novem.
2. Decemb.

Qui vident mulierem ad concupiscendum
eam, jam mæchatus est eam in corde suo,
Mart. 3.

Quia fecit solem suum oriri super bonos &
malos, Mart. 19. Apr. 16.

Qui dixerit fratri suo, fatue, reus erit ge-
hennæ ignis, Mart. 29.

Beati misericordes quoniam ipsorum misere-
bitur Deus, Apr. 26. 27.

Luceant opera vestra coram hominibus, &

420 INDEX LOCORUM

- glorificent Patrem vestrum qui in Cœlis est, Jun. 12. Jul. 17.
 Diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos, & orate pro persequentibus vos, Jul. 8.
 Stipulam in oculo fratris tui vides, & trabem in oculo tuo non vides? Hypocrita, ejice primum trabem de oculo tuo, & tunc videbis ejicere festucam de oculo fratris tui, Jul. 18.
 Qui dixerit fratri suo fatue, reuserit gehennæ ignis, Jul. 21.
 Beati qui esuriunt & sitiunt justitiam, quoniam ipsi saturabuntur, Aug. 12. Sept. 6. Decem. 22. 29.
 Estote ergo vos perfecti sicut & Pater vester Cœlestis perfectus est, Aug. 24.
 Amen dico vobis perceperunt mercedem suam, Dec. 9.
 Cap. 6. Agite poenitentiam appropinquavit enim regnum Cœlorum, Febr. 4.
 Ne thesaurizetis vobis in terra ubi tinea & æugo exterminant, & ubi fures effodiunt & furantur, sed thesaurizate vobis thesaurum in Cœlo quod fur non accedit, quod tinea non corrumpit, ubi est enim thesaurus tuus, ibi est & cor tuum, Febr. 19. 26. 27. Mart. 17. Jul. 27.
 Sufficiat diei malitia sua, Febr. 26.
 Intra in cubiculum tuum, claude ostium tuum, & ora in occulto, & Pater tuus qui videt in occulto, reddet tibi, Mart. 6. Octob. 29.
 Dimitte nobis debita nostra sicut & nos dimittimus debitoribus nostris, Martii 28. 29. 31. Jul. 19. Decemb. 18. Dominica 1. Quadr. Fer. 3. Domin. 1. Quadr. & Feria 3. Paschæ.
 Attendite ne justitiam vestram faciatis coram

SAC
 ram ho
 Jun. 12
 Nesciat si
 Jun. 16
 Pater no
 22. & P
 Scit enim
 sit, priu
 Cum aure
 ta, qui
 videant
 intra in
 & depre
 der in oc
 Si dimis
 ter vob
 Sept. 2
 Si autem
 quæ Pa
 Sept. 23
 Nemo
 Oct. 25
 Ne nos
 Laurent
 Cap. 7. L
 ad inter
 tur per
 Perite &
 pulsate
 Nonne
 nomin
 Aug. 1
 Tunc co
 vos; d
 rarem,
 Festuca
 bem in
 Fer. 3
 Cap. 8.

SACRÆ SCRIPTURÆ. 421

ram hominibus, ut videamini ab eis,
Jun. 11. 12. 15.

Nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua,
Jun. 16.

Pater noster qui es in Cœlis, Jul. 19. Sept. 21.
22. & Fer. 4. Dom. 1. Quadr.

Scit enim Pater vester quid vobis necessarium
sit, priusquàm petatis ab eo, Sept. 7.

Cùm autem oratis, nolite esse sicut hypocri-
tæ, qui stant in plateis & vicis orantes, ut
videantur ab hominibus. Tu autem cùm oras
intra in cubiculum tuum, & claude ostium,
& deprecare Deum tuum in occulto, & qui vi-
det in occulto reddet tibi, Sept. 8.

Si dimiseritis peccata hominibus, dimit-
tet vobis & Pater vester peccata vestra,
Sept. 20. 23.

Si autem non dimiseritis hominibus, ne-
què Pater vester dimittet vobis peccata,
Sept. 23.

Nemo potest duobus Dominis servire,
Oët. 25.

Ne nos inferas in tentationem, In Fest. S.
Laurentii.

Cap. 7. Lata & spatiosa est via, quæ ducit
ad interitum, & multi sunt qui ingrediun-
tur per illam, Mart. 8.

Petite & dabitur vobis; quærite & invenietis;
pulsate & aperietur vobis, Jul. 28.

Nonne in nomine tuo prophetavimus, & in
nomine tuo virtutes multas fecimus?
Aug. 16.

Tunc confitebor illis, quia numquam novi
vos; discedite à me qui operamini iniqui-
tatem, Aug. 6.

Festucam in oculo fratris tui vides, & tra-
hem in oculo tuo non vides, Septemb. 28.

Fer. 3. Dom. 1. Quadr.

Cap. 8. Multi ab Oriente & Occidente ve-
nient,

422 INDEX LOCORUM

- nient, & recumbent cum Abraham, & Isaac, & Jacob in regno Coelorum, Febr. 25. Decemb. 22. 24.
- Eam prius sepelire Patrem meum. Sine mortuos sepelire mortuos suos, tu veni sequere me, Oct. 2.
- Amen dico vobis non inveni tantam fidem in Israel, Decemb. 22.
- Cap. 9. Non est opus sanis medicus sed male habentibus, Jul. 6. Feria 2. Dominica 4. Quadr.
- Cap. 10. Nolite timere eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere, Mart. 25. Sept. 8.
- Si patrem familias Belzebug vocaverunt, quanto magis domesticos ejus? In Fest. Apostolorum Philippi, & Jacobi, Fer. 2. & Sabbato Dom. 4. Quadr. & Sabbato Dominicae Passionis.
- Cum autem adducunt vos ad principes & potestates, nolite cogitare quid respondeatis, vel quid loquamini: non enim vos estis qui loquimini; sed spiritus Patris vestri qui loquitur. In Festo S. Bartholomaei Apostoli.
- Ecce mitto vos sicut oves inter lupos, In Fest. S. Math. Apost.
- Cap. 11. Venite ad me qui laboratis & onerati estis. Jugum meum leve est, & sarcina mea levis est, Maji 28. Aug. 29. Novemb. 9. Decemb. 1. 21. & in Fest. S. Jacobi Apostoli.
- Omnia mihi tradita sunt a Patre meo, Aug. 1.
- Discite a me, Aug. 16.
- Discite a me quoniam mitis sum & humilis corde, Aug. 25.
- In natis mulierum nemo surrexit major Joanne Baptista, In Fest. S. Joannis Baptista.
- Cap.

SACRÆ SCRIPTURÆ. 423

Cap. 12. Hypocritæ quomodo potestis bonæ loqui cum sitis mali? Aug. 27.

Quicumque fecit voluntatem Patris mei qui in Coelis est, ipse mihi frater & soror & mater est, In Fest. Præsent. Mariæ Virg.

Cap. 13. Visimus & colligimus ea? Nonne bonum semen seminasti? Unde ergo apparuerunt zizania? Jul. 7.

Omne quod in os intrat, in ventrem vadit, & in secessum emittitur, Jul. 28.

Beati oculi, qui vident quæ vos videtis, & aures quæ audiunt quæ vos auditis: multi enim Prophetæ & iusti voluerunt videre, quæ vos videtis, & non viderunt; & audire quæ auditis & non audierunt, In Fest. S. Bartholomæi.

Cap. 16. Quid prodest homini, si totum mundum lucretur, animæ autem suæ detrimentum patiatur? Febr. 20. Mart. 25. 26. Nov. 20. & in Fest. SS. Simonis, & Judæ.

Reddet enim Dominus unicuique secundum opera sua, Maji 11.

Qui crediderit & baptizatus fuerit salvus erit. Aug. 2.

Super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam.

Aug. 21.

Tu es Christus Filius Dei vivi. Oct. 23.

Absit à te, Domine propitius esto tibi. Reddi post me Satanas, non enim scapis quæ Dei sunt, sed quæ sunt hominum, Novem. 4.

Qui vult venire post me, tollat crucem suam, & sequatur me, In Fest. S. Lauren. & Sab. Dom. Passionis.

Cap. 17. Si habueritis fidem sicut granum Sinapis, Oct. 3.

Cap. 18. Si peccaverit in te frater tuus, corripe eum inter te & ipsum solum, Jul. 24.

Cap. 19. Si vis venire ad vitam, serva mandata, Jan. 16.

424 INDEX LOCORUM

- Da pauperibus, & habebis thesaurum in Cœlo, Febr. 19.
 Magister bone, quid boni faciam, ut vitam æternam consequar? Maji 17.
 Nemo bonus nisi unus Deus, Jun. 25.
 Sedebitis super duodecim sedes, judicantes duodecim tribus Israël, Oct. 14.
 Cap. 20. Sicut Filius hominis non venit ministrari sed ministrare, & animam suam ponere pro multis, Aug. 31. & in Felt. S. Michaelis.
 Potestis bibere Calicem, quem ego bibiturus sum? Octob. 21. & Dom. 2. Quadr. Fer. 2. Dom. 2. Quadrag. & in Felt. S. Jacobi.
 Venite ad me omnes qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos, Novem. 9.
 Calicem quidem meum bibetis, sedere autem ad dexteram meam, vel sinistram, non est meum dare vobis, In Felt. S. Jacobi Apostoli.
 Cap. 22. Diliges Dominum Deum tuum in toto corde tuo, & in tota anima tua, & in tota mente tua, & diliges proximum tuum tamquam teipsum, Jan. 28. Jul. 2. 3. 5. Nov. 1. 13. 14. 16. 19. 30.
 Ibi erit fletus & stridor dentium, Maji 27.
 Si fuerit oculus tuus simplex, totum corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus tuus fuerit nequam, totum corpus tuum tenebrosus erit, Jun. 15.
 In his duobus præceptis tota lex pender & prophetæ, Jul. 2. Aug. 23. Nov. 1. 15. 18.
 Ego sum Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Jacob, non est Deus mortuorum, sed vivorum, Oct. 2.
 Reddite Cæsari quæ Cæsaris sunt, & Deo quæ Dei sunt, Oct. 3.
 Amice quomodo huc intrasti non habens

ve-

SRC
 veſten
 des, &
 res, ibi
 3. Dom
 Qui invi
 Felt. Co
 Cap. 23. V
 critæ, Ju
 Quæ dicu
 ciunt fa
 Cap. 24. C
 ſalvus eri
 Et Cœlus
 Quoniam
 ritas mu
 & Oct. 1
 Cap. 25. E
 ſiivi, &
 & addux
 Jul. 29.
 Venite be
 quod vol
 Mart. 8. 2
 8. 23. 25.
 Ite in ign
 bolo, &
 24. Maji
 Cum uni
 feciſtis
 Cum ven
 geli cum
 & congr
 & ſepar
 ab hædiſ
 Cap. 26. P
 iſte, Ma
 Dom. 3.
 Triftis eſſ
 Dom. 3.

SRCRÆ SCRIPTURÆ. 425

veſtem nuptialem? ligate illi manus & pedes, & projicite eum in tenebras exteriores, ibi erit fletus & ſtridor dentium, Fer. 3. Dom. 1. Adv.

Qui invitati erant non fuerunt digni. In Feſt. Corporis Chriſti.

Cap. 23. Væ vobis Scribæ, & Phariſæi hypocritæ, Jul. 17.

Quæ dicunt vobis, facite; quæ autem faciunt facere nolite, Oſt. 21.

Cap. 24. Qui perſeveraverit uſque in finem hic ſalvus erit, Febr. 10. & in Feſt. Inv. S. Crucis.

Et Cælum & terra tranſibunt, Febr. 19. Quoniam abundavit iniquitas, refrigeſcit charitas multorum. In Feſt. Invent. S. Crucis, & Oſt. 29.

Cap. 25. Eſurivi, & dediftis mihi manducare, ſitivi, & dediftis mihi potum, hoſpes fui, & adduxiftis me, Febr. 8. Mart. 29. Jun. 22. Jul. 29. & Sept. 1.

Venite beati Patris mei, percipite regnum quod vobis paratum eſt ab origine mundi, Mart. 8. 21. Apr. 27. Maji 23. 24. 31. & Sept. 8. 23. 25. 26. Nov. 6. Dec. 9.

Ite in ignem æternum qui præparatus eſt diabolo, & Angelis ejus, Mart. 19. 21. Apr. 7. 24. Maji 6. 11. 13. & Oſt. 22.

Cum uni ex minimis meis feciſtis, mihi feciſtis, Maji 17. Jul. 26. 27. Aug. 31.

Cum venerit filius hominis, & omnes Angeli cum eo, ſedebit in ſede gloriæ ſuæ, & congregabuntur ante eum omnes gentes, & ſeparabit eas, ſicut paſtor ſeparat oves ab hædis, Jul. 7.

Cap. 26. Pater, ſi fieri poteſt tranſeat à me calix iſte, Maji 4. Sept. 12. Dom. 2. Quadr. Sab. Dom. 3. Quad. & Fer. 2. Dom. 4. Quadr.

Triftis eſt anima mea uſque ad mortem, Sab. Dom. 3. Quadr. & Dom. 4. Quadr.

Quam

426 INDEX LOCORUM

- Quem osculatus fuero ipse est, tenete eum,
 Fer. 3. Dom. 4. Quad.
 Tecum ero usque ad mortem, Fer. 6. Dom.
 4. Quad. & in Fest. S. Jacobi.
 Et iste cum illis erat. In Fest. Sancti Jaco-
 bi.
 Cap. 27. Innocens ego sum à sanguine iusti hu-
 jus, Fer. 2. Dom. Pass.
 Sanguis eius super nos, & super filios nostros,
 Fer. 5. Dom. Pass.
 Si Filius Dei est, descendat de Cruce. Alios
 salvos fecit seipsum salvum facere non po-
 test. Descendat de Cruce, & credimus in
 eum, Fer. 2. Dom. Palm.
 Cap. 28. Ecce ego vobiscum sum usque ad con-
 summationem sæculi, Maji 11.
 Baptizate gentes in nomine Patris, & Filii,
 & Spiritus Sancti, Oct. 16.

E X M A R C O.

- Cap. 1. Scimus qui sis Filius Dei, Oct. 23.
 Cap. 8. Qui enim confensus me fuerit coram
 hominibus, confitebitur illum filius hominis
 coram Angelis Dei, Oct. 12. 21.
 Abneget se, & tollat crucem suam, & se-
 quatur me, Fer. 2. Dom. 2. Quad.
 Cap. 13. De die autem illo, vel hora nemo
 scit, neque Angeli in Cælo, neque Filius,
 nisi Pater, Maji 18.
 Cap. 16. Qui enim crediderit, & baptizatus
 fuerit, ipse salvus erit. Qui autem non cre-
 diderit, damnabitur, Dom. Resurrect.

E X L V C A.

- Cap. I. Spiritus Sanctus superveniet in te, &
 virtus Altissimi obumbrabit tibi, propterea
 quod nascetur ex te Sanctum vocabitur Fi-
 lius

SAC
 lius Dei
 & Fer.
 Ecce con
 vocabis
 gnus, &
 S. Jopse
 Quomodo
 gnolco?
 Dom. 1.
 Magnifica
 vir Spir
 Fest. Vi
 Ave Mari
 Advent.
 Cap. 2. In
 tatis, Se
 Dom. 4.
 Gloria in
 6. Dom
 Quid nol
 lenres q
 quia op
 sunt? In
 Cap. 6. Di
 & dabit
 Fer. 5.
 Dom. 1.
 Cap. 8. Q
 vemb. 1.
 Cap. 10. I
 ritu San
 Domine
 hæc à s
 lasti ea
 Miserere
 Ecce in n
 sunt. N
 vobis su
 na vestra

SACRÆ SCRIPTURÆ. 427

lius Dei, O&. 11. in Fest. Annunc. M. V.

& Fer. 6. Dom. 1. Adv.

Ecce concipies in utero & paries filium, & vocabis nomen ejus Jesum. Hic erit magnus, & Filius Altissimi vocabitur. In Fest. S. Josph. Fer. 5. Dom. 1. Adv.

Quomodo fiet istud quoniam virum non cognosco? In Fest. Annunc. M. V. & Fer. 6. Dom. 1. Adv.

Magnificat anima mea Dominum, & exultavit Spiritus meus in Deo salutari meo. In Fest. Visit. M. V.

Ave Maria gratia plena, Fer. 5. Dominic. 1. Advent.

Cap. 2. In terra pax hominibus bonæ voluntatis, Sept. 1. in Fest. Epiph. & Fer. 6. Dom. 4. Adv.

Gloria in excelsis Deo. In Fest. Epiph. Fer. 6. Dom. 4. Adv.

Quid nobis fecistis sic? Pater tuus & ego dolentes quærebamus te. Et ille: non sciebatis, quia oportet me in his esse, quæ Patris mei sunt? In Fest. S. Joseph.

Cap. 6. Dimittite & dimittetur vobis, date & dabitur vobis, Apr. 26. 27. 28. Jul. 25. Fer. 5. Ciner. Dom. 1. Quadrag. & Fer. 2. Dom. 1. Quad.

Cap. 8. Qui habet aures audiendi audiat, Novemb. 14.

Cap. 10. In illa hora exultavit Jesus in Spiritu Sancto, & ait: Confiteor tibi Pater, Domine Cœli & Terræ, quia abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & revelasti ea parvulis, Apr. 19.

Miserere mei Fili David, Jul. 9.

Ecce in nomine tuo & dæmonia nobis subiecta sunt. Nolite in hoc gaudere, quia dæmonia vobis subiecta sunt: gaudete potius quia nomina vestra scripta sunt in Cœlo, Aug. 16.

Mul-

428 INDEX LOCORUM

- Multi voluerunt videre quæ vos videris, & non potuerunt. In Fest. Purif. M. V.
- Placet tibi Domine, quod Soror mea deseruit me, & ecce tantum in ministerio laboro. Martha, Martha circa multum es occupata. Porro unum est necessarium. Maria meliorem partem elegit, quæ non auferetur ab ea, Dec. 22.
- Cap. 11. Dare eleemosynam, & omnia munda sunt vobis, Mart. 29.
- Cap. 12. Stulte, hac nocte auferetur à te anima tua. Quæ preparasti ejus erunt? Apr. 5. Maji 16.
- Nolite timere eos qui corpus occidunt, & postea non habent quid faciant; sed eum timete, qui habet potestatem, & corpus & animam occidere in gehennam ignis. Ita dico vobis, hunc timete, Apr. 23.
- Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris, Maji 19.
- Amen amen dico vobis, quia faciet eos recumbere, & transiet & ministrabit eis, Decemb. 22.
- Cap. 13. Contendite intrare per angustam portam, Fer. 4. Dom. 2. Quad.
- Cap. 14. Cum facis prandium aut cœnam, noli invitare divites, qui te iterum reinvitent, & fiat tibi retributio, sed voca pauperes, & claudos, & beatus eris, quia non habent unde retribuunt tibi. Retribuetur autem tibi in retributione justorum, Fer. 2. Dom. 1. Adv.
- Cap. 15. Reversus in semetipsum dixit. Surgam, & ibo ad Patrem meum, & dicam illi: peccavi in Cœlum & coram te. Jam non sum dignus vocari filius tuus, Novemb. 20.
- Cap. 16. Crucior in hac flamma, Mart. 19.
- Contigit mori inopem illum, & efferre ab An-

SAC
Angelis
Mement
Maji 2
Lex &
flam.
Cap. 17.
ripe il
mitte i
in te,
mitte il
Cap. 18.
tori, A
Amen d
tus Pub
sæus; q
bitur,
pril. 17
Quia op
Sept. 18
Sic nec
rear,
tidle f
& vind
Si judex
vindica
mant d
dicium
Cap. 19.
salvum
cunctis
finæ
Cap. 20.
istum
nerit
27.
Oportet
mortuis
ejus p
rum. I

SACRÆ SCRIPTURÆ. 429

Angelis in sinum Abrahæ, Maji 10. 11.
Memento quia percepisti bona in vita tua,
Maji 28.

Lex & Prophetæ usque ad Joannem Bapti-
stam. In Fest. S. Joan. Bapt.

Cap. 17. Si peccaverit in te frater tuus, cor-
ripi illum; & si pœnitentiam egerit, di-
mitte illi. Et si septies in die peccaverit
in te, & veniens dixerit. Pœnitet me, di-
mitte illi, Jul. 20.

Cap. 18. Domine propitius esto mihi pecca-
tori, Apr. 11. Sept. 18.

Amen dico vobis, quia descendit justifica-
tus Publicanus ille magisquàm ille Phari-
sæus: quia omnis qui se exultat humilia-
bitur, & qui se humiliat exaltabitur, A-
pril. 17.

Quia oportet semper orare, & non deficere,
Sept. 18. Dec. 9.

Sic nec Deum timeo, nec homines reve-
rear, vel propter tædium quod mihi quo-
tidie facit hæc vidua, audiam causam ejus,
& vindicabo eam, Sept. 10.

Si iudex nequam hoc fecit, Pater vester non
vindicabit electos suos, qui ad eum cla-
mant die ac nocte? Ita dico vobis faciet ju-
dicium eorum citò, Sept. 10.

Cap. 19. Venit filius hominis quærere, &
salvum facere quod perierat. In Fest. Cir-
cumcis. & Fer. 5. Dominic. 3. Quadrage-
simæ.

Cap. 20. Quicumque offenderit in lapidem
istum conquassabitur; & super quem ve-
nerit lapis iste, conteret eum, Augusti
27.

Oportebat pati Christum, & resurgere à
mortuis tertio die, & prædicari in nomine
ejus pœnitentiam, & remissionem peccato-
rum. In Fest. S. Matth.

Cap.

430 INDEX LOCORUM

- Cap. 21. Non graventur corda vestra in crapula, & ebrietate, Maji 19.
 Capillus capitis vestri non peribit, Oct. 19.
 Cap. 22. In hac nocte postulavit Satanas vexare vos sicut triticum, Apr. 30. Oct. 28.
 Et ego rogavi pro te Petre ne deficiat fides tua, Oct. 28.
 Tecum usque ad mortem. In Fest. Ss. Apost. Philippi & Jacobi.
 Intravit autem Satanas in Judam, qui cognominabatur Iscariotes, unum de duodecim & abiit, & locutus est cum Principibus Sacerdotum; Fer. 6. Dom. 3. Quadr.
 Juda osculo filium hominis tradis? Fer. 3. Dom. 4. Quad.
 Respexit illum Dominus, & amarè flevit, Fer. 6. Dom. 4. Quad.
 Cap. 23. Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt, Febr. 14. Apr. 28. Jul. 16. 17. Aug. 24. 28. Fer. 4. Dom. 2. Quadr. Fer. 3. & 4. Dom. Palm.
 Memento mei Domine dum veneris in regnum tuum, Oct. 21. Dom. Palm. & Fer. 2. Pasch.
 Cap. 24. Palpate, & videte quia spiritus carniem & ossa non habet, sicut me videtis habere. In Fest. Nariv. M.
 Quid cogitationes ascendunt in cor vestrum? Sab. Dom. 1. Quad.
 Qui sunt sermones illi, quos loquimini vobiscum, & estis tristes? Fer. 2. Pasch.
 Nos sperabamus quia ipse erat redempturus Israel, Fer. 2. Pasch.

E X I O A N N E.

- Cap. 1. Omnia per ipsum facta sunt, Jan. 4. Jun. 2. 3. Fer. 5. Dom. 2. Adven. & Fer. 3. Dom. Pasch.

Sine

SACRÆ SCRIPTURÆ. 431

Sine ipso factum est nihil, Fer. 5. Domin. 3.

Adven. Fer. 4. Domin. 4. Advent. & Fer. 3.
Dom. Pasf.

Erat lumen verum, quod illuminat omnem
hominem, Mart. 26. Dec. 11.

In principio erat Verbum, & Verbum erat
apud Deum, & Deus erat Verbum, Maji

24. Jun. 2. 10. Aug. 1. 2. Oct. 6. 10.

Nov. 25. in Fest. S. Joan. Bapt. Fer. 3. Do-

min. 2. Adv. Fer. 4. Dom. 1. Adven. Fer. 5.

Domin. 4. Adven. & in die Nativitat. Do-

mini.

Hoc erat in principio apud Deum, Jun. 2.

Verbum caro factum est, & habitavit in no-

bis, Jun. 4. Aug. 7. Fer. 3. Domin. 2. Ad-

vent. Fer. 2. Dominic. 2. Quadrag. & Dom.

Paschæ.

Quotquot eum receperunt, dedit eis pote-

statem filios Dei fieri, Jun. 5. August. 6.

Septemb. 21.

Deum nemo vidit umquam, Jul. 15.

Credientibus in nomine ejus, qui non ex san-

guinibus, neque ex voluntate carnis, ne-

que ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt,

Aug. 6. Fer. 3. Dom. 2. Adv.

Lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non

comprenderunt, Aug. 11.

Et vidimus gloriam ejus, gloriam tamquam

Unigeniti à Patre, plenum gratia & veri-

tate. In Fest. S. Matth. Apost.

Et mundus eum non cognovit, Fer. 5. Do-

min. 2. Adv.

Cap. 3. Nemo ascendit in Cœlum, nisi qui de-

scendit de Cœlo filius hominis, qui est in Cœ-

lo. In Fest. Ascen. & Nov. 4.

Illum oportet crescere me autem minui, Jun.

10. Fer. 6. Dom. 3. Adv.

Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum

Unigenitum daret. In Fest. Vist. M. V.

Qui

432 INDEX LOCORUM

- Qui non credit iam iudicatus est, Oct. 19.
 Cap. 4. Nos diligimus quia ipse prius dilexit nos, Aug. 22.
 Deus Spiritus est, Oct. 16.
 Qui biberit ex hac aqua, non sitiet in aeternum, Decemb. 30.
 Quoniam salus ex Judæis. In Fest. Epiph.
 Cap. 5. Venit hora, quando omnes qui in monumentis sunt, audient vocem ejus, & procedent, Maji 6. 27. Aug. 20. Oct. 15.
 Potestatem dedit ei iudicium facere, quia filius hominis est, Maji 24.
 Procedent qui bona egerunt in resurrectionem vitæ, qui verò mala egerunt in resurrectionem iudicii, Maji 27. Oct. 15.
 Sicut Pater habet vitam in semetipso, sic & Filio dedit habere vitam in semetipso, August. 14. 20.
 Qui audit verba mea, & credit ei qui misit me, habet vitam æternam, & in iudicium non venit, sed transitum facit à morte ad vitam, Oct. 2.
 Cap. 6. Ego sum panis vivus qui de Cælo descendi, Jan. 28. Apr. 27. Aug. 12. Sept. 6. in Fest. Purif. M. V. & in Fest. Corporis Christi.
 Panem hunc, qui manducaverit, non esuri-
 et, & potum, quem ego dædero, qui bibe-
 rit, non sitiet in æternum, Jul. 28.
 Amen amen dico vobis, qui credit in me, habet vitam æternam, Aug. 14.
 Non veni facere voluntatem meam, sed ejus voluntatem qui misit me, Aug. 26.
 Nisi manducaveritis carnem Filii hominis, & biberitis ejus sanguinem non habebitis vitam in vobis, Dom. 1. Adv.
 Cap. 7. Qui credit in me, veniat, & bibat, flumina de ventre ejus fluent aquæ vivæ, Jan. 12.
 Dixe-

SA
 Dixerunt
 vade in
 opera
 cultu
 esse, n
 Quadr
 Cap. 8.
 qui faci
 Mart. 5
 Nonne v
 & dæm
 Si quis s
 non vid
 Vos de
 hoc mu
 mini in
 Ego sum
 ambulat
 vitæ.
 Dicebat
 runt in
 verbo
 Si mans
 mei est
 ritas li
 Ego sum
 Non à
 process
 Cap. 9.
 rari,
 Cap. 10
 Oct. 1
 Potestat
 potesta
 cam à
 sumam
 Ego sum
 S. Cru
 Cap. 11.
 May

SACRÆ SCRIPTURÆ. 433

Dixerunt ad eum fratres ejus: transi hinc & vade in Judæam, ut & discipuli tui videant opera tua quæ facis. Nemo quippe in occulto quid facit, & quærit ipse in palam esse, manifesta teipsum mundo, Dom. 2. Quadr.

Cap. 8. Amen amen dico vobis, quia omnis qui facit peccatum, servus est peccati, Mart. 5.

Nonne verum dicimus, quia Samaritanus es, & dæmonium habes? Apr. 15. Aug. 24.

Si quis sermonem meum servaverit, mortem non videbit in æternum, Maji 8.

Vos de hoc mundo estis, ego non sum de hoc mundo. Dixi ergo vobis, quia moriemini in peccatis vestris, Maji 11.

Ego sum lux mundi, qui me sequitur, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vitæ . . . 11.

Dicebat ergo Dominus ad eos qui crediderunt in eum Judæos. Si vos manseritis in verbo meo, Oct. 3.

Si manseritis in verbo meo, verè discipuli mei estis, & cognoscetis veritatem, & veritas liberabit vos, Oct. 6.

Ego sum lux mundi, Oct. 25.

Non à me ipso veni, ille me misit, à Deo processi & veni, Dom. 4. Adven.

Cap. 9. Venit nox quando nemo potest operari, Maji 11.

Cap. 10. Ego & Pater unum sumus, Aug. 16. Oct. 10. Fer. 4. Dom. 2. Adv.

Potestatem habeo ponendi animam meam, & potestatem habeo sumendi eam: nemo tollit eam à me; sed ego pono eam, & iterum sumam, Aug. 24.

Ego sum Pastor bonus, In Fest. Exaltationis S. Crucis.

Cap. 11. Solvite illum, & finite abire, Mart. 15. Mayr, T. III. T Qui

434 INDEX LOCORUM

- Qui credit in me etiam si mortuus fuerit vivet, & omnis qui vivit & credit in me, non morietur in æternum, Oct. 2.
- Cap. 12. Princeps hujus mundi missus est foras, Maji 19. Sept. 29.
- Nunc judicium est mundi, Sept. 29.
- Venit hora ut glorificetur filius hominis: si mortificatum fuerit granum, multum fructum afferet Sab. Dom. 3. Quadr.
- Cap. 13. Non est servus major Domino suo, & non est Discipulus supra Magistrum, Jan. 10.
- Mandatum novum do vobis, ut invicem diligatis, Jul. 1. Aug. 23. Novem. 1. 3. 26.
- Quod facis fac celeriter, Aug. 31.
- In hoc scient homines, quia discipuli mei estis, si vos invicem dilexeritis, Novem. 1.
- Cum autem venisset hora, ut transiret de hoc mundo ad Patrem, Decem. 22.
- Non potes me sequi modo, sequeris me postea, In Fest. S. Jacobi.
- Sciens Jesus quia venit hora ejus, ut transeat ex hoc mundo ad Patrem, cum dilexisset suos qui erant in mundo, in finem dilexit eos, Dom. 3. Quadr.
- Et cœna facta, cum diabolus jam misisset in cor, ut traderet eum Judas Simonis Iscariotes; sciens quia omnia dedit ei Pater in manus, & quia à Deo exiit, & ad Deum vadit, surgit à cœna, & ponit vestimenta sua. Et cum accepisset linteam præcinxit se. Deinde mittit aquam in pelym, & capit lavare pedes discipulorum, & extergere linteo quo erat præcinctus, Fer. 5.
- Dominia 3. Quadrage. & Fer. 3. Dominica 4. Quadr.
- Et cum tinxisset panem dedit Simoni Iscariotæ, Fer. 6. Dom. 3. Quadr.
- Cap. 14. Ego sum via, veritas, & vita, Jan.

SACRÆ SCRIPTURÆ. 435

Jan. 20. Mart. 26. Aug. 4. 5. 13. Oct. 6. 31.
Decem. 22. & Dom. 4. Adv.

Ecce venit Princeps mundi, & in me nihil invenit. Sed ut sciant omnes quia voluntatem Patris mei facit, Surgite eamus hinc, Maji 5. Sab. Dom. 4. Quadr.

Qui diligit me mandata mea custodit, & qui diligit me diligitur à Patre meo, & ego diligam eum, Jun. 17. Oct. 3. Decem. 31.

Domine ostende nobis Patrem, & sufficit nobis, Jan. 14. Aug. 1. 31. Decem. 26.

Quia ego ad Patrem vado, & quodcumque petieritis in nomine meo, hoc faciam, Sept. 13.

Et ostendam meipsum illi, Oct. 3.

Nemo venit ad Patrem nisi per me, Oct. 4.

Tanto tempore vobiscum sum, & non me vidistis, Fer. 3. Dom. 2. Quadr.

Cap. 15. Si manseritis in me, & verba mea in vobis manserint, quodcumque volueritis petetis, & fiet vobis, Sept. 18.

Majorem hac charitatem nemo habet, ut animam suam ponat quis pro amicis suis, Octob. 12. Dom. 3. Quadr. & in Fest. Corp. Christi.

Ego sum vitis vera, vos estis sarmenta, Pater meus Agricola, Oct. 19.

Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem sicut dilexi vos, Novem. 3.

Jam non dicam vos servos, sed amicos, Decemb. 20.

Cum autem venerit Paraclitus, quem ego mittam vobis à Patre, Spiritum veritatis, qui à Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me, & vos testimonium perhibebitis, quia ab initio mecum estis, Fer. 2. Pentec.

Nunc autem & viderunt, & oderunt & me, & Patrem meum; sed ut impleatur sermo

436 INDEX LOCORUM

qui in lege eorum scriptus est, quia odio habuerunt me gratis, Fer. 2. Pent.

Cap. 16. Adhuc habeo multa vobis dicere, sed non potestis illa audire modò, Decemb. 22.

Venit hora, ut me relinquatis solum, & unusquisque in viam suam. In Fest. SS. Apost. Philip. & Jacob.

In mundo pressuram habebitis, mundus gaudet, vos autem tristes eritis, sed tristitia vestra converteretur in gaudium. In Fest. SS. Simon. & Judæ.

Cap. 17. Pater, quos dedisti mihi, volo, ut ubi ego sum, ibi sint ipsi, Jan. 18. Aug. 2.

Potestatem habeo ponendi animam meam, & potestatem habeo iterum sumendi eam, August. 7.

Hæc est vita æterna ut cognoscant te verum Deum, & quem misisti Jesum Christum, Nov. 15. Dec. 24.

Si quis sitit veniat ad me & bibat, qui credit in me, flumina fluent de ventre ejus aquæ vivæ. Hoc autem dicebat de spiritu, quem acceperunt erant hi qui in eum fuerant credituri, nondum enim erat Spiritus datus, quia Jesus nondum fuerat glorificatus, Dom. Pent.

Cap. 18. Egressus est cum discipulis suis trans torrentem Cedron, ubi erat hortus, in quem introivit ipse & discipuli ejus. Sciebat autem & Judas qui tradebat eum locum, quia frequenter Jesus convenerat illuc cum discipulis suis, Fer. 3. Dom. 4. Quad.

Judas ergò cum accepisset cohortem, & à Principibus & Phariseis ministros, venit illuc cum laternis, facibus, & armis, Fer. 3. Dom. 4. Quad.

Jesus itaque sciens omnia, quæ ventura erant super eum, processit, & dicit eis. Quem quæ-

SA
quariti
num &
tem &
ergo d
& cec
Quadr
Calicem
Jum? F
Cohors a
dorum
runt eum
Adduxer
ergò in
de doct
palam le
in Synag
conveni
quid me
runt qui
dixerim
assisten
cens, f
Jesus,
hibe de
Fer. 5.
Dixit erg
& tu es
ille. N
gestima
Adducun
rium
runt in
Exivit e
Quam
nem hu
si non
dissem
Accipite
judicac

SACRÆ SCRIPTURÆ. 437

quæritis? Responderunt ei Jesum Nazarenum. Dicit eis Jesus, Ego sum. Stabat autem & Judas qui tradebat eum cum ipsis: ut ergo dixit eis, ego sum, abjecerunt retrorsum, & ceciderunt in terram, Fer. 4. Domin. 4. Quadr.

Calicem quem dedit mihi Pater non bibam illum? Fer. 4. Dom. 4. Quadr.

Cohors autem, & Tribunus, & Ministri Judæorum comprehenderunt Jesum, & ligaverunt eum, Fer. 4. Dom. 4. Quadr.

Adduxerunt eum ad Annam primum. Pontifex ergo interrogavit Jesum de discipulis suis, & de doctrina ejus. Respondit ei Jesus, Ego palam locutus sum mundo, Ego semper docui in Synagoga & in Templo quod omnes Judæi conveniunt, & in occulto locutus sum nihil, quid me interrogas? Interroga eos qui audierunt quid locutus sum ipsis: ecce hi sciunt quæ dixerim ego. Hæc autem cum dixisset unus assistens Ministrorum dedit alapam Jesu dicens, sic respondes Pontifici? Respondit ei Jesus, si male locutus sum, testimonium perhibe de malo, si autem bene quid me cædis? Fer. 5. Dom. 4. Quadr.

Dixit ergo Petro Ancilla ostiaria; numquid & tu ex discipulis es hominis istius? Dicit ille. Non sum, Fer. 6. Domin. 4. Quadragesimæ.

Adducunt ergo Jesum ad Caipham in prætorium. Erat autem manè & ipsi non introjerunt in prætorium, Dom. Pass.

Exiit ergo Pilatus ad eos foras, & dixit. Quam accusationem assertis adversum hominem hunc? Responderunt, & dixerunt ei, si non esset hic malefactor, non tibi tradidissemus eum, Dom. Pass.

Accipite eum vos & secundum legem vestram judicate eum, Fer. 2. Dom. Pass.

438 INDEX LOCORUM

Nobis non licet interficere quemquam, Fer. 2. Dom. Pass.

Cap. 19. Videbunt in quem pupugerunt, Maji 24.

Unus militum lancea latus ejus aperuit, & contropid exivit sanguis & aqua, Fer. 4. Domin. 2. Quadr.

Tunc apprehendit Pilatus Jesum, & flagellavit, Fer. 3. Dom. Pass.

Et milites plectentes coronam de spinis imposuerunt capiti ejus, & veste purpurea circumdederunt eum, & veniebant ad eum & dicebant: Ave Rex Judæorum, & dabant ei alapas, Fer. 3. Dom. Pass.

Exiit iterum Pilatus foras, & dicit eis, ecce adduco eum foras, ut cognoscatis, quia in eo nullam causam invenio. Exiit ergo Jesus portans spineam coronam, & purpureum vestimentum, & dicit eis: Ecce Homo, Fer. 5. Dom. Pass.

Cum ergo vidissent eum Pontifices & Ministri clamabant dicentes: Crucifige, crucifige eum. Dicit eis Pilatus. Accipite eum vos, & crucifigite. Ego enim non invenio in eo causam.

Responderunt ei Judæi. Nos legem habemus, & secundum legem debet mori, quia Filium Dei se fecit, Fer. 5. & 6. Dom. Pass.

Regem vestrum crucifigam? Fer. 5. & 6. Dom. Pass.

Judæi autem clamabant, dicentes, si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris. Omnis enim qui se Regem facit contradicit Cæsari, Fer. 6. Dom. Pass.

Pilatus autem cum audisset hos sermones, adduxit foras Jesum, & sedit pro Tribunali in loco, qui dicitur Litostrotos, hæbraicè autem Gabbatha. Erat autem Parasceves Paschæ hora quasi sexta, Fer. 6. Domin. Passion.

Di-

Dicit Judæis, ecce Rex vester. Illi autem clamabant. Tolle, tolle, Crucifige eum. Dixit eis Pilatus Regem vestrum crucifigant? Responderunt Pontifices, non habemus Regem nisi Cæsarem. Tunc ergo tradidit eum illis, ut crucifigeretur, Fer. 6. Dominica Passionis.

Susceperunt autem Jesum & eduxerunt: & bajulans sibi Crucem exiit in eum qui dicitur Calvariæ locum, hæbraicè Golgothæ, ubi crucifixerunt eum, Sab. Dom. Pass. & Dom. Palm.

Et cum eo alios duos hinc & hinc medium autem Jesum, Dom. Pass.

Postea sciens Jesus quia omnia consummata sunt, ut consummaretur scriptura, dicit. Sitio. Vas ergo positum erat aceto plenum, illi autem spongiam plenam aceto hyssopo circumponentes obtulerunt ori ejus. Cum ergo accepisset Jesus acetum, dicit. Consummatum est, & inclinato capite tradidit Spiritum, Fer. 5. in Coen. Dom. & Fer. 6. in Parasceve.

Cap. 20. Beati qui non viderunt, & crediderunt, Oct. 24.

Vidimus Dominum. Nisi videro in manibus ejus fixuram clavorum, & mittam digitum meum in latus ejus non credam. In Fest. S. Thom. Apost.

Infer digitum tuum huc, & vide manus meas, & asser manum tuam, & mitte in latus meum, & noli esse incredulus, sed fidelis. In Fest. S. Thom. Apost.

Dominus meus, & Deus meus. Quia vidiisti me Thoma credidisti. Beati qui non vident, & credunt. In Fest. Sancti Thom. Apost.

Cap. 21. Alter te cinget & feret quod tu non vis, Maji 4.

440 INDEX LOCORUM

Cum senior factus fueris, alter te cinget & ferret quod tu non vis, hoc autem dixit significans qua morte glorificaturus erat Deum, Fer. 6. Dom. 4. Quadrag.

EX ACTIS APOSTOLORUM.

- Cap. 1. Non est vestrum scire tempora, quae Pater posuit in sua potestate, Maji 19.
Abiit in locum suum. In Fest. S. Mathiae Apost.
Viri Galilaei quid hic statis? Hic Jesus, qui receptus est à vobis, sic veniet quemadmodum vidistis eum euntem in Caelum, Oct. 15.
Cap. 2. Factus est subito sonus de Caelo, quasi ferretur flatus vehemens, & visae sunt illis linguae divisa sicut ignis, qui insedit super unumquemque, & coeperunt linguis omnibus loqui, quomodo spiritus dabat eis pronunciare, Dom. Pent.
Cap. 4. Erat illis anima una, & cor unum in Deo. In Fest. Corp. Christi.
Cap. 7. Domine ne statuas illis hoc peccatum, Apr. 28.
Dura cervice, & non circumcisi corde & auribus, vos semper Spiritui Sancto resistitis, sicut & Patres vestri. Quem Prophetarum non occiderunt Patres vestri? Jul. 17.
Ecce video Coelos apertos, & Christum stantem à dextris Dei. In Fest. sancti Stephani.
Cap. 9. Saule, Saule quid me persequeris, Jul. 1. Nov. 4.
Cap. 14. Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei. In Fest. Ss. Simon. & Judae.
Cap. 15. Fide mundans corda eorum, Oct. 6. 23. Dec. 31.

Cap.

SACRÆ SCRIPTURÆ. 441

Cap. 17. In illo enim vivimus, & movemur,
& sumus. In die Nativ. Dom.

EX EPISTOLA D. PAULI
AD ROMANOS.

Cap. 1. Et servierunt creaturæ potius quam
Creatori, qui est benedictus in Sæcula,
Jan. 20.

Ignoras quia Dei patientia ad pœnitentiam te adducit? Tu autem secundum duritiam cordis tui, & corimpœnitens, thesaurizas tibi iram in die iræ, & revelationis iusti iudicii Dei, qui reddet unicuique secundum opera sua, Mart. 14.

Dicentes se esse sapientes, stulti facti sunt, & obscuratum est insipiens cor eorum, Mart. 19.

Iustus ex fide vivit, Oct. 2. 7. 8.

Invisibilia Dei à creatura mundi per ea quæ facta sunt conspiciuntur, Oct. 5.

Tradidit illos Deus in concupiscentiam cordis sui, Dec. 14.

Qui proprio Filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit eum, quomodo non & cum illo omnia nobis donabit? Decemb. 16.

Ipse Spiritus testimonium reddit Spiritui nostro, quia sumus filii Dei. Si autem filii & hæredes, Dec. 27.

Cap. 2. An divitias longanimitatis, & mansuetudinis ejus contemnis, ignorans quia patientia Dei ad pœnitentiam te adducit? Tu autem secundum duritiam cordis tui, & corimpœnitens, thesaurizas tibi iram in die iræ, & revelationis iusti iudicii Dei, qui reddit unicuique secundum opera sua, Mart. 17. & Apr. 16.

T 5 Cap.

442 INDEX LOCORUM

- Cap. 3. Omnes enim peccaverunt, & egent gloria Dei justificari gratis per sanguinem ipsius. In Fest. S. Mathiæ.
- Cap. 4. Qui vocat ea quæ non sunt tamquam ea quæ sunt, Mart. 9. Jun. 1.
Traditus est propter peccata nostra, & resurrexit propter justificationem nostram, Aug. 12. Oct. 13.
- Cap. 5. Infelix ego homo quis me liberabit de corpore mortis hujus? Gratia Dei per Jesum Christum Dominum nostrum, Februarii 2.
Gloriamur in tribulationibus, Febr. 2.
Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis, Jun. 5. Nov. 15. 25.
Etenim Christus pro impiis mortuus est, August. 1. Oct. 2. Dec. 6.
Non solum autem, sed & gloriamur in tribulationibus, scientes quia tribulatio patientiam operatur, patientia probationem, probatio spem, spes autem non confundit: quoniam Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis, Aug. 13. 15. Nov. 10. & Febr. 2. Pent.
- Offendit autem Deus dilectionem suam in nobis, quoniam cum adhuc peccatores essemus, Christus pro nobis mortuus est, August. 22. Septemb. 11. Oct. 12. & Novemb. 24.
- Vix enim pro justo quis moritur: nam pro bono forsitan quis audeat mori? Septemb. 11.
- Cum inimici essemus, reconciliati sumus Deo per mortem Filii ejus, Oct. 2.
- Cap. 6. Christus resurrexit mortuus jam non moritur, mors illi ultra non dominabitur, an. 2. 18.

Non

SRO

Non re
pore
exhibe
Nov. 2
Quam e
bus mo
min. 1.
Cap. 7. A
Carne au
Fer. 3. 1
Video al
gnanten
mo, q
hujus?
Adven.
Peccatum
hi oper
Quadr.
Cap. 8. 5
Qui Fi
nobis
Oct. 3
Adv. Fe
Quadr.
Si enim
tientia
Decem
Quomo
navit
Quid e
Hered
sti? A
Spe eni
Nov. 4
Quid e
Sept. 1
Adopti
ingen
br. 24

SRCRÆ SCRIPTURÆ. 443

Non regnet peccatum in vestro mortali corpore ad obediendum desideriis ejus, neque exhibeatis membra vestra arma iniquitatis, Nov. 23.

Quam enim gloriam habuistis in his, in quibus modò erubescitis? Maji 25. Fer. 3. Domin. 1. Adv.

Cap. 7. Mente servio legi Dei, Mart. 23. 24. Carne autem legi peccati, Mart. 29. Sept. 26. Fer. 3. Pent.

Video aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meae. Miser ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus? Sept. 23. Dec. 20. & Fer. 3. Dom. 1. Adven.

Peccatum ut appareat peccatum per bonum mihi operatum est mortem, Fer. 6. Domin. 3. Quadr.

Cap. 8. Si Deus pro nobis quis contra nos? Qui Filio suo proprio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum, Jun. 2. Aug. 1. Oct. 31. In Fest. Visit. M. V. Fer. 3. Dom. 3. Adv. Fer. 6. Dom. 2. Adv. & Fer. 4. Dom. 4. Quadr.

Si enim quod non videmus speramus, per patientiam expectamus, Jun. 29. August. 13. Decemb. 1.

Quomodò non & cum illo omnia nobis donavit, Aug. 1.

Quid enim videt quis quid sperat, Dec. 1. Heredes quidem Dei, cohæredes autem Christi? Aug. 16.

Spe enim salvi facti sumus, Aug. 13. Sep. 30. Nov. 4. Dec. 1. 3.

Quid enim oremus sicut oportet nescimus, Sept. 12.

Adoptionem expectantes, in nobis metipsis ingemiscimus adhuc Octobr. 24.

444 INDEX LOCORUM

Non sunt condignæ passionēs hujus temporis ad superventuram gloriam, quæ revelabitur in nobis, Nov. 9.

Certus sum quod neque mors, neque vita, neque Angeli, neque virtus, neque instantia, neque futura; neque altitudo, neque profundum, neque creatura alia poterit vos separare à Charitate Dei, quæ est in Christo Jesu Domino nostro, Novemb. 13.

Scimus quoniam diligentibus Deum omnia procedunt in bonum, Nov. 28.

Quis ergo nos separabit à Charitate Christi. Tribulatio, an angustia, an persecutio, an fames, an nuditas, an periculum, an gladius? Nov. 28.

Ipse Spiritus testimonium reddit spiritui nostro, quod sumus Filii Dei, Dominica Pentec.

Si autem spiritu actionis carnis mortificaveritis, viveritis, Fer. 3. Pentec.

Cap. 9. Habet potestatem figulus luti ex eadem massa. Jun. 2.

O homo tu quis es qui respondeas Deo? In Fest. Invent. S. Crucis.

Cap. 10. Finis legis Christus est, ad justitiam omni credenti, Januar. 22. Augusti 31.

Ignorantes Dei justitiam, & suam volentes constituere, justitiæ Dei non sunt subjecti, Jun. 14.

Cap. 11. Ex quo omnia per quem omnia in quo omnia, Jan. 30.

Noli autem sapere, sed time, Aug. 25.

O altitudo divitiarum sapientiæ, & scientiæ Dei, quàm inscrutabilia sunt judicia ejus, & investigabiles viæ ipsius! Quis enim investigabit vias ejus, aut quis comprehendit consilium ejus? Nov. 22.

Cap.

SACRÆ SCRIPTURÆ. 445

Cap. 12. Reformamini in novitate mentis vestræ, Jan. 26.

Spiritu ferventes, Apr. 8.

Spe gaudentes in tribulatione patientes, Aug.

3. Oct. 30. 31.

Obsecro itaque vos fratres per miserationem Dei, ut exhibeatis corpora vestra hostiam vivam, sanctam, Deo placentem, Fer. 4. Ciner.

Cap. 13. Plenitudo autem legis est Charitas, Jan. 22. Nov. 3. 8. 15.

Dilectio proximi malum non operatur, Jul.

4. Nov.

Nox præcessit dies autem aporinquavit: abjiciamus ergo opera tenebrarum, & induamus nos arma lucis sicut in die honestè ambulemus, Fer. 6. Dom. 3. Adv.

Non adulterabis, non homicidium facies, non concupisces: & si quod est aliud mandatum, in hoc sermone recapitulatur. Diliges proximum tuum tamquam teipsum.

Dilectio proximi malum non operatur. Plenitudo autem legis est Charitas, Jul. 2. 4. 5.

Corde creditur ad justitiam, ore autem confessio fit ad salutem, Aug. 27. 28. Oct. 8.

9. 12. 21. & in die Nat. Domin. 1.

Ex Epistola ad Corinthios.

Cap. 1. Qui gloriatur in Domino gloriatur, Jun. 10. & in Fest. SS. Apost. Petri & Pauli.

Nos autem prædicamus Christum Crucifixum, Judæis quidem scandalum, Gentibus autem stultitiam, Aug. 28.

Videte enim vocarionem vestram fratres, quia non multi sapientes secundum carnem non multi potentes, non multi nobiles, sed infirma mundi elegit Deus, ut confunderet fortia, & ignobilia mundi, & contemptibilia

Mayr, T. III.

T 7

ele-

446 INDEX LOCORUM

elegit Deus, ut ea quæ non sunt, tamquam ea quæ sunt, ut quæ sunt evacuetur, ut non glorietur omnis caro coram illo, In Fest. S. Andreæ.

Quod stultum est Dei sapientius est hominibus, & quod infirmum est Dei fortius est hominibus, Fer. 5. Dom. 2. Adv.

Cap. 2. Quod oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quæ præparavit Deus diligentibus se, Jan. 10. 12. Sept. 5. Oct. 3. 9. 20. Dec. 1. 2. 12. 24. 26. & Fer. 5. Ciner.

Neque enim judicavi me scire aliquid in vobis, nisi Jesum Christum & hunc crucifixum, Oct. 4. 12.

Et ego in infirmitate in timore, & tremore multo fui apud vos, Oct. 4.

Et ego fratres veniens ad vos veni non in elatione verbi, aut sapientiæ, annuncians vobis mysterium Dei. Numquid dixi me scire aliquid in vobis, nisi Jesum Christum, & hunc Crucifixum, Sab. Dom. 1. Quadr.

Si enim cognovissent numquam Dominum gloriæ crucifixissent, Fer. 2. Dom. Palm. & in Fest. Ascen. Domini.

Cap. 3. Nescitis quia Templum Dei estis, & Spiritus Dei habitat in vobis? Si quis autem Templum Dei corrumpit, corrumpet illum Deus. Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos, Mart. 4. Oct. 16.

Neque qui plantat est aliquid, neque qui rigat, sed qui incrementum dat Deus, Jun. 18.

Ego sum Pauli ego Apollo, In Fest. S. Joa. Ev.

Cap. 4. Quid enim habes quod non accepisti? Si autem & accepisti, quid gloriaris quasi non acceperis, Jun. 10. 13. 14. 30. Sept. 1. Oct. 1. & in Fest. Corpor. Christi.

Imitatores mei estote sicut & ego Christi, Jul. 10. 11.

Cap.

SA
Cap. 6.
magna
pore
Dom.
Elca ven
& eae
Cap. 7. L
perest,
habente
fidentes
tes, &
utuntur
terit en
Cap. 8. S
cutient
Christo
Cap. 9. S
magnu
S. M.
Non sic
sic pug
stigo c
go, n
invenia
Cap. 10.
ego on
rens q
ut salu
Petra a
Decen
Tentati
Fidelis
pra q
tentati
tolerat
Pass.
Qui se p
Unus
Fest.

SACRÆ SCRIPTURÆ. 447

Cap. 6. Et non estis vestri, empti estis pretio magno, glorificate & portate Deum in corpore vestro, Mart. 4. Decem. 3. & Fer. 6. Dom. 2. Adv.

Esca ventri, & venter escis. Deus autem & hunc & eas evacuabit, Jul. 28. Decem. 22.

Cap. 7. De cœtero fratres tempus breve est, superest, ut qui habent uxores, tamquam non habentes sint, & qui emunt tamquam non possidentes; & qui gaudent tamquam non gaudentes, & qui flent tamquam non flentes, & qui utuntur hoc sæculo tamquam non utantur præterit enim figura hujus mundi, Jan. 8.

Cap. 8. Sic autem peccantes in fratres, & percutientes conscientiam eorum infirmam, in Christum peccatis, Jul. 21.

Cap. 9. Si nos vobis spiritualia seminavimus, magnum est, si carnalia metamus, In Fest. S. M. Magd.

Non sic curro tamquam in incertum, non sic pugillor tamquam aerem cœdens, sed castigo corpus meum, & in servitutem redigo, nè forte aliis prædicans ipse reprobus inveniatur, Fer. 6. Ciner.

Cap. 10. Placete omnibus per omnia, sicut & ego omnibus per omnia placeo, non querens quod mihi prodest, sed quod multis, ut salvi fiant, Jul. 12.

Petra autem erat Christus, Jul. 17. Aug. 21. Decem. 1.

Tentatio vos non apprehendat nisi humana. Fidelis Deus qui vos non sinet tentari supra quam potestis ferre, sed faciet cum tentatione etiam proventum, ut possitis tolerare, Septemb. 29. Fer. 3. Dominic. Pass.

Qui se putat stare videatur nè cadat, Oct. 27.

Unus panis, unum corpus multi sumus, In Fest. Corp. Christi.

448 INDEX LOCORUM

- Cap. 11. Qui manducat, & bibit indignè iudicium
sibi manducat, & bibit, Jun. 8. Dom. 1. Adv.
Quicumque manducaverit panem, aut bibe-
rit calicem Domini indignè reuserit corpo-
ris, & sanguinis Domini, Fer. 6. Dom. 3.
Quadr.
- Cap. 12. Vos autem estis corpus Christi &
membra, Jun. 4. in Fest. Corp. Christi,
Jul. 1. & Aug. 13.
Quando infirmor tunc potens sum, Jun. 27.
Propter quod proinvicem sollicita sunt mem-
bra in ea, etsi patitur unum membrum,
compatiuntur omnia membra, etsi glorifica-
tur unum membrum, congaudent omnia
membra, Aug. 23.
Si autem quod non videmus speramus, per
patientiam expectamus, Oct. 31.
Numquid omnes Prophetæ? Novem. 5.
Quia si unum membrum patitur compatiun-
tur omnia membra; ita cum glorificatur
unum membrum, congaudent omnia mem-
bra, In Fest. Dom. SS.
- Cap. 13. Charitas numquam cadit, Jun. 26.
Fer. 2. Dom. 3. Quadr.
- Manet autem Fides, Spes, Charitas tria hæc
major autem horum Charitas, Nov. 3.
Si tradidero corpus meum ut ardeam, Cha-
ritatem autem non habeam, nihil mihi pro-
dest, Novemb. 29.
- Nunc scio ex parte, Decem. 10.
Si linguis hominum loquar &c. Novem. 1.
Cap. 15. Manducemus, & bibamus, cras enim
moriemur, Febr. 11. Maji 15.
- Ut sit Deus omnia in omnibus, Februar.
25. August. 1. 23. Novemb. 3. 23. & De-
cemb. 16.
- Ubi est mors contentio tua? Ubi est mors
aculeus tuus? Matt. 31. Fer. 5. Domin. 2.
Quadr. Sept. 26. & Decem. 3.

Non

SACRÆ SCRIPTURÆ. 449

Non ego autem, sed gratia Dei mecum, Jun. 14.

Oportet corruptibile hoc induere incorruptionem, & mortale hoc induere immortalitatem. Tunc fiet sermo qui scriptus est, absorpta est mors in victoriam. Dom. Resur. Oct. 19.

Dec. 4. 17. 21. 23. 29.

Seminatur corpus animale, surget corpus spiritale, Oct. 19. 28.

Gracias Deo qui dedit nobis victoriam per Dominum nostrum Jesum Christum, Decemb. 3.

Quando mors novissima inimica destruetur, tunc fiet sermo qui scriptus est, absorpta est mors in victoriam, Decem. 4.

Omnes enim resurgemus, sed non omnes immutabimur, Decemb. 17.

Caro, & sanguis regnum Dei non possidebunt. Neque corruptio incorruptionem possidebit, Dec. 19.

Si in hac vita tantum in Christo sperantes sumus miserabiliores sumus omnibus hominibus, Dec. 30.

Sicut in Adam omnes moriuntur; ita & in Christo omnes vivificabuntur, Fer. 3. Dom. 1. Advent.

Ex Epistola secunda ad Corinthios.

Cap. 2. Christi bonus odor sumus, Dec. 29.

Cap. 4. Etenim quod est ad præsens temporale & leve tribulationis nostræ, juxta incredibilem modum, & incredibilem modum æternum gloriæ pondus operatur in nobis, Dec. 10.

Cap. 5. Ut qui vivunt non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mortuus est, & resurrexit, Jan. 15.

Quandiu in corpore sumus peregrinamur à Domino, Jan. 19. Apr. 30. Fer. 3. Dom. 2.

Quadr.

450 INDEX LOCORUM

- Quadr. Oct. 1. 6. Dec. 2. 4. & in Fest. SS.
Simon & Judæ.
Quod oportet nos exhiberi ante Tribunal
Christi, ut illic recipiat unusquisque, quod
per corpus gessit sive bonum, sive malum,
Apr. 26.
Habemus domum non manufactam æternam
in Coelis, Maji 5. 6.
Per Fidem ambulamus non per speciem, Apr.
30. Oct. 4. Dec. 21.
Etenim in hoc ingemiscimus habitaculum no-
strum, quod de Cælo est, superindui cu-
pientes. In quo nolumus expoliari sed su-
pervestiri, ut absorbeatur mortale à vita,
Maji 6.
Si tamen vestiri non nudi inveniamur, Oct. 8.
Deus erat in Christo mundum reconcilians
sibi. In Fest. Omn. Sanct.
Pro Christo Legatione fungimur, tamquam
Deo exhortante per nos, obsecramus pro
Christo, Feria 2. Dominicæ 3. Advent-
tum.
Ut qui vivant, jam non sibi vivant, sed ei
qui pro omnibus mortuus est, & resurrexit,
Fer. 6. Dom. 3. Adv.
Et si numeramus Christum secundum car-
nem, sed jam non novimus, Dominicæ 4.
Advent.
Cap. 6. Ecce nunc tempus salutis, ecce nunc
tempus acceptabile Deo, Apr. 7.
Nos enim Templum Dei vivi sumus, propter
quod dicit Deus, inhabitabo in illis, & de-
ambulabo, Jun. 6.
Dilaramini ne sitis jugum ducentes cum in-
fidelibus. In Fest. Invent. S. Crucis, Se-
ptemb. 5.
In omnibus commendantes nos metiplos in
necessitatibus, in angustiis, in plagis, No-
vemb. 9.

Cap. 7.

S.
Cap. 7.
carni
Cap. 8.
set d
mini
Adver
Provide
Deo,
lii 12.
Consiliu
qui no
stis ab
Cap. 9.
Jul. 30.
Optavi
Christi
vam d
mente
Oct. 1.
A Judæ
cepi.
tus sur
profun
Despon
flam ex
Virgin
Cap. 12.
rollas
Angel
pter q
eum a
tia m
tur, S
3. Qu
Cap. 1.
servus

SACRÆ SCRIPTURÆ. 451

Cap. 7. Mundate vos ab omni coinquinatione carnis, & spiritus, Dec. 20.

Cap. 8. Pauper pro nobis factus est, cum esset dives, ut illius paupertate vos ditaremini, Febr. 23. Aug. 3. & Fer. 5. Dom. 3. Advent.

Providemus enim bona, non solum coram Deo, sed etiam coram hominibus, Julii 12.

Consilium in hoc do, hoc enim vobis prodest, qui non solum sapere, sed etiam velle cepistis ab anno priore, Jul. 28.

Cap. 9. Hilarem autem datorem diligit Deus, Jul. 30. & in Fest. Inven. S. Crucis.

Opravi vos uni viro Virginem castam exhibere Christo. Timeo autem ne sicut Serpens Evam decepit astutia sua, ne corrumpantur mentes vestræ à castitate quæ est in Christo, Oct. 17.

A Judæis quinquies quadragenas una minus accepi. Ter virgis cœsus sum, semel lapidatus sum, ter naufragium feci, nocte & die in profundo maris fui, Nov. 9.

Desponsavi enim vos uni Viro Virginem castam exhibere Christo. In Fest. Nativ. Mariæ Virgin.

Cap. 12. In magnitudine revelationum nè extollas, datus est mihi stimulus carnis meæ Angelus Saranæ, qui me colaphizet, propter quod ter Dominum rogavi, ut auferret eum à me, & dixit mihi, sufficit tibi gratia mea, nam virtus in infirmitate perficitur, Sept. 15. Decem. 14. & Fer. 6. Dom. 3. Quadrag.

Ex Epistola ad Galatas.

Cap. 1. Si hominibus placere vellem Christi servus non essem, Jul. 12.

Cap. 2.

452 INDEX LOCORUM

- Cap. 2. Vivo autem jam non ego, vivit verò
in me Christus, August. 14. Fer. 6. Dom. 3.
Advent.
Qui videbantur Columnæ esse. In Fest. SS.
Philip. & Jacob.
Qui dilexit me, & tradidit semetipsum pro
me, Fer. 6. Dom. 3. Quad.
Cap. 3. Non dicit & feminibus tamquàm in mul-
tis, sed tamquàm in uno, & semini tuo, quod
est Christus, Jan. 13.
Cap. 4. Misit Deus Filium suum, Jul. 22.
Si autem filius, & hæres p̄r Deum, Au-
gust. 6.
Quandiu hæres parvulus est nihil differt à Ser-
vo, Sept. 21.
Jerusalem quæ sursum est, libera est, quæ est
mater nostra, Decem. 3.
Cum venit plenitudo temporis, misit Deus
Filium suum factum ex muliere, factum sub
lege, ut eos qui sub lege erant redime-
ret, ut adoptionem filiorum reciperemus.
In Fest. Visitat. Mar. Virg. Dom. 2. & 3.
Quadrag.
Cap. 5. Quoniam qui talia agunt regnum Dei
non possidebunt, Mart. 14.
Concupiscentias carnis nē perfeceritis, Mar-
tii 24.
Qui autem Jesu Christi sunt carnem suam cru-
cifixerunt cum passionibus & concupiscentiis,
Fer. 4. Ciner.
Spiritus concupiscit adversus carnem, & caro
adversus spiritum, Fer. 3. Pentecost. & Se-
ptembr. 26.
Hæc enim invicem adversantur, ut non ea quæ
vultis faciatis, Sept. 26.
Fides quæ per dilectionem operatur, Oct. 23.
Nov. 15.
Neque circumcisio quidquam valet, neque
præputium, Nov. 15.

Cap. 6.

SA
Cap. 6. 1.
quo de
modi i
tenden
terius
gem C
Mihi au
mini ne
mundus
17. Oct
4. Cine
Quad.
Crucis
EX E
Cap. 1. C
tionem
Cap. 2. I
unum,
Gratia sa
ex vobi
ribus, n
sumus fi
operibus
Vos, estis
superac
rum, &
Cap. 3.
Febr. 2
Flecto g
Jesu C
Coelis,
bis seci
corrobo
homine
cordibu
daci; ut
bus San

SACRÆ SCRIPTURÆ. 453

Cap. 6. Si præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos qui spirituales estis, hujusmodi instruite in spiritu mansuetudinis, intendens teipsum nè & tu tenteris. Alter alterius onera portate, & sic adimplebitis legem Christi, Jul. 6. 24. 31. Nov. 26.

Mihi autem absit gloriari nisi in Cruce Domini nostri Jesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est & ego mundo, Jul. 17. Oct. 2. Dec. 3. in Fest. S. Lauren. Fer. 4. Ciner. Sab. Dom. 1. Quadr. Domin. 2. Quadr. Sab. Dom. Pass. & in Fest. Inven. S. Crucis.

EX EPISTOLA AD EPHESIOS.

Cap. 1. Qui nos elegit ante mundi constitutionem, Jun. 1.

Cap. 2. Ipse est pax nostra qui fecit utraque unum, In Fest. Epiph.

Gratia salvi facti estis per Fidem, & hoc non ex vobis, sed Dei donum est; non ex operibus, nè forte quis extollatur. Ipsi enim sumus figmentum; creati in Christo Jesu in operibus bonis, In Fest. S. Mathiæ, Dec. 3. Vos estis cives Sanctorum, & domestici Dei superædificati super fundamentum Apostolorum, & Prophetarum, In Fest. S. Barth.

Cap. 3. In charitate radicati, & fundati, Febr. 29.

Flecto genua mea ad Patrem Domini nostri Jesu Christi, ex quo omnis Paternitas in Coelis, & in Terra nominatur, ut det vobis secundum divitias gloriæ suæ virtutem corroborari per spiritum ejus in interiori homine. Christum habitare per fidem in cordibus vestris, in charitate radicati & fundati; ut possitis comprehendere cum omnibus Sanctis, quæ sit latitudo, & longitudo,

454 INDEX LOCORUM

- do, & sublimitas, & profundum, In Fest.
Inven. S. Crucis.
- Cap. 4. Non occidat sol super iracundiam vestram, Mart. 19.
- Donec occurramus omnes in unitatem fidei, in agnitionem filii Dei, in mensuram patris plenitudinis Christi, Jun. 4.
- Ut ultra jam non simus parvuli, jactati & circumdati omni vento doctrinae, Jun. 4.
- Qua propter deponentes mendacium loquimini veritatem, unusquisque cum proximo suo, quia sumus invicem membra, Jul. 5.
- Nolite communicare operibus infructuosis tenebrarum, Jul. 6.
- Donantes vobis ipsis, sicut & Deus in Christo donavit vobis, Jul. 21.
- Neque detis locum diabolo, Aug. 30. Sept. 8. & Dom. 1. Quadr.
- Sol non occidat super iracundiam vestram, Jul. 18. & Dom. 1. Quadr. & Fer. 2. Dom. 1. Quadr.
- Studentes observare unitatem spiritus in vinculo pacis, Dom. Pentec.
- Cap. 5. Videte quomodo cautè ambuletis, non ut insipientes, sed ut sapientes, redimentes tempus, quoniam dies mali sunt, Febr. 6.
- Nemo enim unquam carnem suam odio habuit, Majj 6.
- Caput mulieris vir, In Fest. S. Joseph.
- Christus dilexit nos, & tradidit semetipsum pro nobis, Fer. 4. Dom. 4. Quadrages. & Aug. 3.
- Nolite communicare operibus infructuosis tenebrarum, Jul. 6.
- Estote ergo imitatores Dei, Jul. 20.
- Oblationem & hostiam Deo in odorem suavitatis, Aug. 13. Oct. 31.
- Redimentes tempus quoniam dies mali sunt, Sept. 30.

Sur-

Sa
Surge q
Oft.
Cantan
Domi
EX EPI
Cap. 1. C
Novem
Cap. 2. D
& ope
Novem
Qui cum
tratus
Domi
Oft. 1
Adv. 8
Habitu
in Par
Omnes
quæ Je
Cum ti
lurem
Factus o
autem
Sab. D
mini.
Semetip
in sim
in Par
in Fes
Cap. 3.
ea, qu
tentio
cationi
29. 30
Non qu
sum. F
disse,

SACRÆ SCRIPTURÆ. 455

Surge qui dormis, & exurge à mortuis, Oct. 2.

Cantantes, & psallentes in cordibus vestris Domino, Novemb. 6. Dec. 3.

EX EPIST. D. PAULI AD PHILIPPENSES.

Cap. 1. Cupio dissolui, & esse cum Christo, Novemb. 12.

Cap. 2. Deus est qui operatur in nobis velle & operari pro bona voluntate, April. 20. Novemb. 28.

Qui cum in forma Dei esse non rapinam arbitratus est esset æqualis Deo, Maji 24. Fer. 4.

Domin. 3. Quadr. Fer. 6. in Pass. Aug. 3.

Oct. 10. Dom. 4. Adv. Fer. 2. Domin. 4.

Adv. & Fer. 4. Dom. 4. Adv.

Habitu inventus ut homo, Jun. 10. Fer. 6. in Parasce.

Omnes enim quæ sua sunt quærunt, non quæ Jesu Christi, Jun. 11.

Cum timore & tremore vestram ipsorum salutem operamini, Jan. 31.

Factus obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis, Fer. 2. Dom. 4. Quadrag. Sab. Dom. 4. Quadr. Fer. 5. in Cæna Domini.

Semetipsum exinanivit formam servi accipiens in similitudinem hominum factus, Fer. 6. in Parasce. Aug. 3. Fer. 2. Dom. 3. Adv. & in Fest. Annunt.

Cap. 3. Unum autem quæ retro oblitus, in ea, quæ ante sunt extentus, secundum intentionem sequor ad palmam supernæ vocationis Dei in Christo Jesu, Jan. 11. Oct. 29. 30.

Non quia jam acceperim, aut jam perfectus sum. Fratres ego me non arbitror apprehendisse, Oct. 29. 30.

Con-

456 INDEX LOCORUM

Conversatio nostra in Cælis est. In carne enim ambulantes, non secundum carnem militamus, Nov. 6. & in Fest. S. Lauren. Cap. 4. Dominus in proximo est, Fer. 2. Dom. 4. Adv. Nov. 26.
Nihil solliciti fueritis, Novemb. 26.
Postulationes vestrae innotescant apud Deum, Sept. 5.
Gaudete in Domino semper, Jan. 3.

EX EPIST. D. PAULI AD COLOSSENSES.

Cap. 1. Qui eruit vos de potestate tenebrarum, & transtulit in regnum filii charitatis suæ, Fer. 3. Dom. 3. Quadr.
Cavete ne quis vos seducat per Philosophiam & inanem seductionem, secundum elementa mundi, non secundum Christum, in quo sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ absconditi, Sab. Dom. 1. Quadr. Oct. 4.
Cap. 3. Mortificastis membra vestra, quæ sunt super terram, Jan. 6. Novem. 12.
Mortui enim estis, & vita vestra abscondita est cum Christo in Deo. Cum autem Christus apparuerit vita vestra, tunc & vos apparebitis cum ipso in gloria, Febr. 18. 28, Maji 28, Novem. 4. 29.
Si surrexistis cum Christo, quæ sursum sunt sapite, ubi Christus est in dextera Dei sedens; quæ sursum sunt querite, non quæ super terram, Febr. 28. in Fest. Ascen. Nov. 4. & in Fest. S. Matthæi.
Nunc autem deponite, & vos omnia, Aprilis 29.
Donantes vobis metipsi, sicut & Deus in Christo donavit vobis, Jul. 20.
Verbum Dei habiter in vobis abundanter, Decemb. 3.

SACRÆ SCRIPTURÆ. 457

EX EPIST. PRIMA D. PAVLI
AD THESSALONICENSES.

Cap. 4. Operantes propriis manibus vestris ;
Decemb. 3.

Cap. 5. Sine intermissione orate , Sept. 5.
Oct. 29.

EX EPIST. PRIMA D. PAVLI
AD TIMOTHEVM.

Cap. 1. Finis autem præcepti est Charitas de
corde puro , & conscientia bona , & fide
non ficta , Jan. 22. Jul. 3. 15. Nov. 5.
Fidelis sermo & omni acceptione dignus ,
quia Christus Jesus venit in mundum , pec-
catores salvos facere , August. 9. & in Fest.
Circumc.

Humanus sermo , & omni acceptione di-
gnus , quia Christus Jesus venit in mundum
peccatores salvos facere , quoniam primus
ego sum , Sab. Domin. 2. Adv. & in Fest.
SS. Apost. Petri & Pauli.

Sed ideo misericordiam consecutus sum , ut
in me primo ostenderet Christus Jesus om-
nem longanimitatem ad informationem eo-
rum , qui credituri sunt illi in vitam æter-
nam , in Fest. SS. Apost. Petri & Pauli.

Cap. 2. Levantes puras manus sine ira , &
discrepatione , Sept. 4.

Qui vult omnes homines salvos fieri , & in
agnitionem veritatis venire , In Fest. S.
Lauren.

Cap. 4. Forma esto fidelibus , Jul. 10.

Bonum agonem certavi cursum consummavi ,
fidem servavi , de cætero superest mihi co-
rona justitiæ , quam mihi reddet Dominus
in illa die justus iudex , Jun. 14.

Cap.

458 INDEX LOCORUM

Cap. 5. Quisquis autem suis, & maxime domesticis non providet, fidem denegat, & est infideli deterior, Jul. 15.
Si hospitio recepit, si sanctorum pedes lavit, Fer. 52 Dom. 3. Quadr.

Cap. 6. Rex Regum, & Dominus Dominantium, qui solus habet immortalitatem, & lucem inhabitat inaccessibilem, Jan. 9.

Præcipe divitibus hujus mundi non superbe sapere, neque sperare in incerto divitiarum sed in illum vivum, qui præstat nobis omnia. Divites sint in operibus bonis, facile tribuant, communicent, thesaurizent sibi fundamentum bonum, ut apprehendant veram vitam, Febr. 8. 23. 26. Sept. 18. Oct. 30.
Qui volunt divites fieri, incidunt in temptationem, & laqueum: & desideria multa & nociva, Febr. 24.

Nihil intulimus in hunc mundum, sed neque auferre aliquid possumus; habentes victum & tegumentum his contenti sumus, Sept. 27. Decemb. 3.

EX EPIST. SECUNDA D. PAULI AD TIMOTHEUM.

Cap. 2. Servum Domini non oportet litigare, sed mitem esse ad omnes, docibilem, patientem, in modestia corripientem, diversa sentientes, nè forte det illis Deus poenitentiam ad cognoscendam veritatem, & respiciant à diaboli laqueo, à quo capti tenentur ad ipsius voluntatem, Jun. 6. 24.
Memento Jesum Christum resurrexisse à mortuis, Oct. 13.

Cap. 3. Omnes qui volunt in Christo pie vivere persecutionem patientur, Febr. 6. Nov. 9. & in Fest. SS. Sim. & Judæ.
Semper discentes & ad scientiam veritatis numquam pervenientes, Jun. 29.

In

SACRÆ SCRIPTURÆ. 459

In novissimis temporibus instabunt tempora periculosa, Nov. 20.

Ego autem jam immolor, & tempus resolutionis meæ instat. Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi; de cætero superest mihi corona justitiæ, quam mihi Dominus reddet in illa die justus Judex, Dom. 4. Quadr.

EX EPIST. D. PAULI AD TITVM.

Cap. 1. Confiitentur se nosse Deum, factis autem negant, Aug. 27.

Omnia munda mundis, immundis autem & infidelibus nihil est mundum, Sept. 24.

Cap. 3. Non ex operibus nè fortè quis extollatur, Jun. 13.

Non ex operibus justitiæ quæ fecimus nos, sed secundum suam misericordiam salvos nos fecit, In Fest. S. Mathiæ.

EX EPIST. D. PAULI AD HEBRÆOS.

Cap. 11. Credere enim oportet qui ad Deum accedit quia est, & quarentibus eum mercedis redditor erit, Oct. 10.

Cap. 12. Quia flagellat omnem filium quem recipit, Febr. 16. Jun. 18. Feria 3. & 4. Dom. Pass. & Aug. 3.

Quem enim diligit Dominus corrigit, Fer. 4. Dom. Pass. Aug. 13.

Si separatis vos à disciplina, ergo nothi & non estis filii. Quis enim est filius, cui non det disciplinam Pater ejus? & carnis quidem nostræ Patres habebamus correptores, & reverebamur: non multò magis subjicimur Patri spiritum, & viveremus, Dec. 8.

Cap. 13. Sine amore pecuniæ modus sufficiens est presentibus, Jan. 9.

EX

260 INDEX LOCORUM

EX EPIST. D. IACOBI.

Cap. 1. Unusquisque tentatur à concupiscentia sua abstractus & illectus. Concupiscentia cum conceperit, parit peccatum, peccatum vero cum consummatum fuerit, generat mortem, Mart. 8. Patientia opus perfectum habet, Fer. 3. Dom. Pass.

Cap. 2. Tu credis, quia unus est Deus, bene facis, & daemones credunt & contremiscunt, Oâ. 13.

Judicium sine misericordia illi, qui non fecit misericordiam, Sab. Sancto. Cap. 4. Quæ est enim vita vestra? Vapor est ad modicum apparens, deinceps exterminabitur, Febr. 20. Oâ. 26.

Adulteri nescitis quia amicitia hujus mundi inimica est Dei? Jun. 17. Aug. 9. Qui vult amicus esse hujus sæculi inimicus Dei constituitur, In Fest. S. Barth. Deus superbis resistit, humilibus dat gratiam, Dec. 18. & Fer. 3. Pentec.

EX EPIST. PRIMA D. PETRI.

Cap. 1. Habemus certiore propheticum sermonem, cui bene facitis intendentes tamquam lucernæ in obscuro loco, donec dies luceat, & lucifer oriatur in cordibus vestris, Oâ. 7.

Cap. 2. Christus pro nobis passus est, relinquens vobis exemplum, ut sequamini vestigia ejus, qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus, Jul. 30. Aug. 31. in Fest. S. Lauren. Fer. 5. Dom. Palm. & in Fest. Omn. Sanctorum.

Cap. 3. Quis vobis nocebit si boni amatores fueritis? Febr. 21. & in Fest. S. Lauren. Quis

S.
Quis est
Cap. 4.
gentium
Cap. 5.
tiones
cui qu

EX
Cap. 1.
loco,
Cap. 2.
vult ad
Facta su
melius
justicia
flecti à
11. 15.
Canis co
30.

EX
Cap. 1. S.
nos me
non est
15. No
Ecce qu
ut filii
Si autem
fidelis
cata, &
Hac sc
peccave
trem Je
exorati
Cap. 2. I
oculorum
Nolite d

SACRÆ SCRIPTURÆ. 461

Quis est ante Deum dives? Febr. 24.

Cap. 4. Sufficit præteritum tempus voluntates gentium consumasse, Apr. 29.

Cap. 5. Vigilare vos oportet adversus tentationes, quia adversarius vester diabolus circumcivit quærens quem devoret, In Fest. Ascen.

EX EPIST. SECUNDA D. PETRI.

Cap. 1. Quasi lucernæ ardenti in caliginoso loco, donec dies elucescat, Febr. 18.

Cap. 2. A quo enim devictus est huic & servus addictus est, Mart. 5.

Facta sunt illis posteriora deteriora prioribus melius enim erat illis non cognoscere viam justitiæ, quam cognoscentibus rerorsum reflecti à tradito sibi sancto mandato, Mart. 11. 15.

Canis conversus ad suum vomitum, Octob. 30.

EX EPIST. PRIMA D. IOANNIS.

Cap. 1. Si dixerimus peccatum non habemus nos metipsos decipimus, & veritas in nobis non est, Mart. 31. Apr. 17. Jul. 20. Oct. 15. Nov. 5. & Fer. 4. Dom. 1. Quadr.

Ecce quam dilectionem dedit nobis Pater, ut filii Dei vocemur & simus, Jun. 8.

Si autem confessi fuerimus peccata nostra, fidelis est & justus, qui dimittit nobis peccata, & mundat nos ab omni iniquitate, Hac scripsi vobis ut non peccetis, & si quis peccaverit, Advocatum habemus apud Patrem Jesum Christum Justum: & ipse est exoratio peccatorum nostrorum, Oct. 15.

Cap. 2. Desiderium carnis est, & desiderium oculorum, & ambitio sæculi 4.

Nolite diligere mundum, neque ea quæ sunt in

462 INDEX LOCORUM

- in mundo; Si dilexerit mundum, non est
Charitas Patris in eo, Febr. 29.
Hæc est pollicitatio, quam ipse pollicitus est
nobis vitam æternam. Hæc scripsi vobis de
his qui vos seducunt, Maji 31.
Qui dicit se in Christo manere, debet quem-
admodum ille ambulavit, & ipse ambulare,
Jul. 11. Aug. 31.
Qui diligit fratrem, & præceptum nobis est
datum, ut diligamus invicem, Jul. 16.
In hoc cognoscimus, quia in ipso sumus, si
in ipso perfecti fuerimus, Aug. 24.
Qui negat, quod Jesus non sit Christus, ipse
est Antichristus, Aug. 27.
Filioli novissima hora est, Sept. 25.
Hæc scribo vobis ut non peccetis, & si quis
peccaverit, Advocatum habemus apud Pa-
trem Jesum Christum justum, ipse est pro-
pitiatio peccatorum nostrorum, Sept. 29.
Cap. 3. Dilectissimi filii Dei sumus, & non-
dum apparuit quid erimus, Jan. 21. Oct. 1.
3. 24. Dec. 31. & in Fest. Purif. M. V.
Scimus quoniam cum apparuerit similes ei
erimus, quoniam videbimus eum securi est,
Febr. 18. Jun. 29. Oct. 1. Nov. 15. Dec.
6. 12. 22.
Peccatum iniquitas est, Mart. 29. Apr. 14.
Qui natus est ex Deo non peccat, Mart. 31.
In hoc cognoscimus dilectionem, quia ille
pro nobis animam suam posuit, & nos de-
bemus animas pro fratribus ponere, Jun. 8.
Qui odit fratrem suum homicida est, Jul. 1.
18. Sept. 28.
Sicut Christus pro nobis animam suam po-
suit, sic & nos debemus animas pro fratri-
bus ponere, In Fest. S. Lauren. & in Fest.
Corp. Christi.
Cap. 4. Perfecta Charitas foris mittit timo-
rem, Apr. 23.

Ti-

SA
Timor
lectio
mentum
Si diliga
& dilec
26.
Qui enim
det, De
test dilige
ipso, ut
trem su
Deus cha
ne in D
Novemb
In hoc p
duciam
ille est,
vemb. 1
Nos dilige
Nov. 24
Cap. 5. Q
major es
nia, Jon
Videbimus
Omnis qu
eum, q
Et praece
Hæc est
servemus
Cap. 3. Ec
surrexerit
lum, &
Dom. 1.
Cap. 5. Q
dit, & n
Vicit Leo

SACRÆ SCRIPTURÆ. 463

Timor non est in dilectione, sed perfecta dilectio foris mittit timorem, quia timor tormentum non habet, Apr. 24.

Si diligamus invicem Deus in nobis manebit & dilectio ejus erit perfecta in nobis, Jun. 26.

Qui enim non diligit fratrem suum quem videt, Deum quem non videt, quomodo potest diligere? & hoc mandatum habemus ab ipso, ut qui diligit Deum, diligat & fratrem suum, Jul. 1. & 15.

Deus charitas est, & qui manet in dilectione in Deo manet, & Deus in illo manet, Novemb. 2. 26.

In hoc perfecta est dilectio in nobis, ut fiduciam habeamus in die judicii, quia sicut ille est, & nos sumus in hoc mundo, Novemb. 12.

Nos diligimus, quia ipse prior nos dilexit, Nov. 24. 25.

Cap. 5. Quia si malè sentiat cor nostrum, major est Deus corde nostro, & novit omnia, Jun. 16.

Videbimus eum sicuti est, Jun. 17.

Omnis qui diligit, qui genuit eum, diligit eum, qui genitus est ab ipso, Jul. 1.

Et præcepta ejus gravia non sunt, Nov. 8.

Hæc est enim dilectio Dei, ut præcepta ejus servemus, Nov. 14.

EX APOCALYPSI.

Cap. 3. Ecce sto ad ostium & pulso: si quis surrexerit, & aperuerit mihi, intrabo ad illum, & cœnabo cum illo, & ille mecum, Dom. 1. Adven.

Cap. 5. Qui aperit, & nemo, claudit, claudit, & nemo aperit, In Fest. S. Steph.

Vicit Leo de Tribu Juda, In Fest. Ascens. Cap.

In Feſt. SS. Innocen.

Cap. 19. Rex Regum, & Dominus Dominan-

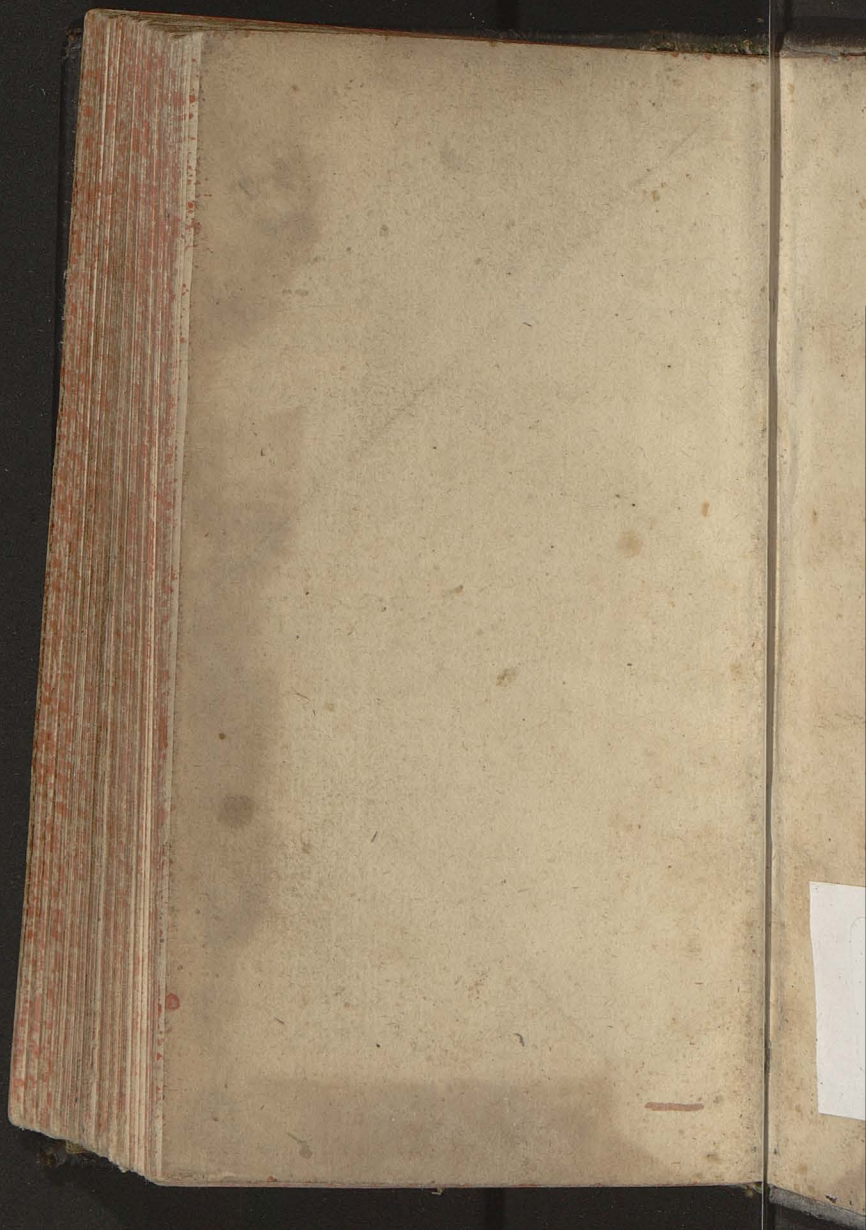
Cap. 22. Justus justior fiat, & sordibus for-

F I N I S

EX. 100 AL 121

am dnu-
tibu stan-
rant alba
s eorum,

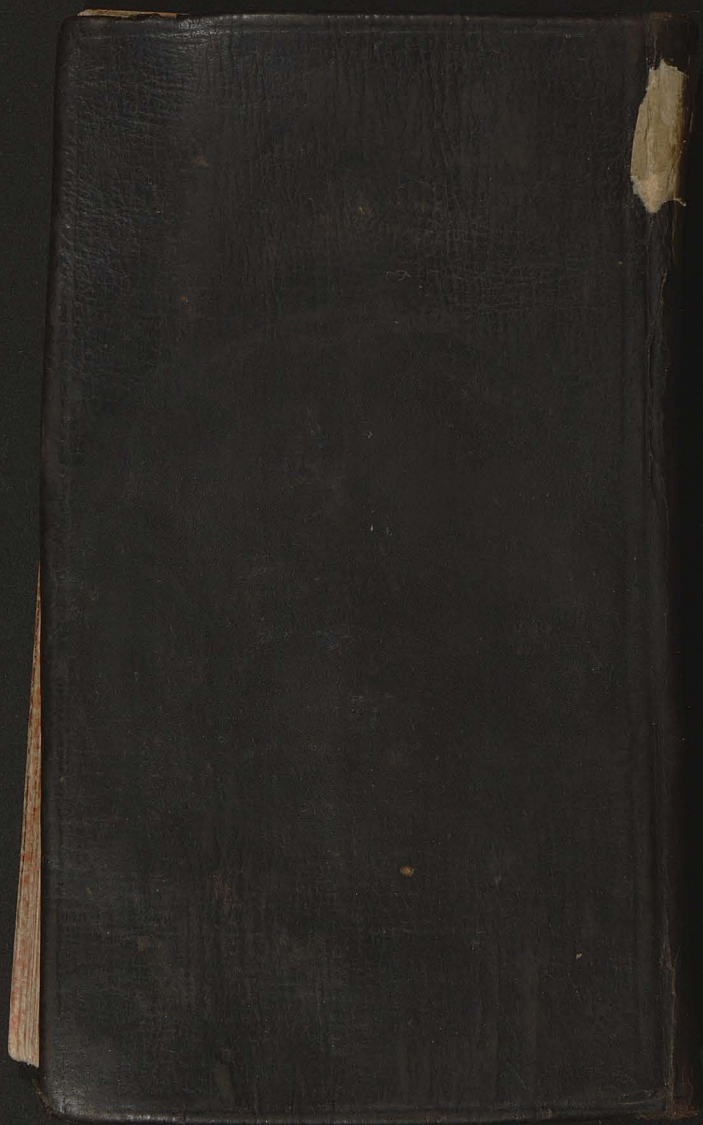
Dominan-
tibus for-

Biblioteka Jagiellońska

stdr0023475

1824
23rd Nov
Hamp
Christ